

GÜL'den Bülbüllere

Tasavvuf Sohbetleri / 3

GİRİŞ

Sonsuz uzay boşluğu içinde binlerce gezegen... Bir çoğu dünyadan çok daha büyük. Hepsi aynı tabiat kanunlarına göre, tek elden yönetiliyor.

Bu gezegenlerden birisi de dünya. Birbirine hiç benzemeyen milyarlarca canlı: Bitkiler hayvanlar ve insan. Hepsi de aynı kanunlara göre doğuyor, görevini tamamlıyor ve ölüyor. Yerlerini yeniler alıyor. Yeniler de aynı kanunların dışına çıkamıyor.

Bu canlıların en gelişmiş olanı insan. Çünkü ona diğer canlılarda olmayan bir özellik bahşedilmiş: Akıl.

“Bilinmek bulunmak murat edip insanı yaratmış” yüce ALLAH. **“Gündüz ve gecenin ardarda gelişinde akıl sahipleri için nice hikmetler vardır”** buyurmuş Kur‘ân-ı Kerîm’de.

Akıl insana üstünlük kazandırıyor ama sorumluluk da yüklü yor: ALLAH’a kulluk.

Bu sadece ibadet demek değil. İbadet ihlasla yapılıyorsa, insana ancak, bu ilahî düzen içerisindeki, sorumluluklarını öğretir: Diğer canlılara karşı sorumludur. Diğer insanlara karşı sorumludur. Milletine karşı sorumludur. Ailesine karşı sorumludur. Kendisine karşı da sorumludur.

İnsan, sorumluluklarını yerine getirdiği ölçüde ALLAH’ın sevgisini kazanır.

Sevgi karşılıklıdır. ALLAH’ın bir insanı sevdiğinin göstergesi insanın da ALLAH’ı seviyor oluşudur. İnsanın ALLAH’ı sevdiğinin göstergesi de, diğer insanlara yararlı olarak yaşamasıdır.

Diğer insanlara zararlı kişilere ALLAH’ın sevgisi yönelmez. Böyle kişilerin “ALLAH sevgisi” iddiasında bulunmaları ise boş hayalden başka birşey değildir.

Din bunları anlatan âyet ve hadislerin bütünüdür.

Tasavvuf bu niteliklere sahip iyi insanı yetiştirme yoludur.

Tasavvuf eğitimi almış insan meşru yoldan ve helâl kazamaya dikkat eder. İşinde hile, sözünde yalan, davranışlarında riya olmaz. Başkalarını incitmemeye özen gösterir. Başkalarından da kolay kolay incinmez. Affedici olur. İnsanlarla dininden taviz vermeksizin iyi geçinmeyi becerir. Düşkünlere, yetimlere, kimsesizlere yardımcı olur. Diğer insanlardan faydalanmak yerine, diğer insanlara faydalı olmaya çalışır. Tükettiğinden fazlasını üretir.

Dini hükümlerden kendi nefesine uyan hükümler çıkarıp, dinin genel çizgisine aykırı düşmez. Bilakis, ALLAH ile gönül beraberliği içinde olabilmek için uğraşır.

İşte tasavvuf dilinde böyle yaşayışın adı TAKVA’dır. Takva üzere yaşayanların çoğaldığı cemiyet huzur içinde ilerler. Takvalı insanlar devlete, millete ve bütün insanlığa faydalı bir ömür

sü- rerler. Onlar, iki dünyada seçilmişlerden olurlar. Bakınız yüce YARADAN ne buyuruyor:
“Gerçekten ALLAH, takva sahipleriyle beraberdir.”*

DERLEYEN

* Nahl suresi, 128. ayet.

*“Allah’a ahirete iman eden, hayır konuşsun,
hayır konuşamıyorsa sussun.”*

Sohbet insanın kalbinden doğan bir ilimdir. İnsanı irşad eden sohbettir. Geçmişte bu kadar alimler, medrese ilmi ile, hoca ile irşad olamamışlar. Neticede bir meşayih bulmuşlar. Satırda, hocada, medresede elde edemedikleri bir ilmi meşa-yihten elde etmişler, meşayih sohbetinden elde etmişler.

**Anın dervîşleri kalmaz gaflette
Çoklarını irşad eyler sohbette
Cemalin gören kalır hayrette**

“Şu kadar okudum. Şu kadar ilmim var demek” benliktir. Perde oluyor.

Onun için Mevlâna'yı Şems geldi irşad etti. İlmi ona per-de oluyordu.

Peygamber Efendimiz de Cebrail ile göklere çıktı. Gittiler gittiler bir yere gelince Cebrail dedi ki:

- “Ben daha öbür tarafa geçemem.”

Cebrail kaldı orada. Peygamber Efendimiz çok gitti.

Hatta bir rivayete göre Cebrail gibi başka gelenler de ol-du. Onların da hepsi kaldı orada. Sadece Peygamber Efendi-miz bir pencereden içeriye geçti. Geçince ALLAH ile buluştu.

Bir gün Peygamber Efendimiz Cebrail'e soruyor:

-“Yâ Gardaşım bu vahiyleri nereden alıp getiriyorsun?”

Diyor ki:

-“Ya Resulullah bir perdenin arkasından el uzanıyor, ba-na veriyor, alıp getiriyorum.”

Diyor ki:

-“O perdeyi kaldır bak orada kim var?”

Cebrail kaldırıyor ki, Resulullah Efendimiz. Diyor ki:

-“Ya Resulullah senden alıyorum sana getiriyorum.”

İşte Efendiler maneviyat bu, tarikat bu. Zahirde de Pey-gamber Efendimize beşer olarak gelmiştir. Nübüvveti zahirdi. Nübüvvetin delili de Cebrail'dir, Vahiştir, Kur'ân'dır. Ama tarikata geçince ALLAH ile Resulullah Efendimiz ara-sında ne Cebrail var, ne harf var, ne savt var, hiçbir şey yok.

Murâdın teşrîfi mi'râctan vücûd-u âlemin gezdin

Zemînü âsumânın nûru sensin yâ Resûlullah

Peygamber Efendimizin Mirac yapmakta maksadı: Vü-cûd-u âlemini gezmiştir.

İsrâ Suresinde var. Mescid-i Haram'dan, Mescid-i Aksâ'ya gitmesi bir gecede. Buna insan inanmazsa kâfir olur. Miraca inanmak ikidir. 1- Farz 2- Vacib.

Mescid-i Aksâ'ya kadar gitmesine inanmak farzdır. Gök-lere yükselmesine inanmak vacibtir.

Vacibe inanmazsa kâfir olmaz. Ama müthiş azaba lââyık olur.

Cismî Mirâcı yapmıştır Resûlullah Efendimiz. Ayette sa-bittir. Bir defa yapmıştır. Ruhî Mirac'ın sayısı yok. Cismî Mi-râc'ında gezmiş olduğu yerleri ruhî Miracında hep kendi kalbinde seyretmiş.

Bu bizim iyiliğimizden, bildiğimizden değil. Bu bir Allah ın ihsanıdır. Allah bunu bize ihsan etmişse bunun kıymetini bilelim ki, ALLAH büyütsün.

ALLAH korusun. Bu tarikatta da insanın düşmesi, şaşma-sıda vardır. Taki velî sınıfına geçmedikten sonra düşmesi, şaşması var. Gider, gider, gider, bir nokta kalır. Orayı geçemezse eğer, gitmiş olduğu yerden aşağıya düşer. Bir insan yirmi katlı apartmana zahmetlerle çıkar. Bir anda aşağıya düşer. Burada çok dikkat etmek lazım. Bizim tarikatımız çok tez yol aldırır, çok kolaydır. Ama bir şeye çok dikkat ede-ceğiz.

Bizde olan muhabbeti muhafaza edeceğiz. Meselâ çok seri bir vasıtan var. On saatte gidilecek mesafeyi on dakikada gidiyor. Vasıta bozulursa yolda kalırsın.

İşte burada cezbe, Mürşide olan muhabbet, Mürşide olan bağlılık çok kısadır. Aynı zamanda seridir. Eğer muhafaza edemezsen bozulur, yolda kalırsın.

İtikatla yapılan ameller ALLAH indinde makbuldür.

İşit Niyâzi'nin sözün

Bir nesne örtmez hak yüzün

Haktan ayan bir nesne yok

Gözsüzlere pinhân imiş

ALLAH aşikâr. Ama gözsüzler göremez onu, kim bu göz-süzler.

Cenâb-ı Hak: “Sümmün bükmün ümyün fehüm lâ yağ-gılûn” (Bakara, 25) Buyuruyor.

Gözü olanlara kör diyor. Kulağı işitenlere sağır diyor. Aslında kör de değil, sağır da değil. Net görüyor, net işitiyor. Hatta çok anlayışlı. Görüşlü, konuşkan. Ama bunlara kör diyor Cenâb-ı Hak, niye:

“Biz onların gözlerini kör, dillerini lâl ettik. Kulaklarını sağır halkettik.” Buyuruyor.

Cenâb-ı Hak:

“ALLAH'a ahirete iman eden hayır konuşsun, hayır ko-nuşmuyorsa sussun.”

İnsanlar hayır konuşmuyorlar ki, şer konuşuyorlar. Maddiyattan konuşuyorlar. Menfaatten konuşuyorlar. Var mıdır? Vardır. Aramak lâzım, bulmak lâzım. Her kimseyle teşrik-i mesai yapmak insanı kurtarmaz.

ALLAH'a, ahirete iman eden vaaz nasihat dinlesin, dinlemiyorsa kulaklarını tıkasın.

ALLAH'a, ahirete iman eden hakkı batılı seçsin, seçemi yorsa gözlerini kapatsın.

Şimdi hepsi karışmış. Nasıl seçeceğiz? Haram-Helal, Gü-nah-Sevap. Karanlıkta kalmışız. Nasıl çıkacağız? Kurtaracak kişiyi bulup elinden tutacağız.

Cemî-i enbiyâ cümle sana hep ümmet oldular

Hüviyyet bâbının miftâhı sensin ya Resûlullah

Miftah anahtar demek. Hüviyyet, insanlara ferahlık, kurtuluş.

Kıyametin kopuşunda ALLAH'ın gadabı tecelli ettiği zaman, öyle bir dehşet var ki... Peygamberler peygamberliklerini unutacaklar, ümmetlerini unutacaklar. Kendi nefislerini düşünecekler. Onlar kendilerinden korkacaklar ne olacak diye. Peygamber Efendimiz onlara da şefaate edecek. On-lara da şefaati haktır. O günde ancak ALLAH'ın karşısında ALLAH'a rica edecek Peygamber Efendimiz. Hiç kimse ede-miyor.

Peygamber Efendimiz'in ALLAH'tan dilemesi ile. Şefaate O'nun hakkıdır. Diğer peygamberlerin üzerinde ki gadap hafifliyecek. Gadap kalkacak. O zaman peygamberler yetki sahibi olacaklar. O zaman peygamberler kendilerini değil de ümmetlerini düşünecekler, ümmetlerini kurtarmaya çalışacaklar. Bidayetinde ümmetleri yok akıllarında. Ümmetlerini, hiç kimseyi düşünmüyorlar. Nefislerini düşünüyorlar. Kendilerinden korkuyorlar. Onun için.

Cemî-i enbiyâ cümle sana hep ümmet oldular

Hüviyyet bâbının miftâhı sensin ya Resûlullah

ALLAH'ın en büyük ihsanlarından birisi de: Bu derece şefaate hakkı olan Resûlullah Efendimize ümmet etmiş. Bu da bize verilen büyük ihsanlardan birisi. İtaat ümmetten de seçilmişiz. İtaat ümmet hangisi?

Haramlardan kaçınıyor. Yasaklardan kaçınıyor. Zekatını veriyor. Haccını yapıyor. Namazını kılıyor. Orucunu tutuyor, ibadetlerini yapıyor. Hatta bu kimse hoca. Vaaz da veriyor. Fakat tarikatı inkar ediyor. Meşayihini inkar ediyor. Kurtula-maz.

ALLAH bize mürşitlerimizi, hak olan tarikatımızı, ALLAH yolunda çalışanları tanıtmış. Biz de onların eteğine sarılmı-şız. ALLAH eteklerinden kaypıtmasın bizleri. Bunu her za-man isteyelim. Her duada:

“Yarabbi şeyhimizin eteğinden elimizi kaypıtma. Bütün talip olanları. Hayalini gözümüzden, sevgisini gönlümüzden alma Yâ Rabbi”

Tarikatın nimetlerinin nihayeti yok. Makamlarının da ni-hayeti yoktur. Tarikattaki nûrların, sırların, esrârların, ni-metlerin, terakkinin, rütbelerin, makamların nihayeti yoktur.

Himmet-i evliyâ bize yâr iken

Şah-ı Nakşibendî ser-hünkâr iken

Eskiden ülke padişahlarına Hünkâr demişler. **Ser-hün-kâr** ülke padişahlarından daha ileri gitmiş kişi. Çünkü evli-yâullah manevî padişah.

Seyyid Tâhâ Sıbgatullah var iken

“Gâbe gavseyñ”e dek seyrânımız var

Bir insan ne kadar yükselirse yükselsin. **“Gabe Gavseyñ”** makamına ulaşır mı? Ama oraya kadar seyrimiz vardır. “Gabe Gavseyñ” Peygamber Efendimize verilen makamdır.

Ama Nakşibendi Efendimiz oraya gitmiş. Oraya ulaşmış. Ve oraya kadar dört veli gitmiş. Ama onlar orada duramamışlar. İdare edememişler. Ağır gelmiş onlara. İnmişler aşağıya. Ama Nakşibendi Efendimiz orada kaldığı için, ora-yı idare ettiği için “Reis-i Evliyâ” seçilmiştir.

Oradan aşağıya inenin birisi Mansur. Zahirdeki **“Ene'l-Hak”** demesi. Muhyiddini Arabi Hazretleri, Beyazidi Besta-mi Hazretleri, Cüneyd Bağdadi Hazretleridir.

Muhyiddin-i Arabi: “Sizin taptığınız benim ayağımın al-tında” demiş.

Zamanın uleması bunlar için “küfre girdi” demişler. “Kat-li vacibdir” demişler. Katletmişler. Onların zahiren hükmüyle. Anlayamamışlar, sonradan anlamışlar, küfrünü kaldır-mışlar. “Biz önce anlayamamışız” demişler.

Mansur'un kanlarının **“Ene'l-Hak”** yazması bunu anlat-mış.

ALLAH'ın rahmân sıfatı var. İnananlara ve inanmayanlara rızkını veriyor.

ALLAH inanmayanların rızkını kesmiyor. Onlara daha fazla rızık veriyor. Daha fazla sıhhat veriyor. Niçin? Onlar ahirette bir hak sahibi olmasınlar diye. Dünyayı istiyorlar. Dünyayı veriyor.

Maddemiz aynı. Babamız bir. Usta bir. Ayrı olan inanmak veya inanmamak.

*“Allah inananlara ve inanmayanlara
rızkını veriyor.”*

Dabak derinin hammeddesini giderir de maddesini meydana getirir.

Sevdiği deriyi çok çığner debbâğ

Dabaklar derileri işlerken nice işlemlerden geçiriyorlar. Eziyorlar, kırıyorlar, ilaçlıyorlar. Hamlığı gideriyor.

Türlü türlü renklere boyar anı

Taşlara çalar ta olunca dibâğ

Anlamak, yaşamak bu işte. Anlayıp yaşamıyacaksa gir-meseydi o zaman.

Gıyamazsan başa cana

Irak dur girme meydana

Bu meydanda nice başlar

Kesilir hiç soran olmaz

Terzi Baba Hazretlerinin kıymetli bir halifesi varmış. Da-ha halife olmadan böyle mihnetle, meşakkatle. Bir taraftan aşk, hararet. Bir taraftan da zahir çileler. Muhabbetle dünya sorunları bir arada. İnsana kavga gelir. Orada da söylemiş:

Görün Sâlih bî-hemtaı

Gezerken kuhû sahrâyı

Bî hemtâ: Emsali insanlar. Asır, asır geliyorlar ya, her asırda bir nesil geçiyor. Kuhû Sahrâ: Dünya

Gönül buldu dilârâyı

Bu gavgayı n'eder yâ Hû

Bir Hafız Rüştü varmış. Bir de Bahı Baba varmış. Birde İrşâdî Baba varmış. Bayburtlu. Bu Hafız Rüştü Efendi'de bir aşk olmuş. Mübarek demiş ki:

-“Ben sana gönül verdim ama. Yak ta kebab mı et de-dim.”

Burası er meydanı. Cefadan kaçmayla kurtulamazsınız. Sakın kaçmayın.

Sanma ki âşık olan kaçır cevri ü cefadan.

Kaçıyorsak âşık değiliz.

Sofular cennette kaldı. Âşıklar didara yetişti.

Halbuki çok takva, çok ibadet yapıyorlar. Ama onlar cennette kaldı diyor.

Didârdan manâ: ALLAH'ın Cemâlini âşıklar görüyor. Aşık isek her cefaya katlanacağız. Katlanamıyorsak aşık de-ğiliz. Birisi soruyor:

-“Paşam derdi ki bazıları nedense şugullu olur derdi.”

Cevap:

-“Şuğul ikidir. Bir isteyerek. Bir de istemeyerek. İsteddiği şuğul ona azap olur. İstemeyerek olan şuğul terakkiye vesile olur.”

-“Efendim çocuklarım için şu şöyle olsun. Şunu şöyle yapsın diyorum. Ana olarak bekliyorum. O da dedikodu mu oluyor, konuşmuş mu oluyorum. Bilmiyorum ki...”

-“Orada hakikat var. Ama ikaz da var. Onu onlardan bilme. ALLAH'tan bil. Meselâ:

-“Yapma oğlum” diyorsun yapıyor yine. Tesir etmiyor. Şöyle düşüneceksin. “Demek ki layık olsaydım hizmet ederdi” diye düşüneceksin.

-“Kendimi mi suçlayayım?”

-“Tabii methe layık şeyhimiz var. Zemme layık nefsimiz var. Hürmet ederlerse Rabitandan bileceksin. Hürmet etmez-lerse nefsinden bileceksin. Herhalde kendilerinin nasipsiz-liği. Habire kendimizi de kötülemeyelim. İnşallah himmet olur. Onlar da has olur.”

Başka bir konu:

-“Efendim bugünkü devirde **vahiy** geliyor mu?”

Cevap:

-Hayır, Vahiy peygamberlere gelir. Cebrail getirir. Fakat bir de vardır ki ilhamî olarak velilere bildirilir. Aslında 124 bin peygamberin hepsine vahiy gelmemiştir. Sekiz tanesine gelmiştir. Diğerlerine uyur uyanıklık arasında ilhamî olarak bildirilmiştir. İlhamî olarak bildirilmek, ancak velilerin hak-kıdır. Hocanın değil. Hocanın önünde yazı var. Okumuş onu öğrenmiş.

İLHAM: Hiç bilmediği halde bilmeyen bir kimsenin ko-nuşması.

Bazı yanlış anlamalar var. Meselâ:

Namazda “uydum Şeyh Efendime” diyorlarmış. Bu ol-maz.

Bir cemaatte imam için. “Benim Şeyh Efendim kıldırıyor.” Denilebilir.

Namazda “ben uydum Şeyh Efendime” demek olmaz. Çün-kü o zaman insanın bir şey okumaması gerekir.

Ama Şeyh Efendim imam. O'nunla beraber kıyorum. Der ve o namazın tatbikatını yapar.

Kıyam var, kıraat var, rüku var, sücud var, tahiyyat var.

Bunları yapmazsan namaz olmaz ki... İnsan imama uy-duğu zaman bile yine de Sübhaneke ve Eûzü Besmeleyi oku-yor. Diğerlerini okumuyor.

Ama imama uymadığı zaman farz olan kıraat var.

Soru:

-“O zaman nasıl söylememiz lazım? Uydum imama. Şeyhimle beraber mi?”

Cevap:

-“Şimdi bir cemaat halinde iken. Hanımlarla değil de.”

Soru:

-“Mesela Tekke'de namaz kılariken şeyhimizle beraber kıldığı-mızda.”

Cevap:

-“O namazları hayal edebilirsiniz. Düşünebilirsiniz. Ben namazı kıyorum. Ama, Şeyh Efendim imam. O'nun arka-sında kıyorum.”

Soru:

-“Şeyhim imam dersek” olur mu?

Cevap.

-“Şeyhimle beraber kıyorum.” Başka bir cemaat ile kıl-dığınızda “uydum imama” denilir. Tek kılıldığı zaman “uy-dum imama” denilmez, “uydum şeyhime” denilmez. “Şey-himle beraber kıyorum.” Diyeceksiniz. Namazın bütün emirlerini yerine getireceksiniz. Kıyam, kıraat v.s.

Şeyhim önümde ben de arkasında, Ona benzeterekten kı-lyorum diye hayal edeceksiniz. Makbul olan da bu.

-“Efendim, Şeyhim kıyor diye kılsak mahsuru var mı? Evde yalnız kılariken kendimiz aradan çıksak olmaz mı?”

Cevap:

-“Şimdi bakınız yanlış anlaşılmasın. Uydum imama de-yince birşey okuyamıyor. İmamla hareket yapıyor.”

-“Hayır efendim tek kılariken.”

Cevap:

-“Başka bir cemaatle kılariken de ki: “Bu cemaat bizim ih-vanlarımız. İmam da Şeyh Efendimiz.” Tek olduğun zamanda Şeyh Efendini hayal ederekten, ona benzeterekten kıla-caksın. Rükunu, secdesini, tahiyatını hepsini yerine getireceksin. Yalnız ne var? Şeyh Efendim önümde. Ben de arka-sında namaz kıyorum.”

“Uydum Şeyhime” denmez.

“Uydum Şeyhime” dediğin zaman birşey okuyamazsın. Zahirde bir imam yok. Yatırıp kaldıracak kimse yok.

Anlayamıyorsunuz. Demek ki bu hayal-rabıtayı anlıya-mıyorsunuz. Herşeyimizde hayal var. Her amelini işlerken. Şeyh Efendimizin ameline benzetmeye bak. Ve O'nu unutma. Namaz kıldığını gördünse ona benzetmeye çalış. Ben-zetebildiğin kadar, O'nun kalktığını hatırla, eğildiğini ha-tırla.

Bir de şu vardır:

Bir hocanın vaazını dinlerken o vaaz size ters gelmiyorsa. Dersiniz ki:

-“Şeyh Efendim konuşuyor.” Gözlerini yum. Hocaya hiç bakma. Rabıta yap. De ki Şeyh Efendim konuşuyor. Bir de şu var: Tarıkata dil uzatıyorsa, onu nasıl dinlersiniz? Kalkar ka-çarsınız.

-“Efendim şöyle olabilir mi? Müridin gönlüne göre zahir vaiz hocası bile olsa. Öyle bir Rabıtaya sahip müridse, Efen-dim ordan konuşuyor. Ordaki ihtiyacı, ordaki cemaate veri-lecek bilgileri öyle dinleyebilir mi?”

Cevap:

-“O sadece o mürid içindir. Başkasına diyemez. Başkasına kabul ettiremez onu.”

Soru:

-“Bizim bir çok müftü olan, vaiz olan ihvanlarımız var. Onları zahir kişiler dinliyorlar. “Bu hocayı muhakkak tanımak istiyoruz” diyorlar. Ben bakıyorum ki: O hoca bizim müridimiz, ihvanımız. O zaman diyorum ki “o hocayı size istediğiniz şekil de sohbet ettiren onun mürşididir. Onu o kadar çok beğenmişsiniz. İşte onu orada bizim mürşidimizin velayeti konuşturuyor”. Tekrar “mutlaka tanı-mak istiyoruz” diyorlar. Bu şekilde de oluyor Efendim.”

Cevap:

-“Hace-i Ahrar Efendimiz zamanında Derviş Ahmet is-minde bir tanesi. Vaiz bu kişi. Ama şeyhi başka bir zat. On-dan müsaade almış. Bir camide vaaz etmiş. Orada cemaat çoğalmış. Başka bir camiye gitmiş. Sonra Taşkent'te en bü-yük camide vaaz etmeye başlamış. Nasıl olmuşsa kendi Şeyh Efendisi bunun vaaz ettiği haberini almış. Ve “vaaz etme” dediği zaman bir daha vaaz edememiş.

Tasavvuf bu. İnsanları konuşurmak. Konuşturmamak. Bir şey konuşamıyor. Cemaat dağılmış başından. Kendi şey-hine gidememiş. Gelmiş Ubeydullah Ahrâr Hazretlerine. Ağ-layarakтан söylemiş. O da acımış, ona, demiş ki:

-“Git şu küçük mescidde vaaz et” demiş. Yine cemaat artmaya başlamış. Daha büyüğüne gitmişler. Derken bu halka duyulmuş: “Derviş Ahmed’in vaaz yetkisini Şeyh Efendisi elinden almış. Ama yine Ubeydullah Hazretlerinin emri ile bu vaaze başlamış” diye. Bir gün bu Derviş Ahmet büyük bir cemaate vaaz ederken, Ubeydullah Hazretleri gitmiş Cami-ye. Cemaat dinlerken O’da dinlemiş.

Bu vaaz sırasında Maişetullahtan bahsetmiş. Daha ağır konulardan bahsetmiş. “Bu vaazı kimse yapamaz” demiş. Kendisinden bilmiş onu. Ubeydullah Hazretleri de orada. Cübbesini kafasına kulaklarına kapatmış. Daha da konuş-mamış. Farkına varmış. Kapanmış ayaklarına öziir dilemiş. “Affet beni” demiş.

-“Bir daha kendinden bilme, kendine kibir getirme” de-miş.

Bunlar olabilir. Ama bu zamanda kim bilecek bunu. Kim farkına varacak onun?

-”Bu zamanda da var Efendim. Hanımlar “bu hocaya beylerimizi götüreceğiz” diyorlar. Ve de hoca ihvanımız.”

Cevap:

-Eğer bu konuşan ihvan ise kendisi konuşmaz. “Beni bir konuşuran var” der. “Bir himmettir demesi lâzım.”

“Dünyada korkmayana ahirette korku var.”

Bir insan sevmiş olduğu birşeyi yediği zaman ona safa verir. Sevmiş olduğu birşeyi giyerse ondan da safâ duyar. Ama burada nefsimizin arzusuna uydurmasın. Nefsimizin arzularının peşinden koşturmasın. Nefsin arzuları ALLAH'ın dilemesine ters düşüyor.

Nefis zevki çok istiyor. İbadet te ağır geliyor. Amel de ağır geliyor. Şeytana uyuyor. Bir insan kime uyarsa onun peşin-den gider. Şeytan ikidir. Bir surî birde manevî. Surî şeytan dışardan vesvese veren. Surî şeytan bizim öz nefisimiz. Çün-kü şeytan senin aklına bir arzu getirir. Şeytanın tabancası yok. Açıkça “seni vuracağım” demiyor. Senin nefsinin arzu-su. O günahı işleme! Niye işliyorsun? Demek ki ALLAH'ın gadabından korkmuyorsun, korksan işlemeyeceksin.

ALLAH dünyada da gadap ediyor. O kadar gençler var. Hasta oluyorlar, felç oluyorlar. Çok gençler var ki kanser oluyorlar. Öyle hastalıklar var ki psikolojik diyorlar. Yani bir vesveseye tutuluyorlar. Bu kadar trafik kazasından gidenler de var. İşte burada ALLAH gadabını dünyada da insanlara gösteriyor. Ama Cenâb-ı Hak ne buyuruyor?

“Kulum bana itaat ederse, ben onu yed-i kudretimle mu-hafaza ederim.”

İtaat edeni muhafaza ediyor Cenâb-ı ALLAH. İtaat et-meyeni muhafaza etmez. Peki niye müşrikleri muhafaza ediyor? Onlar ilm-i ezelde dünyayı istediler. ALLAH rûhları halk edince iki secde emretti. O iki secdeyi yapan olmuş. İki secdeyi yapmayan olmuş. İki secdenin birisini yapıp diğerini yapmayan olmuş.

İki secdeyi yapmayanlar kafirler.

İki secde yapanlar müslüman geliyor. Müslüman yaşıyor. Müslüman ölüyor.

Secdenin birisini yapmış. Birisini yapmamış. Onlar kimler? Müslüman gelmiş. Müslüman yaşamış. Gençliğinde çok namaz kılmış, ibadet yapmış. ALLAH korusun sonra terketmiş. Kötü yollara sapmış. Kim bunlar? Müslüman olarak geliyor. Müslüman olarak yaşıyor. Kâfir olarak gidiyor.

Bir de var ki birinci secdeyi yapmamışlar. İkinci secdeyi yapmışlar. Kim bunlar? Kâfirden dönüyorlar. Meselâ Al-manya'da, Amerika'da oluyor. Bu sefer gittiğimizde de hris-tiyanlardan ders alanlar oldu.

Evet bizim burada elimizdeki delilimiz: ALLAH bizi birinci secdeyi yapanlardan etmiş. Ama ikinci secdeyi yapmış mıyız, yapmamış mıyız bilmiyoruz. Onun havfını çekeceğiz. Onun korkusunu çekeceğiz.

Dünyada korku duyana ahirette korku olmaz. Demek ki şu halde biz iki secdeyi yapmayanlardan değiliz. İki secdeyi yapanlardan mıyız bilmiyoruz, garanti değil. Ama bu iki secdenin birisini yapmışız. Müslüman olarak gelmişiz, inan-mışız, ikinciye yapmış mıyız, bilmiyoruz, onunda korkusunu çekeceğiz. Öyle ise, inancımız ne ise, yılımızı

ayımızı gü-nümüzü aralıksız yaşyalım. Sonradan yaşyalım dersek ol-muyor. Gençlik gidiyor, zaman yetmiyor. Sadece gençlikte değil. Orta yaşlılıkta 40-50 yaş arasına gelmiş, ameli yok. “Yapacağım daha” diyor. Gençler gençliğinizi zayı etmeyin. Gençlik insan için en büyük nimettir. En büyük devlettir. En büyük sıhhattir.

Ey birader üç meslekten korkulur

Biri ilim, biri ayrılık, biri ölüm

Ayrılık nedir? ALLAH'tan ayrılık. Dünyada sevdiğinden ayrılmaktan da korkulur. Korksa ne olacak? Yine ayrılacak. Esas ayrılık ahiret ayrılığı. Ondan korkmak lazım.

Gençler için ne vardır? İlim, gençlik, varlık.

İlmin de değeri gençlikte. Genç iken birşeyler öğreniyor. İhtiyarladıktan sonra öğrenebiliyor mu?

Evvla gençlik. Ondan sonra ilim. Ondan sonra amel. Varlık ta gençlikte. İnsan ilmi de, ameli de, ahireti de gençlikte kazanıyor.

Ne demek hele yapacağım. Hele yapacağım demek. Bu-gün geçti yarın yapacağım, bu sene gitti bir daha ki sene yapacağım. Bu da nefisten olur. Hayır olsun, şer olsun. “Daha şer işlemeyeceğim” der yine işler. “Bu sefer günah işle-meyeceğim” der yine işler. ALLAH'tan korkmak lazım. Havf duymak lâzım. ALLAH'ın emri böyle.

Dünyada korkmayana ahirette korku var. Ama biz dün-yada neden korkacağız? ALLAH'ın gadabından korkacağız. ALLAH bize bir belâ verir. Bundan korkacağız. Veriyor işte iptilalar. Bundan korkacağız. Kabir azabı verir. Bundan korkacağız. Kıyametin dehşetinden korkacağız. Sonra cehennemden korkacağız. Çok çok korkacağız. Bunlardan korkacağız ki çaresine bakalım. Bunun için de bütün günahlarını terket. Yasaklardan kaç. Tesettürünü yap. Kafirin günahı-sevabı olmaz. Doğru cehenneme gider ve azabı ağır olur.

Bazıları diyor ki: “Örtüneceğim ama benim mesleğimden dolayı, çevremden dolayı arkadaşlarım beni kınarlar” diyorlar. Ne demek lâzım ona:

Sen ALLAH'ın kulu isen, rızgını vereni biliyorsan, ona gö-re hareket et. Hadi onlar seni horladılar. Sıhhatinimi alırlar elinden, rızkını mı keserler? Öyle ise sana rızkını verenin, sıhhat verenin hoşuna gidene işle.

Bu zamanda hanımların en büyük kusuru açık olmaları. Sonra hanımların erkek kıyafeti taşımaları. Hanımlara er-kek kıyafeti haramdır. Erkeklere de hanım kıyafeti

haramdır. Açık-saçık yerlere gidiyorlar. Veya gençlerden fakülteyi bitirmiş, liseyi bitirmiş, erkek arkadaşları var. Hiç erkekten arkadaş olur mu? Gençlerden arkadaş olmayı kınıyorlarmış. Evet. Ayık olalım gaflette kalmayalım. Gaflet uykusundan uyanın.

Peygamber Efendimize kıyameti sormuşlar. Her sorana kıyametin belli tarihini söylememiş. Kıyamet yaklaşmıştır. Şu şu belirtiler demiştir. O belirtilere göre de, ulemaya göre kıyametin on tane alametinden bir buçuğu kalmıştır. Nedir bunlar? Birisi iman. Yarısında Kur'ân. Çünkü Kur'ân tamamen kalkmış değil. Fakat hükmü de tamamen işlenmiyor. Hak olanlar bazı yerlerde uygulanıyor. Bazı yerlerde uygulanmıyor. Demek ki bir tek iman var. İmanda şöyledir. Pey-gamber Efendimizin emri. Şöyle: Bu arada belirtiyim. Ben de müslümanlığımdan korkuyorum. Ben de müslümanlığımdan şüpheleniyorum. Ben bile müslümanım diyemiyorum. Bu kadar cemaatin sorumluluğu üzerimde.

Tamamen tatbikatını yapamıyorum. Yerine getiremiyorum.

İslâm fetvâ yolu değildir, takvâ yoludur. Fetvâyı yaşayan verir. Takvâyı yaşayamıyoruz ama bizlere müjdeler var.

Fesat ümmet zamanını yaşıyoruz. Günah işliyorlar. Bil-meyerek işliyorlar. Şer işleyen çok. Fesat ümmet bunlar. Ha-ram yiyen çok. Fesat ümmettir bunlar. Haram nedir? Faiz ve rüşvet. Faiz de haram. Rüşvet te haram. Esnafta hile var. Madem ki banka ile iş yapıyor. Ziraatçide de var. Bir de insanlar sadece kendi menfaatlerini düşünüyorlar.

Bizlere fesat ümmet zamanında olduğumuz için müjde-ler var. Fakat yine de emin olmayacağız. Emin olmak AL-LAH'ın gadabından korkmamaktır. İbadet ve amel ise AL-LAH'a yaklaşmak ve ALLAH'tan korkmaktır. Nebilerden sonra, en çok veliler ALLAH'a yaklaşmışlardır. Yemelerinde, içmelerinde, hareketlerinde her an ALLAH'tan korkarak ha-reket ederler. Veliler bir de müritlerinin havfını çekerler. Çün-kü mürit masumdur. Müřid mesuldur. Veliler müridinden mesuldur.

Mürit kimseden mesul değildir. Ancak kendisinden me-suldür. Bu sorumluluk rûh için böyle. Zahirde mürit kendisinden mesuldür.

Yunus Aleyhisselâm ateşten bulutları görünce kaçtı. AL-LAH onu balığa yutturdu. Kaçmaması gerekiyordu. Fakat bu da onun terakkisine sebep oldu.

Nuh Aleyhisselam oğlunun kolundan sürükleyerek gemi-ye bindirmek istedi. O da suda boğulunca.

-“Yâ Rabbi sen benim ehlimi kaybetmeyecektin” deyince tenkid duyuyor ALLAH'tan.

-“Yâ Nuh! O senin oğlun. Ehlin değil.”

Ve O da ondan dolayı kusur işledim diye çok ağlıyor. Ni-ye? İnsanlar suya gark oldu ya, ona rıza göstermiş. Rıza göstermemesi lazımdı.

Peygamber Efendimize çok zulmettiler. ALLAH onlara azap melekleri gönderdi. Peygamber Efendimiz meleklerle “durun azap etmeyin” diye yalvarıyordu. “Benim için onlar acı çekmesinler. Bana başışla” diye yalvardı.

Evet. Dünyada korku duyana ahirette korku yok. Hiç bir zaman emin olmayacağız. Niye emin oluyoruz? İşte oruç tuttum. Namaz kıldım. demek. Bunlar emindir. Ama bunları görmezsen “ben kulluğumu yapamıyorum” diye düşü-nürsün.

Çürüklerin hep sağ olur

Zehrin bana bal zar olur

Dağlar yemişli bağ olur

Cümle cihan hep nur olur

Kimmiş bu rabita sahibi? Rabitası olanın çürükleri sağ-lam olur. Zehiri bal olur. Dağlar bağ olur. Dağda ne olur? Taş olur. Taştan başka bir şey olmaz. Rabita sahibine dağda aynı bağ gibidir. Bağda neler olur? Meyvalar olur. Güller var, yeşillikler var.

Çürüklerin sağlam olması ne demek? Layıkı ile yapıla-mıyan amelleri sağlam eder. Sahibine teslim eder. Zehirleri nasıl yok eder? Bütün meşakatlere, hastalıklara, zararlara, çileye hepsine sabreder. Zehrin bal olması bu. Salih Baba da şöyle buyuruyor:

Olunca râbîta Sâlih pîrine

Mugaylanlıkları gülşan eder şeyh

Mugaylan: İnsanları yırtan çalılıklar, içerisine girileme-yen çalılar. Çalılıklar gülşan olur. Bir mürid Rabîta edince çalılıklar gülşan olur. Gönümüzdeki çalılıklar nedir. Dertlerimiz, acılarımız, sızılarımız. Düşüncelerimiz, zararımız, hastalığımız. Hepsi, RABİTA edince çalı iken gül olur.

Bir anda eyledi irşad Sâlih'i

Edip benliğinden azad Sâlih'i

Kılıp rabîtayla mu'tad Sâlih'i

Dil şehrin ravza-i cinan eyledi

Kalb-i Rabıtaıyla her kim devamlı rabıta yaparsa, onun kalbi Ravza-ı Cinan. Dil Şehri kalptir. Niçin? Nasıl şehirlerde amirler var. Ankara bir şehir. Başbakan burada. Dil şehri kalp. Dil oradan konuşuyor. Ravza-i Cinan nedir? Cennet bahçesi. Diğer taraftan da Resûlullah Efendimizin kalbi.

Bir anda eyledi irşad Sâlih'i

Peki ama niye herkes bir anda irşad edilmiyor. Pirî Sami Hazretlerinin kırk bin müridi varmış. Bir tek Salih'e vurmuş. Bu da velayetinin büyüklüğünü belirtmiş. Rûhu terakki etmiş. Çünkü Salih hiçbir şey bilmeyen mürit imiş, tahsili yok, ilmi yok, bedeni arızalı, sakat imiş, bir tarafı çalık. Ama sanatkâr olmuş. O zamanda av tüfekleri yaparmış.

İşte Piri Sami Hazretleri "Salih söyle" demiş O'da söylemiş. Nerden söylemiş? ALLAH'ın kudretlerinden söylemiş.

Başkaları ne kadar alim olursa olsunlar. Salih kadar bilememişler.

Çok alim bir kişi Salih'le karşılaşınca hayret etmiş.

-“Ne kadar alim!” demiş. Etrafindakiler:

-“Efendim o ümmi” demişler.

Demiş:

-“Nasıl olur?”

-“Efendim mürşidi var” demişler.

-“Haa! Evet. Onun mürşidinin büyüklüğü onu söyleti-yor”.

Evet insanların kalbi bir anda da açılır. Bir saatte de açılır, bir günde de açılır. Bir ayda da açılır. Bir yılda da açılır. On yılda da açılır. Kırk yılda da açılır. Kırk yılda açılmayınca bir daha açılmaz.

Bir de varki açılanı bilirler mi? Bilirler bilmezler. Bilseler de bildiremezler. Bildiklerini bildirmek yasaktır. Peki bilme-yecekler mi? Neyi bilecekler? Rabıta'yı bilecekler.

Rabıtanın esas bu zahirde gördüğümüz cisim değil. Eğer ona inandıksa yaşantımızla, amelimizle, kıyafetimizle onu delil edineceğiz, örnek alacağız. Velayetine inanmak lazım. Velayetine inanan görecektir, görmeden ölmez.

Sermaye bu yolda heman

Teslim ol şeyhine inan

Sıdk ile ALLAH'a dayan

Gör ne ihsanlar var sana

...

Bulam dersen eğer ayn-ı îmânı

Çalış ki olasın şeyhinde fânî

Rumuzlu bu kelam. Çalış ki şeyhinde olasın fani ne demek? Onu o kadar sev, o kadar sev ki, O'nun sevgisi seni için için ihata etsin. O zaman sen kendini göremezsin. Onu görürsün. Ama bu aşikar olur. Ama kapalı geçiyor, eğer bu zamanda, onun manevi yüzünü görürsek, ne yemek yeriz, ne konuşuruz, ne de içeriz. Onun için kapatmışlar. Müridi halinden haberdar etmiyorlar. Eskiden bu halde olduğu za-man herkes biliyordu. Ona kimse dokunmuyordu, hoş görüyorlardı. Ama şimdi böyle kimseyi doktora götürüyorlar. Doktor birşey anlamıyor, veriyor hapi, iğneyi. Ediyor dert sahibi. Atlatanlar, geçiştirenler de oluyor.

Çok alim bir tanesi.

Şemseddin Ruci Hazretleri. Gitmiş, bir Şeyh Efendiden ders almış. Onda bir cezbe hali meydana gelmiş. Cezbe ge-lince kendisini kaybediyor. Annesinin babasının bir tanesi imiş. Şeyhinin bir süre hizmetini gördükten sonra izin almış. Annesinin babasının yanına gelmiş. Annesine demiş ki:

-“Anne bende böyle bir hal tecelli ederse, sakın korkma. Fakat bu halde iken kaç vakit namazımı geçirirsem, ona dikkat et. Sonra kaza edeyim” demiş.

Bunu konuşurken yine kendinden geçmiş. O sırada nur-lar ihata ediyor. Bir insanda ALLAH'ın nurları tecelli ederse, deryaya düşmüş bir taş gibi olur. Bir taşı atarsın deryaya taş bir daha görünmez. Bir insanda ALLAH'ın nurlarından hangisi tecelli ederse kendisinden geçer. Ama o nur ondan kalkacak ki kendisine gelecek, ayılacak. İşte Rabıta nuru onu ihate etmiş.

Rabıta müridi, Tefekkür müridi, Huzur müridi vardır.

Tefekkür müridi Şeyh Efendisini çok sever. ALLAH'tan çok sever desek anlayamazlar, küfre giderler, sebep oluruz. Hal-buki Şeyh Efendisini çok seviyor ama ALLAH'la beraber sevi-yor. Şeyh Efendisini çok seviyor. Yani:

“Medet ya Hazreti Pîr!” diyor. Veya:

“Destur ya Hazreti Pîr!” diyor.

Şeyh Efendisinden istiyor. Şeyh Efendisine veriyor. Bu Hak'tır. Cenâb-ı Hak:

Bütün insanları, hayvanları, denizde, karada, havada. Ka-rıncadan tut, file kadar. Hepsinin rızkını halk eden ALLAH. Ama Kasım'ül-Erzak isminde bir meleğe bu vazifeyi vermiş. Hepsini o tanzim ediyor.

Şeyhini çok sevince rabita nuru ondan tecelli eder. O te-celli ettiği zaman insan çok mülayım olur, uysal olur. İnsanları çok sever. Çok mert olur. Hiçbir şey düşünmez. Bunun diğer şekli kabız hali olur. İncitici, kırıcı, acıdan ölecekmiş gibi hüsn-ü tamahı olur. Bunların biri azalır, birisi çoğalır. Ne zamanki makam olursa bunlar gelip gidiyor. Azalıp ço-ğalıyor. Bu kabız halini azaltmaya bakalım. Basıt halini çoğaltalım. Ayık olmak lazım. Bu nur Rabitadan geliyor. Bu arada bir de nefis var. Alacağımızı, vereceğimizi düşündüğü-müz zaman, onlarla ilgilenince Rabita çıkar. Tutmak için meşgul olmamız lazım. Kabız hali gelirse onu atmak için Rabitasına sığınmak lazım. İşte bu Kabız hali sırasında mü-rit var ki Rabitasına sığınır. Mürit var ki Resûlullah'a sığınır. Mürit var ki ALLAH'a sığınır. Hiç birisinin de farkı yok.

O mürit Rabitasına sığınıyor. “Sihhat ver. Güç ver. Fakir-likten kurtar. Nefsimin huylarından kurtar.” Diye Şeyh Efen-disinden istiyorsa Esmâ Nuru ile idare ediliyor. Esmâ Nuru da ALLAH'ındır.

Bir de var ki bu hallerinde Resûlullah Efendimizden istiyor. Ona yalvarıyor. O da bilsin ki sıfat nuru ile idare ediliyor. O da ALLAH'ın nuru.

Esmâ nuru ALLAH'ın isimlerinin nuru.

Sıfat nuru ALLAH'ın sekiz sıfatının nuru.

Yunus Emre Rabita'dan söylemediği için kolay anlaşıl-madı.

Eteğe kemiğe büründüm

Yunus diye göründüm

Kelamları ruhtan söyledi.

Salih Baba Efendisinin varlığını kendisinde görüyor. O da ALLAH'ın varlığı olarak anlaşılıyor. Rabitadan söylüyor. Ra-bitada cismî bir yakınlık var, cismî bir yakınlık olunca daha kolay anlaşılıyor.

Hülasayı kelim: Tarikat ilminin dört şartı vardır. Dört şartını elde etmeye bakın. Nefisten kurtulmak istiyorsanız. Şeytandan vesveseden, kurtulmak istiyorsanız. Ruhunuzu makamına ulaştırmak istiyorsanız, bu dört şartı yaşayacak-sınız.

Pirim İskender olup Yecüc seddim bağladı

Görmedim böyle cihan-gir Samî-i Mevlâ gibi

Tarikat'ın dört şartı var. Şeriatın da dört şartı var. Edille-i şeriye. Bu olmazsa zaten tarikat olmaz.

Kitap, Sünnet, İcma, Kıyas.

Farz, Vacip, Sünnet, Müstehap. Bunlar cisimde, cesette. Bunlar olacak ki cisim temizlensin, arınsın.

Ey taharetten habersiz

Rabıta bilmez habis

Tahareti olmayanın vücudu pistir, kalbi de temizleyen Rabıta'dır.

Kalbimizdeki pislik nedir? Kin, haset, kibir veya namazda, ibadette gönlümüze gelen arzular. Bunlar pis oluyor. Hatta o kalp puthanedir. Bu ALLAH'ın emridir. Kalbinizde neyi besliyorsanız, o sizin mabudunuzdur. Lüks daire istiyor. Evlâdını seviyor. Makam istiyor. Fabrika istiyor. Bu istekler hep kalpten gelir. Kalbi puthanedir. Pis etmiştir kalbini. Bunları temizleyen ne olur? RABİTA. Çünkü Rabıta sevgisi bir kalpte olursa bunlar olmaz. Niçin Rabıta? Çünkü Ra-bıtayı ALLAH için seviyoruz da ondan. Diğerlerini nefsi için seviyor. Onlar puttur. ALLAH için sevilenler put olmaz.

Demek cesedi temizlemek için edille-i şeriyeyi yaşıya-cağız. Ama yaşayamıyoruz. Sebebi nedir? Sebebi:

1. Zevk
2. İsrâf
3. Faiz
4. Rüşvet

Bu dört şeyden dolayı kitap-Sünnet-İcma-Kıyas'ı yaşaya-mıyoruz.

Bir lokma haram olursa, kırk günlük ibadeti kabul ol-maz. Bunlar büyük sorunlar. Bunları ayıklamak lazım. Bun-ları belirtmek lazım. Bunlardan kopmak lazım. Kaçınmak lazım. Demek ki şeriattaki eksiklerimiz bunlar oluyor.

Tarikata gelince: Bunlar eksik olursa tarikatta hiç yeri-miz yok. Geçemiyoruz. Nasıl bir insan ilkokulu bitirmeden ortaokula kaydedilmez ise... İlkokulu bitirecek. Diplomayı alacak. Ortaokula başlayacak. Demek ki şeriat tamamen tamamlanacak ki tarikat olsun.

Rabıta demek ALLAH'ın ipine sarılmaktır. Gerçekte ip yoktur. Bu sevgidir. ALLAH "sevdiklerimi seviniz ki, Ben'i sevesiniz" buyuruyor.

"Sadıklarla olun" buyuruyor. Sadıklar ALLAH'a yakla-şanlar. ALLAH'ın dostları Rabıtaya sevgiyi çoğaltmak için onu insanlardan farklı göreceğiz. Onun cisminde değil de ru-huna inanacağız. Onun rûhu çok yüksektir. Nasıl yüksektir? Yüce ALLAH'tır.

Bu sırdan bilmeyip kılan inadı

Sucûd eylemeyen şeytan değil mi

Şeytan insanlardaki rûhu bilemedi. Hz. Adem'e üflenen rûhu bilemedi. Secde etmedi. İnat etti. Merdud oldu. ALLAH onu lânetledi.

"Nefahtü fihi min ruhî." Bu ayet kime geldi? Sana bana geldi. Öyle ise niye isyan ediyorsun? Ezelde "belâ" dedik. Şimdi niye isyan?

"Nefahtü fihi min ruhî" hitabı

Olunan suret-i insan değil mi

"İnsanlar uykudadır.

Ölünce dirilirler."

Bedensiz bir güzel gördüm efendim

İlikten damardan kandan içerû

İlik, damar nerede? Duvarda var mı? Yok.

Hayvanda düşünemeyiz. Hayvanda ruh yok ki. Hayvan-da manevi diriliş yok. Öyle ise;

Bedensiz bir güzel gördüm efendim

İlikten damardan kandan içerû

Neyi görmüş? Ruhunu görmüş.

Cânân illerinden sordum efendim

Bir can vardır gizli candan içerû

.....

Gül bülbülü gördü çıktı kabından

Bülbüller uyandı kalktı hâbından

Pervâneler geçti ateş bâbından

Azmeyledi gülistândan içeru

Burada da bir rumuz var. Çünkü bülbül gülü bekliyor ki, kabından çıksın da görsün. Halbuki bülbülün bütün ahu feryadı gülün kabında. Ve onun başını bekliyor ki nasıl çıkıpta açacak diye. Hikmeti ilahî işte o gülün tam çıkacağı zaman bülbüle bir anlık bir gaflet geliyor. Sonra gözünü açıyor ki “vay ben bunu niçin göremedim” diye ağlıyor.

Öyle ise gül bülbülü gördü çıktı kabından.

Tam ters geliyor. Burada gülden mana evliyaullahın ve-layeti, ruhu. Bülbülden mana müridin ruhu. Evliyaullah ru-hunu müridine gösteriyor. Gösterince, o zaman onun ruhu da gafletten uyanıyor.

Geçmeyenler bilmez çarh-ı çemberi

İçmeyenler bilmez âb-ı Kevseri

Bir gece Pîrimden aldım haberi

Mekan vardır, lâ mekândan içeru

Lâ: Yok. Olmayan, mekandan içeri bir mekan var. Ne olabilir o mekan? Bu mekanlar hep görünüyor. Ama hepsi yok olacak. Fakat oradan bir mekan görünecek.

Bütün bu mükavvenat, eşya yok iken ALLAH var idi. Ama ALLAH'ın varlığı düşünülemez. Mekan da düşünülemez. Var yok olunca. O oluyor. Ama bilemeyen bildiremez. Bilen de bildiremez.

ALLAH hepimizden razı olsun. ALLAH hulsunuzun barını, meyvasını yedirsin. ALLAH dünya ile aldatmasın. ALLAH nef-se şeytana uydurmasın. ALLAH gayemizi bildirsin. Cenâb-ı Hak gayemize ulaşmak için kolaylıklar ihsan etsin. Gayemiz kulluktur. Kulun birşeyi olmaz. Kulun hiç bir şeyi olmaz. Hep-sini ALLAH'a teslim etmek lazım. Malımızı, canımızı.

Bir kimse “Ben çalıştım, ben kazandım.” derse, ALLAH'ın verdiğini inkâr eder.

Bu kadar insanlar gece gündüz çırpınıyorlar zengin ol-mak için. Niye olamıyorlar? Eğer kendileri kazanıyorlarsa niye olamıyorlar? Kâr-zarar ALLAH'tandır. Kâr ile mal artar. Zarar ile eksilir. Demek ki veren ALLAH, alan ALLAH.

ALLAH vermeyince insan bir şey elde edemez.

“İnsanlar uykudadır. Ölünce dirilirler.”

O kötü amelleri ölünce vahşi bir hayvan gibi kötü bir surette karşısına çıkar. Ne tarafa dönse o taraftan önüne ge-çer. Öyle ise şimdiden bunun çaresine bakmak lazım.

Can bedende iken kıl buna çare

Canın bedende iken bunun çaresine bak. O derdin senin? Sende olan noksanlık nedir? İsyân veyahut gaflet. Günah iş-leyenler de noksanlık yapıyorlar. Onların ki büyük noksanlık büyük zarardalar. Onun için Peygamber Efendimiz:

“İki günü müsavi olan zarardadır.” buyuruyorlar. Farklı olacak ki zararda olmayalım. Meselâ:

Bugün kazandın yüzbin. Yarın yüzonbin kazanmalısın. Her günkü kârın bir öncekinden fazla olacak ki zarardan kurtulasın. Ama bu rumuzludur. Bunun rumuzunu ancak ehli çözer. Biz çözemeyiz. Şöyle:

Farz ameller eksilmez, artmaz, nafiye ibadetle yaklaşılır ALLAH'a. Nafiye ibadetlerde bu artma vardır. Nafiye iba-detler:

Namaz kılmak, oruç tutmak, Kur'ân okumak, ALLAH'ı zikretmek.

İnsan nafiye ibadetleri artırdığı zaman bugün biraz ar-tırır. Yarın biraz daha artırır. Günü doldurur. Günün süresini de uzatamayız. Böylece günün süresi müsavi olur. Müsavi-likten kurtaramayız. Ancak ALLAH'a olan aşkın sonu yoktur. ALLAH'a olan korkunun sonu yoktur. Biz ne kadar kor-ku duysak. Bir milyon insanın, bir milyar insanın korkusu-

nu duyamayız. Bir velinin çektiği korku ile beraber olama-yız. Eğer korku çekmek onları aşağı düşürseydi (**FÎ HATA**) olurdu. Mademki yukarı çekiyor (**ELÂ HATA**) oluyor. O hal-de korku çekmek onları yükseltir. Onların ulaşmış olduğu makamın havfidir. Onların üzerine verilen vazifenin havfi-dir.

Bakınız: Necmettin Kübrâ Hazretleri düşmüş aşağı ma-kama. Ulaşmış olduğu makamı idare edememiş. Mansur yine öyle. Nakşibendi Efendimiz o makamda kalmış. O ma-kama ulaşan evliyaullahlardan sadece Nakşibendi Efendi-miz kalmış.

Zahirdeki eksiklikleri:

Necmettini Kübra Hazretleri insanlara vereceği nazarı bir kediye, bir rivayete görede köpeğe vermiş, onun için maka-mını idare edememiş. Aşağıya inmiş. Kübreviye Tarikatı vardır. O'nun reisi, kurucusu. Silsilede geçiyor ya.

“Nakşibendiyeti vel Kâdiriyeti ves Sühreverdiyyeti vel Küb-reviyyeti vel Çeştiyye.”

Nakşibendi Efendimiz bu beş tarikatın kurucularından da feyiz almış. Diğerleri Abdülkadir Geylani Hazretleri. Sühre-verdiye Hazretleri. Necmettin Kübra Hazretleri. Ahmedi Çeş-tiye Hazretlerinin hepsinden muhabbet almış. Bu dört ervah'ta buna hizmet görmüş. Nakşibendi Efendimizin ölü-münden sonra “Ene'l Hak” davaları olmamış. Ondan önce olmuş.

Pîri Sami Hazretleri, Pîri Tagî Hazretlerine hizmet gör-düğü zaman. Mübareğin irşadı bir sene bile sürmemiş. Pîri Sami Hazretleri alimmiş de.

Darü'l-Ünyan isminde o zamanın fakültesini bitirmiş. Hem rüştiye mekteplerine muallimlik yaparmış. Hem de medrese hocalarına hocalık yaparmış.

Erzincan'da o zaman Terzi Baba'nın kolundan ders alma-mış.

Kadiri kolundan Hacı Saffet Efendi var. Ondan da alma-mış. Alimmiş.

Fakat sohbetlerine gidermiş. Neyse, Erzurum'a gitmiş. Erzurum Müftüsünün önüne iki diplomayı da koymuş.

-”Bana görev verin” demiş. Müftü:

-“Hocam biraz gezin dolaşın aklımıza gelsin” demiş.

O da çarşığı gezerken, türbeye rastlıyor. Habib Baba Tür-besi var. Oraya bir Fatiha okumuş. Ziyaretini yapmış. Oradan bir ses gelmiş ona:

- “NURŞİN! NURŞİN!” demiş.

Oradan geliyor müftünün yanına.

-“Bu NURŞİN neresi?” diye soruyor?

Cevap:

-“Nurşin Bitlis'in kasabası. Hocam orada boş yer var. Gel seni gönderelim oraya”. Bir rivayet böyle.

Fakat Horasan müftüsünden dinlediğim de şu oldu.

Pîri Sami Hazretleri Erzurum'a gitmiş. Hacı Ahmet Efendi ile tanışmış. Pîri Tagî Hazretlerinin bir halifesi de o.

Orada çalışmak, ders almak istemiş, vermemiş. Bakmış ki irşadı yakın. Almış götürmüş Pîri Tagî Hazretlerine. O da bir sene dolmadan icazetini vermiş. O da dedikodu olmuş. Bak-mış ki ihvanın sistemi bozuluyor. Molla Kasım isminde bir tanesi varmış. Ona demiş ki:

-“Hocayı al git Gavs'ın türbesine. Ne görürsen gel söyle.”

Almış gitmiş. Türbeye Rabıta yapmışlar. Bakmışlar ki, orada divan kurulmuş.

Bütün ervah geldi oraya. Resulullah Efendimizin ervahı da geldi oraya. Bir tanesi tekmil verdi.

- “Hocayı getirin” demişler.

-“Hocanın başına tacı koyun” demiş. Kürsünün üzerinde.

Tacı koymuşlar.

-“Kılıcı beline bağlayın.” Bağlamışlar.

-“Asayı eline verin.”

Vermişler. Dönüp gelmişler ve anlatmış:

-“Paşam ben böyle gördüm.”

O da dönüp demiş ki:

-“Daha itiraz yapmayın. Hoca bize tam geldi. Fenerini almış. Gazını koymuş. Bizde bir ateş çaktık.”

Şimdi Hoca Halife olmuş gidiyor. Pîri Tagî Hazretleri mü-barek. Halifesini yolcu ediyor.

Ata bindirmiş. Atın yelerini tutmuş. Bu da dikkatlerini çekmiş. Niye böyle yapıyor diye?

Pîri Sami Hazretleri de mübarek, O'nun böyle yapma-sından başındaki sarığını sarmış boynuna. Başını eğerek tutmuş öyle.

İşte harfsiz, savtsız konuşma bu.

Yolcu ettikten sonra sormuşlar.

-“Seyda hiç görülmemiş birşey. Bir meşayih bir müridini bu şekilde yolcu etsin?”

Demiş ki:

-“Öyle yapmasam hiç nisbet koymuyordu. Hep götürü-yordu.”

Merak edenler hocaya sormuşlar?

-“Hoca sen niye öyle yaptın?” Cevap:

-“Pîri Tagî Hazretleri bana öyle iltifatta bulundu. Ama ben utandım. Hicabımdan başka bir çare bulamadım. Ba-şımdan sarığı çıkarıp, boynuma doladım. Dedim ki:

-Ben bu kapının köpeğiyim.”

Evet. ALLAH bir kuluna verirse kimin oğlu, kimin kızı sorulmaz. Hepsi O'nun kulu ama alimden zalim. Zalimden alim. Ama azınlıktadır. Çünkü:

“Herşey aslına rücu eder.” fermanı vardır.

“Ey İnsan! Kibirli olma.”

Bir müslümanın, bir insanın mürşidi olmazsa şeytan onu amel varlığına düşürüyor. Firavun niçin tanrılık davasına düşmüş? Şeytan ona şöyle demiş:

-“Sen insan değilsin. Sen beşer değilsin. Sen hiç hastalan-mıyorsun. Ne başın ağrıyor? Ne dişin ağrıyor. Sen ihtiyarlamazsın da.”

Bir rivayete göre çok uzun süre yaşamış. Hiç yaşlanma-mış. Ağzının içerisinde otuziki dişinin bir tanesine bir zarar gelmemiş.

Peygamber Efendimiz Mirac yaptığı zaman yükseldi AL-LAH'a gitti. Cenab-ı Hak:

-“Habibim bana hediye ne getirdin?” Diye sordu.

-“Yâ Rabbi Sen Ganisin. Ben fakirim. Fakirlikle geldim. Yokluğumla geldim. Zengin Sensin. Fakir Benim. Sen ihsan sahibisin. Muhtaç benim.”

ALLAH'ın o kadar hoşuna gitti ki.

-“Ya Habibim! Bana çok makbul bir hediye getirdin.”

Onun için, “Kişi noksanını bilmek gibi irfan olamaz.”

Hanımlarda da vardır. Beylerde de vardır. Görülüyor. Gi-yinmesinden, yürümesinden belli oluyor. Sanki krallık sa-hibi, o kadar kibirli, o kadar gururlu. Halbuki onların hiç kurtulacağı yoktur.

Neden?

ALLAH buyuruyor ki “Her kim ALLAH için alçalırsa, biz onu yükseltiriz. Her kim tekebbür sahibi olursa onu da ha-kır, yoksul yaparız.” Onun için müslümanın en büyük ameli tevazudur. Tarikatlı olsun veya olmasın en büyük amel te-vazudur.

İbrahim Hakkı Hazretleri buyurmuş ki:

Her gördüğün Hızır bil

Her geceyi Kadir bil

Fırsatı ganimet bil

Görelim Mevlâ neyler

Neylerse güzel eyler

Diyor ki:

Ey insan! Gururlu, kibirli olma. Herkesi de kendinden üs-tün gör. Herkesi kendinden yüksek gör.

Evet HIZIR'da ALLAH'ın kulu ama, Ab-ı Hayat suyu iç-miş. Kıyamete kadar ölüm yok. ALLAH tarafından yetkilidir. Her daralana yetişir. Suda boğulacaksa, ateşte yanıyorsa, kurtarılacaksa veya bir trafik kazasından kurtarılacaksa HI-ZIR ALEYHİSSELAM yetişir. ALLAH onu yetiştirir. Ama, mür-şidi olmayanlar içindir bu. Mürşidi olanların Hızır Mürşi-didir.

Müridin bir tanesi bir camide temizlik yapıyormuş. Hızır Aleyhisselam geçmiş karşısına. Demiş:

-“Bak yüzüme.”

-“Benim bakacak yüzüm var.”

-“Ben Hızırım.”

-“Benim Hızırım da var.”

-“Senin Şeyhine feyiz veren benim.”

Demiş:

-“Ben feyzimi şeyhimden alırım.”

Ne yaptıysa çaresiz, onu yüzüne baktıramamış.

Şöyle bir ifadede bulunmuş: “Şöyleki ALLAH bir sözdendir. Bir yüzdendir iki göz.” Benim ancak sözüm ALLAH'tır. Zikrim ALLAH'tır. Ama iki gözüm de bir yüzdendir. Ben bir yüze bakarım. İki yüze bakmam.

Şöyle ki ALLAH'tır sözü

Bir yüzdendir iki gözü

Yandı, tutuştu bu özü

Buradaki anlam “Her gördüğünü Hızır bil.” Tarikattaki maksat mahviyete düşmektir. Tarikat bilmek değil, düşmek. Tasavvuf bilmek değil, düşmek. Bildiklerin bitecek. Eğer bil-diklerin bitti ise sana Cenâb-ı Hak bilmediklerini öğretecek, senin bildiklerin sana

Hak'tan daha hayırlı değil. Hak'tan hayırlı bildiklerini bildiren ALLAH. Cenâb-ı Hak ne buyuruyor:

“Herkes bildiğinin alimidir. Herkes bildiği ile amel ederse, bilmediklerini biz Azimüşşan ona öğretiriz.”

Burada iki anlam var. Zahirde mürşidi olmayanların anlamı başka, tasavvufta mürşidi olanların anlamı başkadır.

Zahir: Şeriattır, cesededir.

Batın: Tarikattır, ruhadır. Ruha olduğu için görünmez. Gören söylemez. Söylese bilinmez. Onun için:

Derûnun derdini her yerde açma

Var ise cevherin meydana saçma

Ki her suyu hayattır diye içme

Esrar: Sır olan birşey. “Sırlarını açma” diyor. Cevherin var onu da saçma. Fakat su nedir? Güzel amelin ve hayallerin veya cezbeli hallerin. Cezbe sahipleri. Bu kelimeler onlardır.

“O cevherini saçma kaparlar. Elinden alırlar.” Nedir o? ALLAH sevgisi, ALLAH aşkı. Onu gizle, taşıma.

Köpürüp kapağını atma derviş

Sabreyle pişip kemale eriş

Mevlâna:

“Hamdım, yandım, piştim” demiş. Pişince olgunlaşıyor. Ama pişmediği zaman hamlık var. Sabret ki pişesin. Sende bir ateş var. Seni yakıyorsa, sabret ki pişesin. Piştikten sonra daha sende birşey kalmaz.

Evet cezbe muhalif değiliz. Bizi cezbe aldığı zaman an-nemden başka kimse yanımda kalmıyordu. Hepsi kaçıyor-du. Hanım bile yanımdan kaçardı. Kardeşler, bacılar hep ka-çıyorlardı. Bir de gözlerimi açıyordum ki başım annemin dizinde. Tavuğun başını kesip bırakınca nasıl çırpınırsa öyle bir cezbe vardı. Cezbede bir varlıktır. Ondan da geçmek la-zım. Cezbe aşktan doğuyor. Muhabbetten doğuyor. İnsanın

kalbinde olan aşkı kalbi almıyor. Taşırıyor. Onu taşırmamak lazım ki kalbi genişlesin. Evet cezbe aşktan geliyor. Ama aşkın sınırı yok.

Bu aşk bir bahr-i ummandır,

Buna haddi kenar olmaz

Delilim sırrı Kur'an'dır

Bunu bilende ar olmaz

Aşkın derinliği de bilinmez. Kenarı da bilinmez. Kur'ân'da-ki sır nedir? Koskoca Kur'an 6666 ayet 114 sure onda bir esrar var. 6666 ayeti insan okur. Kur'an'ın sırrını anlayamaz. Ne hoca anlayabilir. Ne Hacı anlayabilir? Ne hafız anlayabilir. Ancak aşka duçar olanlar Kur'ân'ın sırrını anlar.

Dâireyiz hem kudûmüz cismimiz neydir bizim

Aşk u sevdâdır gıdâmız bağırmız meydir bizim

Virdimiz İsm-i Celâl'dir kalbimiz "Hay"dır bizim

Zikrimiz ihfâ-durur esrâr-ı Kur'ân bizdedir

Biz Nakşiyiz hatme okumak için daire kuruluyor. Daire kurulupta, zikre başladığımız zaman bizim azalarımız zikir eder.

Kudüm ne demek? Kadirilerin zikir aleti. Kudümle zikir yapıyorlar.

Ney ne demek? Mevlevilerin zikir aleti.

Diyor ki: Bizde kudüme ve neye lüzum yok. Biz daire yap-tığımız zaman bizim cismimiz sedâ verir. Harekete gelir. Se-dâ duyarız. Kudüm sesi. Ney sesi. Yani vücudumuz zikir aleti olur diyor.

Bizim virdimiz ALLAH! ALLAH! ALLAH! diyerek kalbimiz dirilir.

"Hay" demek. ALLAH'ı zikreden kalp diri. Zikretmeyen kalp ölü.

Teveccüh olunca herbir ihvana

Mürde kalplerimiz gelirler câna

Teveccüh ruhadır. Hatme'de senin ruhun teveccüh görü-yor.

Hatmeye çok önem vermek lazım. Benim nimetim burdadır. Gafletimde burada gidecek. Anasır ziddiyetin de burada değişir. Bütün makamları burada elde edeceksin. Benli-ğinden burada kurtulacaksın. Kalp gözün de burada açılacak.

Zengin bir adam zamanın birinde hacca gidiyormuş. Onun da fakir bir komşusu varmış. Demiş ki:

-“Ben de sizinle hacca geleyim.”

Oda şöyle düşünmüş: “Parası yok. Sağlığı yerinde değil. Bu bize yük olur” diye düşünmüş. Onu atlatmış. Başından savmış. Kendisi de arkadaşları ile hacca gitmişler. Orada tavaf yaparlarken adamı tavafta görmüşler. Hayret etmiş. “Bu adam nasıl gelmiş?” demiş. Çölleri nasıl geçti. Vasıtası yoktu. Parası yoktu. Biz bu kadar gücümüzle, meşakkatimizle ancak gelebildik.

-“Nasıl geldin?” Diye sormuş.

-“ALLAH müsaade etti geldim.”

-“Peki Hacca geldin. Haccı yaptın ama vesika alabildin mi?”

-“Ne vesikası?” diye sormuş.

-“Hac yapanlara vesika veriliyor. Haccı kabul oldu mu? Olmadı mı?” diye.

-“Bana vermediler” demiş.

Oradan dönmüş adam. Gelmiş Kâbe'de ağlamış.

-“Yâ Rabbi ver benim vesikamı.” O elini açması sırasında bir nur gelmiş. Nurun içerisinde yeşil bir kart var. Kartta yazıyor ki “HACCIN KABUL OLDU.” Sevinerekten gelmiş.

-“Aldın mı vesikanı?” demişler.

-“Aldım” demiş.

-“Hayır öyle birşey yok. Biz yalan söyledik.”

O da çıkarıp gösterince.

-“Eyvah! Bizim zenginliğimiz de bu. Haccımız da bu” diye pişman olmuşlar.

İşte burada.

Dâireyiz hem kudûmüz cismimiz neydir bizim

Aşk u sevdâdır gıdâmız bağrımız meydır bizim
Virdimiz İsm-i Celâl'dir kalbimiz "Hay"dır bizim
Zikrimiz ihfâ-durur esrâr-ı Kur'ân bizdedir

Sırrımız ihlas ile onun esrarı bizim. Zikrimiz gizlidir ama, onun esrarı bizde.

Halbuki Kur'ân ALLAH'ın varlığını, birliğini, sıfatlarını, azametlerini, kudretlerini bildiriyor, bunlardan bahsediyor.

ALLAH'ın ilmi var. Eşyayı ilmi ile ihata etmiş. Onu bildi-riyor. Kudretini bildiriyor. Sekiz sıfatı var. Sıfatlarının tecelliyetini bildiriyor. ALLAH'ın dilemesi var, "ol" dedi. Diledi oldu. Bunlardan bahseden. Cenâb-ı Hak:

"Kulum Ben sana şah damarından yakınım" buyuruyor.

Bunu anlayanlar, bilenler ALLAH'ı ararlar. Afakta ararlar. Şu ameli yapayım. Bu ameli yapayım derler. Haktır, doğ-rudur bunlar. Fakat afakta arayanlar bulamamışlar. Ne za-man ki onların kalplerinde ALLAH sevgisi doğmuşsa kalp açılmış. Kalp açılınca hazine meydana çıkmış.

Cenâb-ı Hak:

"Biz gizli hazine idik. Aşikâr olmak için insanları halk ettik" buyuruyor.

Bu gizli hazine nerede? İnsanların kalbinde, o kalp açılırsa hazine meydana çıkar.

O kalbi kim açar?

Mübarek Paşam Hazretleri buyurdu ki:

-“Bana deseler ki kimin kulusun.”

-“Pîrimin.”

-“Kimin ümmetisin?”

-“Pîrimin.”

Pirime kurban olayım.

Mürşit gerektir bildire Hakk'ı sana hakke'l-yakîn
Her kim ki şeyhini hak bilmedi Hakkı dahi bilmez
Yok eylemeyen varını maksuduna ermez.

Bu eşya ALLAH'a mirattır. Kime? Velilere. Kime? Hakikate geçenlere...

Mirat demek eşya ayna oluyor. İnsanların varlığını gösteriyor.

Onun için buyuruyor:

Ekseri nakşında kaldı görmedi Nakkaşını

Bunlar nelerdir? İlim, ibadet sahipleri. Amenna ve saddakna.

Bir de nakşı inkâr edenler var. İsim ve cisim taşıyan ne görüyorsanız, karada, havada, denizde. Bunlar ALLAH'ın varlığına inananlar için. Öyle ise nakış bu işte. Bunları göremeyenler nakışta kalmışlar. Ne zamanki eşya gözünden silinirse, gönlünden silinirse nakkaş belli olur. Ama evvela kendi varlığı perde. Kendi varlığı da gözünden gönlünden silinse ki, gerçek meydana çıksa. Çünkü insanın kendi var-lığıdır, diğer varlıkları gören. Kendi varlığı yok olunca hakiki varlık görünür. Hakiki varlık ta ALLAH'tır.

Zikrimiz ihfa-durur esrâr-ı Kur'ân bizdedir

Kur'ân'ın esrarı bizdedir. Bütün Kur'an'ı okur, manasını anlar.

“Kulum Ben sana şah damarından yakınum.”

Bunun anlamı nedir? Nasıl olacak? Bilemez.

Mah cemal'in perdesiz görmek diler aşıklar

Bu perde ne? Evliyaullah'a bu yüz perdedir. Bu yüzün ar-kasında bir yüz daha var. Zaten onu görsek, işte o ALLAH'ın nuru. ALLAH'ın sıfatı. O görünmeyen yüz ALLAH'ın sıfatı, ALLAH'ın yüzü dersek günah olur. ALLAH'ın sıfatı kulda da tecelli ediyor. Ama ALLAH'ın sıfatı derya. Kulun sıfatı katre. Milyarlarca katre o deryadan ayrılrsa o derya azalır mı?

ALLAH'ta hayat var.

ALLAH ilim sahibidir.

Semiğ: ALLAH'ın işitmesi vardır. Bizim işitmemiz cüz'i. Salondakini işitiyoruz.

Basar: Görme. Bizim görmemiz ancak salondadır. Salo-nun içini görürüz. ALLAH'ın görmesi nasıl? Karanlık gecede, kara kayanın üzerinde, hem yürüdüğünü görüyor hem ayağının sesini işitiyor. Ama kulda ALLAH'ın sıfatı tecelli eder mi? Eder.

Kul sultan olur vara vara.

Yunus Emre onun için demiş ki:

Kapında kul var sultandan içeri.

Kuldan manâ cesedi. Ruhtan manâ da onun ruhu. AL-LAH'a ulaşmış. ALLAH'ın sıfatları onda tecelli etmiş. O za-man insan cüz'iden, külliye geçiyor. Katre derya oluyor.

Katre: Bir damla su. Toplanan su.

Derya: Okyanus. Büyük deniz.

Bu kadar, yağmurlar, karlar yağıyor, nehirler karışıyor. Hiç deryayı taşıyor mu? Aslında katreler de deryadan geliyor. Nehirler de deryadan geliyor. Deryayı azaltıyor mu?

Salih Baba ne buyuruyor?

Şeyhim güneştir. Ben onun zerresiyim

Bir mürit meşayihinden nasıl bahsedebilir? Meşayih bir güneş gibi.

Zerre nedir? Her tarafı kapalı kapı. Fakat bir tarafından ufacık bir delik olsa, güneş ışığı oradan girer. Öyle ise ben şeyhimden nasıl bahsedebilirim? Niçin? O ALLAH'ın rahmetine ulaşmış. Ne buyuruyor:

Seni katre iken umman eder şeyh

Bu sadece erkeklere değil. Hanımlara da vardır. Ha-nımlardan da tecelliyi görenler var. Bu cezbe nereden geli-yor? Ruhta ayrılık yok. Hanımın ruhuna ALLAH ne ihsan ederse, erkeğin ruhuna da onu ihsan eder.

“Namaz kılmak önemli bir ameldir.”

Nafile ibadetler çok. Nafile ibadetlerin hepsini yapmış olsa insan, 24 saatte yine bitiremez. Her tarikat kendilerine nafile ibadet seçmiş almışlar. Bizimkiler de evvabin nama-zını seçmişler almışlar. Teheccüd namazını seçmişler almış-lar. Hatme seçmişler almışlar. Beşbin zikir yapmayı emretmişler. Beşbini bulacak. Beşbinden sonrası arzuya bağlı. Beş-binden sonrasını ya kendisi arzu eder çeker insan, veyahutta mürşidinden bir işaret alır, öylece artırır. Bu işaret te her-kese değil.

Ruhun yolu: (SULTANÎ ZİKİR) olmak. Bin ders çekmeklede sultanî zikir olur. Ruh o zaman vehbi olur. Yetmişbin de çekiyorlar. Sultanî zikir olmuyorsa, kalbi açılmıyorsa ilaveler veriyorlar işte yüz tane “Lâ ilahe illallah” çekeceksin. Yüz elli salavat-ı şerif çekeceksin diyerek ilaveler yaparlar. Fakat bin çekerek te sultanî zikir olunabilir. Niçin bu? Ekseri cezbeli olanlara zikir az verilir.

Ubeydullah Ahrar Hazretlerinden zuhur etmiş. Nakşibendi Efendimizin Halifelerinden Yakub-u Çerhi Hazretleri en sonraya kalmış. Gençmiş. Sonraya kalmış. Ubeydullah Ah-rar Hazretleri de bütün doğu illerini Semerkant, Buhara, A-zerbaycan, Maveraünnehir’i hep gezmiş. Taşkent memleketi zaten. Mürşit aramış, aramış ama doğuştan zikri tammış. Daha zikre ne ihtiyacı var? Annesinden doğup dünyaya gel-miş. Annesinin memesini emmemiş. Kırk günden sonra tutmuş. Üç yaşından itibaren kemal sahibi olacağı, veli ola-cağı belli oluyordu. Hareketlerinden, konuşmasından kerametler belli oluyordu. Yedi yaşında okula gitti. Okulun ders-lerini bitiremedi. Yarıda kaldı. Yarıda kalmış ama en ağır di-nî meseleler ona intikal ediyormuş. O zamanın alimleri çö-zemiyormuş veyahutta çelişkileri oluyormuş. “Şu şöyledir. Bu böyledir diye.” Ona intikal edince getirin kitabı diyormuş, izah ediyormuş. Müşkilleri de halloluyormuş. İşte çok gezmiş dolaşmış, çok meşayihlerle de bir dostluğu olmuş. Onlara hizmet etmiş.

Yedi yaşında okula giderken bir çamuru geçerken ayak-kabısı çamurda kalmış. Çamurdan ayakkabısını çıkarırken meşgul olmuş. İçinde bir boşluk görmüş. Başını doğrulttuğu zaman çift süren amcaı görmüş. Kendisini suçlamış: “Bu amca çok meşakkatli iş görüyor. ALLAH’ı unutmuyor. Sen niçin unuttun?” diye. Kendi kendini dövmüş. Öyle dövmüş ki yüzünden parmaklarının izi bir hafta gitmemiş. Oniki yaşına girince diyor ki: Anladım ki bu hal sadece bende imiş.” İnsanlarda gaflet varmış. O yaşa kadar insanlar yer-ken, içerken, konuşurken, uyurken ALLAH’ı hiç unutmaz zannedermiş. Okumaya gidememiş. Yarıda bırakmış. Meşa-yihlerle beraber olmayı istermiş. En çok ta Nizamettin Ha-muş Hazretleri ile maceraları olmuş. Neticede manevi gücü onu yenmiş. Bir de en büyük ameli şu imiş. Şehirli olsun, köylü olsun, zengin olsun, fakir olsun, ameli olsun veya ol-masın, kim olursa olsun. Garip bir kimseyi görünce, onu götürürmüş. Ona ya yemek yedirirmiş. Ya da bir ikram ya-parmış. Ondan dua istermiş.

Bir gün köylünün bir tanesi merkebi ile beraber gelmiş. Zahire satmış. Boş kablarını atmış gidiyormuş. Onun ya-nından geçmiş. O da nasılsa farkedememiş. Biraz yaklaşmış, bakmış ki gidiyor. Orada kendi kendine bir kusur görmüş. Bağırarak yaklaşmış. Demiş ki:

-“Her şehire gelenlere bir ikram etmek amelim. Sana birşey ikram edeceğim” demiş. O da demiş:

-“Beni yolundan alıkoyma.”

-“Peki öyle ise bana dua et.”

O adam da ayık adammış demek ki. Şöyle söylemiş:

-Ben işitmişim ki, Türk meşayihleri dermiş ki, “Her gör-düğünü hızır bil. Her geceyi kadir bil.” Sen onların amelini mi işliyorsun?

Ellerini havaya kaldırmış. -Kendisi zaten TÜRK.-

-“ALLAH muradını versin” demiş.

Duası tutmuş. Kalb gözü açılmış.

İşte ne zaman ki Yakub-u Çerhi Hazretlerini bulmuş. Bu-nu irşad etmiş. Ama çok selahiyetli İRŞAD etmiş.

1. Cezbe yoluyla sen müritlerini ALLAH'a götürürsün de-miş.
2. Nef'i isbatla,
3. Zikirle,

4. Şuğlu batınla da götürürsün demiş.

Bizim ders kitabımızda yapacağımız ameller yazılmış.

Bunlar emirdir. “Bunlardan fazlası yapılmaz” diye birşey yok. Bunlar emir. Bunlardan fazla yapacaksan yap. Yapma demezler. Çünkü amele mani olmazlar.

Yani müridin kendindedir. Bu ameli işleyip işlememek. Şimdi nedir bu? Çok karşılaşıyor bu durumlarla. Örnek.

Çankırı yolunda bir köy var. Oraya uğradık. Öğle ve ikinci namazını kıldık. Bir camide hoca vaaz ediyordu. İmamı da ihvan genç. Bunun babası da hoca imiş. Emekli olmuş. Oğluna misafir gelmiş. Oğlunu soğutmuş. Hatmeye de oturmuyor.

-“Bunlar yanlış yapıyorlar. Kaza namazı kılmıyorlarda nafil namaz kıyorlar. Kaza namazı yok diyorlar.” demiş.

Bir bunun için, diğeri de şu:

-“Boy abdesti almakla günahlar hep dökülür, yok olur.” Buna da itiraz etmiş.

Oğlunu caydırmış. Cemaat çok fazla idi. Biz sohbetimize başladık. Mihraptan geldi. Önüme. Şunu sordu.

-“Siz kaza namazı kılmayın, kaza namazı ödendi diye söylüyormuşsunuz” dedi. Fırladı, gitti.

-“Evet” dedim ama izah edecektim ona. Diyecektim ki “Kaza namazı kıl” demezler. Ama “Kılma da” demezler.

Diğer husus nedir?

Cenab-ı Hak:

“Kulum amelini niyetine göre kabul ederim” buyuruyor.

Bir mürit te halis bir niyetle günahlarından temizlenmek için boy abdestini alıyorsa.

Namaz kılmamak ta bir günah. ALLAH'ın emirleri tutulmazsa isyandır. Yasakları işlemek te yine isyandır.

Birisi ALLAH'ın emirlerini tutmuyor, günah işliyor. Diğeri de yasakları işliyor. Yine günah. ALLAH'ın emirleri tutulmazsa isyandır.

Yasakları işlenirse yine isyandır.

Namaz kılmak önemli bir ameldir. Çünkü namaz her türlü müsibetten insanı geri alır. Bir de vardır ki; Namazı kıyor ama küfürattan kurtulmuyor.

Namaz: Namazı inanarak kılanlar içindir. İnsanları her kötülükten geri alır. Ama namazı alet etmişse maddiyat, menfaat için yapıyorsa, onun hiç bir kötü huyunu değiştirmez. Namaz insanları her bir kötülükten geri alır. Demek ki namaz kılmamak günah. İçki içmek, kumar oynamak, büyük günah.

Namaz ibadetlerin başı.

Şimdi biz bunlara kazayı kılma demiyoruz. Fakat kazayı kıl da demiyoruz. Muhayyer bırakılmış. Ama evvabin na-mazı ile teheccüd namazı emir.

Kazayı kılın veya kılmayın diye yazılmış mı? Hayır.

Bizim tarikattan ders almış bir kimse hocanın vaazını dinliyor. Hocalar da haklı. Bursa'da da biz böyle bir şeyle karşılaştık. Bana gizli söyledi. Cemaatin içerisinde değil.

-“Kaza namazı kılmayın” diyormuşsunuz.

-“Hocam büyüklerimizin emirleri böyle.”

-Ama zahirde bir ayet var. “Namazınızı kaza edin.”

-“Ayete itiraz etmiyoruz. Size de itiraz etmiyoruz. Ama bir boy abdesti var. Büyüklerimiz “Boy abdestini inanarak alırsanız kaza namazından da kurtulursunuz” buyuruyorlar.

Bir de:

“Güçleştirmeyiniz. Kolaylaştırınız” diye bir emir var.

Adama “kaza kılacaksın” dersek, altından çıkamaz, za-ten kendisi kılarsa kılma denilmez. Kazayı kılacaksın deyin-ce 10 tanesi girer. Doksan tanesi girmez.

Şimdi hoca vaaz ediyor diyor ki:

-“Kazası olan nafil namaz kılamaz diyor.” Doğrudur.

Mürşidi olmayan, tarikatı olmayanlar içindir.

Büyüklerimiz sana “boy abdestini halis niyetle al” diyorlar. Niçin? Temizlenmek için. İnanarak aldınsa diyor ki sana:

-“Senin kazanda kalmadı”.

Bu meşayihinin sözüne inandınsa kazayı kılma. Yok hocanın sözü geçerli ise senin için, kazayı kıl.

Bakın şimdi: Haşa ALLAH'a sığınırım.

Tarikata giren müridin kul hakkıda beni bulur. Zahir emirde de vardır. Böyle bir adamın kul hakkı varmış üzerinde, kul hakkını ödeyememiş. Kul hakkı ile gitmiş.

ALLAH:

-“Her günahla gelin. Kul hakkı ile gelmeyin” diyor.

Adamın üzerine kul hakkı geçmiş, adamda ödeyememiş geçmiş gitmiş.

Veyahutta bir adam sonradan müslüman olmuş. İslamı yaşamadan geçmiş, gitmiş. Sonradan bunun günah oldu-ğunu anlamış. Ödemeye de gücü yok. Ödeyemiyor veya hak sahibi gitmiş, bulamıyor. Ondan sonra da ALLAH'a tam kulluğunu yapmış. Onun havfını çekmiş. Yalvarmış. Cen-neti kazanmış.

Dönmüş tövbe etmiş. Nedamet duymuş.

Hak sahipleri de ölmüş. Bu adam da öldü gitti. Ama orada gelip isteyecektir.

ALLAH o hakkını isteyene cennette bir makam gösterecek. Orayı görünce diyecek ki:

-“Yâ Rabbi onu kime vereceksin?” Cenâb-ı Allah:

-“Bir kulumun bir kulumda hakkı olursa, karşılığında bunu vereceğim.”

-“Ben burayı sevdim.”

-“Geç gir Cennete.”

Zahirde bu da var.

Evet. Şüphe yok ki meşayih huzurunda istiğfar eden, ahd-i misâkı tazeliyor. Tarikata giren bir kimsenin yeni ana-dan doğmuş gibi günahı kalmıyor.

Buhara'da mezar taşlarında 3 yaşında, 5 yaşında, 10 ya-şında diye yazılıymış. Adamın birisi bunları okuyunca şa-şırılmış.

-“Bunlar böyle genç mi ölüyorlar?”

Oranın yerli ahalisinden birisine sormuş:

-“Sen bu yazılardan ne anladın? Baksana 3 yaşında, 5 yaşında” Demiş:

-“Onlar tarikata girdikten sonra ki yaşları. Tarikattan önceki ömürü ömür saymıyoruz.” Şimdi ben de size söyliyeyim.

Ben de “65” yaşındayım. Onaltı sene Şeyh Efendimle be-raberdik. Onu sayıyorum. Öbürlerini saymıyorum.

Kelam-ı-Kıbarda bunlar zikredilmiş. Kelam-ı-kıbar ayet ve hadis mealindedir. Ama idrak edemiyorlar.

Yek nazar eylese arif-i billah

Aslı kemhâreyi mücevher eyler

Bunun manası nedir?

ALLAH'tan ayık olan. Arif-i billah olan, bir bakışta kara taşı mücevher yapar.

Veliler için bu karataş müridin kalbidir. Kirlenmiş, sert-leşmiş..

İşte onun için Mevlanâ: “Ne olursan ol. Gel” demiş.

Seni hayvan iken insan eder şeyh

Muhakkak ve muhakkak inanın ki, ameli olmayan insan hayvan sıfatında. Ne kadar yaşamış? 60 yaşında ve ameli yok. Hayvan sıfatında.

Anlaması da güç. Anlatması da güç. Rabbimizin lütfuna, keremine şükürler olsun. Rabbimizin nimetine şükredersek daha büyük ihsanda bulunacak. Şükürün anlamı acziyettir. İdrak eden için bundan da tatlı zevkli birşey yoktur. Bunu da ALLAH ihsan ediyor. Babadan miras kalmıyor. Çarşıdan da satın alınmıyor. ALLAH muhabbetini zengine de veriyor. Fakire de veriyor. Verdğine veriyor. Alime de veriyor, üm-miye de veriyor. Ağasına da veriyor, kölesine de veriyor. Onun için.

Muhabbetten Muhammed oldu hasıl

Muhabbetsiz Muhammed'den ne hasıl

Mirat-ı Muhammed'den ALLAH görünüp, ALLAH sevgi-sinden Peygamber Efendimizi var etti.

Resûlullah Efendimizi bulamayan ALLAH'ı bulamaz. Ta-savvufî kelamdır. Bunu ancak ehl-i tasavvuf, ehl-i aşk anlar.

Elburz Hz. Adem'in cesedine su döktü diye ona deli de-mişler.

Demiş ki:

-“Hz. Adem'in cesedini Cenâb-ı Hak topraktan yaptı. Ona can vermemişti. Cesedine su döktüm de onun için Elburz dediler bana.”

Bu nedir? Biz anlayamayız da. Anlayacağımız şu olur.

Adem Babamızın cesedini ALLAH topraktan yapmış. Bir rivayet 40 sene yağmur yağdırmış. Meşakkat yağmuru, kendi rûhu yok. Elburz'un ruhu da yok daha o sırada.

Salih Baba buyuruyor.

Cennette iken dâne için dâme tutuldum

Âhir gezerek Kâbe-i Ulyâyı da bildim

Cennette idim. Bir tek taneyi yedim. Atıldım cennetten dolana dolana geldim.

Rahat oturun. Rahatsız oturursanız gönlünüzü meşgul eder. Çünkü vücudun bütün yükünü kalp çekiyor. Gönlünü-zü başka şeyle meşgul etmeyin. ALLAH ile meşgul edin. Diz-lerinizi ağrıtmayın gönlünüzü meşgul eder. Bir de geçmişte gelecekte, iyi-kötü neler olmuşsa atalım gönlümüzden.

Bize göre eftal-i zikir kalbi ALLAH ile meşgul etmek, AL-LAH'tan başka düşüncemiz olmasın. Lafza-i Celâl kalpte ya-zılmış. Onu canlandırmak lazım. Karanlık yerdeki cisimler görünmez. Işık yanınca görünür. Kalpte yazılı olan Lafza-i Celâl de nurlanınca görünür.

Cenab-ı ALLAH:

“Kulum ben sana şah damarından daha yakınım” buyuruyor. Kur’ân'ın sırrı bizdedir.

Sabah namazlarının peşinden Esmâ-i Hüsnâ'yı okurlar. Okumakta fayda var, yarar var. Esmâ-i Hüsnâ ne demek?

Esmâ: İsim. Hüsnâ: Güzel.

1001 isminin içinden seçilmiş olan isimler (99 isim).

Kelam-ı Kibar'da geçer. “Benim dersim Doksandokuz” di-ye. Yani Doksandokuz esmâ ile zikir yapmış.

Dilim söyler doğru lisan demesinler buna noksan

Benim dersim tamam doksandokuz esmâdan almışam

Ama bu herkes için değil. Nasıl Nakşibendi Efendimiz:

-“Eftal-i zikir “Lâ ilahe illallah” ama bize göre değil” de-miş.

Tamam bunu okuyorlar, ama bizim dersimize başka bir şey katılmaz. Yani dersimiz esnasında başka birşey yapılmaz.

Kur’ân da bir zikirdir. Fakat huzur sahibine Kur’ân zikir sayılmıyor. Peygamber Efendimiz niye Hıra Dağına gidiyormuş? Gözüne birşey dokunmasın. Kulağına bir ses

gelmesin diye. Onun için, huzur sahibi olanlar büyük kârda oldukları için kalbi ALLAH'la meşgul ederler. Marifetullah ta budur işte.

Marifetullah Hak ile meşgul olmak.

Marifetullah en yüksek makam yani ALLAH'la meşgul olmak. Böyle bir kimseye Kur'an okumaktansa ALLAH'tan başka birşeyi düşünmemek daha eftal. Ama Kur'ân'ı da yine okuyacak.

Bizde de sabah namazından sonra, Yasin öğleden sonra Amenerresûlu, ikindiden sonra Amme, yatsıdan sonra Tebâreke okunacak. Ama kısaltılmış, bu zamanın insanına kolaylık olsun diye.

Öğleyin niye Amenerresûlu okunuyor? Onu herkes bildi-ği için. Yoksa başka bir surette okunabilir.

Birde hatmenin sonunda Elemneşrahleke okunuyor ya, burada da herhangi bir sure okunabilir.

Yalnız cemaatimizde Elemneşrahleke suresini bilmeyenler var, öğrensinler. Bilenler de eksiklerini tamamlasınlar.

Onun için ehl-i zakire Kur'ân okumak ta bir zikirdir. Bu-nun haricinde de “kalbini ALLAH ile meşgul edin” demişler. Kur'an'dan yazıyı okurken gözün kayar. Kalbindeki zikri da-ğıtır. Dalga verir. Oraya gönlünü vereceksin. Oraya bakacak-sın, harfîne bakacaksın, satırına bakacaksın. Kendini vermezsen okuyamazsın. Gözün açık olunca da gönül oraya ka-yar. Gönül sahiplerine, kalbî zikir olanlara Lafzâ-i Celâl'den başka hiçbir zikir eftal olamaz. Bunu yanlış anlıyorlar, yan-lış algılıyorlar. Zahir emirleri de yerine getirecek. Zahir emirlere de uyacak. Eksiklik bırakmayacak, zahir şeriaatta. Ba-tında ise ALLAH'tan başka bir arzusu olmayacak. Daima kalbini ALLAH'la meşgul edecek.

*“Allah’ın kulun ibadetine ihtiyacı yok.
Kul kendi görevini yapıyor.”*

Nakşibendi Efendimizin çok halifeleri vardı. Birisi de Mu-hammed Parisa Hazretleri idi.

Parisa: Genç demek, civan demek.

Birgün Nakşibendi Efendimiz evinde otururken Muham-med Parisa onsekiz yaşında kapıya gelmiş. Kapıyı çalmış. Hizmetçilerine demiş ki:

-“Çık bakayım kapıda kim var?” Görevli gelmiş demiş ki:

-“Bir Parisa yani bir genç var.”

-“Sen Parisa imişsin demiş.”

Bu Parisa ismi ordan kalmış. Onu çok seviyormuş. Bu yol yokluk yolu. Nakşibendi Efendimiz Reis-i evliyadır. Ne kadar evliya varsa hepsinin başıdır. Böyle iken Muhammed Pari-sa'nın ayaklarının altına yüzünü iki defa koymuş.

Birisinde çamur karıyorlarmış, yaz mevsimi.

-“Evleri yıkın” demiş. Yıkmişlar. Yazlığa göre ev yapıyorlarmış. Sonbahar gelince de kışlığa göre yapıyorlarmış.

Birgün ihvanlar demişler ki:

-“Efendim yazın yazlıkta oturalım kışın kışıkta oturalım. Evleri yıkıp yapmayalım” demişler.

-“Size hizmet olsun” diye demiş. Hizmet te üç çeşittir.

1- Bedeni hizmet.

2- Mal ile hizmet.

3- Hem mal, hem beden ile hizmet. Bedenen hizmet daha makbul oluyor.

-“Hizmet göresiniz. Himmet alarsınız yoksa benim sizin çalışmanıza ihtiyacım yok” demiş.

Orada bir küfe varmış. Ona taşları doldurmuş. Taşımış ve demiş ki:

-“Bizim sizin çalışmalarınıza ihtiyacımız yok.” Yine bir yaz mevsiminde. Ustalar tutulmuş, çamurlar karılmış, evler yapılıyor. Nakşibendi Efendimiz de biraz istirahat edeyim demiş. Herkes de istirahata çekilmiş. Muhammed Parisa Hazretleri de çamur kararken küreği döşüne dayamış, ken-dinden geçmiş. Nakşibendi Efendimiz dolaşmış bakmış ki, herkes istirahatta. O ayakları çamurun içerisinde. Kürek dö-şünde kendinden geçmiş vaziyette. Hemen ayaklarına yü-zünü koymuş.

-“Yâ Rabbi bu çamurlu ayaklar yüzü hürmetine Bahad-dine rahmet et.”

Demek ki: ALLAH'ın en hoşuna giden şey. Acziyetimizi bilmek. Mahviyete düşmek. ALLAH bundan razı oluyor. Ce-nâb-ı ALLAH eğer amelden razı olsaydı, üç yüz sene ibadet yapan Bağrani imansız gitmezdi. Bu kadar ibadet yapıyor da niçin imansız gidiyor. Çünkü ibadet bir emirdir. Emir ye rine gelecek. Yoksa ALLAH'ın ibadete ihtiyacı yoktur. İbadet varlığı ALLAH'ın hiç hoşuna gitmez. Resûlullah Efendimiz-den sonra ALLAH İbrahim Aleyhisselam'ı çok seviyordu. Ona da “DOSTUM” dedi. “Manası çok sevmek” demektir.

Onun da en büyük ameli misafir ağırlaması idi. Misafir-siz yemek yemezmiş. Bir defasında ALLAH misafir yollama-dığı için üç gün orucunu bozmuyor. İçinden de geçiriyor. Acaba benim gibi oruç tutan var mı? Diye (Bak. Gülden Bül-büllere I)

ALLAH'ın sırlarına hikmetlerine akıl, güç yetmez.

Bütün peygamberler içerisinde en çok Peygamber Efendi-mizi sevmiş.

İbrahim Peygambere de DOSTUM demiş. Buna rağmen “üç gün oruç tuttum” demesi olmadı. Çünkü ALLAH'ın iba-dete ihtiyacı yok. İbadetimize güvenmeyeceğiz.

Belen isminde bir abid. Filistin'de. O da imansız gitmiş. Yine 200 sene Suriye çölünde ibadet yapan bir abid.

Silsilede üçüncü okunan büyüğümüz Selmani Farisi Haz-retleri. Birincisi Resûlullah Efendimiz. İkincisi Sıddık Ekber Efendimiz. Selmani Hazretleri üçyüz küsür sene yaşamış.

Resûlullah Efendimizin nisbeti nuru, feyzi bunlardan ge-liyor bize. Resûlullah Efendimize geldiği zaman üç yüz (300) yaşında imiş. Resulullah Efendimizden de sonraya kaldı. O zaman eski insanlar çok yaşıyorlarmış. İşte o zaman dünya ile hiç alakası olmayan bir abid. 200 sene ibadet yapan bu abidin gönlüne gelmiş ki “ben cenneti kazanmışımdır.” Bu hal ALLAH'ın hoşuna gitmemiş. ALLAH onu hemen imtihana tabi tutmuş ve ona ALLAH doktor suretinde bir melek gönderiyor. “Git filan kuluma. Onun dişine bir ağrı ver” di-yor. Daha melek ona yaklaşımadan abidin dişi ağrımaya başlıyor. Amansız bir ağrı. Dayanamıyor. Yuvarlanıyor çöl-lerde. Ağlıyor, bağıyor.

Meleğe de diyor ki:

-“O seni doktor görünce benim bu dişimi al, kurtar der sana. 200 senelik amelini almadan onun dişini çekme” de-miş. Doktor geliyor abide selam veriyor. Ama o hiç yüzüne bakmıyor. Doktor soruyor:

-“Abid niye böyle yapıyorsun sen?”

-“Sen doktor musun?”

-“Evet, diş doktoruyum” diyor.

-“Tamam işte benim dişlerim ağrıyor. Beni kurtar.”

-“Peki paran var mı?” Demiş.

-“Ben parayı nerden bulayım.”

-“Öyle ise amelini ver.”

-“Peki vereyim” demiş.

-“Ne kadar amelin var?”

-“200 senelik amelim var.”

-“Ver 200 senelik amelini seni kurtarayım” demiş. Abid:

-“Hayır olmaz. Bir dış ağrısına 200 senelik amel verilir mi?”

-“Verirsen kurtarırım.”

-“Yoksa çekip giderim” diyor ve gidiyor. Ağrısından dura-mıyor, peşinden bağıyor:

-“Aman doktor bey gel” diyor.

-“Bu 200 seneyi bölelim. Yüz senesi senin olsun. Yüz se-nesi de benim.”

-“Hayır olmaz. Bir senelik amelden bile geçmem. 200 seneyi de istiyorum” diyor.

-Diyor ki:

-“50 senelik amelimi olsun bana bırak”

Hayır deyince, ağrıya dayanamıyor. Razi oluyor.

-“Al, al! Diyor 200 senelik amelim senin olsun. Çek dişi-mi” diyor.

Dişini çekiyor.

-“Peki abid. Sen cenneti bekliyordun. Nerde kaldı? Ancak bir dişin 200 senelik ibadetini karşıladı.”

Demek ki Hadis-i Şerifte buyuruyor ki:

“Kişi ameli ile cennete giremez. Ancak, ALLAH'ın fazl-ı tevfiği, kişinin mertliği kişiyi cennete sokar.”

Yani ALLAH bir kuluna amel bahşedecek. Bahşetmezse, amelle kazanamaz.

ALLAH bizi yoktan var etmiş. Sıhhati veren O. Rızkı veren O. Bizim gece-gündüz bütün ibadetimiz vermiş olduğu rızgın karşılığıdır? Değil.

Sıhhatin karşılığı mıdır? Değil.

Ama ALLAH cenneti kuluna verecek. Kimlere verecek? Mertlere verecek. Mertlik de çeşitlidir:

Amelen mertlik.

Malen mertlik.

Can ile mertlik.

Candan mertlik ancak kime olabilir? ALLAH'a olabilir. Başka kimseye olmaz. Çünkü bu canı O vermiştir. O'na vermek lazım, vermesek te zaten alacak. Ama ölmeden evvel ölüm var. ALLAH böyle buyuruyor.

“Kulum, ölmeden evvel öl.” Eğer o almadan önce biz canımızı ona verirsek en büyük mertlik te bu.

Peki verince ruhumuz mu çıkar? Hayır nefsimiz ıslah olur. Nefsimiz ölür. Nefsi çıkınca insanların nefesi olurmuş. İnsanların bu nefesi var ya, hem zikirdir. Hem de küfürdür. Bir insan bu nefesleri boşuna harcıyorsa münkirdir. Boşuna harcamazsa ZİKİR olur. Nefes “Ha” ile girer “Ha” ile çıkar.

HAY ise ALLAH'ın esas ZAT'ının ismidir. Sıfatlarının ismi değil. ALLAH'ın 1001 ismi sıfatlarının ismidir. Zatının ismi ise Lafza-i Celâl'in “HA”sıdır.

Lafza-i Celâl de üç harf var.

“Elif” = ALLAH'a işaret.

“Lam” = ALLAH'ı tarif etmeye işaret.

“Ha” = ALLAH'ın gaipte olan görünmeyen ZAT'ının ismi “Ha”dır. O da nefestir. “Ha” ile girer “Ha” ile çıkar. Onsuz hiçbir şeyde hayat yoktur.

(Not: lâmin üzerindeki şedde ALLAH'ı mübalağa işarettir.)

Soru:

-“Efendim cinlerinde mi zikrediyorlar?”

-“Evet. Tabii.” Bir ibadet etmek var. ALLAH'ın emirlerini tutmak var. Bir de zikir var.

İbadet te zikirdir. Namaz kılmak ta zikir. Oruç tutmak zikir. ALLAH'ın emirleri bunlar. Bunların hepsi zikir ama zikrin en hülâsası kalpten ALLAH'ı unutmamak. İnsan kalp-ten ALLAH'ı unutmamakla namaz kılmayacak mı? Kılacak. Oruç tutmayacak mı? Tutacak. Zahirdeki ibadetleri yine ya-pacak. Zahir emirler cesede emredilmiştir. Zikir de kalbe emredilmiştir.

Soru:

-“Efendim tarikat eğitiminde melekî sıfata geçiyor müridler. Onların zikirleri de meleklerin zikirleri gibi oluyor mu?”

Cevap:

-”Meleklerinkinden üstün oluyor. Çünkü melek aşağıda kalıyor. Melek zaten ALLAH'ın sıfat nurundan halkedilmiş. Meleklerin hayatları da zikir, sıhhatleri de zikir. Gıdaları zikir. Uykuları yok. Uykularında zikir, yemeleri de zikir, iç-meleride zikir. Hastalık yok onlarda. Ölmek yok onlarda. Ama insan melekî sıfata geçince onlardan üstün oluyor.”

Soru:

-“Efendim şimdi buyurdunuz. ALLAH'ın kulun ibadetine ihtiyacı yok. Kul kendi görevini yapıyor. Ama ALLAH'ın veli kulları var. Onlar da bulunduğu beldeyi temizlemiyorlar mı? Zikirleri ile, nefes alış-verişleri ile, onların ki ibadetten farklılık gösteriyor.”

Cevap:

-“İbadet başka. Zikir başka. İbadet abidlerindir. Zikir de velilerindir.”

Hz. Ali Efendimiz mevtaları yıkarmış.

Peygamber Efendimizin emri.

“İlim şehriyem ben. Kapısı da Hz. Ali'dir.”

Böyle olduğu halde Hz. Ali Efendimiz meftaları yıkarmış. Abuzer isminde bir tanesi vefat edince Hz. Ali Efendimiz yı-kamaya gitmek istemiş de Peygamber Efendimiz men etmiş.

-“Ya Ali. O ehl-i zikirdir. Ehl-i zikirin halinden ehl-i zikir anlar. Onu Selman yıkasın” demiş. Ehl-i ibadet başka. Ehl-i Zikir başka. Zaten ibadetten geçmeyen ehl-i zikir olamıyor. Kim ki ibadetten geçmezse ehl-i zikir olamaz. Ehl-i zikir AL-LAH'ı hiç unutmuyor. ALLAH'la beraber. Ama ibadet perde oluyor. Bütün amellerinden geçecek ki perde kalsın. Bu düş-meler, şaşmalar, aldanmalar abidlerde olur, velilerde olmaz.

Pîri Sami Hazretlerinin ikinci halifesi Hacı Abdurrahman Efendi, vefat etmişti. Mübarek Paşam Hazretleri O'nun tazi-yesine gidelim diye buyurdular. Gittik. Öğleyi kıldık. İkinci namazında onun tekkesinde idik. Kısa günler. Hacı Abdur-rahman Efendi Dedemle ihvan kardeş. Babamla da medrese arkadaşı. Çok ta alimmiş, Orada yine dedemin bacanağı varmış. Hacı Hafız Efendi o köyün eşraflarından. Çok akıllı, çok alim. Sözü sohbeti belli. Ulema ile meşayihlerle dostluğu olmuş, sohbeti düzgün olan bir zat.

Bir de Pîri Sami Hazret-lerinin torunu Reşit Bey var. Nahiye müdürü. O da orada. Gittik oraya. Pîri Sami Hazretlerinin torununa öyle hürmet gösteriyor ki Mübarek Paşam Hazretleri onların yanında bü-züldü, büzüldü, büzüldü.

O sırada. Hacı Hafız Efendi sohbet ediyor.

-“Dede Efendi bilir. Dede Efendi birşey mi buyuruyor” diyor. O da:

-“Hayır ben dinlemeye geldim” diyor. O sırada Hacı Hafız Efendi bir evliyadan bahsederek: “Sonradan imansız gitti” dedi. O sırada Mübarek tahammül edemedi.

-“Haşa!.. Hacı Efendi. O yanlış. Evet çok abidler imansız gitmişlerdi. Evliyaullah HAK ile HAK olmuştur. Nasıl iman-sız gider. Evliyaullah'ta gaflet kalmamıştır ki. Gafletten dola-yı kusur işlesin de imansız gitsin yanlıştır” dedi.

Evet işte öyle. Abid başka, ehl-i zakir, ehl-i huzur başka. Abid çok ibadet yapar ama ehl-i zakir olamaz. Bütün ibadet varlığını yok etmedikten sonra ehl-i zikir olamaz. Onlar per-dedir ona. Tabii ibadet te ALLAH'ın emridir. Zikir de ALLAH ın emri.

Cenâb-ı Hak:

“Beni çok zikredin” buyuruyor.

Bu ayetin tefsiridir. Gerçekte çok zikreden kimdir? Gönül sahibidir. Gönüldeki zikrin sayısı olmaz. Ağızdaki zikrin sa-yısı var. Sabahtan akşama kadar ALLAH! ALLAH dese dil ile sayısı belli olur. Ama gönüldeki zikrin sayısı belli olmaz, çünkü mükevvenatta ne halketti ise hepsinin bir hakikatı var. Onlar canlanıyor. Hepsi orada zikir yapıyor. Onun için bir evliyaullah bütün mahlukatın nefesinin adedince zikir yapıyor. Gönül sahipleri.

“Ebrârların sevaptır diye yaptıkları ibadetten mukarrebîn kaçır.” Şimdi burada anlaşılır ki, Ebrâr namaz kılıyor da mukarrebîn kılmıyor. Ebrâr oruç tutuyor da mukarrebîn tutmuyor. Hayır, öyle değil, sevabından kaçır. Amelden de-ğil sevabından kaçır. Ebrâr orucu tutar, ondan ne kadar sevap bekler.. Mukarrebîn orucu tutar. “Ben bu orucu layıkı ile tutamadım” diye korkusunu çeker. Her amel böyledir. Ebrâr her işlemiş olduğu amelden bir sevap bekler. Mukarrebîn ne kadar amel işlese yine bir sevap beklemez. İşte tasavvufdaki kelam budur.

“Ameli güzel işle, işlememiş gibi ol” emir var. Emir tutulacak.

Sonra şeriat, tarikat değişiyor. Bir yerde birleşiyor. Bir yerde de birleşmiyor. Zahirde ibadette birleşiyor. Şeriatı olan da namaz kılıyor. Tarikatı olan da namaz kılıyor. Velisi de kılıyor, nebisi de kılıyor, tarikatı olan da namaz kılıyor, ka-mili de kılıyor, avamı da

kılıyor. Ama maneviyata gelince değişiyor. Zahirin anlayamadığını onlar anlarlar. Onların anladığını zahir anlamaz, bilmez. Zahir farz olan ibadeti yapınca cenneti kazanır. Ama mukarrebîn diyor ki: “Kulun ameli ne olacak? ALLAH kabul ederse eder, etmezse ne olacak?” diyor. ALLAH'ın karşısına varlıkla çıkılmıyor, Peygam-ber efendimiz yoklukla çıktı.

Nefs-i emmârede gurur, kin, haset, kibir, bunların hepsi yüzde yüz küfür. Ama nefis-i levvâmede yarıya düşüyor, tam temizlenmemiş oluyor. Mülhimede azalıyor. Mütmainde te-mizleniyor.

Mütmainde veli sınıfına geçiyor ki insan. Onda kin de kalmaz, gazap da kalmaz, gurur da kalmaz, haset de kal-maz. O zaman temizlenir.

Soru:

-”Efendim, adap kitabında hangi peygamberlerin hangi renk nuru taşıdığını yazıyor. Resûlullah efendimizin yeşil renk nur taşı-dığını yazıyor. ALLAH’u Teala’nın zatının nurundan orada bahsetmemiş. Siz de bir teveccüh sohbetinizde buyuruyorsunuz ki, “şeytanın nuru kırmızı-turuncu renkte” diye.”

Cevap:

-Hayır. Kızıl-Sarı. Şeytanın nuru kızıl-sarı. Tasavvufta Re-şahat kitabında yazar.

ALLAH'ın her türlü nuru vardır. Siyah nuru da vardır. Kırmızısı var, siyahı var, yeşili var, beyazı var. Yalnız kızıl ve sarı nura aldanmayın. Şeytanın olabilir. O da nur gösteriyor ya, şeytana ALLAH yetki vermiş. O da nur gösteriyor. Yalnız, kızıl nura, sarı nura aldanmayın. Şeytanın olabilir.

Beyazidi Bistami Hazretlerinin zamanında ramazan imiş. Sahrada sohbetleri bitmiş, istirahatte imişler. Vakitleri yaklaşmış, iftarı bekliyorlar. O sırada şeytan havada bir nur göstermiş. Havada bir köşkte nur ile beraber görünmüş. De-miş ki:

-“Ey kullarım! Ben sizden razı oldum. Yiyin oruçlarınızı. Hepsi duymuşlar. Tam o anda Beyazidi Bistami Hazretleri:

-“Sakın yemeyin. O şeytandır”, demiş. Şeytan kaybolmuş gitmiş. Demişler ki:

-“Efendim siz onun şeytan olduğunu nereden bildiniz?”

Buyurmuş ki:

-“Şeytan olduğunu anladık. Çünkü mekan gösterdi. Bir de sesi tek cihetten geldi.”

Hak ses altı cihetten gelir. Hak ses mekan göstermez.

ALLAH mekan göstermez.

Sesin geldiği yer bilindi ve kendisi görüldü.

Şeş ciheti baştan başa kaplamış

Gelir her taraftan hu-yi muhabbet

Bu nedir? Zikir, Zikirden mana ALLAH'ın nuru. ALLAH'ı unutmamak. ALLAH'ı unutmayan ALLAH'ın nuruna gark oluyor.

Şeş cihet altı cihet. Taban, tavan, ön, arka, sağ, sol. Altı cihetten gelirse ses hakıtır. Tek yönlü gelirse inanmayın. Aldanmayın.

Nurlara gelince Peygamber Efendimiz yeşili çok severmiş. ALLAH'ın bütün nurları onda tecelli etmiş. Sadece yeşil mi? Siyahı, kırmızısı, beyazı, yeşili hepsi tecelli etmiş. Nurlar AL-LAH'ın nuru ise Peygamber Efendimizde hepsi toplanmış. Velilere de taksim edilmiş. Peygamber Efendimizin nurunu veliler yok iken nebiler taşımış. Nebilerden sonra veliler ta-şımış.

124.000 peygamber gelmiş, geçmiş. 124.000 peygamberi 70 seneye bölsek. Her haftada 1000 peygamber. Ne yapar? $70 + 70 = 140$, $140 + 140 = 280$ demek ki burada her asırda 2500 peygamber geçmiş oluyor. Bu nur hangisinde imiş? Hepsinde imiş. Resûlullah'ın nuru hepsine taksim olmuş.

Resûlullah Efendimizde hepsi tamamlanmış tümlenmiş. Peygamber Efendimizden sonra bu nur, bu sefer de velilere taksim edilmiş. Her asırda bu kadar veli var. Hangisi? Hepsi varis-i enbiya. Ama nedir? Peygamber Efendimizin nuru hepsinde vuku bulmuştur.

Şimdi Peygamber Efendimiz büyük bir ayna.

Onda ALLAH'ın nurları görünüyor. Büyük aynanın kar-şısındaki görünen bir şey. Bir milyon aynayı karşısında tu-tunca hepsinde görünür. Resûlullah Efendimiz yeşili sevdi. Bazı tarikatlar bu rengi kullanmamaya özen gösterirler. Bizim büyüklerimiz de “yeşile nasıl basalım. Yeşili nasıl kullanalım” diye itina ederlerdi.

ALLAH cennetini kuluna verecek. Mert kuluna verecek. Mertlikte çeşitli oluyor.

Amelen mertlik var. Bedenen mertlik var. Can ile mertlik var. Bunlar müsavi değiller.

Amelen mert olana göre bedenen mert olan daha kıy-metli oluyor. Mal mertliğinden daha üstün olan amel mert-liği. Ondandır daha üstün olan beden mertliği. Ondandır daha üstün olan can mertliği. “Candan mertlik olmaz” derler. O-lacak. Can verilmeden cânan

bulunmaz. Cânan için canını verecek. Cânan nedir? Canların geldiği yer. Ora için verecek ki oraya ulaşsın. Bu ALLAH'ın emridir.

“Kulum ver beni de al beni” diyor.

Can mertliği nerede olur? ALLAH için verilir can.

Mal varlığı olan bir kimse fakire malından verir.

Bir de amel zenginliği olanlar var. Bu ameli ne için iş-liyor? Eşi için, dostu için. Müslümanlar için.

“Yâ Rabbi onlar cennete gitmeyecekse ben de gitmem” diyor.

Bir de beden mertliği vardır. Düşkünleri, fakirleri korumak için bedeninden mertlik eder. Çok kıymetli azasını Al-lah yolunda mertlik yapar.

Bir de can mertliği vardı! En kıymetlisi de budur.

Hulefa-i Raşidin: Dört halife. Bunları birbirinden ayırt et-meyeceğiz. Dördüne de sevgimiz müsavi olacak. Cenâb-ı Hak'ta, Resulullah Efendimiz'e mübarekler için dört yârim diyorlar. Herbirisinin hususiyetleri var. ALLAH bile Sıddık-ı Ekber Efendimizin sadakatini, çok doğru olduğunu söylüyor. Gökteki meleklerle onu övüyor, methediyor.

Bir seferinde ALLAH'u Teala diyor ki:

“Habibim, söyle ki: Ben sıddık kulumdan razıyım. O da benden razı mı?”

Hz. Ömer'in de adaletini methediyor.

Hz. Osman'ın da hayasını methediyor.

Resûlullah Efendimiz ensârın hiçbirisine ayağa kalkmaz-mış. Hz. Osman gelince kalkarmış. Niçin? Melekler kalktığı için kalkarmış. Melekler bile Hz. Osman'ın hayasına gıpta ediyorlarmış.

Hz. Ali Efendimizin de mertliğini, sehavetini methediyormuş. Halbuki kendisi fakir.

Kâfirin bir tanesinin sevgilisi varmış, Mecnun gibi, Ferhat gibi çok âşık olmuş. Ona demişler ki:

-“Ebu Talib'in oğlu Ali'nin başını getirirsen sana kızımızı veririz.”

“Hz. Ali Efendimizin pehlivanlığı var. Herkes biliyor. Ada-mı öyle bir aşk sarmış ki, ağladığı zaman gözlerinden yaşlar sel gibi akıyor. Gitmiş, Medine-i Münevvereye yaklaşmış. “Ya öleceğim, ya bu ızdıraptan kurtulacağım” diyor. Hz. Ali Efendimize rast gelmiş. Hz. Ali Efendimiz onu o halde gö-rünce çok acımış.

-“Nedir senin bu halin?” diye sormuş.

O da derdini anlatmış.

-“Ebu Talib’in oğlu Hz. Ali’nin başını götürürsem sevgilimi verecekler” demiş. Ali Efendimiz ona o kadar acımış ki başını önüne koymuş.

-“Kes bu başı, istedikleri bu.”

Kâfir şaşırmış, o anda ALLAH o kâfirin gönlünü döndermiş.

-“Ya Ali ben müslüman olacağım” demiş.

Evet.

Amelden mertlik var, maldan mertlik var. Maldan daha üstün olan amel mertliği. Amelden daha üstün olan beden mertliği. Beden mertliğinden daha üstün olan can mertliği. Ancak ALLAH için olur. Ama çok kıymetli olduğu için veremezsin. Zaten vermesen de ALLAH o canı alacak. Verirse merttir, vermezse fakirdir. Canı ALLAH verir, ALLAH alır. Ama o almadan vermek lazım. Kendini ateşe atacak değil, ama varlığından kurtulacak. Terk-i can olacak.

Terk-i dünya, terk-i cisim, terk-i ukba, terk-i can.

Başını top eyleyip gir vahdetin meydânına

Kıl gazâyı Kerbelâ gir kendi nefsin kanına

Kerbelâ kazası niçin burada zikrediliyor? Çünkü Kerbelâ gazası geçmişte ve gelecekte, bütün ehl-i imana büyük acı duyurmuş.

Salih Baba ne buyurmuş?

Kerbelâ'dan eksik olmaz nâremiz

Sanki kendisi de karışmış gibi nâre vuruyor.

Bu nâre nedir? Can, cezbe. Bütün ehl-i aşka düçar olanlar var ya ALLAH aşkına düçar olanlar.

Evet zahir emirde Muaviye sahabedir. Resûlullah Efen-dimizin de kaynıdır. Ona zahirde birşey söylenmez. Ama, Ehl-i Aşk olanlar onu sevmezler. Ehl-i aşka düçar olanlar bu acıyı çekerler, duyarlar. Onun için:

“Kerbelâ'dan eksik olmaz nâremiz” diyor.

Ehl-i aşk olmayanlar bilmezler. Anlayamazlar.

Kerbelâ vakası bütün ehl-i imana acı duyuracak. Geç-mişte ve gelecekte demek ki nefesine kıyanlar Kerbelâ va-kasını işliyorlar.

Seyri kıl uşşak-ı Mevlâ nice kıyar camna

Seyret. Seyret ki bak. Uşşak-ı Mevla: ALLAH'ın aşıkları. Nasıl kıyıyorlar canlarına.

Terk-i can etmektir ancak Aşk-ı sevdâdan garaz

Nasıl kıyıyorlar canlarına! ALLAH için her arzudan geç-mişler. Manevi arzulardan geçmişler.

Makamdan, mevkiden, ilimden, mallarından, evlat sev-gisinden, hepsinden geçmişler, canlarından da geçmişler.

Terk-i can oluyorlar. Terk-i can olmayan cânanı bulamı-yor. ALLAH'ta: “Kulum ver Beni de al Beni” buyuruyor.

ALLAH hepinizden razı olsun. ALLAH sizi cennet hurisi etsin. Cennette büyük annelerinize komşu etsin. Cenneti ka-zandıktan sonra hanım, erkek hepsi bir oluyor. Hanımlık erkeklik nefislerde, ruhlarda yok.

Cennet ruh alemi. Cehennemde ruh alemi. Cenab-ı Hak zahirde: Hanımları akılda, dinde, mirasta noksan halketmiş ama zulmetmemiştir. ALLAH zulmetmez. Bir taraftan bir ek-siklik verirse, öbür taraftan o eksikliğin karşısında ikramda bulunur. Hanımın bir ameli, erkeğin yüz ameline karşılıktır.

RABİA ADEVİYE Validemiz çok hac yapmış. Hasan Basri Hazretleri de o zamanın büyük evliyaullahı. O'da elliüç Hac yapmış.

Bir sefer tavafta beraber bulunmuşlar. Tavafta iken Rabia Adeviye Validemiz hastalanmış. Kadın hastalığı olmuş. Ora-da o hastalığından dolayı bir AH!..

Bu ahı Hasan Basri Hazretleri görmüş.

Erişti göklere hem dūd-ı ahım sen safâ geldin

Göklere dumanlı ah!.. “O AHI” görmüş Hasan Basri Hazretleri. Demiş ki:

-“Ya Rabia 53 tane kabul olmuş haccım var. Bunların hepsinin sevabını sana vereyim. O ahın sevabını ver bana.” Demiş ki:

-“Ya şeyh sen o ahın nereye gittiğini gördün. Ben görme-dim veremem” demiş.

Hasan Basri Hazretlerinin 53 Haccı olmuş. Rabia Vali-demizin durumu da ALLAH'ın emri olduğu halde, bir AH!.. çekmiş. O AH!.. 53 Hac sevabından fazla olmuş.

Yalnız burada büyüklerimiz buyuruyorlar ki:

-“Kadınlar bal mumu misali. Ateşi görünce erirler. Soğu-ğu görünce donarlar. Yani ilimden, amelden, nasihattan noksanlarsa tez dinden çıkarlar. Nasihat dinleyince tez imana gelirler.” Bunun anlamı bu. Mum misali. Sizde so-ğuğa çıkmayın. Sıcaktan ayrılmayın, donarsınız.

Beni candan usandırdı

Cefadan yâr usanmaz mı

Yârdan manâ: ALLAH.

Diyor ki: Bana o kadar cefa verdi ki, beni cânımdan usandırdı. Bu tabii şikayetten değil.

ALLAH:

“Biz belaların büyüğünü peygamberlere verdik. Küçüğü-nü de velilere verdik.” Yani bu rumuzludur.

Beni candan usandırdı

Cefadan yâr usanmaz mı

Yâr olunca şikâyet olmaz. Yâr'dan yardım gelir insanlara. Ama Yâr'ın yardımı bana hep cefa oldu. Ne zaman bu cefalar safaya dönecek? Sen cefadan geç. Usanmadan geç te ondan sonra.

Felekler yandı ahımdan

Muradım şemi yanmaz mı

Salih Baba da daha açık söylüyor:

Ruz-u şeb eylerem âh ile vâhı,

Âhıma bir sebep kaldı mı dahi

Gece-gündüz ahım, vahım var ama. Buna bir sebep kaldı mı? Bu ah! ah! Niye bitmiyor? Sebep nedir?

Buyuruyor ki:

Erişti göklere hem dūd-ı âhım sen safa geldin

Ahım göklere ulaştı. Evet. Demek ki “AH” çok kıymetli. “AH”ın ne olduğunu biz bilemiyoruz. “AH!” çok kıymetli.

Bir sayha eylersem tutuşur eflak

Sayha: Nara. Cezbe ile bağırma.

Gah olur ehl-i cehennem yakaram bu alemi

Cesed nasıl dünyaya geldikten sonra büyüyorsa. Ruhun büyümesi de tarikata girdikten sonra oluyor. Ruh büyüyorsa kalpte büyüyecek ki alemler sığsın.

Biz buraya geldikse hasta olduğumuzu bileceğiz. Bizim burada hastalığımız kusurumuz, günahımız, noksanlığı-mızdır. Bunu bildikse onlar bizi arar bulurlar.

Vâris-i Ahmed olar can derdinin dermandır

Her marîzin derdine göre verirler şerbeti

Marîz: Hasta. Her hastalığın ilâcı vardır. Bizde hasta olduğumuzu bilelim. Hastalığımızdan muhtaç, fakir, günah-kâriz. Noksanımız çok. ALLAH'a karşı kulluk görevimizi yapamıyoruz. Ümmetlikte makbul olamıyoruz. Peygamber Efendimize olan noksanlığımız çok. Meşayihimize olan noksanlığımız da çok. Meşayihimize:

-“Ben seni Şeyh Efendiliğe kabul ettim.” diyoruz.

Kabul ettinse O'nun rengine boyan, O'nun bütün yaşan-tılarını yaşa ki, kabul etmiş olasın. Bunları yapamadığımız için eksikliğimiz noksanlığımız bunlar.

Kusurum için ne buyuruyor:

Ayağın kesme babından

Kusur işleyince onlara layık mürid olamıyoruz. Ama kusurum çok diye kapıdan ayağımı kesme.

Gel bu amellere. Teveccühe, hatmeye, sohbeta gel.

Teveccühün sonuna kadar gözünüzü açmayın. Kalbinizi muhafaza edin. Teveccühün sonunda bütün bu saflar gezi-lir. Sırtlara el vurulur. Bittikten sonra bir aşır okunur. Herkes bir Fatıha okur, gözlerini açar.

Burada kalb-i selim olmak çok önemli. Kalbinizdeki önemli konuları ve düşünceleri atın. Eğer sevmediğiniz bir insan varsa, düşünce tarzımız şöyle olsun: Sen o insanı sevmiyorsun. Sözü hoşuna gitmiyor. Hareketi hoşuna gitmiyor. Dersin ki: “Belki Şeyh Efendinin yanında bu benden daha kıymetli. Belki ALLAH'ın indinde bu daha

kıymetlidir. Belki Resûlullah Efendimize bu daha yaklaşmıştır.” Öyle ise yüzünü ayaklarının altına koy. O zaman kalbin böylece boşalır, temizlenir.

Bir de şu vardır! Zahir şeriatda da vardır. Bu hocalar daima vaaz, nasihatlerinde söylerler.

Bir müslüman genç, bir ihtiyar müslümanı gördüğü za-man ondan istimdat talep etmesi gerekiyormuş. Nasıl?

-“Bu da senin kulun. Ben de senin kulunam. O benden evvel seni tanıdı. Ama ibadet etti. Amel işledi sana yaklaştı. Bense daha seni yeni tanıdım. Amelim yokki sana yaklaşayım. Onun işlemiş olduğu amellerin senin yanında değeri var. Onun için beni ona bağışla. Kusurlarımı bağışla Yâ Rabbi. Benim de bundan sonra kötülüklerime fırsat verme Yâ Rabbi. Gençliğimi senin yolunda harcamamı nasip et Yâ Rabbi.” Demekle bir tevazu oluyor.

Bir yaşlı kimse de amel işleyen bir genci gördüğü zaman ne diyecek?

-“Yâ Rabbi ben çok yaşadım. Ama sana kulluğumu işle-yemedim. Bu genç günah kazanmadan sana yönelmiş iba-det yapıyor. Bunun gençliğine makbul olan ibadetlerine be-nim günahlarımı bağışla” demesi lazım.

Gencin ibadeti AL-LAH indinde çok makbul.

Şimdi burada otuz senelik ihvan var. Daha belki otuz se-neden de fazla olan ihvan var. Bir de yeni ihvan var.

Tarikatımızda incelikler var. Nakşibendi Efendimizin amelleri. Nakşibendi Efendimiz emsalini geçmiş. Ona ka-vuşan yok. Reis-i evliya seçilmiş olduğu halde, bir ihvan kardeşine o kadar hizmet ediyor ki. Niye ediyor? O ihvan kardeşimiz bir gün evvel gelmiş, tarikata girmiş te onun için. Hürmeti de nedir? Yolda ondan önce gitmiyormuş. Akarsuda abdest alıyormuş. O da onun aşağı tarafına geçiyormuş ab-dest almaya. Bu kadar hürmet yapıyormuş.

Bizim tarikatımız askeriyedir. Bir gün evvel girene bir gün sonra girenin itaat etmek mecburiyeti vardır.

İkinci ameli de şu:

Bir büyük cemaata sohbet ederken dışardan gelen birisi duymuş Nakşibendi Efendimizin namını. Uzaktan gelmiş. Cemaatin içerisine girmiş ama hangisi bu? Bilememiş. Çünkü mübarek o kadar çok tevazu içerisinde bulunuyormuş ki...

*“Melekler bile Hazreti Osman’ın hayasına
gıpta ediyorlarmış.”*

Gelibolu Yarımadası'nda Yazıcıoğulları yaşadılar. Mu-hammed Efendi Hazretleri. Ahmet Efendi Hazretleri. İki kar-deş.

Bir tarafı karaya bağlı. Üç tarafı su. Bir tarafı Çanakkale Boğazı, Çanakkale Savaşının olduğu yer. Bu savaş yerlerini hep müze yapmışlar. Halka gösteriyorlar. Orada Seyit

Onba-şı isminde bir onbaşının heykelini yapmışlar. Silah gemisini o batırmış. Bir tane mermi kalmış daha da yok. Mermiyi topun ağzına götüren alet varmış. O alet bozulmuş. Gemide karaya yanaşacak. İşte bu onbaşı “Bismillah Ya ALLAH!” de-miş. Mermiyi almış. Topun ağzına koymuş. O bir tek mermi gitmiş gemiye, gemiyi parçalamış. Çanakkale Savaşının kazanılmasında önemli bir başarı göstermiş SEYİT Onbaşı.

Demek ki muhakkak maneviyat sahibi idi.

Yani Ehl-i Aşkandı. Yani tasavvuf ehli idi. Tasavvuf eh-line bunlar kolaydır, basittir. Tasavvuf ehline ALLAH bir güç veriyor. Beşerî olmayan bir gücü veriyor. Yani ALLAH'ın gücü onda tecelli ediyor. Onlar gemiyi batırmak değil, dağı da koparır. O halinde, o zamanında.

Evet ALLAH hepinizden razı olsun; ALLAH aşkınızı mu-habbetinizi artırsın, ALLAH ihmallikten, tembellikten bütün müslümanları korusun. Hususiyile cemaatimizi korusun.

İhmallik tembellik bizim için iyi değildir. Felakettir. Fe-lakete uğratır.

Peygamber Efendimiz:

“Yarabbi! İhmallikten de, tembellikten de sana sığınırım.” Buyurmuşlar.

Halbuki o ne ihmalcı ne de tembel. İnsin, cinsin, meleklerin hepsinden daha gayretli. Daha cesaretli. Bütün küfür üzerine yürüyor da göz kırpmıyor. Korkak olur mu? Sözünden de caymıyor. Tembel olur mu? Hayır.

Mübarek zaten 63 yıl yaşadı. Kırk yaşında nübüvvet geldi O'na. Bir zaman yetim. Bir zaman fakir. Kırk yaşında nü-büvvet geldi. Kırk üç yaşında tebliğe başladı.

Bütün ömrü boyunca çok cefalar çekmiş. Çok meşak-katler görmüş. Ama yine de yılmamış. Yine de gözünü kırp-mamış. ALLAH'ın emrini yerine getirmiş. Niye:

“Yâ Rabbi korkaklıktan, ihmallikten sana sığınırım” buyuruyor.

“Yâ Rabbi bir saat beni nefsim ile başbaşa bırakma” demiş.

Bu duaları sana bana yapmış.

“Ey ümmetim siz de böyle sığının!” Sığınmak demek itaat etmektir ALLAH'a.

Gülden Bülbüller'e de yazılmıştır:

Bir yaşlı dağ yolundan ilerlerken dualar okuduğu halde yuvarlanıyor. Genç birisi ise oradan geçerken şarkı söyle-yerek geçiyor.

Ehlullah'dan bir zat ise bu olayın sebebini ALLAH'u Teâlâ'ya soruyor.

ALLAH'u Teâlâ buyuruyor ki:

“Kulum sen beni zikret. Bende seni zikredeyim.”

Kul ALLAH'ı zikrederse, ALLAH'ta kulunu muhafaza eder. Yoksa ALLAH, kulum, kulum diye zikredecek değil.

Ayrıca:

“Kulum bana itaat ederse, onu yed-i kudretimle muha-faza ederim.”

Yaşlı kulu için diyor ki: “O beni geniş zamanlarda zik-retmedi ki ben onu kolay geçireyim. Genç ise beni her an zikrediyordu. Ondan kolayca geçirdim.”

Bizim de burada desturumuz olmazsa, medetimizin kıy-meti olmaz.

Geniş zamanlardımızda “Destur Ya Hazreti Pir” de! Madem ki bir büyük karşısındasın. Ondan bir izin al. Ondan müsaade almak bir EDEP değil midir? Veya bir büyük karşı-sındasınız. Paldır küldür gidecek misiniz? Müsaade eder mi-siniz Efendim. Gidebilir miyim? Müsaade eder misiniz oturayım? Veya müsaade eder misiniz? Şu işi göreyim. Her za-man.

“Bismillah Destur” diyerek hareket edeceğiz ki, her işimiz kolay olsun. “Bismillah” diyerek ALLAH'ın ismini anacağız ki her iş bizim için kolay olsun. Feyizli olsun. Nur olsun.

Geniş zamanlarımızda bismillah desturumuz olursa dar zamanda “Medet Ya Hazreti Pir” dediğimiz zaman, “Bismil-lah Hazreti Pir” dediğimiz zaman manevi bir el sana uzanır.

El odur ki, zehiri panzehir eder. Desturun, medetin anla-mı budur. Geniş zamanlarımızda unutmayacağız.

“Ey insan! Ben senin ayıplarını örtmüşem.”

Ne buyurmuş Kelam-ı Kibar'da:

**Aşkın odu yüreğimde
Neler eyler neler eyler
Bugün ben bir dertli gördüm
Bu derdimden haber söyler**

**Gelin ey dertliler gelin
Bu derdimden siz de alın
Dertli bilir dertli halin
Ya dertsizler burda neyler**

Yani aşka düşer olan kimse bilir âşğın halini. Aşk ol-mayan bir kimse onun yüzüne güler. Bu deli olmuş der. AŞK insanlarda en büyük bir nimettir. En büyük nimete ulaştırır insanları aşk. Çünkü aşkı olmayan bir insan ALLAH'ı bulamaz. “ALLAH'ı seviyorum” der.“ ALLAH'ı buluyorum” der. “ALLAH'ı biliyorum” der. Ne sevgisi yeterli, ne bulması yeterli, ne de bilmesi yeterli. Ancak AŞK insanları ALLAH'a Hakke'l-yakîn

bildirir. Aşk insanlara ALLAH'ı Hakke'l-yakîn buldurur. Aşk insanlara ALLAH'ı Hakke'l-yakîn sevdirebilir.

Peygamber Efendimize Cebrail vahiy getiriyordu. O vahiy O'na kâfi değil miydi? Okuyabilirdi ayetleri, onlarla amel işleyebilirdi. Kur'ân-ı Kerîm'in anlaşılmayan bir tarafı var. Zahirî var, batını var. Zahirini bütün halka anlattı, bildirdi. Batınını kendisi yaşadı. Neydi:

İlim ile ALLAH bilinir.

Amel ile ALLAH bulunur

Aşk ile ALLAH görülür.

Ne yaptı? Kırk gün Nûr Dağı'nda kendisini hapsetti. Ta-şın içerisinde ayakta durursa başı taşa değer. Başını eğecek ki durabilsin. Kırk gün ALLAH'ı zikretti. Vermiş ALLAH'a kendisini. “Gözüme canlı birşey görünmesin, kulağıma hiç bir şey gelmesin” diye gitti. Bir böceğin çabalaması bile gö-züme görünmesin. Bir sineğin çabalaması bile gözüme görünmesin. Burada kırk gün kaldıktan sonra MİRAC O'na emroldu.

Mevlid-i Şerif'te ne buyuruluyor?

Gel Habibim sana aşık olmuşam

Bir de buyuruyor ki:

Gece gündüz durmayıp isteyû

Ne olaki görsem Cemâl'in deyû

Ey Habibim! gece-gündüz durmadan benim cemâlimi görmeyi istiyordun. İşte geldin. Gördün. Sen Bana aşıksın. Ben de Sana aşık oldum. Çünkü Cenâb-ı Hak Resûlullah'ı muhabbetinden yarattı.

Habibim Ben seni muhabbetimden yarattım. Sevdim yarattım. Övdüm yarattım.

Öyle ise bizde ne var? Bizim MİRAC yapmamız nasıl olacak?

Bizim Mirac yapmamız şöyle olacak.

Çok çektim ise iftirâk

Kalmadı gönlümde merâk

Aşkım bana oldu burâk

“İlmim burâk oldu?” demiyor.

“Amelim burâk oldu” demiyor.

Fakat ilimsiz amelsiz olmaz. İlimle amelle gidilmeyen yere aşkla gidiliyor. Bir kısmı da ilimle amelle gidiyor.

Çünkü ilim bilmek, amel yaklaşmak. İnsan birşeyi bilecek ki, onun sayında bulunsun. O'nun yolunu arasın. Ona ulaşma çarelerine baksın.

Bilinecek ALLAH.

Bulunacak ALLAH.

Görülecek ALLAH.

Gösterecek AŞK'tır. Çünkü ilim, amel perdedir. Kendi ilmi kendisinin perdesidir. “Ben biliyorum” demesi perdesidir.

Onun için MEVLANA'yı ŞEMS gelmiş irşad etmiş. Nasıl irşad etmiş? Bunun aslı şudur. Çok rivayetler var ama ha-kikati şudur.

ŞEMS'in hocaları vardı. Meşayihlerde de tebliğ memuru var. İrşad memuru var. Kutup var. Gavs var. ŞEMS'in hocası Gavs imiş. KUTBU'L-AKTAB imiş. Onun müridlerinden irşad memurları varmış. Her tarafa gidip irşad ettiren görevli.

Şems gibi çok memurları varmış. Onlara sohbet ederken buyurmuş ki:

-“Konya Müftüsü Mevlanâ'nın irşad zamanı geldi. Kim gidip onu ilimden geçirecek. İlmi perdeledi onu. Gitti gitti. Orada kaldı. Onun ilmmini kim elinden alacak ki irşad olsun.” O zaman ŞEMS:

-“Ben gideyim Efendim” demiş.

Ben gideyim demesinden dolayı mübarek bunu cezalan-dırmış. Sukutte dursaymış yine onu gönderecekmış. Sağlam dönderecekmış. Ben giderim dediği için:

-“Başlı gide, başsız gelesin” demiş. Cezalandırmış. Mevla-nâ'yı irşad etmiş. Başı da gitmiş. Ve başını kesmişler. Gövdesi ile başını kapmış gitmiş. Olur mu? Amenna ve Soddakna.

Çok daha yakın zamanda olan bir olay daha vardır:

Gavs'ın üç tane halifesi. Birisi Abdurrahman Tagî, biri Abdurrahman Meczub, biri de Molla Hülâfi. Bunlar büyük alimler.

Olay Gavs'in tecelli anında oluyor. Gavs (Sıbgatullah Ar-vasi) demiş ki:

-”Şimdi sizin bu an dilekeleriniz kabul olacak. Ne istiyorsunuz?” Bunlara icazet verilecek.

Ama henüz istekleri belli değil.

Molla Hülâfi demiş ki:

-“Ben şehit olarak gitmek istiyorum. Şehadete erinceye kadar bu aşk benden kesilmesin.”

-“Peki kabul.”

Abdurrahman-ı Meczub:

-“Ben de ölene kadar bu vecd halinden kurtulmayayım.”

Cezbede kendisini kaybediyor. Vecd halinde kendisinden geçiyor.

-“Peki senin ki de kabul.”

Abdurrahman Tagî Hazretlerine sorulduğunda O da:

-“Kiyamete kadar benim ailemden şeriat-tarikat ilmi ek-sik olmasın” diyor.

-“Seninki de kabul.”

Buyurmuş ki: “En iyisini sen istedin.” Bugün hala Nur-şin'de tarikat ilmi ve tekke devam ediyor. Ehl-i ilim orada. Meşayihler yine orada çok. Bu Molla Hülâfi 93 harbinde tek başına Rus ordusu ile savaşmış. Ruslardan bir süvari alay öldürmüş. Şehit olmuş. Cesedi de kaybolmuş.

Bir insan hakikaten, hanım olsun, erkek olsun. Yaşlan-mışda... Günah-sevap, helal-haram bilmiyor. Veyahutta bi-liyor da, işlememiş. Ameli yok, günahı çok, isyanı çok. Hiç alnı da secde etmemiş. Fakat inanarak bir mürşidin gider elinden tutar, eğer ona biat ederse, istiğfar yapar, ikrar ederse ahd-i misâkı tazeliyor. İlm-i ezelde bir ahd-i misâk var. Bizim için şu ahd-i misâk nedir?

ALLAH mükevvenatta hiçbir şeyi halketmeden, ne yerler, ne gökler, ne cennet, ne cehennem, ne ins, ne cin hiçbir şey yok iken, insanların ruhunu halketti. Ruhlara sordu:

-“Elestü bi rabbiküm.” Ben sizin Rabbınız değil miyim?

Bu ruhlardan “belâ” diyen olmuş, demeyen olmuş. Belâ demeyenler küfürde kalıyorlar. Onlar ALLAH'a da inanmı-yorlar. Kitaba da inanmıyorlar. Günaha sevaba da inan-mıyorlar. Onlar hiç sualsiz cehenneme gidiyorlar. Ama “belâ” diyenler inanmış olarak dünyaya geliyorlar. İncancını yaşayanlar kurtuluyor. İncancını yaşamayanlar kurtulmu yor.

Bir insan inanmış veya inanmamış. 60-70 yaşına girmiş te hiç bir ameli yok. Günah işlemiş. İşte bu insan, ALLAH hidayet ederse. Gönlünde bir inanç doğdurursa, bunlar an-larlar. Neyi anlarlar?

“Ben bu günahlarımı nasıl öderim? Bu günahlarımdan nasıl kurtulurum?” ALLAH idrak ettirir. Der ki “Ben bir AL-LAH dostu bulayım. Onun ALLAH'a sözü geçer. Kabul edilirim” diye düşünür.

Cenâb-ı Hak:

“Öyle bir ağızla dua ediniz ki, günah işlememiş olsun.” buyuruyor.

İsteyin benden. İsteyin ama günah işlememiş ağızla olsun.

Öyle ise ben bir ALLAH dostu bulursam, huzurunda Tev-be edersem, ALLAH tevbemi kabul eder, günahlarımı da ba-ğışlar.

Bir insan ne kadar isyankâr olursa olsun. Yeter ki tevbesi olsun. İçinde acı duysun. “Aman Yâ Rabbi ben günahkârım ama, sen affedicisin, beni de affet.” Demesi lâzım.

Tevbe edenler var. Bir zamanlar günah işlemişler, bırak-mışlar. Namaza başlamışlar. Fakat içlerinde acı duymuyorlar. Bir ferahlık var. Öyle değil. Bir mürşide gidipte tevbe etmek başka. Mürşit ne yapar biliyor musunuz? Geçmişteki günahlarını gözünün önüne döker. O da ağlamaya başlar, Şeyhi San’a bir meşayihmiş. O bile yaptığı bir hatadan dolayı ömrü boyu ağlamış. Salih Baba buyuruyor:

Çektiğim derdi belâyı Şeyhi San’â çekmedi

İBRAHİM ALEYHİSSELAM' da ağlamış. Niçin ağlamış? ALLAH'a karşı bir kusuru olmuş ta onun için. Ama O'nun kusuru bizim kusurlarımız gibi değil. Biz emirlerini tutmu-yoruz. Veya yasaklarından kaçmıyoruz.

Bir körpe çocuk gibi. “Beni Rabbim yedirir, Rabbim içirir, Rabbim giydirir” dediği halde “Hasta olurum” demesi hata oldu. “Rabbim hasta ediyor.” Demesi gerekirdi. O zaman noksanlık olmayacaktı.

“Rabbim hasta eder. Rabbim şifamı verir” demesi gere-kiyordu. Sonradan farkedince “Ben mi Hasta olurum?” de-miş, ağlamaya başlamış.

Evliyaullah umman deryâsı gibi deryâdır. Kübrâyı arzda onun kalbi kara parçası gibi büyüktür. Biz meşayihimizi se-viyoruz da o bizi sevmiyor mu? Sevgi karşılıklıdır. Zaten biz onu sevmezsek o bizi sevmez. Mümkün değil. Meşayih bizi sevecek ki sevileceğiz. Sevecek ki gönlünde yaşatacak. Sevi-lecek ki gönlüne girilecek. O'nun gönlüne girmezsek himmet alamayız. Himmet olunca ne olur? Acır, acıdığı zaman ne olur? Resûlullah Efendimiz ne demiş?

-“Gel kızım Fatıma gir abamın altına” demiş.

Fatimatü’z Zehrâ Validemiz zaten Seyyîdî Nisâ. Ama yine de Resûlullah Efendimizin ona bir acıması, bir merhameti olmuş.

Cübbesinin altına almış. O orada iken Hasan Efendimiz gelmiş.

-“Gel Hasan sen de gel” demiş. Sonra Hüseyin Efendimiz geldi.

-“Gel sende gel Hüseyin” dedi. Sonra Hz. Ali geldi.

-“Yâ Ali sen de gel” dedi.

Bunların hepsinin başı Fatumatü’z Zehrâ Validemiz. Re-sûlullah Efendimizin ancak ona merhameti coşmuş. Onu almış. Aslında onu cübbesinin altına değil, nübüvvetine almış. Madem ki diğerleri oğulları. Onun için onları da almış. Hz. Ali Efendimizi de almış. Bunlar olmuşlar Âl-i Abâ (yani çok yüksek) olmuşlar. Çok kıymet kazanmışlar.

Ömür sermayesin verdim hebaya

Mukarrib olmadım Âl-i Abâyâ

Mukarrib: Yaklaşamadım.

İnsan eğer ömrünü boşa geçirirse Âl-i Abâyâ yaklaşı-maz. Ameli ile ahlakı ile onlara yaklaşacak. Onlara yak-laşmak ALLAH'ın nurlarına ulaşmaktır. ALLAH'ın cemâlini görmektir. ALLAH'ın rızasını kazanmaktır. Onlarla cennette komşu olmaktır. Cennette komşu olmak, hergün ALLAH'ın cemalini görmek. Ne ile bunlara yaklaşıcağımız? Güzel ah-lakımızla, güzel kıyafetimizle, güzel amellerimizle yaklaşı-cağız. Kıyafetimizde sünnete uymazsak, onlara yaklaşıma-yız. Ahlakımız sünnete uymazsa onlara yaklaşamayız. Tica-retlerimiz, alacağımız, vereceğimiz, herşeyimizin onlara uy-ması lâzım. Eğer bunlara yaklaşamazsak kendimize yazık ederiz. Kahrederiz kendi kendimizi. Çünkü ALLAH en büyük nimeti onlara yapacak. Ama nasıl yaklaşıcağız? Hz. Ali

Efendimizin bir ismi de “Elâ”, bir ismi de “Haydar”, bir ismi de Aslan, birisi de Murtaza. Bu Elâ ismi sadece ona verilmedi. Bütün evliyaullah'a verildi. Bütün veliler o isme sahiptirler. Onun için işte o isme yaklaşmak. Evliyaullah'a yaklaşmak Hz. Ali Efendimize yaklaşmak oluyor. Ehl-i beyte yaklaşmak. Çünkü velilerin çoğu Ehl-i beytten gelmişlerdir. Ehl-i Beytten olmayanlar da ehl-i beyte tabi olmuşlardır. Veli olunca hepsi Hz. Ali Efendimizin velayetine tâbi olmuşlardır. Veliler cem'ül-cem, tek vücutlar. Velilerde ayrılık yok. Ayrılık insanlarda, müritlerde. Müritler irade sahibidirler. İrade sa-hibi oldukları için ayrılık vardır. Veliler kurtulmuşlar. On-larda ayrılık yok.

Zahir şeriatda herkesin kârı da kendisinin. Kazancı da kendisinin. Kendi kazancıyla bir iş yaptın. Hayır yaptıysa senin. Kâr yaptıysa senin. Herkesin hayrı-şerri kendisinin. Kazancı maddi-manevi kendisinin. Amelde olsun, ticarete olsun kendisinin. Tarikatta bu yok. Herkes kazandığını yerse ebdallar ne yiyecek?

Çünkü ebdallar hiçbir kâr sahibi değiller, kazanç sahibi değiller. İşte tarikatta seninki benim, benim ki senin. Eşitlik var. Burada eksikliğimiz çok.

İhvanlar birbirlerini istemiyorlar, birlerini sevmiyorlar, birbirlerini irdeliyorlar. İhvan ihvanın ayıbını örtecek, ihvan ihvanı sevecek, ihvan ihvanı koruyacak, kayıracak. Ona kö-tülük gelmesin bana gelsin. Onu zem etmesinler, beni zem etsinler. Ona zarar vermesinler, bana zarar versinler. Ona gelmesin Yâ Rabbi hastalık bana gelsin.

Tarikatta eşitlik var. Seninki benim, benimki senin. Yani sana gelen zararı bana gelmiş gibi bileceğiz. Sana gelmiş kârı bana gelmiş gibi bileceğiz. Zaten İslâm'da takva da bu. Bunu ancak Vakt-i Saadet'te sahabe yaşamış. Ondan sonra yaşayamamışlar. Ama ihvan yaşar, ihvansa yaşayacak bu-nu. Tarikatı anlamışsa tarikatta ayrılık, gayrılık yok. Tari-katta eşitlik var. Seninki benim, benimki senin. Hakikate ge-çince ne sen var, ne de ben var. Ne seninki var, ne benimki var. Hepsi ALLAH'ın.

Hakikata geçince sen de yok, ben de yok. Seninki de yok, benimki de yok. Hepsi ALLAH'ın. Tecelliden görünen ALLAH'ın kudreti-dir.

Evet çok dikkatli olun. Birbirinizi sevmemezlik, isteme-mezlik yapmayın, büyük kusurdur.

En büyük hüner de birbirlerinizi sevmek. Birbirine saygı göstermek. Birbirinizin ayıbını örtmek. Cenâb-ı Hak'ın “Settâr” diye sıfatı var. Ayıpları ALLAH setrediyor.

Setreder hem ayıbını halk içre rüsvay eylemez.

Cenâb-ı ALLAH diyor ki:

“Ey insan! Ben senin ayıplarını örtmüşem.”

Biz ayıplarımızı bilemiyoruz. Yalvarmasını bilemiyoruz.

Türlü nimetler verir layık değilsem de ben

Gönderir mîmârını tez tez bu dil-i vîrânıma

Çok nimetler, yani şekil şekil, tat tat nimetler vermiş. Ye-mek, giyinme için verilen nimetler değil. Esas nimetler sağ-lıktır. Gözümüzün görmesi, kulağımızın işitmesi, dilimizin konuşması. Elimizin sağlam olup ta herhangi bir ihtiyacı-mızı gidermesi. Ayağımızda o ihtiyacımız nerede ise gidip getirmesi. Madem ki biz beşeriz. Yeme, içme, tatma gibi duy-gularımız var. Arzularımız var. Bunlar nimet değil mi?

Türlü nimetler verir, layık değilsem de ben

Gönderir mîmârını tez tez bu dil-i vîrânıma

Bu dil-i vîrân: Kalb, gönül.

Virân olmuş kalbini imâr eder. İmâr edeni gönderiyorsun. Virân olmuş kalbimi imâr ediyor.

Bu da nedir? Ayette sabit. Cenâb-ı Hak buyuruyor:

“Günde 70 defa bir kulumun kalbine nazar ederim. Bu nazardan kim haberdar olursa, kim celbederse, cennetim hazırdır. Gelsin girsin”

Aşere-i mübeşşere var, cennetle müjdelenen.

Bu 70 defa nazarı kim celbeder? Kim 24 saat hiç ALLAH'ı unutmuysa o celbeder. Bu bir andır gelir, geçer, hangi saatte olacağı belli olmaz. Hangi dakika değil. Hangi saniyede olacağı belli değil. Hangi anda hangi ortamda bilinmiyor. Ancak 24 saat ayık olacaksın ki 70 defa nazarını celbedebilesin. Cennetle de müjdelenmiş olarsın.

Gelen mimar kim? Rabıta. Rabıta nuru. Rabıta nuru se-nin kalbini imâr eder. O nur gelince karanlıklar çıkar. Bu ka-ranlıklar nedir? Senin arzuların. Dünya arzuları. Hepsini atar.

ALLAH'ın sıfat nuru kimde tecelli ederse, o anda, kim olursa olsun. Su da boğmaz, ateş te yakmaz, kılıç ta kesmez. Mansur'u asmışlar.

“Enel-Hak” demiş, asmışlar. Fakat Beyazidi Bistami Haz-retlerini hiç bir kılıç kesmedi.

Mansur “Enel-Hak” demiş. Ben ALLAH'ım demiş.

Beyazidi Bistami Hazretleri ne demiş?

“Bî cübbeti mâsivallah.” “Benim cübbemin altında AL-LAH'tan başka kimse yok.”
Demiş.

Mansur'u asmışlar, ama Beyazidi Bistami Hazretlerini asamamışlar, kesememişler.
Bu bir defa söylemiş. “Sen böyle konuşuyorsun” denilince:

-“Bir daha öyle konuşunca beni kesin. Katledin, katlim vacibtir.” Demiş.

Bir daha söylediği zaman o zamanın kesici silahlarının hepsini kullanmışlar. Hiçbirisi kesmemiş, bırakmışlar. Ken-disine daha sonra söylemişler:

-“Sen yine dedin.”

-“Niye kesmediniz?”

-“Efendim hiçbir şey tesir etmedi.”

-“Bir iğne getirin bana” demiş.

İğneyi parmağına batırmış, parmağından kan çıkmış. Demiş.

-“Niye kılıç kesmedi, silah batmadı diyorsunuz. Bakın parmağımdan kan çıktı.”

-“Efendim, kesmedi.”

-“Öyle ise o zaman Beyazid yoktu. Bu sözlerde Beyazid'in değildi. Eğer Beyazid olsaydı, söz de Beyazid'in olsaydı, kılıç keserdi silah batardı. Şimdi Beyazid meydanda. Varlığımdan da haberdarım ben.”

İnsanlar da ALLAH'ın sıfat nuru tecelli ederse o andaki insana hiçbir şey tesir etmez.

“Allah’u nûrun” nuru

Sende kılmış zuhûru

Cismin tecellî Tûru

Gönlün me’vâda sâkî

ALLAH'ın nurundan bir nur sende tecelli etmiş. O zaman senin cismin tecelli tûru olmuş.

Tecelli Tûru nedir? Hz. Musa:

-“Ya Rabbi! Cemâlini göreyim” dedi.

ALLAH:

-“Sen benim cemâlimi görmeye dayanamazsın. Dağa bak. Ben dağa nurumu göstereyim de sen de gör.” dedi.

Bir de bakmış. Dağ yerinde yok. Parçalanmış gidiyor.

Ama o dağdan manâ, Hz. Musa'nın varlığı idi, kendi ira-desi idi.

Gören ve görünen ol can değil mi? ALLAH'a şükür ALLAH bizi müslüman halketmiş. Zamanımızda şimdi ehl-i kitap var, ama ehl-i sünnet az. Ehl-i sünnet olmazsa sadece kitap insanı kurtarmaz, Kitaba inanmak imandandır. Yine bu zamanımız da sünnetin çoğunu işlemiyorsak da azını işliyoruz. Hiç sünnet işlemiyenler var. Bunlar kurtulamazlar.

Birde şundan korkalım. Evet sünnete inanmışız ama. Sünnetlerin yerini şimdi bid'atlar dolduruyor. Bid'atlar al-mış. Sünnet nedir?

Yemede, içmede, almada, vermede, ticarete, ibadette, yaşantıda Resûlullah'a ve ashabına uymak. Şimdi bunlara uyulmuyor. İnsanlar kaybetmişler. Bid'atlar neler?

Resûlullah ve sahabede görülmeyenler. Resûlullah'tan sonra icat edilen şeyler. Mümkün olduğu kadar bid'attan sakınalım. Anladığımız kadar, bildiğimiz kadar sünnetleri işliyelim. Nasıl seçeceğiz bunları?

Bid'at-ı hasene

Bid'at-ı seyyi'e vardır.

Yani bu zamanımızda bu bidatların bazısı sevap tarafına gidiyor. Bazısı günah tarafına gidiyor.

Bir alet hayıra da kullanılıyor, şerre de kullanılıyor.

Televizyon girer, koltuk girer. Bunda bid'at-ı hasene de olur. Bidat-ı seyyi'e de olur.

Bidat-ı seyyi'e nasıl olur? Meselâ koltuğa oturur, içki içer veya sehpayı da önüne koyar, kumar oynar. Bu günahdır.

Ama buraya oturur da, önüne Kur'ân'ını açar okursa ve-yahutta “buraya oturayım da rahatça ALLAH'ı zikredebim. ALLAH'a şükredebim. Kur'ân okuyayım, vaaz edeyim, sohbet edeyim” derse olabiliyor. Zamanımızda bunlar oluyor. Kendimizden bir misal verelim:

Burada oturduk. Sohbet ediyorduk.

Cemaat hepsi dizlerinin üzerine kalkıyorlar ki bizi gör-sünler. Cemaatin ekserisi vaizi, nasihatı görerek edinmek ister. Görelim diye çabalamaları bir yorgunluk oluyor, çe-tinlik oluyor. Bir tanesi diğerinin önünü kesiyor. Onun için burada tahtadan bir şey çattık. Üzerine oturduk ki, görsünler diye. Bu koltuğu onlar getirdiler. Bu benim isteğim değil, bu benim arzum değil. Ben aslında burada oturunca rahat edemiyorum. Kendi odamda yerde minderde oturuyorum, ama icabediyor. Öyle ise bu bid'at-ı hasene oluyor.

Niçin? Bu kadar cemaate biz burada hitabediyoruz, ko-nuşuyoruz. Neyi konuşuyoruz. Bühtan mı ediyoruz. Mala-yani mi konuşuyoruz? ALLAH'tan, Resûlullah'tan, ibadetten konuşuyoruz. Öyle ise şimdi bu bid'at-ı hasene yani sevap yönüne giden birşey. Biz bunları nasıl seçeceğiz?

Bu kelam nasıl buyurulmuş?

Bırak bu mâsivâ ile hevâyı

Pîr-i Sami gibi bul reh-nümâyı

Delîl eyle O zâtı evliyâyı

Bu berzah âlemin geçmek dilersen

Bekâ gülşanına göçmek dilersen

Diyor ki: Bu dünyanın zevkini bırak, bunlar seni aldatır. Ancak sana doğru yolu göstereni bul. Doğru yolu gösteren kim? Meşayih. Meşayihlerdir, şeyhlerdir. Onlar ALLAH yo-lunda delîllerdir. ALLAH'tan geldik, ALLAH'a gideceğiz. A-ma onlarsız, ALLAH'a gidemeyiz. Nasıl gideceğiz?

Zahirde Kitap-Sünnet var ama şimdi kitabı da kendile-rine uydurmuşlar. Sünneti de kendilerine uydurmuşlar. Çok ehl-i kitabı kendilerine uydurmuşlar. Kitaptan manâ alimler. İlimleri ile amel işlemiyorlar. Alim çok ama ilmi ile a-mel yok.

ALLAH:

“Şüphe yok ki biz bilmediklerini onlara bildiririz” buyuruyor. Kimler bunlar? Veliler.

Herkes bildiğinin alimi “Herkes bildiği ile amel ederse, bilmediklerini biz Azimü’ş-şan onlara öğretiriz” buyuruyor.

Bunun delilide peygamberlere inen kitaplar, semâvî kitaplardır. Bazı peygamberlere vahiy gelmemiş, kitap inmemiş, melek gelmemiş. Onlar görevlerini nasıl yapmışlar? ALLAH onlara ilhamî bildirmiş. ALLAH onların gönüllerine doğ-durmuş. Onun için velilere de ilhamî olarak bildirilir.

ALLAH:

“Bilmediklerini biz Azimü’ş-şan onlara bildiririz” buyuruyor.

Öyle ise bu zamanda sünnetlerin yerini bid’atlar almış ise. Bunları ulema bid’at-ı seyyi’e, bid’at-ı hasene diye ikiye ayırıyor, hayra giden bid’at, şerre giden bid’at.

Bir radyo, bir televizyon bid’attır tabii ki. Burada ulemada ikiye ayrılmış. Televizyon günahdır diyorlar. Bunu diyen çok azınlıktır. Ulemanın çoğunluğu bu zamanda bu gereklidir, diyorlar. Hem de lazımdır. Niçin?

Peygamber Efendimiz zamanında dini tebliğ ettiği za-man, Peygamber Efendimize inananlar 39 kişi idiler. Gizli amel yapıyorlardı, gizli namaz kılıyorlardı, gizlice ezan okuyorlardı, kâfirler duymasınlar diye. Hz. Ömer müslümanların 39 uncusu. O nasıl müslüman oldu ise, İslâm da aşikâr oldu. Ama bunu Resûlullah, ALLAH'tan diledi. “Yâ Rabbi sen bu İki Ömer'in birisi ile bu dini yücelt!” İki Ö-mer'in birisi Ömer bin Hattab. Biri de Ömer bin Hişam, Ömer bin Hişam, Ebu Cehil.

Ömer bin Hattab, Hz. Ömer. Bunların ikisi de Mekke-i Mükerrreme'de sayılı insanlardı.

Ömer bin Hişam çok zenginmiş. Ömer bin Hattab da gö-zü çok ateşli. Ölümünden yılmayan birisi. Hatta Hicret emri geldiği zaman:

-“Herkes bildiği yerlere gitsinler, burayı boşaltın” dedi.

-“Ya Resûlullah biz seni nasıl bırakalım?”

-“Beni ALLAH'a bırakın, siz gidin. Beni ALLAH'a bırakın-da siz gidin. Hepimiz birden çıkacak olursak, savaş olur, çı-kamayız, ölürüz, öldürürüz. Nerede tanıdıklarınız varsa, özellikle Medine'de müslümanlar çoğaldı, oralara yerleşin.”

Böylece gizli gidiyorlar. Birer, ikişer, üçer gizli gidiyorlar. Hz. Ömer çekti kılıcını:

-“Ben gidiyorum. Çocuğunu yetim bırakacak hanımını dul bırakacak olan çıksın karşıma!”

Hiç kimse çıkmadı.

-“Yâ Resûlullah niye yerin altında ezan okutuyorsunuz siz?”

-“Ya Ömer kâfirler taşıyorlar.”

Ezanı da Bilâl okuyor.

-“Ya Resûlullah sen emret Bilâl çıksın dışarda okusun. Bakayım o taşıyanlar kimler?”

Emrediyor, çıkıyor dışarda okuyor. Etraftan herkes taşları toplayıp geliyorlar. Hz. Ömer'i duyunca taşları döküp gidiyorlar.

Namazı kılıyorlar. Yine yerin altında.

-“Ya Resûlullah niye onlar aşikâr puta tapıyorlar da, biz ALLAH'a tapığımız halde yerin altındayız. Kâbe'ye gidelim.”

-“Ya Ömer koymuyorlar.”

-“Ya Resûlullah sen emret te ben koydururum.”

Bu cemaat 39 kişi Kâbe'ye girerken yine müşrikler taşları, sopaları aldılar koştular. Hz. Ömer'i görünce geri çekildiler. Esas konu şu:

Yerin altında ezan okunurken yerin üstüne çıktılar. Bir günde Ömer buyurdu ki:

-“Ya Bilâl yükseklere çıkta oku ki, sesin uzaklara gitsin.”

Mekke'de Bilâl'i Habeş'in okuduğu bir makam vardı. Taş-tan bir dağ vardı. Orada mescidi vardı. 78'li yıllarda gittiği-mizde biz oraya çıktık. Orası merdivenden çıkar gibi. Taşları düzeltmişler. Tırmana tırmana çıkmışlar. Minare gibi yüksek.

-“Ya Bilâl yüksek çık sesin uzaklara duyulsun” buyurmuştur.

Şimdi burada ulemanın bir kısmı da diyor ki: Madem ki Resûlullah:

-“Ya Bilâl çık yükseğe sesin uzaklara gitsin” dedi.

O halde hoparlörle ezan okunması bid'at-ı hasenedir. Ama bunlar zamana göre anlayışa göre.

Bugün televizyon hacısında da var, hocasında da var, hiç olmayan yoktur. Çok azdan az kişi televizyona muhalefet ediyor. Halbuki televizyon bir alettir. Şimdi insanlara ses ve görüntü ancak televizyonla yayınlanıyor. Ses, radyo ile ya-yınlanıyor. Niçin?

İlim olmazsa cihanda

İnsanlar kalır yayada

Bugün en büyük camilere gidiyorsunuz, bakıyorsunuz ki hoca duvarlara vaaz ediyor, çok kimse yok. Ta ki ezanı ne zaman duyarlarsa gelip namazı kılıyorlar. Ama televizyonu

seyrediyor. Televizyon da güzel birşey görse ondan bir şey alacak. Bugün müslümanlar çalışıyorlar, çabalıyorlar. Tele-vizyondan kanallar almak istiyorlar. Alırlarsa İslâmı ancak böyle yayacaklar. Başka türlü olamaz, başka türlü yaya-mazlar. Demek ki bu alet hayıra da yarıyor, şerre de yarıyor. Sen evindeki televizyonu açınca, kötü şeyleri dinlersen tabii günahdır. Ama açınca bir hocanın vaazini dinlersen, bir ha-fızın Kur'ân'ını dinlersen o zaman günah olmaz. Onun için, Müslümanların bir eteğe sarılması lâzım, bir dala sarılması lazım. Bir türkü söylerler.

Bu dünyada eteğine sarılan

Ahirette sorgu sual olmazmış

Burada çok güzel, çok büyük bir hakikat var. Bu kimin eteği? Evliyaullah'ın eteği. Eteğine sarılmak; Evliyaullah'ı sevmek, O'nunla dost olmak, O'nun yaptığını yapmak, O'nun işlediğini işlemek, O'ndan ayrılmamak. O'nunla be-raber olmak. Bu ALLAH'ın emri. Mevlâna ne demiş?

“Ne olursan ol. Gel!” demiş.

Oraya giden “ud” çalıyormuş. Orayı görünce ne yapmış? Udu bırakmış. Saz çalıyormuş, sazını bırakmış. Ne çalı-yorlarsa çalsınlar oraya gidince Mevlâna nasıl bir nazar etti ise, gelen herşeyini bırakıyor. Mevlâna da görünen çalgı aletlerinin anlamı budur. Yanlış anlaşılmasın.

Soru:

-“Efendim semâzenler için de bir dedikodu söylediler. Ziya-retine gittiğimizde.”

-“Nasıl?”

-“Semâzenler için. Yani Mevlanâ zamanında dönenler için çok kötü şeyler söylediler. Turistlere rehber olan kişi tercüme olarak söylüyordu. Yabancı dille söyledikleri için bizim çocuklar anla-dılar. Onları dövmeye yürüdüler. Mevlâna'yı bu derece yanlış tanı-ıyorlar.”

-“Mevlâna'nın semâsı haktır, dönmesi haktır.”

-“Semâzenler'inde dönüşü herhalde haktır, değil mi Efendim, özellikle o zamanki semâzenlerin.”

-“Yine haktır. Çünkü taklidini yapıyorlar. O hakikatını yapmış. Çünkü o semâ yaptığı zaman havaya çıkıyordu. Yerde değil havada. Ama sadece Mevlâna havada dönüyormuş. Fakat burada onu havaya nisbet çekiyor. Aşk, muhabbet çekiyor. O zaman kendisini

kaybediyor. Kendisi yok, gay-ri ihtiyari tecelliden olan bir hâl. Çıkıyor, havada dönüyor. İşte onun için diyor ki:

-“Bir daha ben de öyle bir hâl gördüğünüz zaman, bu tabaklara vurun, ses çıkarın ki, ben şuurumu topluyayım da havaya çıkmayayım.”

O kendisine mahsus olan bir hâl imiş. Ama değiştir-mişler.

ABDÜLKADİR GEYLANİ Hazretleri de buyurmuş ki:

-“Bir testiye tak tak tak vurun ki havaya çıkmayayım.”

Ama sonradan “def” ilâve etmişler. Bir şeyler ilave etmiş-ler. Onunla zikirlerini yapmaya başlamışlar. Ama zikirleri hakır. Niye? Çünkü ne zaman ki insan her duymuş olduğu sesi zikir duyarsa, o zaman bunlar yasak değildir. Onlara yasak değildir.

Kâmile her eşya olmuştur evrât.

Bunlar da bir aşk var, bir saygıları var, bir sevgilileri var. Bunlar büyük insanlar. Ama buraya bid’atlar girmiş. Onların zamanlarındaki usulü değiştirmişler. Ama yine de:

Küllî boş değildir aşka düşenler.

Salih Baba ne buyurmuş:

Def ile dümbelekle zikredenler

Hüdâ'dan eylemezler mi hicâbı

O'nun için onlar öyle. Mevlâna:

“Ne olursan ol. Gel” demiş.

Seni hayvan iken insan eder şeyh

Bunu zahir anlayamıyor. Biz anlamışız, kabullenmişiz. Niçin?

Yeknazar eylese arif-i billah

Ash kemhâreyi mücevher eyler

Buyuruyor ki:

ALLAH'tan ayık olanlar. Bir bakışta kara taşı mücevher altın yaparlar. Ama, evliyaullah'a Cenâb-ı Hak kerametini gizli kılmış.

Çok yakın zamanda. İBRAHİM HAKKI Hazretlerinin za-manında.

Azizan Hazretleri çok fakirmiş. Bazı meşayihler çok zengin olur, bazıları fakir olur. Azizan Hazretleri çok büyük ta-sarruf sahibi. UBEYDULLAH Hazretleri de zengin imiş.

Peygamberlerde de olmuş. İbrahim Aleyhisselâm Hazret-leri çok zengin. İsa Aleyhisselâm'da çok fakir.

İşte İbrahim Hakkı Hazretlerinin dergahında oluyor. Sîmya ilmi, bakır altın ediyorlarmış. Gelen misafirler bak-mışlar, dergahı fakir görmüşler. Yemişler, içmişler, mutfağa gitmişler. Aşçıya demişler ki ver biz bu kazanı altın yapa-cağız. Neyse almışlar. Dövmüşler, cilâlamışlar, çalışmışlar. Neyse altın etmişler. Kazanı altın etmişler, sabah olmuş. Çorba pişirecek kazan yok. Mesele şeyh efendiye intikal etmiş.

Yapanlar Şeyh Efendiye övünmüşler.

-“Efendim. Dergahınıza bir hediyemiz oldu. Bir hizmetimiz oldu.”

-“Nedir bu olan?”

-“Efendim bakır kazanı altın yaptık.”

-“Bize altına lüzum yok. Bize kazan lazım. Bu ihvan çorbasını ne ile içecek? Siz o altını yine kazan yapın.”

Ama onlar çalışmışlar, çabalamışlar. Altını bakır kazan edememişler.

Demişler:

-“Efendim bu altının bir tanesi yüz tane kazan olur”.

-“Hayır bize altının lüzumu yok. Bize kazan lazım.”

Bakır kazanı tekrar yapamamışlar.

-“Gelin bakalım.” Demiş.

-“Bismillah. Ya ALLAH” demiş.

Toprağı eline almış. Altınlar yere dökülmeye başlamış. Bunu görünce:

-“Efendim madem ki bu marifet sizde var da. Niçin bu tekke bu kadar fakir?”

Buyurmuş ki:

-“ALLAH bu nefesi bize verdi ki kararmış, sertleşmiş, kalpleri yumuşatalım. Kazan gibi kararmış kalpleri parlatalım. Onun için.”

Yeknezâr eylese arif-i billah

Aşlı kemhâreyi mücevher eyler

Demek ALLAH'tan ayık olan bir nazar ederse, kara taşa bir bakarsa onu mücevherat gibi yakar. Kalpleri mücevher gibi yakıyorlar. Kararmış kalpleri silip altın gibi ediyorlar. Taş gibi sertleşmiş kalpleri, mum gibi ediyorlar. Bunların marifetleri, hünerleri budur.

Bizim tarikatımıza yaşlı bir insan geliyor. Hiç ibadeti, ameli yok. İnanarak gelmişse. Onu kabul ediyorlar. Ona diyorlar ki:

Bir boy abdesti al. Günahlarından temizlenmen için. Oda inanmışsa tamamdır. Anadan doğma gibi olur.

“Allah kulunu zulmetmek için halketmemiş.”

“Allah’u nûrun” nûru

Sende kılmış zuhûru

Cismin tecellî Tûru

Evliyaullah'ın cesedi Tecelli Tûrudur.

Çünkü Hz. Musa Tecelli Tûrunu dağda gördü. ALLAH öy-le emretti.

-“Ya Musa sen Beni göremessin dağa bak.” Musa baktığı anda tecelliyi gösterdi. Dağ parça parça parçalandı. Burada ne var?

Dağdan manâ Hz. Musa'nın vücudu, cesedi. Dağ ortadan kalkınca, ruhu ile ALLAH'ı görmüş.

Cesedin arzuları: Yeme, giyinme, çok istekleri var. Ru-hunda bir isteği var. Nedir? Nûrdur. Esmâ nûru. Sıfat nûru. Zat nûru.

Evet ALLAH'a inanmışsak, Amentü'ye de inanmışsak inancımızı göstermeliyiz.

Cenâb-ı Hak ne buyuruyor?

“Olduğunuz gibi görünün, görüdüğünüz gibi olun.”

İçin dışın bir olacak ki olduğun gibi görünesin. Göründü-ğün gibi olasın. Görüldüğün nedir? Zahir cismin. Ağzından çıkan. İçinle dışın bir olacak. Kalbinle dilin bir olacak.

Eğer olduğu gibi görünmezse, görüldüğü gibi olmazsa, münafık oluyor. Münafık, kâfirden daha şiddetli. Münafık şudur: Zahiren inanmış oluyor. İkrarı var, tasdiki yok. Vakt-i saadet'te Resûlullah Efendimizin ashabının içerisinde bunlar varmış. Zahirde Peygamber Efendimizin nübüvvetine inanmışlar. Sohbetinde bulunuyorlar. Arkasında namaz kılyorlar. Beraber savaflara gidiyorlar. Ama içten inanma-mışlar. İçten sevmiyorlar. Buğuz ediyorlar.

Ehl-i küfürün zaten içi de bir dışı da bir. Onlar aşikâr putlara tapıyorlar.

İnceden incedir olunmaz hisâb

Çok hikmet var kün-fekândan içerü

İtikatla amel birleşirse kurtulur, birleşmezse kurtulamaz.

Bir insanın musalla taşında, kabire konulmadan gelen cemaata "Bu ehl-i sünnettir" dedirebilmesi çok önemlidir, kurtuluştur. Büyük şehirlerde hocada bilmiyor bu insanın ehl-i sünetten olup olmadığını. Hoca bilmiş olsa demesi lâ-zım.

Vakt-i saadet'te malları, canları korunsun diye gösterişi için namaz kılmışlar, sohbetine gitmişler.

Bir insanın ALLAH'a, peygambere inancı yok, müslüman bir çevrenin içerisinde yaşıyor, namaz kılyor. Niye kılyor? Maddi menfaat için kılyor.

Bir insanın hiç ateş görmemesi için itikatla amel birleşecek. Ehl-i sünnet alimlerinin ittifak kararı budur. İtikat nedir? İnancını amelle işlemesidir. Bunu bir tek ALLAH bilir. Bir de yaşayan bilir. Sen ibadeti ameli yapıyorsun ama niçin yapıyorsun?

Burada da ALLAH'a şükür bizi inananlardan halketmiş. Madem ki inananlar cehennemden çıkabiliyorsa, bizde çı-karız demeyelim. Kendimize bir ferahlık vermeyelim. Azap-tan korkalım. Bir insan dünya ateşinde elini bir dakika tutamaz. Bu dünya ateşi cehennemden gelmiştir. Ve hadis-i şe-rifte öyle buyuruluyor:

Cehennemdeki o ateş, o od... Dünyaya gelen ateş oradan gelmiştir.

İtikat ve amel bizi ateşten kurtaracak.

İtikatı var, ameli yok, ateşe gider. Ameli var, itikatı yok, o da ateşe girer, çıkmaz da.

Her kim dedi Lâ ilahe illallah

Ebed kalmaz cehennemde

Yalnız burada ALLAH'ın azabından, gadabından korkmanız lâzım. Bu dünyadaki ateş cehennemden gelmiş. Ama Cenâb-ı ALLAH bu odu yetmiş (70) defa rahmet deryasına batırmış. Sonra dünyaya getirmiş. Dünyadaki ateşin yetmiş misli daha yükseği cehennemdeki ateş. İnanmak lazım. Şimdiden bunların gereğini yapmak lazım. Yoksa sadece “ben müslümanım” demekle, “yaşıyorum” demekle olmaz.

Kimi kandıracağız? Kimi kandıracağız? Sen beni kandırırısın, ben seni kandırırım. ALLAH kanmaz. Muhakkak ve muhakkak itikatla amel bir olacak. Haşa bizim bu cemaatimiz değil.

Münafıklara yatsı ve sabah namazı çetin gelir. Resûlul-lah Efendimiz şöyle buyurmuş:

“Münafıklara yatsı namazı ve sabah namazı çetin gelir.”

Hoca ezan okurken ne diyor?

“Hayya alesselâh”

“Kurtuluşa gelin. Feraha gelin diyor.” Bunu hiç duyan yok, düşünen yok. O desin ben söyleyim böyleyim. Onun de-mesi ile olmuyor.

ALLAH'a şükür, çok şükür, bin şükür. Rabbımızın lutfuna, keremine, ihsanına çok şükür. Kardeşler şurada altmış-yet-miş sene ömrümüz var. Daha fazla yaşayacağımıza bir deli-limiz mi var? Bu kadar gençler ölüyorlar. Hadi yaşayalım da 70 sene olsun. 75 yaşasın. 80 yaşasın. Bu 80 in 15 yaşına ka-dar günahsız yaşantı. Geriye kalan kısımda ibadet ve amelsiz yaşanılmaması için gayretimiz olacak.

Velilerin kelamı:

Hiç kuluna zulmeder mi Mevlâ'sı

Kulun çektiği kendi cezası

ALLAH kulunu zulmetmek için halketmemiş. ALLAH bütün mükevvenâtı halketti. Ama ruh taşıyan sadece insanlar. Diğer canlılarda ruh yok. Evet bir canları var. Bir de ce-setleri var. Onların canları zikirdir. Aslında hiçbir hayvan yok ki ALLAH'ı zikretmeye. Gaflet insanlardadır. Ama gafleti insan atabiliyorsa o zaman kıymetlidir. Eğer insan gaflette ise hayvan ondan daha kıymetli. Niçin? Hayvanın isyanı yok. Günahı yok. Hayvan görevini yapıyor. Nedir görevi?

Bu sırdan bilmeyip kılan inâdı

Süçüd eylemeyen şeytân değil mi

Sır nedir? Cenâb-ı Allah: “Ben kendi ruhumdan ruh üfle-dim” buyuruyor. Bu üflediği ruhu şeytan bilmedi. Secde yapmadı. Bu ruhtan şeytan anlamadı. İnat etti. ALLAH onu reddetti.

İnsandan başka bütün canlılar görevlerini yapıyorlar.

Bizi niye halketmiş ALLAH? İtaat edelim diye.

Onların (hayvanların) dünyada iken görevleri bitiyor. Onlara daha görev yok. Ama bizim hem dünyada görevimiz var. Hem ahirette görevimiz var.

Dünyada görevimiz. Ahirette de mükâfatımız-cezamımız var. Onun için:

Hiç kuluna zulmeder mi Mevlâ'sı

Kulun çektiği kendi cezası

ALLAH kulunu zulmetmek için halketmemiş. Çünkü dilemiş, halketmiş.

Hatta bir emri vardır:

“Ben dilersem bütün isyan edenleri yok ederim. İtaat eden halkederim.”

Peki niye hep itaat eden halketmemişte, isyan edenleri de halketmiş. Onu da sormaya hakkımız yoktur.

Musa Kelîmullah peygamber olduğu halde bir defaya mahsus olarak.

-“Yâ Rabbi sen bu buzağıya can vermeseydin, Senin kul-ların senin yoluna girerdi.” Demesini ALLAH tenkid etti, azarladı.

-“Yâ Kelîmim! Sen benim hikmetlerime karışma. Sen me-mursun, memuriyetini işle.”

Sâmiri isminde bir kişi. Hz. Musa Kelîmullah Tûr-i Si-nâ'ya gittiği zaman altınları, gümüşleri, ziynet eşyalarını eritti bir buzağı yaptı. Vücudu başka renk, ayakları, dişleri başka renk, mücevherat. ALLAH ona can verdi. Can verince insanlara: “Gelin bu bizim rabbımız” dedi. Musa Kelîmullah Tûr-i Sinâ'ya gittiği zaman kardeşine de peygamberlik gel-mişti. O da vekillik yapıyordu. Çünkü halka Tevrat'ı öğretti-yordu, eğitimsiz bırakılmamaları için. Tûr-i Sinâ'ya gidince iki-üç günde gelemiyordu. Kardeşi feryat etti.

-“Durun. Tevrat'ın sahibi Musa'dır. Bu dinin sahibi Mu-sa'dır. Buzağıya tapmayın.” Buzağıya secde yaptılar. Musa geldiğinde baktı ki, gönülleri kaymış buzağıya. Mübarek kızıyor, kardeşi Harun Aleyhisselam'ın sakalına yapıyor. Zaten celâlliymiş, mübarek.

-“Ey Adem'in oğlu sen niçin bunları bıraktın da buzağıya taptılar?” Sallıyor sakalını. Kardeşi ağladı.

-“Niçin beni suçluyorsun? Ben çok feryat ettim bunlara. Dinlemediler beni.”

O zaman Hz. Musa sızlanıyor.

-“Yâ Rabbi bu buzağıya can vermeseydin bunlar ona tapmazlardı” diye.

O da:

-“Yâ Musa sen benim hikmetlerime karışma. Sen memursun, memuriyetini işle.” diyor.

ALLAH'ın Celâl sıfatı var, Cemal sıfatı var. Celâl sıfatı ol-masaydı küfür olmazdı. Küfür olmasaydı cehennem olmaz-dı, azap olmazdı.

Cemâl sıfatı da şudur ki: Madem ki insanları ALLAH kıy-metli halletmiş, insanlar için bu mükevvenâtta bulunanlar çifttir. Çift olanın da zıddiyeti vardır. Çift olan zıddiyetlerden meselâ: Gece ALLAH'ın celâl sıfatından tecelli eder. Gündüz ALLAH'ın cemâl sıfatından tecelli eder. Gece olmasaydı, gün-düzün kıymeti olmazdı. Karanlık olmasaydı, aydınlığın kıy-meti bilinmezdi. Acı olmasaydı, tatlının kıymeti bilinmezdi. Hastalık olmasaydı, sağlığın kıymeti bilinmezdi. Bunlar hep insanlar içindir. Yararlıdır da zararlıdır da. Biz zararlısına talip olmayalım, yararlısına talip olalım.

Haşa Estağfirullah bir insan, içki içiyor. Diyor ki: ALLAH halketti işliyorum. Hayır ALLAH işletmedi. ALLAH halketme-seydi, camiye gidemezdin. Peki bunun ayırımı seçimi nasıl olacak? ALLAH sana akıl fikir vermiş, akıl vermiş ki, senin için yararlıyı, zararlıyı bilesin. Delilerden ALLAH sormuyor. İrade vermiş ki: O yararlı şeyleri elde edebilesin. Zararlı şeylerden ka-çınabilesin. Madem ki ALLAH'a inandınsa. Bunlar inananlar için, inanmayanlara sözüümüz yok zaten, ALLAH seni inananlardan halketmişse aklı, iradeni inanarak kullan. İnancın nedir? Günahı sevabı seçmendir. İnanmak değil. Ayırmak var, hayır-şerri. Günaha-sevaba inanmışsın. İnanmak değil. Tas-nif etmek var. Helala-harama inanmışsın. İnanmak değil. Tas-nif etmek var. Eğer iradenle hayır, şerri seçmiyorsan cehennem yolundasın. Bildiğin halde ateşe gidiyorsun, gitme! Niye gidiyorsun? Gitme! Seni zorla iten yok. Evet doğru. ALLAH ona fırsat vermezse gidemez. Burada hayır amel işleyene bakalım. ALLAH kuvvet vermezse o da işleyemez. Fırsat vermezse işleyemez. Gayret vermezse işleyemez. ALLAH cenneti cehennemi niçin halketmiş? Burada ALLAH'ın celâline, cemâline inanmak lazım. İşte bütün bu ayırım celâlinden, cemâlinden tecelli ediyor. Ama bunu sen istiyorsun. ALLAH' ta halkediyor.

ALLAH hepinizden razı olsun. Cenâb-ı Hak taklid-i imanda koymasın. Taklit imandan tahkik-i imana (bilerek inanarak) geçmeyi nasip etsin.

Gümansız iman yaşamak. İman ile güman bir arada ol-maz derler. İman varsa güman yok, güman varsa iman yok. Güman nedir? Tereddüt. Olur mu? Olmaz mı? Var mı? Yok mu?

İman nedir? Olur diye hüküm vermek. Vardır diye hü-küm vermek. Niye hüküm vereceğiz? “ALLAH vardır” diye hüküm vereceğiz. Göreceğiz. İmanla-güman bir arada ol-maz. ALLAH'a şükür. ALLAH'ın bir lutfu olmuş bu cemaatimize. Bu cemaat seçkin, seçilmiştir. Nerden seçilmiştir?. Kü-fürden seçilmiştir. Küfürden seçilenlerden seçilmiştir. Seçilen-lerden de seçilmiştir.

Bir seçkinlik. ALLAH bizi müslüman halletmiş. Rabbi'l-alemin sadece Rabbi'l-müslimîn değıldir. İnanan inanmayan bütün âlemin Rabbısı. Bu insanları Cenâb-ı Hak bir maddeden halletmiş. Bir babadan halletmiş. Üstadı da bir-dir. Halıkı birdir. İnananları halkeden ALLAH'la, inanma-yanları halkeden ALLAH başka değıldir.

Usta bir, yapıcısı bir, baba bir, madde bir. Ruh üflenmiş. Burada iltifat ruha olmuştur. Ruhu da biz bilemeyiz. İlm-i ezeliyi ALLAH hiç kimseye bildirmemiş. Velilere değıl, nebi-lere bile bildirmemiş. İlm-i ezeli, ALLAH'ın kendi ZAT'ına ait bir ilimdir. ALLAH evvel olduğunu kendisi bilmiş. Kimseye bildirmemiş.

Âhir sonunun olmadığını kendisi bilmiş, kimseye bildir-memiş. Yalnız Zahir de benim diyor. (Görünenler.) Batında benim diyor. (Görünmeyenler.) İşte burada aldaniyoruz. İşte burayı anlayamıyoruz. Evet.

Biz ALLAH'ın ezeli olduğuna inandık. Ruhları ALLAH ezelde halletmiş. O zaman “belâ” diyen olmuş, “belâ” de-meyen olmuş. Bizim ruhumuz “belâ” demiş. Madem ki inanarak geldik. Küfür ile iman orada ayrılıyor. “Belâ” di-yenler de demeyenlerden ne zaman ayrılıyor? Hz. Adem'in gelişi ile beraber ayrılıyor.

Bu dünyaya ilk defa Hz. Adem geldi. Cenâb-ı Hak Onu topraktan halketti. O'na ruh üfledi. Hz. Adem'e can geldi. Can geldikten sonra cennette yaşadı. Sonra dünyaya indi. Eğer O cennette kalsaydı bu insanlarda cennette kalırdı. O zaman küfür-iman olmazdı. Cehennem de olmazdı. Madem ki ALLAH cenneti halletmiş. Cehennem kâfirlerin mülkü, cennet te müminlerin mülkü. Müminlerin de azap görenleri var. Eğer müminler azap görmeselerdi.

Bütün inananlar azap görmeselerdi “elestü-birabbüküm” diyen inanmış. Dünyaya gelmiş. Azap göndermezdi. Pey-gamber göndermezdi.

Bize ikinci bir ihsan nasıl olmuş? İlm-i ezelîde “belâ” di-yen ruhların içerisinden seçilmişiz. Ne olmuş? Taa!.. Hz. Adem'den dünyanın sonuna kadar gelmiş geçmiş 124.000 peygambere inananlar imanda; inanmayanlar küfürde. Onlardan seçilmişiz.

Bizler Peygamber Efendimize ümmet olmuşuz. Değil biz, bütün peygamberler Peygamber efendimize ümmet olmak istediler ALLAH'a yalvardılar.

-“Yâ Rabbi biz peygamber olmayalım habibine ümmet olalım” dediler.

Çünkü şefaata onlara olacak, çünkü O “Rahmeten'lil-âle-min”.

Alemlerin Rahmet gücü olarak Allah O'nu halketmiş. Peygamberlere de o şefaata edecek. ALLAH'ın öyle bir gadabı olacak ki, herkes kendi derdinde olacak. Peygamberin, pey-gamberliği aklına bile gelmeyecek.

Cemî-i enbiyâ cümle sana hep ümmet oldular

Hüviyyet bâbının miftâhı sensin yâ Resûlallah

Bu kelam buyurulmuş. Ama bir hakikatı var. Nedir?

“Habibim! Seni halketmeseydim. Bu mükevvenatı hal-ketmezdim.”

Onun için bizi seçmiş. Peygamberine ümmet etmiş. O'na ümmet etmiş ama inananlar ümmeti, inanmayanlar üm-meti değil.

On kişi cennetlikle tebşir edildi. On kişide cehennemlikle ihtar edildi. Kimler bunlar?

On kişi Aşere-i Mübeşşere ve dört halife dahil.

“İki günü müsavi olan zarardadır.”

Sermaye bu yolda heman

Teslim ol şeyhine inan

Şeyh Efendimizin sohbetleri vardı. Bir meşayihin iki tane müridi varmış. Meşayih te rafizi. Öyle inanmışlar, öyle hiz-met yapıyorlarmış ki halk “Buna inanmayın, buna aldanmayın” diye ikazda bulunuyormuş. Namaz kılmıyor, ab-desti yok. Bunun ne alakası var şeyhlikle. Cevap:

-“Biz bundan daha iyi şeyhi nerede bulacağız?”

-“Hani namaz kılmıyor?”

-“Hayır O namazı Ravzâ-ı Mutahhara'da kılıyor” demiş-ler.

Böyle inanmışlar. Böyle hizmet etmişler. Bir de başlarını eşiğe koymuşlar.

Yüzün hâk et meşayih kapusunda

Yeter Salih yeter uslana gel gel

Yüzün hâk et: “Meşayih eşiğinde toprak ol” diyor. Çiğne-sinler.

Onlar ise öyle inanmışlar, bekliyorlar. Birgün bunların keşifleri açılmış. Kalp gözleri açılınca, insan, şeyhinin suretini görecek. Nasıl görecek? Abdesti, namazı olmayan bir insanı nasıl görürler. İnsan suretinde göremezler, hayvan suretinde görürler. Ama bunlar öyle inandıkları için öyle hizmet görmüşler ki, öyle çalışmışlar ki, yetişmelerine sebep olmuş.

Böyle iken yatarken horul horul uyuyor. Gece yarısı olu-yor. Peygamber Efendimiz geliyor onun evine. Ayağını tepikliyor.

-“Kalk ulan! Kalk ulan edepsiz. Yanındaki dervişlerden utan! Onların kalp gözleri açılınca senin ne mal olduğunu bilecekler” demiş. “Kalk tevbekâr ol. Gusül abdesti al. Na-maza başla. Ben seni günahlarından geçireceğim.” demiş.

Rafizi olan mürşit bir uyanmış ki, evin içi nurla dolmuş leğen getiriyorlar, su getiriyorlar, abdest alıyorlar.

-“Haydi sabah namazı kılıyoruz.” Denilince birde ba-kıyorlar ki hakikaten Ravza-i Mutahhara.

Medine-i Münevvere'de. Ravza-i Mutahhara'dalar. Şeyh Efendileri ile gelmişler. Namaz kılıyorlar. Sabahleyin daha önce kendilerine “bu Rafizinin peşinden niçin gidiyorsu-nuz?” diyenlere, dervişler diyorlar ki:

-“Biz size söylemiştik. O Ravza-ı Mutahhara'da namaz kılıyor, diye. Bugün bizi de götürdü. Bizde orada namaz kıldık” diyorlar.

Erzincan'da Ciminni Baba diye birisi türemiş. Ezberi çok iyi imiş. Terzi Baba'nın vekili olan Hacı Halil Efendi'ninde müridi imiş. Hacı Halil Efendi'de çok alim bir kimse imiş. Hakikaten çalışmış. Ondada bir haller tecelli etmiş. Ondan da bir varlığa düşmüş, geçememiş. Şeyhine de arz etmemiş durumunu. Zaten bu aldananlar ondan aldaniyorlar. Te-rakki satanlar ondan satıyorlar.

Yine Marûf Ağlar Baba vardır. O da Terzi Baba'nın hali-fesinin halifesi, onunda bir müridi varmış. Hulûsi Baba, ona da daha halifelik verilmeden şeyhliğini ilan etmiş. “Ben on-dan da üstünüm, ondan da üstünüm” diye düşünmüş, “Ben mürşidimi de geçtim.

Daha o bana mürsitlik yapamaz” demiş. Bir vartaya düşmüş. Ordan geçememiş. Tabii o za-man sapıtıyorlar.

O da namaz kılmazmış. Keramet göstermeye çalışmış.

Onun müridlerinden birisi vardı. Ama o namazlı abdest-li. Bazı şeyler görürmüş. Tahminim cin taifesinden, Bana gizli söylerdi.

-“Baba hazretleri namaz kılmazdı. Ama zahirde onun namazını kim görecektir?”

Ciminni Baba namaz kılmıyor.

-“Siz onun namaz kıldığını nerde göreceksiniz?”

Saliha bir kimseye yol aldırın ihlasıdır

Biz kerameti insanlara verdik. Taşa ağaca değil. Taştan ağaçtan istimdad talep ediyorlar. ALLAH veriyor veya çalıya ağaca çapıt bağlıyorlar. Hastalığı geçiriyor. Burada ağaç mı geçirdi.

“Kulum nasıl zannederse ben öyle halkederim.”

Buyuruyor Cenâb-ı Hak.

Tabii ki onların zanları batıl ama yine halkeden ALLAH. Niçin?

Sadece müslümanlara ALLAH'ı değil, inananların ALLAH'ı değil, onların da ALLAH'ı. Onların da isteklerini Cenâb-ı ALLAH yerine getiriyor. Ama dünyada, onların arzu ettikleri dünyadadır. Ahirette yok.

Bir meşayihin müritleri çok çalışmışlar. Kalp gözleri açıl-mış, bakmışlar ki Levh-i mahfuzda Şeyh Efendilerini şâkî görmüşler. Çok müteessir olmuşlar. Bir zaman gizlemişler. Sonra söylemişler.

-“Efendim bizi sizi, Levh-i Mahfuz'da şâkî gördük.“ de-mişler.

-“Oğlum siz daha yeni mi gördünüz? Ben o yazıyı kırk senedir görüyorum. Ama gidecek başka kapımız yok. Uma-rım ki ALLAH şâkiyide saîd yazar. Dua edelim de ALLAH çevirsin.” Dua etmişler. Bakmışlar ki şâki saîd olmuş.

Malûmunuz, mü'min gelip kâfir gidiyor. Kâfir gelip mü'min olabilir. İnsan ömrü boyunca 60-70 yıl küfrü yaşar. Bakarsınız ki ömrüne bir sene kala, müslüman olur. Küfür-den kurtulur, gider cennete. Hadis-i Şerifte de öyle.

“Kulum bana itaat ede ede cennete yaklaşır.”

Çünkü itaat yolu, Cennet yolu. İtaat nedir? Kur'ân'a ina-nan, Kur'ân'ın yasaklarından kaçan, Sünneti işleyen. Kitabı sünneti yaşamayan itaat etmiyor, isyan ediyor.

Şeriat nedir, ALLAH'ın emirleri tutulacak, yasaklarından kaçılacaktır.

Tarikatta ise bunlar yapıldıktan sonra ALLAH çok sevinecek. Anneden, babadan, makamdan, mevkiden evlattan hepsinden çok ALLAH sevinecek, ALLAH çok zikredilecek.

Ayette sabittir:

“Fezkurullahe zikren kesîrâ.”

Kesir; sayısız. Çok zikredin. Rakam vermiyor. Ama bu çok zikretmek, bizlerde olmaz. İrade sahibinde olmaz. Tarikatı anlamış, yaşamış, hakikate geçmişse zikrin çoğunluğu on-lardadır.

Birde ne diyor? Güzel ahlâk sahibi ol. Çirkin huylardan kurtul.

Nazar Der Kadem.

Huş Der Dem.

Halvet Der Encümen.

Sefer Der Vatan. Tarikattaki şartlar bunlar.

Huş der dem:

Nefesinden ayık olmak. Onun için boş nefeslerini değiştir. Ayık ol, haberin olsun. Yani nasıl? Alırken ALLAH, verirken ALLAH. Bunu insan çarşıda satılmaz ki alsın. Babasından miras ta kalmaz. Çalışmak ve say ile elde edilir.

Nazar Der Kadem:

Yüzüne bakma, ayaklarının önüne bak. Bugünkü devirde olmayacak birşey. Ayağının önüne bakarken ya araba çığner, ya bir yere çarpılırsın.

Fakat yinede olacak. Yasak olan şeylere bakma. Meselâ: Afferdersiniz, sokaklardaki açık, çıplak hanımlar. Bunlar-dan kurtaramıyoruz. Ama bir kere yolumuzu seçmek için bakarız. Ama ikinci bir defa bakarsak bu göz zinasıdır. Bu-rada sen günah işliyorsun. Nasıl terakki edeceksin sen?

Sefer der Vatan:

Bir meşayih bulmak için çıkacaksın. Ama kendi muhi-tinde varsa icabetmiyor.

Hatta bir demir ayakkabı alacaksın onlar yıpranana ka-dar mürşidini arayacaksın.

Halvet der Encümen:

Burada çok sır var, esrar var. Kendini halvete çek.

Halbuki bizim tarikatımız halvet tarikatı değil. Bizdeki halvet nedir? Halktan kaçmak değil. Ahlak-ı zemimelerden kaçmaktır. Biz bunları bilmeyiz. Ama terakki ettirmeyen, bi-linen beş (şey) var. Meselâ: kin, gadap, haset, hiddetinden dolayı insanlara vurmak, kırmak, incitmek.

Peygamber Efendimiz buyuruyor ki: “Benim ümmetimin hayırlısı eliyle, diliyle insanları incitmeyen. Benim ümmetimin şerlisi, eliyle, diliyle insanları inciten.” Bir insan olur, eliyle, diliyle insanları incitmezse, hayırlı olur. Bir de ha-yırlısının hayırlısı vardır. Bunun için kin, olmayacak. Hani kimseyi incitmiyorsun. Bir de kimseden incinmeyeceksin. Sen iyi niyetlisin. İnsanlara hiç zararın dokunmuyor. Fakat insanlardan sana geliyor. Onuda bağışlayacaksın. Ona kin etmiyeceksin.

Demek ki gadap, kin, gurur, kibir, haset bize zarar veri-yor. Bunlardan kurtulursak, zarardan da kurtuluruz.

Cenâb-ı Hak: “İnsanlar zarardadır” buyuruyor.

Peygamber Efendimiz, zararı nasıl açıklıyor:

“İki günü müsâvi olan zarardadır.” diyor.

Bu ticarete değil, ameldedir. Bu 79 ahlakî zemimeler za-rardır. Herbirisi bir teşkilattır. Bu 79 ahlaki zemîmeden kurtulanlar hakikata ulaşırlar. Bu kadar ahlak-ı zemimeden insan sadece şeriatla kurtulamaz. Tarikatsız atılamaz ahlakî zemimeler. Bir zararlı ağaç vardır. Birisini kesersin. Ama kö-künden yine çıkar. Başını, dallarını keserler. Kökünden yine çıkar. Kökünü sökmek lazım ki bir daha çıkmasın, insanın kâmil olması için kin, gadap, gurur, kökünden sökülecek. Bir kimseden zarar görüyorsun. Ona kin tutmayacaksın.

Gadap: Kimseyi kırıp incitmeyeceksin ki gadabından kurtulmuş olasın.

Haset: Herkesin varlığını, sağlığını istiyeceksin ki hasetin olmasın.

Kibir: Kendini beğenmiyeceksin ki kibirli olmayasın.

Gurur: Kendinin asaletinden, marifetinden, meharetin-den, güzelliğinden, sıhhatinden dolayı gurur olmasın ki bu duygudan da kurtulasın.

Tarikatı anlamış yaşamışsa, Mürşidinin duasını almışsa; Mürşidinin himmetini almışsa, bunlardan kurtulmak kolaydır. Bunlar kökünden sökülür, atılır. Bir daha dal çıkarmaz.

İyiliğe karşı iyiliği genelde herkes yapar. Gayr-i müslimlerde yapar. Ama kötülüğe iyilik insanların kârı değil, ariflerin kârıdır.

Resulullah Efendimiz Hz. Ali Efendimize sormuş.

-“Yâ Ali sen birisine iyilik yaparsan, o da sana kötülük yaparsa ne yaparsın?”

-“Yine iyilik yaparım, ya Resûlullah” demiş.

-“Sen yine iyilik yaptın. O yine kötülük yaparsa, ne yaparsın?”

-“Yine iyilik yaparım, ya Resûlullah.”

-“Sen iyilik yapıyorsun, o kötülük yapıyor...”

-“Onu utandırana kadar iyilik yaparım.”

Kâmil insan, kâmil diyoruz ama, sözünü söylüyoruz. Kâ-mil insan odur ki onda kin kalmamıştır. Onu sevende bir, döğende bir.

Kin, gurur, kibir, gadap, haset ALLAH'ın nuruna perdedir. ALLAH'ın nuruna engeldir. O kalpte ALLAH'ın nuru tecelli etmez. Niçin? Bunlar kalbi meşgul ederde ondan.

Hasette ne var, “rabbenâ, rabbenâ hep bana.” Hep bana, varlıkta benim olsun, sağlıkta benim olsun, ilimde benim olsun, amelde benim olsun. Bunlar var iken o kalp temiz-lenmemiştir. O kalpte ALLAH'ın nuru tecelli etmez.

“Sabır ilmin başıdır.”

Dünyada korku duymayanın ahirette korkusu vardır.

Kabir azabı, kıyametin dehşetleri, vahşetleri, cehennem azabı. Ve daha çok korkular bizi ne yapar? Bütün kötülüklerden geri alır. Günahlardan ve isyan etmekten alıkoyar.

Bir korkuda vardır ki: İnsan fakir olacağından korkar, hasta olacağından korkar, cabbâr birisinden korkar, düş-mandan korkar. Afat-ı semâviye'den, malından, canından korkar. Korkuyor ve ALLAH imtihan ediyor.

“Korku ile imtihan ederiz. Mallarının, canlarının, sevenlerinin azalması ile de imtihan ederiz.”

Mal ne ile azalıyor? Zararla.

Mal ne ile artıyor, kârla. Zarar da ALLAH'tan geliyor. ALLAH onunla da imtihan ediyor. Demek ki kâr gelince de müslüman sevinmesin onu da ALLAH'tan bilsin.

Sevenlerin azalması. Meselâ, bir ziraatçi tohum ekiyor, tarlasını sürüyor. Mahsül alacağı zaman ALLAH ona bir a-fat veriyor, mahsül alamıyor. Onunla da imtihan etmiş olu-yor.

Bir de canlarının azalması. Bu ne demek? Herkesin bir tane canı var. İki tane değil ki. Haneden bir kimsenin, azalması ile imtihan ediyor. Onlardan bir tanesi ölürse, hane halkı azalır. Haktır. Onunla da imtihan ediyor.

Bu olay ölene haktır. Kalanlara müsibettir. Onun için pey-gamber efendimiz bağırarak, çırpınarak ağlamayı yasaklamış, fakat oğlunu kendisi yıkamış. Yıkarken gözlerinden yaş gelmiş. 7 yaşında imiş Hz. İbrahim. Demişler ki:

-“Ya Resûlullah. Sen bizi ağlamaktan men ettin. Ama sen de ağladın.”

-“Ben sizi ağlamaktan men etmedim. Aşırılıktan men ettim” demiş.

Yumuşak kalpten, merhametli olanın kalbinden yaş ge-lir, yüreği katı olanın gözünden yaş gelmez. Cenâb-ı Hak buyuruyor.

“Sabrederlerse bizim onlara ikramımız olacak.”

Demek ki: Bir evde ölü de olsa, bağırarak, çağırarak ya-saktır. İslâm'da o da yasaktır.

Nakşibendi Efendimiz zamanında, başka bir meşayih ve-fat etmiş. Bir müridi ile beraber o meşayihin cenazesinde bulunmuş. Bakmış ki çok ağlıyorlar, bağırıyorlar. Meşayih'te müthiş bir azabı varmış. Onun o halini mübarek görüyor. Nakşibendi Efendimiz o yanındaki müridine demiş ki:

-“Ben ölünce ölümün nasıl olduğunu size gösteririm. Siz-de sakın bunlar gibi yapmayın. Sakın bunlar gibi yapma-yın.” Bu mürid bu sözü aklına koymuş. Küpe etmiş, kula-ğna takmış.

Müberek hastalığında gelenlerin hepsi ile konuşuyor. Ne-şeli, keyifli, herkese ayrı ayrı iltifatlarda bulunuyor. İki tane Alaaddin isimli müridi varmış. Birisi Alaaddîn Attar da-madı, diğeri Alaaddîn Gücdivâni. Alaaddin Gücdivâni'ye “Âlâ” dermiş. Bu gelmiş hastalığında.

ÂLÂ demiş.

-“Sofrayı indir. Taam ye.” O da indiriyor, bir iki lokma alıyor. O mübareğin hastalığından zaten isteğim yok. Em-rine muhalefet etmedim. İki lokma aldım. Kaldırdım. Yine bir gözünü açtı.

-“Alâ, sofrayı indir. Taam ye” dedi.

-Yine gözlerini yumdu. Bir iki lokma aldım, kaldırdım. Üçüncü defa yine açtı.

-“Alâ. Sofrayı indir. Taam ye. Taamı iyi yemek lazım. İşi de iyi işlemek lazım” demiş. İşte orada vefatı da olmuş. Mübareğin.

Önceden beri “size nasıl ölüneceğini göstereceğim” dediği müridi bakıyor ki: Ellerini kaldırmış dua ederek, süzülerek ruhunu teslim ediyor. İşte bunu göstermiş bunlara.

-“Ben ölünce ölüm nasıl oluyor? Size gösteririm. Siz de bunlar gibi çılgınlık yapmayın.”

İnsanın evinden ölü çıkınca üzülür. Kedisi, köpeği bile öl-se üzüntü duyuyor. Ölen kimsenin, annesi, babası hepsi acı duyuyorlar. ALLAH onları da imtihan ediyor.

“Canlarının azalması ile de imtihan ederim.”

“Sabrederlerse bizim onlara ikramımız olacak.”

Sabretmek nedir? Bağırmmamak. Çağırmmamak vs.

Eğer susmazsa imtihanı veremiyor.

Salih Baba buyurmuş ki:

Bu kesret âlemin seyrân eyledim

Sabırdan bir büyük kâr bulamadım

Gezdim çâr-kûşeyi devrân eyledim

Sabırdan bir büyük kâr bulamadım

Çünkü sabır herşeyi kolaylaştırır. İnsanları her nimete ulaştırır. Sabır, her kötülükten uzaklaştırır. Her kötülüğü ko-laylaştırır. İnsanlar her nimete sabırla ulaşır. Sabır nedir, ALLAH'tan gelenlere razı olmak, şikayetçi olmamak.

Rızâya inkiyâd eyle otur sabrın otağında

Sabırdan bil garaz her bir belâya hâmil olmaktır

Eşeddü'l-belâ var ya Cenâb-ı Hak bunu dünyada iken ve-riyor. Müslümanlara veriyor. Kâfirlere değil, kaçsak ta kurtulamayız. Sabredersek kârımız var.

İnkıyâd eyle: Boyun eğ. Rız ol.

Hâmil: Taşımak. Her belâyı taşımak.

Sabır ilmin başıdır.

İlim istersen sabret, ilim sabırla değerini bulur. Sabırsız ilim maddiyata harcanır. Dünyaya harcanır. Sabrederse bir insan, kârı olur. İlmini maddiyata harcamaz. Zenginlik is-tersen kanaat et. Birde atasözü var.

“İnsanların gözünü bir avuç toprak doyurur. Başkası do-yurmaz”. Ölürse bir avuç toprak gözünü doyurur. Yoksa do-yurmaz. Ne kadar zengin olsa daha fazla zengin olmak ister. Zengin oldukça daha çok zengin olmak ister. Zengin ol-dukça daha çok zengin olmak ister. Onun için zenginlik kanaattir. Kanaat eden zengin. Kanaat etmeyen zengin de-ğil. Kanaatinde anlamı şu: Esasen bizim kaybımız da burada, kanaat edemiyoruz. ALLAH'ın verdiği razı olmuyoruz. Burada zararımız oluyor, kaybımız oluyor. Bu zamanda zenginler var, fakirler var. Ama fakirden fakir, fakirden daha fakir var. Fakirler müsavi değil, zengiler de müsavi değil. Zengin, zenginden zengin. Ne zamanki insan aç, yiyeceği birşeyi yoksa fakir odur. Fakirlik açlık, çıplaklık, yiyecek bir şey bulamıyorsa, yiyecek birşey bulamıyorsa, fakir odur. Böyle olmayan fakir değil. Ondan daha fakiri var. Ondan daha fakiri var. Bu zamanda öyle bir fakirde yoktur. Burada fakirlik, zevkini yerine getiremiyor, ona fakir deniliyor. Bir baksın aşağıya kendinden fakiri var, yukarı bakarsa kanaat edemez, aşağıya bakarsa kanaat eder. Kanaatın anlamıda budur. Şimdi bunlar olmuyor. İnsanlar yarıştalar, hakikaten yarıştalar. Zenginler yarıştalar. Fakirler koşmaktalar, zen-ginler birbirini geçmek istiyorlar. Fakirlerde koşarak onlara kavuşmak istiyorlar. İşte biz böyle olmayalım. Bizim cemaatimiz böyle olmasın.

Sel gibi olup giden bu insanları durduracak, ancak Ce-nâb-ı Hak'tır, ALLAH'tır. Ama tabii ALLAH herşeyi sebeplerle halkediyor. Sel gibi nereye gidiyorlar? İsrafa gidiyorlar. İs-raftan kurtaramıyorlar kendilerini.

İslâm'da israfta haram.

Zevkte HARAM'dır. Zevke dalmış gidiyorlar. Kim bunlar? Zevk sahibi olanlar. Zenginler de var. Fakirin derdi de zevke dalamıyor da, odur.

İSRAF Zenginde de var. Fakirde de var.

Yenilen, giyilen bir şey atılırsa israftır. Kullanılıyorsa israf değildir. Elbise temiz olsun, yamalı olsun.

İslâm'da seçilerek yenilmez. Yenilecek birşeyin eğrisi, yamuğu olur, hamı olur, olgun değildir. Ufağı var, irisi var. Ama kötü değildir hastır. Alıyor meyveyi seçiyor. Atıyor, ye-meği pişiriyor, yarısını yiyor, yarısını götürüp çöpe döküyor, israf bunlar.

Dikkat edin! İSRAF'tan sakının. Bizim en ziyade kaybımız odur. Meyveyi önümüze getirince ufağını, berelisini önce yi-yelim. İrileri kalırsa onları sonra yersiniz atmazsınız. Çatlağı olur, bir yerde eziği olur. Hani çürümemiş. Bunlar atılmaz. Renksizde olabiliyor, yamukta oluyor, bunları atmayın. Ye-mek yerken ekmeğin ufak parçalarını ye, büyüğünü kal-dır. İki-üç tabak yemek geldi, hepsini bulaştırma, bir tanesini ye doy. Diğerlerini artık yapıp atma. Tabakta yemek bı-rakma. Tabağın dibini sıyırmak sünnettir. Mübarek Şeyh Efendimiz yaşlandı, sofraya eğilemiyordu. Parmağını ıslata-rak ekmek kırıntılarını parmağı ile alırdı.

Devlet Su İşlerinde muhasip birisi vardı. Erzurum'da oturuyordu. Sabah kahvaltısında, kahvaltı yaparken dökülen ekmekleri hemen topluyordu. Yakın zamanda zengin oldu. 3-5 sene içinde zengin oldu.

Cenâb-ı Hakk'ın emridir.

“Ben kuluma vermiş olduğum nimetin kıymetini bilirse artırırım.”

Yenen birşey, yenilen birşey kıymeti bilinirse ALLAH artırır.

“Bilmezse elinden alırım.”

Çünkü nimete hürmet var. İnsan nimetinin münkiri ol-mayacak. Bizde fikir, zikir, şükür var. Madem ki bu yola gir-dik. Yolumuz Tarikattır.

Tarikat: ALLAH'a giden yoldur. Öyle ise bu yolda nasıl yürüyeceğiz, bu yolda nasıl gideceğiz, nasıl bitireceğiz, şu-kür, fikir, zikirle.

Şükür nedir? Bütün nimetlere şükretmesi lazım. Maddî ve manevî nimetlere şükredecek.

Maddî nimetler: Yenilenler, giyilenler.

Manevî nimetler: İmanı-ameli, nimetin kıymetini bil-mek, şükretmek şükretmezse, nimetin münkiri oluyor.

FİKİR'de, insanları doğru yoldan ALLAH yolundan kay-dırmaz. Tarik-i müstakîm. Sağlam bir yol. Kitap, sünnet. Yol nedir? İnsanın yaşadığı ömür, onun yolculuğudur. Kitabı sünneti yaşamak için bir de fikir var. Eğer her sözünü dü-şünmeden konuşursa kitaba-sünnete aykırı olan odur. Ni-çin? Çünkü şeytan bize vesvese veriyor ya. Şeytan

aklımıza getiriyor. Birde nefsin arzuları var. Gayrimeşru olan arzular ALLAH'ın yasakları. Onları nefis istiyor. İstedığı içinde işliyor.

Meşru olan arzular, ALLAH'ın emri hududunda olan arzular. Birde melek halk etmiş Cenâb-ı Hak insanlar için. Bu melekler iki tane. Birisi sağ omuzunda, diğeri sol omuzunda. Sağ omuzundaki melek onun hayırlarını, güzel işlerini, güzel sözlerini, güzel amellerini yazıyor. Sol omuzundaki çirkin sözlerini, çirkin işlerini ve günahlarını yazıyor. İnsan bunlara inanmazsa müslüman olamaz, inanmak Amentü'nün altı şartı.

1-ALLAH'a inanmak (Amentübillah)

2-Meleklere inanmak (Ve melaiketihi)

3-Kitaplara inanmak (Ve kütübihî)

ALLAH'a inandık, ama nasıl inandık? Kitap inmeseydi, ALLAH'ı bilmezdik. Kitabı kim getirdi? Melek getirdi. İşte bizim için yararlıları, zararlıları ALLAH kitabında bildirmiş. O kitapta bildirmiş. Her insanın iki tane muhafaza melekleri var. İnsanın en ufak günahı dahi olsa yazılır. En ufak hayır dahi olsa deftere yazılır. Kim yazıyor? Büyük küçük bütün hayırları sağ melek yazıyor.

İşte bir insan konuşmaya başlayacağı zaman düşünecek. Neyi düşünecek? Söyliyeceği söz şeytandan mıdır, Rahmân-dan mıdır?

Söyliyeceği söz garazlı söyleniyorsa şeytandandır. Kendi menfaati için söylüyorsa yine şeytandandır.

Konuşacağı söz kendi menfaati değil, halkın menfaati içinse, halka zarar vermiyorsa, o zaman söylesin. Kimseye zarar vermiyorsa, o işi işlesin. Buna fikir, tefekkür etmek diyoruz. Bu şekilde hareket edersek doğru yoldan kaymayız.

Bir de zikir vardır ki; ALLAH'ı hiç unutmamak. Daima zikir yapmak. Tabii ki biz şimdi öyle değiliz. Ama bulunursak oluruz. Say eden ALLAH'ın fazl-ı tevfikine ulaşır. İnsanlar ALLAH'a zikirle yaklaşırlar. Ne zaman ki insan, yerken, içerken, alırken, verirken ALLAH'ı unutmaz; o zaman ALLAH'a ulaşmış olur.

“Fezkurallahe zikren kesîra”

Cenâb-ı Hak:

“Beni çok zikredin” demiş. Mübtedi de bir rakam vardır. Şu kadar zikir yapmış diye. Her şey say'a bağlı SAY'sız olmuyor. Yalnız birşey var ki SAY ile elde edilmez. Oda ancak insanlar kendi varlığından kurtulunca olur. Amelinden, il-minden hepsinden geçecek.

Fakat geçtim demesi de onda varlık oluyor. Kazandım demesi onda varlık olur. Kazandığından da geçtim demesi varlık olur. Onun için matlub azamettedir, sayısız olmaz.

Matlub: İnsanın isteğidir. Ama bu istek dünyevî istekler değil. Nefsin istekleri değil. Nefsin isteklerine insan ulaşır.

Cenâb-ı Hak: “Talebenâ, vecedenâ” (İste vereyim). Dün-ya isteklerini elde etmek için çalışmak, çabalamak. Ama her çalışan çabalıyor isteğine arzusuna ulaşamıyor. Fakat bir arzu var insanlarda, insan onu bilse, ona çabalasa, onu elde edecek. Bu da nedir?

“İlmi dileylene veririm. Malı dilediğime veririm.”

Çok insanlar zengin olmak istiyorlar. Ama hepsi olamı-yorlar. Ama çok insanlar. İlim tahsil isterlerse yaparlar. Peki niye yapamıyorlar? Kaçıyor, isteği yok. Yani okul yarıda iken okuldan kaçıyor. Kaçmak istek midir? Değil. İstek: Kaçma-maktır. Ama zenginlikten hiç kimse kaçmıyor. Ama zengin olamıyorlar. Fakat ilimden kaçmıyanlar ilim sahibi olurlar.

Kâr, zarar ALLAH'tan. İki esnafı düşünelim. Eşit sermaye ile başlıyorlar. İkiside aynı iş yapıyorlar. Birisi zengin olu-yor, birisi de kaybediyor. Tabii birine ALLAH kâr veriyor, di-ğerine zarar veriyor. Kârla artıyor, zararla azalıyor.

“Vebil kaderi, hayrihi ve şerrihi” emri fermanı da.

Kâr, zenginlik hayıra, fakirlikte şerre. Fakirlik şer görünür insana, ama ALLAH'tan geliyor. Her ikiside insana AL-LAH'tan geliyor.

İşte zikrimiz çok olacak. Sayımız olacak, iki adımdan biri-sinde ALLAH'ı unuttuğumuz zaman, orda nedamet duyaca-ğız, pişmanlık duyacağız. Onun kendimize büyük bir kusur, büyük bir zarar olduğunu bileceğiz ki ondan kurtulalım. Bi-zim ki, gafletimizin büyük bir zarar olduğunu bileceğiz. Bundan kaçacağız

Bu da nedir? Bütün ihvanlar şikâyetçi. Biz söylüyoruz, ama anlamıyorlar. Niye şikâyetçi?

“Vebil kaderi, hayrihi ve şerrihi” fermanını anlayamıyo-ruz. Bir taraftan da ALLAH için farz olan cihatı, yani cihat yapmasını bilemiyorlar. Bugün yine kaç tanesi söyledi. Bir bunaltıdan bahsediyorlar. Kuru bunaltıdan şikâyetçiler. Bu-nun üç sebebi olabilir.

1-Evham olabilir.

2-Cin alameti olabilir.

3-Bir de eğer hakikaten tarikata girmiş yaşıyorsa KABZ hâli olabilir. Müridde kabz hâli, bast hâli oluyor. Mürid hâl sahibi, makam sahibi değil ki. Ne zaman makam sahibi olursa, kabz halinden kurtulur. Hâl ise gelip giden iradesinin dışında olan birşeyler. Mürid hâli, fikri, ameli ile terakki eder. Filiyatı, ameli iradesine bağlanmış. Hâl, iradenin dışındadır. Hâl, ise istemiyerekten onun üzerine gelen şeyler, sı-kıntılar, bunaltılar, her türlü şeyler geliyor. İşte bu KABZ ha-lidir. Ondandır kurtulmak için ALLAH'a yalvaracağız. CİHAT farzdır. Kabz hâli nedir? ALLAH'ı unutmaması veya rabitasını unutmaması. Birden aklına gelir. Eyvah ben ne yaptım? Der, kendinde büyük bir zarar ve kusur gibi görünür yalvarırsa azaltır, birden bıçak gibi kesip atamaz, azaltır. Kabz hâlinin gelmesi nedir? Müridin korkuya düşmesi. Havf ise, korku ise insanda takvalıktır. Havfa düşen ALLAH'a çok sığınır. AL-LAH istiyor, bunu. Bast hâlinin gelmesinde ise müridin şük-retmesi. Her ikisinde zikir oluyor. ALLAH'ı unutmuyor. Şük-rediyor ALLAH'ı unutmuyor.

Öyle çalışalım ki zikrin kesirini elde edelim. Çok zikretmeyi kazanalım.

ALLAH hepinizden razı olsun.

ALLAH gafillerden etmesin.

ALLAH gaflete düşürmesin.

Gafil kim?

Gafil ALLAH'ı unutan.

Gafil günah işliyen.

Gafil günahı, haramı seçmeyen.

Gafil hayır-şerri seçmeyen.

Birde var ki ayıklara karşı, bizde gafiliz.

Zikirinde en hülâsası kalpten ALLAH'ı unutmamak.

Bir kimse evinden çıkıp bir yere gidecek. Yola çıkmadan hesaphyacak, on dakikalık bu yolda, kendisine belirli yerler tesbit edecek. Meselâ elektrik direği, süper market, otobüs durağı. İşte o belli yerlere kadar ALLAH diyeceğim. Her yüz metrede belli bir nokta var.

Adımlarını attıkça ALLAH ALLAH diyeceğim. Bunlarda çok büyük yarar var. İnsan gafleti atmak için direnecek. Onda bir aylık meydana gelecek. Bu seferde ALLAH'ı unutamaz. Zikir gayreti onda alışkanlık oluşturur.

Marifet ALLAH'ı unutmamak.

“Mürşid, müridin amel varlığını elinden alır.”

Nakşibendi Efendimiz bir yere davete gittiği zaman ya tavuk keserlermiş veya hindi keserlermiş. Getirin bakayım dermiş. Zayıfsa kabul etmezmiş. Götürün bunu kesmeyin dermiş.

Velilerin bir konuşması vardır ki, harfsiz, sessiz. Gözlerini yumarlar birbirleri ile konuşurlar. İki de ilim sahibi olacak ki konuşabilsinler.

Noksan sıfatlar nedir? Halk edilen. Var edilen.

Kemâl sıfat var eden.

Görünmeyen bir şey akla gelmez.

Cenâb-ı Hak görünmeyenleri bize kitabında bildirmiş. Ama hayal edemiyoruz. Meselâ: Melekler, cisimleri nasıldır, görüntüleri nasıldır, bilemiyoruz. Cenâb-ı Hak kitabında bil-dirmiş.

Bize deryâ-yı vahdetten haberler söyleyen gelsin

Hakikat güllerin görüp bizi mest eyleyen gelsin

Hakikat gülü, evliyaullahta vardır. Bütün kelâmlarda ge-çiyor. Evliyaullah'tan bahsediliyor.

Zahirdeki gülü de Cenâb-ı Hak Peygamber Efendimizin terinden halketmiş.

Bir de Peygamber Efendimizin vechinin terinden halkedi-len ervâh var. Yüzünün terinden. Öyle ise ervâh velâyet sa-hibi. Evliyaullahta göremediğimiz, bilmediğimiz bir şey var-sa, işte hakikat gülü odur.

Hakikat güllerini kim görür? Ancak hakikata dahil olanlar görür. Hakikate kim dahil olur? Tarikatı yaşıyan dahil olur? Tarikatı olmayanlar hakikata dahil olamazlar. Hakikat güllerini göremezler.

Mest olmak iki türlüdür:

1- Nefsani mest olmak. Alkollü içkilerle. Bunu Cenâb-ı Hak men etmiş.

2- ALLAH sevgisi ile, ALLAH aşkı ile ruhta da bir mestlik oluyor. Onda da bir keyif, bir zevk meydana geliyor. Bunu ifade ediyor.

Hakikat güllerini kim görür? Evliyaullahın velayetini gö-ren görür. Evliyaullahın cesedinin içinde bir cisim vardır. Onu gören görüyor.

Ayrıca velilerin de hakikat güllerini görmesi vardır.

Bilmem neden terkeylemiş

Cânân ilini ilini

Gülün görmüş lâl eylemiş

Şirin dilini dilini

Öyle bir nimet ki, ilini terkedip gidiyor. Bu değil.

Dünyayı terkedip gidiyor. O da değil.

Memleketini terkedip gidiyor. Bu da değil. Cismini terke-dip gidiyor. İşte bu.

Ne terkediyor? Ruh cisimden çıkıyor. Dilini lâl eylemiş. O ceset perde bize. Hakikati göstermiyor. Bizim ruhumuzu gö-recek nimeti ceset perdeliyor, göstermiyor.

Bilmem neden terkeylemiş

Cânân ilini ilini

Gülün görmüş lâl eylemiş

Şirin dilini dilini

Gülden mana, bir mürid. Rabıtayı nakş-i cemâlinde gö-rünce herşeyi terkeder. Herşeyi yok eder.

Bize deryayı vahdetten haberler söyleyen gelsin

Hakikat güllerin görüp bizi mesteyleyen gelsin

Ne bilsin hâl-i aşkı mekteb-i irfâna girmezse

Bu meydan-ı muhabbettir başın top eyleyen gelsin

Hâl-i aşkı nasıl anlasın. Mekteb-i irfana girecek ki, o za-man aşkı da bilsin. Aşkın ahvalini de bilsin.

Mekteb-i aşk: Gönlünü dolduran. Gönlünde tecelli eden ALLAH sevgisi. Gönlünde tecelli eden ALLAH'ın nuru.

Ne bilsin hâl-i aşkı mekteb-i irfâna girmezse

İnsanların herşeyi satacağı meydanlar vardır. Göstermek için de meydana çıkar. Güreşçiler de meydana geliyor.

Başını top eyleyen kimler? ALLAH sevgisi ile meydana gi-riyor. Bir meydan ki başından, canından geçiyor.

Başını top eyleyen gelsin demek başın kesilmesi. Başın-dan canından geçmiştir. Nerede? Muhabbet meydanında.

Muhabbet Meydanı: ALLAH sevgisi Resûlullah sevgisi.

Boyandı kana dil şehri kuruldu Kerbelâ cengi

Dil Şehri: Gönül.

Aşk insanları yakar. Ciğerlerini de kavurur.

Yürek kanı şarâb oldu ciğer yandı kebâp oldu

Gönül şehri harâb oldu seni arayı arayı

Boyandı kana dil şehri: Onda öyle bir sevgi var ki, o sevgi için herşeyi yok etmiş.

Bu kelimelerde çok manâlar var, çok hakikatlar var. Aşka düşen insanlar bunları yaşamışlar. Nerede, iç aleminde.

Güneş bizi aydınlatır, ışık verir. Önüne bulut gelirse ışık kesilir. Bizim gönlümüzü de ALLAH sevgisi nurlandırır. Eğer gönlümüze de ALLAH'tan başka sevgiler dolarsa; güneşin önüne gelmiş bulut gibi kalbimizin nuru kesilir.

Velîde ALLAH'ın sıfatları tecelli edince onu kılıç kesmez, ateş yakmaz, iğne batmaz.

Varlık dağın delmeyen

Ağlar iken gülmeyen

Şeyhini Hak bilmeyen

Düşer hüsrâna sâkî

Hüsrân: Zarar.

Kur'ân-ı Kerim'de Cenâb-ı Hak:

“İnsanlar hüsrânda, zararda” buyuruyor.

Şeyhini Hak bilmeyen mahviyete düşemez, yokluğa dü-şemez, ilim varlığına düşer. Mürşidi olan zarara uğramaz.

Bazı çocuklar vardır. Küçükken birşeyler alıyorlar, satı-yorlar, para kazanıyorlar. Ama o kazandığı parayı zayi edi-yorlar, kıymetini bilmiyorlar.

Bir baba evladının her gün kazandığı parayı elinden al-sa, biriktirse, sıkıverse, değerlendirmiş olur. Eğer elinden al-mazsa, her gün kazandığını çocuk harcar, elinde birşey kal-maz. Bunun gibi, mürşidi olanların amelini mürşit eline vu-rur, elinden alır. Onu amel yokluğuna düşürür.

Onun için:

Kapısına varanlar olur şad

Bilir nefsi ile Rabbısını olur irşad

...

Her kimki tuttu destini

Soyunda varlık postunu

Buldu hakikat dostunu

Bildi bu dünya fanidir

Her kim ki evliyaullah'ın elinden tutarsa varlık postunu atar.

Bir başka kelim:

Gelin ey yar-1 sadıklar

Bu meydanı muhabbettir

Siz yar-1 sadıksınız. Bilin iyice ve birbirinize sahip olun. Buraya gelmenizi, bu sevginizi muhabbetinizi, bu amelleri-nizi de kendinizden bilmeyin. Bunun ALLAH'ın lutfu ihsanı olduğunu bilin. Pirlерimizin himmeti olduğunu bilin. Nime-tinizin kıymetini bilesiniz. Yoksa elinizden alırlar.

Niye buyurulmuş ki:

Gâh ahdine vefâsını gösterir

Gâh Salih'e safâsını gösterir

Gâh şiddetle cefâsını gösterir

Yaklaştıkça yârîn köyü muhabbet

Yârdan manâ meşayihdir.

Köyünden manâ da onun velayetine yaklaşmak. Zahirde de bir çocuk ne yaparsa yapsın ceza giymiyor. Bir mürid de fenafişşeyh olmamışsa onun ruhu masumdur. Nefsi değil, ruhu.

Ama fenafişşeyh olması için nefis mani burada. Nefis mani burada. Nefsin terbiyesi bir debbağın deriyi terbiye et-mesine benzer. Debbağ deriyi döğmeden ıslah olur mu? Ol-maz. Nefis te işkenceyi görmeden ıslah olmaz.

Sevdiği deriyi çok çığner debbağ

Sen bir rabita sahibisin. Sana bütün gelen nimetler, zahmetler, meşakkatler, övülmeler, sevlmeleri rabitandan bileceksin ki terakki edesin.

Zahirimiz şeriat. Şeriatımıza da çok dikkat edeceğiz.

Mürit:

Cismi ile şeriatı; aklı, ruhu ile tarikatta, sırrı ile bilâ vuslatta olacak.

Şeriatı tamam olmayan, tarikata ayak bile basamaz. Şe-riatı tamam olacak ki tarikata geçebilsin.

Hz. Musa bir peygamber. Cenâb-ı ALLAH onu Hızır'a gönderdi. “Sana harfî kitabı olmayan bir ilim var öğretsın” dedi.

“Benim ümmetimin velileri Ben-i İsrail Peygamberlerinin derecelerindedir.” buyuruyor. Neden?

ALLAH, Abdülhalik'in bulunduğu yere Hızır Aleyhisselâm'ı gönderiyor. Neden böyle oldu? Hz. Musa'nın “Benden daha alim kimse olmadı.” Demesi ALLAH'ın hoşuna gitmedi. O'nu o kadar zahmetlere meşakkatlere koşturdu. Abdul-halik ne yapmış, gece, gündüz yalvarmış. “Bu harfsiz-sessiz ilmin ehli kimdir? Sen bunu bana rast getir” diye gece, gün-düz yalvarmış. ALLAH Hızır Aleyhisselâm'ı göndermiş, Hızır Aleyhisselâm onu yetiştirmiş. Onun mürşidi Hızır Aleyhisselâm, evinde, bahçesinde nere olursa orada bulup yetiştiriyor. Sohbet ediyor. Öyle yetiştiriyor ki, tayy-i mekân, gayb-ı ricâl makamına ulaştırıyor. Onu Yusuf -u Hemadanî Hazretlerine götürüyor. Her yönü ile mükemmel olduğu halde diyor ki:

-“Belki zahirinde eksikliği olabilir, yetiştir, sonra da icazetini ver” diyor.

O kadar büyük bir alim, ALLAH'a sığınmış. Hızır Aleyhisselâm'ı ona yollamış. Onu yetiştirmiş ki çok ileriye gitmiş.

Mürşidin emirleri, farz ibadetler gibidir. Meselâ bir günde sekiz saat ibadet yapmamız gerekir. Tarikatımıza göre günlük dersimiz bir saat ibadeti, beş vakit namazımız beş saat ibadeti, etti altı saat. Teheccüd namazı bir saat ibadet kar-şılıyor. Geriye kalan bir saat ise hatmemizle tamamlanıyor. Fakat hatme hanımlara haftada bir gün emredilmiş. O da emirle olduğu için hergün sekiz saate tamamlanmış gibi sayılıyor.

ALLAH'a şükür. Bizim tarikatımız Nakşi tarikatı. Nakşi tarikat diye niye söyleniyor? Yani, ALLAH sevgisi kalbimize nakış gibi işleniyor. Onun için Nakşi deniliyor. Bu tarikata “Nakşi” ismi nereden konulmuş.

Nakşibendi Efendimiz Hazretleri zahirdeki mürşidinden zikir talimi almamış. Zahir mürşidi kimdir?

EMİR KÜLÂL Hazretleri. O'na çok hizmet etmiş. Himmet almış ama, ondan zikir almamış. Çünkü Emir Külâl Hazret-leri “Lâ ilahe illallah” çekerek cehri zikir yapıyormuş. Başını sağa sola çeviriyormuş. Nakşibendi Efendimiz sohbetlerini dinliyormuş. Çünkü Emir Külâl Hazretleri Evlâd-ı Resûl, se-falette kerametini gösteren bir kimse.

Büyük bir evliya. İşte onun sadece sohbetlerini dinliyor. Nakşibendi Efendimiz, Abdülhalik Gücdevani Hazretlerinin revhaniyetinden almış. Onlar birbirlerini görmemişler, za-hirde.

Emir Külâl Hazretleri sohbet yapıyor. Nakşibendi Efendi-miz hizmetini yapıyor, himmetini alıyor. O'nu çok severmiş, Emir Külâl hazretleri. Ama ihvanlar haset ediyorlar. Niye haset ediyorlar? Bir yönde onlar da haklı.

Bizde meselâ, icabetse, Şeyh Efendimiz sohbet ediyor. Sohbeti dinliyoruz. Hatmeden kalkıp gidiyoruz. İşte müritler ya gelip Şeyh Efendimizin sohbetini dinleme veya zikire katıl diyorlar. Mübarek buyuruyor ki:

-“Ben sizin zikrinizi inkâr etmem. Hak'tır. Ama sizin yap-tığınız gibi yapmam.”

Nakşibendi Efendimiz Emir Külâl Hazretlerinin tekke-sinde o zamanda kullanılan testiler, küpler, çömlerler ya-pıyor. Toprakta yapıyorlar, karıyorlar. Toprağını getirenler ayrı, çamuru yapan ayrı, şekil verenler ayrı. Bir taraftan yapılıyor bir taraftan fırında pişiriliyor. Fırını her gün yakarlarmış. Güveçleri, çömlerleri koyarlarmış, sabaha kadar pişermiş. Sabahleyin alırlarmış. Fırını hergün bir derviş ya-kıyormuş. Birgün Nakşibendi Efendimize demişler ki:

-“Bugün sıra sende. Fırını yakacaksın.” Fırının bir yanma saati var. Vakit geçmiş. Yine yakmamış. Daha vakit geçmiş yine yakmamış. Tabii, bunu sevenler var, sevmeyenler var.

Sevmeyenler, “fırını yakmazsa, çömler pişmez sabah-leyin ne yapacağız” diyorlar. Şeyh Efendimiz kızır diyorlar.

-“Kardeşim siz karışmayın. Sabahleyin güneş doğarken pişmiş olarak alacaksınız.” demiş.

Onda olan hararet fırını kızdırmış, çömleri pişirmiş.

Sabahleyin fırını açıyorlar ki altın gibi olmuş çömler üzerinde “La ilahe illallah” yazıyor. Bir türlü bakamıyorlar. Gözlerini kamaştırıyor. Çömleri antika olarak saklıyorlar.

Bundan dolayı da Nakşibendi Efendimiz'e bu isim verili-yor. Nakış nakış çömler çıktığı için.

HACEGÂN ismi de Hızır Aleyhisselam'dan geliyor.

Bizim tarikatımızın başlangıcı Sıddık-ı Ekber Efendimiz-den geliyor. Bizim bu zikrimizi Resulullah Efendimiz, Sıd-dık-ı Ekber Efendimize mağarada da vermiş. Hicret sırasın-da.

“İlim Allah’ı bilmektir.”

HİDAYET, ALLAH'ın iman nasip etmesidir. ALLAH bir ku-lunu inananlardan halk etmişse, ona hidayet olmuştur. Bu-nu zayi etmeyelim. Onun kıymetini bilelim. Onun çok bü-yük bir nimet olduğunu bilelim. Kârını da elde edelim. Kârı nedir? KEMAL'dir. Kemal nedir? Olgunlaşmak, olgunlaş-mak. Malumunuz, sebze olsun, meyva olsun, olgunlaşınca tadını alıyor, şeklini alıyor, rengini alıyor. Olgunlaşmıyorsa, ne tadını alıyor, ne şeklini alıyor ne de rengini alıyor.

İnsanların da canında renk var, tad var, şekil var. Tabii bu insanlardaki tad, renk, şekil görünmez.

Görünen ne olabilir? Eğer insanlara zararı olmazsa, o görünebilir.

Bu durum gayri müslimlerde de var. Zararlı insanlar var. Hatta Mevlâna'nın buyurması.

“Mecusi isen de gel. Hıristiyan isen de gel. Bin defa tevbe ettin, tevbeni bozdunsa da gel.” En sonunda ne diyor?

“Ne olursan ol, yine gel!” Bunu böyle söylemiştir. İnsanları İslâm'a çağırmıştır. Bunu bütün dünya devletleri, ecne-biler de kabulleniyorlar. Ama bunu yanlış tasavvur ediyorlar. Mevlâna “insana seslenmiş” diyorlar. Ama insanın da ne olduğunu bilmezler

onlar. İnsan hakkı derler. Ama sade-ce insan hakkı mı, kul hakkı var. ALLAH'a karşı olan görevi var. Akrabaya karşı olan görevi var. İlmi olacak, ameli olacak, güçlü olacak. İnsanların hakkı hududu budur.

“İnsanları halkettik ki, bizi mabut bilsinler.” buyuruyor Cenâb-ı Hak:

Bizi zikretsinler, bize şükretsinler, bizi fikretsinler. Bir in-san ki bunları yapmazsa insan sayılmaz.

Şöyle düşünüyorlar “İnsanlar fende ilerliyorlar ya, insanlara zararlı değiller, insanlara yararlılar. İnsanlık bunda” diyorlar.

Böyle bir insan ancak ancak ehlileşmiş bir hayvan gibi olur.

Bir kurdu veya bir yırtıcı hayvanı düşünelim. Affeder-siniz, küçükken alıp ehlileştiriyorlar, onun zararlı tarafı gi-diyor. Gidiyor ama, hayvanlığını kaybetti mi? Yine kurt, yi-ne kurt. Yalnız ehlileşti. Halbuki insanlar zararsız olursa, insanlık o zaman oluşur.

Dünyaya geldim gitmeye

İlim ile hilm yetmeye

Aşk ile can seyretmeye

Bunlar Türkçe, burada anlaşılmayacak taraf neresi?

Aşk ile can seyretmeye

Rumuzlu olan tarafı burası.

Rumuzunu bilenler var. Bize açıklıyorlar. Zaten bu ru-muzu bilmeselerdi, açıklamalarıydı, biz buraya toplanmaz-dık. Bu şuur bizi buraya topladı. Yoksa camiler var, hocalar var, vaizler var, ibadet yerleri var.

Vaiz insanları irşâd ettirmiyor. Ama kötü ahlâklarından geçiriyor. Tasavvufa girmezsen olgunlaşamazsın. Kâmil bir insan olmak için hakikata ulaşacak. Her hakikata ulaşan-lar, marifete ulaşamıyorlar. Hakikata ulaşan her insan kâ-mil insandır. Kâmil insanlardan seçilen marifete ulaşır. Kâmillerin seçilenleri kâmil-mükemmil olur.

Kâmil: Yetişmiş olan. Kâmil Mükemmil, hem yetişmiş, hem yetiştirmiş. Fakat kâmil yetiştiremiyor. Arasında dağlar gibi fark var.

KAMİL MÜKEMMİL: Hem yetişmiş. Hem yetiştiriyor.

Dünyaya geldim gitmeye

İlm ile hilm yetmeye

ALLAH bize akıl vermiş. İnançımız da var. Ahirete inanmayanlar, kâfirler sadece maddiyet. Herşey onlar için madde. Onlar: “Yok olunur. Tekrar var olunmaz” diyorlar. Her inananın hayır-şerri kabulleşmesi lazım.

Dünyaya geldim gitmeye

Niye gelmiş? Niye gidiyor?

İlm ile hilm yetmeye

İlimden manâ nedir? ALLAH'ı bilmektir. ALLAH'a itaat etmektir. Kim Rabbısını biliyorsa, kim Rabbısına itaat edi yorsa o güzelleşiyor. Kim Rabbısına itaat ediyorsa insan odur; bilmezse itaat etmezse insan sayılmıyor. Mademki bu insanları ALLAH bilinmesi için halketmişse bilecekler. Bura-da bilmeyenler ahirette bilecekler. Ama ahirette bilmeleri kurtuluş değil. Dünyada bilmeleri kurtuluştur. Cenab-ı Hak-k'ın ilmüne güç yetmez.

“Biz bilsinler diye insanları halkettik.” Buyuruyorsa, bil-mek mecburiyeti vardır. Şimdi diyeceksiniz ki:

- Madem öyle ise niçin ALLAH'ı tanımayanlar var?
- Onlar da bilecekler.

Kelam da ne buyurulmuş:

Ey zühd ile veren bana tebşîre-i cennet

Biz münkir-i Mevlâ değiliz nâra ne minnet

Bu ibadet edenlere. Cennet için amel işliyenlere.

Diyor ki: Ey züht, takva sahibi.

Beni niçin cennetle müjdeliyorsun? Ben ibadetimi cennet için yapmıyorum.

Beni cehennemle niye korkutuyorsun? Ben ALLAH'ı inkar edenlerden değilim.

Âşık olanın maksûdu matlûbesi rü'yet.

ÂŞIK: ALLAH'ı sevendir. Kim ALLAH'ı seven.

Mal, evlat, makam, mevki, ilim, amel... Bunların hepsinden geçen. Hiçbir arzu olmaz onda. Evlattan çok sevdiğimiz bir şey var mı? Evlattan da geçecek. Sevmiyecek mi? Sevecek, ama “Bu bana emanettir. Emanete hiyanetlik olmaz. AL-LAH'ın emri” diye düşünecek.

Bir hane reisi, hanımından da mesul, çocuğundan da mesul, malından da mesul. Hepsinin bir hakkı vardır. Hep-sinin hakkını vermek lâzım.

Hepsinin hakkını ancak ALLAH'a itaat etmekle verebilir. Hepsinden fazla ALLAH'ı seveceksin.

Hepsini de ALLAH için seveceksin. Evladını mı seviyorsun, emanettir. Emanete saygı vardır. Zaten sevilirse saygı gösterir. Sevilmezse saygı gösterilmez. Bir de seviliyor, sevgi gösterilmiyor. Sayılıyor. Saygı gösterilmiyor. Bu da var.

Bir insan bir şeyi ALLAH için sevmişse, kâr da gelse sevecek, zarar da gelse sevecek ki o zaman sevmiş olur.

Sevdim seni seydâ-yı cihân hayır ve şerde

Seydâ! Bizde seyyid deniliyor. Şafilere, kürt lisanında seydâ deniliyor. Meşayihlere, büyüklere onlar seydâ diyorlar.

Âşık olanın ciğeri yanar da pişer de

Âşık ise ciğer yanacak ta, pişecek te. Âşıkların ciğeri dün-yada iken yanar pişer.

Seni ben bilirim ey cân ne cevher ma'denindensin

Seni ben bilirim ey ŞAH ne cevher madenindensin

Anâsır sâye-bânındır gezersin zîr ü bâlâyı

Ben senin ne kadar kıymetli olduğunu biliyorum. Sema-yıda gezersin. Zemini de gezersin.

Sây-Bân'ın bir anlamı da çadır.

Anasır: Vücut.

Senin vücudun bir çadır. Bir örtü gibi örtmüş. Neyi ört-müş? Ruhunu örtmüş. Herkeste bir ruh var. Ama büyüklerin ruhu yükselmiş. ALLAH'a gidiş yolunu bitirmiş. ALLAH'tan gelen ruh ALLAH'a ulaşmış.

Ruh ALLAH'tan bir vasıta ile gelmiştir. Bir vasıta dersek te ALLAH'tan iki vasıta ile gelir. Bir cisminin gelişi var. Bir de ruhunun gelişi var. Annenin babanın evlenmesi ile cesed oluşuyor. Ama bir çocuk dört aylık olunca onda can oluşu-yor. ALLAH ona ruh üflüyor. İki vasıta ile geliyor. Ama görünen birisi. Bilinen birisi ruh biliniyor ama görünmüyor. Gö-rünmeyen birşeye de herkes inanmıyor.

ALLAH'ta görünmüyor. İnananlar da göremiyor. İnan-mıyanlar zaten inanmıyor. Görünen bilinen ALLAH'tan gel-dik. Bir vasıta ile geldik. Vasıta annemiz, babamız.

ALLAH'a gidilir. Nasıl gidilir? Her ölen Allah'a mı gidi-yor? Kâfirler de ölüyorlar. Onlar ALLAH'a mı gidiyor? Hayır hayır ALLAH ulvidir. ALLAH'ın nârı var, nuru var. Onlar AL-LAH'ın gadabına düşar oluyor. Karanlıklara düşüyor, derinliklere iniyor.

Kitabın, âyetin bildirdiğine göre gelişimiz de ikidir. Gidi-şimiz de ikidir.

Gelişimiz iki: ALLAH cesedi topraktan halketmiş, inana-nı, inanmayanı, zengini, fakiri, cahili, bilgilisi. Hepsini top-raktan halkedilmiştir. Cesed maddedir. Maddedir ama kıy-metli madde var, kıymetsiz madde var. Bir yerden çıkan ma-deni düşündüğümüz zaman, altında bir maden, kömürde bir maden. Altının kömüre nazaran ne kadar bir kıymeti var? İnsanlarda ya altın gibi cennetin ziyneti olacak ya da kömür gibi cehennemde ateşi olacak. Bu ALLAH'tan iki gelişi bilemiyoruz. Ahmet'ten, Mehmet'ten doğdu. Artık itaat et-sin, isyan etsin. Nasıl ise öldü gitti. Alim olan nasıl gelip git-tiğini biliyor. Onun için farklı oluyor. Sade cesedi geldi diye düşünmüyor. Ruhunu da biliyor. Ruh çok kıymetli. Çok kıy-metli bir şey. Affedersiniz düşmüş nefise. Düşmüş pisliğe. O ruh pisliği taşıyamaz. Pislikten kurtulacak temizlenecek ki o zaman ruh kıymetini taşıyın. Ama pisliğin içerisinde onu taşıyamaz.

Evet ALLAH'tan geliş iki. Bu iki gelişi hepsi yapıyor.

İki gelişi hepsi gidemiyor. Bir kısmı cehenneme gidiyor. ALLAH cenneti kazananlara cemalini gösterecek. Nurunu gösterecek. Cennette bölüm bölüm. Cenneti isteyenler cennette kalacak, cennetin süsü var. Zevki safası var. Cennetten de geçmek lâzım. Cennetten geçmeyen ALLAH'ın cemâlini göremeyecek. Cennet haktır. ALLAH cennetini methediyor. Cehennem de haktır. Her Kur'an'a inanan bunu bilir.

Ey zühd ile veren bana tebşire-i cennet

Biz münkir-i Mevla değiliz nâra ne minnet

Ey vaaz, nasihat eden hoca!Bana niye cenneti medhedi-yorsun. Ben cennet için kulluğumu yapmıyorum. Niye cehennem ile beni korkutuyorsun. Ben münkir değilim. ALLAH'ı inkar edenlerden değilim. Ben ALLAH'ı seviyorum. Niçin sevi yorum? Cemâlini göstere bana diye. Cemâlini göstere de cehenneme koysun. ALLAH'ın cemâlini göreni cehennem ya-kar mı?

Koca ateş neden İBRAHİM Aleyhisselam'ı yakmadı?

ALLAH'a gidiş te iki:

Bir var ki, zengini, delisi, akıllısı cismi ile gider. Toprağa girer, o cesedi toprak eritir.

Herşey aslına rucu eder. Herşeyin aslı topraktır. Top-rağa iniyor. Ruhun da gelmiş olduğu bir yer var. Orayı bil-mek lazım, ora için çırpınmak lazım ki, oraya gidebilsin. ALLAH'a gitmek için bütün arzulardan geçecek. Dünya, ahiret, cennet arzusu. Hepsinden geçecek. Bir kere dünya-yı terketmeyen ahireti kazanamaz. Mümkün değil, ikiside âlemdir bunların. Dünya da bir âlem, ahiret te bir âlem. Bu insanlar dünyadan geçiyorlar, ahirette kalıyorlar.

Dünyaya niye gelmiş insanlar? Gitmek için. İlim sahibi olmak için. İlim ALLAH'ı bilmektir. ALLAH'ı bilen güzelle-şiyor. Ama bir de aşk ile can seyretmek var. ALLAH aşkı ku-lun bir miraç vasıtasıdır.

Çünkü Peygamber Efendimiz MİRAC'a bir vasıta ile gitti. Ne ile gitti? BURAK'la gitti. Burak'la nereye kadar gitti?

Bir makama kadar gitti. Orada Burak ta kaldı. Cebrail de kaldı. Gidemediler. Ama Peygamberimiz daha çok gitti. Ta-rikat demek:

Bir mürşide gidip O'nu tanımak. Bir mürşide gönül vermek. Mürşidi sevmek. Mürşidi saymak. Onun duasını al-mak.

Bir şeyhi tanımayan gafil sayılıyor.

Eğer himmet erişmezse sana bir şeyhi kâminden

Şeyh: Bilen insan.

Mürşidi olmayanlar karanlıkta. Bir şeyhi bilecekler. Bil-diğini de tatbik edecekler ki kemal sahibi olsunlar.

Adûlar yıktılar seddin ne yatarsın gafil insan

Ey insan, sen bir evliyaullahın, mürşidi kâmilin himmetine muhtaçsın. Eğer onun himmeti sana ulaşmazsa, adûlar senin seddini yıkarlar. Seni öldürürler, asarlar, keserler. Fa-kat evliyaullahın himmeti sana öyle bir set ki hiç bir top, tüfek bunu yıkamaz.

“Men aref” sırrına vâkıf olmuşam

Nefsim ile hem Rabbımı bilmişem

Mutmainne kalasine girmişem

Gayrette bir metîn hisârımız var

Çok metin, çok kuvvetli bir hisar içerisindeyiz. Bu da ne imiş? Mutmâinne kalesi. Mutmâinne kalesine insan nasıl geçebilir? Nefs-i mutmainne'ye insan nasıl ulaşabilir? Mür-şitsiz ulaşılmaz. Tarikatsız, mürşitsiz ulaşılmaz. Amelle, iba-detle, ilimle mutmainne kalesine kadar giderler, içeri giremezler. Mutmainne kalesi ne demek? Nefsinden emin olacak. Nefsinden daha ona zarar gelmeyecek. Diyeceksin ki "benim nefsimden bana zarar gelmiyor". Geliyor, geliyor.

"Benim kârım olsun da ona zarar olursa olsun" diyorsan, en büyük zarar nefsinden geliyor.

Ne zaman ki: "zarar da gelsin, hastalık ta gelsin, dövün beni. Yeter ki komşuma, akrabama birşey olmasın" dersin "onlara gelecek bana gelsin" dersin, o zaman mutmainne kalesinden eminsin, yoksa nefisten başka türlü emin olamazsın.

Resûlullah Efendimiz buyurmuş:

-“Vallahi mü'min olamaz, vallahi mü'min olamaz, vallahi mümin olamaz.”

-“Kim yâ Resûlullah?”

-“Komşusu aç. Kendisi tok.”

-“Kim yâ Resûlullah?”

-“Kendisi kârında, başkasının zararını isteyen mü'min olamaz.”

Evet.

Biz anlayamıyoruz, bilemiyoruz. Anlamış olsak, bilmiş olsak, hep bir vücut oluruz. Bu insanlar hep bir vücut gi-bidirler. Diyeceksiniz ki:

“Kafirlerle nasıl bir vücut gibi olunur?”

Senin vücudunda da çok temiz yerlerin var, çok pis yerlerin de var, çok adi yerlerin de var. Ama nedir? Nefsin çok adidir, onu adi göreceksin. Ruhun da çok ulvidir. Nefsini çok adi göreceksin. Cismen alçalmanınca ruhen yükselemezsin. Ama bu alçalma ALLAH için olacak. Gösteriş için olmayacak. Desinler için olmayacak, menfaat için değil, şöhret için değil.

Fırakı yâr ile âh û enîn ol

Ah u enîn: Ağla, sızla.

Yâr: Çok sevilen.

Niye seviliyor? Yardım geliyor. Nasıl bir yardım? Dünya-da senin evin yokmuş ev almış. Paran yokmuş para vermiş. Bunlar değil. Yardım seni nârdan kurtaran. Yanmak sadece ateşte yanmak değil. İnsan çok sevdiğinden, canından fazla sevdiğinden ayrılınca, ateşten şiddetli bir azabı vardır. İn-sanlar zenginliği niçin istiyor?

Temiz yemek, temiz giyinmek, zahmet çekmemek için is-tiyor. Fakat Mecnûn ne yapmış? Yıllar boyunca yememiş, içmemiş, uyumamış. Dağlar da Leylâ, Leylâ demiş, ağlamış, gezmiş. Sonunda Leylâ'nın aşkı onu ihata etmiş. Mecnûn kendisini kaybetmiş, kendisini de Leylâ görmüş. Eşyayı, taşları, ağaçları hep Leylâ görmüş. Kendisinden geçmiş. Ha-reketsiz kalmış. Kuşlar onun başında yuva yapmışlar.

Mecnûn'u görün n'etti Leylâ'daki âh ile

Ferhad da Şîrîn için gör neyledi dağ ile

Her birisi bağlandı bir âhenîn bağ ile

Ah:Ünlem, aşırı arzu.

Avın haram yolu vardır. Helâl yolu vardır. Bir insanın yiyeceği var, içeceği var, ihtiyacı yok. Bu durum karşısında takvaca haram da değilse helâl da değildir. Kime helâldir?

Meselâ: Evinde çoluğu çocuğu var, yiyecek bir şeyi yok. Onlara et alıp yediremiyor. Bunlar da et tatmış olsunlar diye ara-sıra gider avlar getirir. Bunlara izin verilmiştir. Yoksa zengin et alıp yedirebilecek durumdadır, onlara yasaktır.

Nimetimiz büyük, kıymetini bilelim ki, aşkımızı alalım. Bilmezsek elimizden alır. Bakıyorsunuz ki bidayetinde bir aşk var, sarmış onu, çok güzel, insan gıpta ediyor. Bir de ba-kıyorsunuz ki sönmüş. Aşk kalmamış. Ama bu sönme ikidir. Birisi olmasın da, birisi olsun.

Bir sönme var ki, o aşkı sindiriyor içerisine. Bir sönme de var ki kaybediyor. "ALLAH ben kuluma bir nimet veririm" diye buyuruyor. "Kıymetini bilirse büyütürüm yoksa elinden alırım" buyuruyor. En büyük nimet aşktır.

Bazı cezbelerinin sonu gelmiyor, onlar şöhretine gidiyor. Şöhrette afat oluyor, yani yok oluyor. Bu nasıl oluyor? Ona çok kıymet veriyor. Ondan kendisinde bir gurur duyuyor, ona rağbet veriyor. Cezbeye düşen kendisi rağbet etmesin başkası rağbet versin. Cezbeden geçmek lâzım, cezbeyi sin-dirmek lâzım. Cezbeli insan cezbeden geçemezse kalbi büyü-mez. Şimdi su bardağının bir su alma kapasitesi var. Bir damla

fazla koysanız taşacak. Senin koyacak suyun bol ise bardağı değiştir. Büyük bardak al. Suyu da çok koy. Çünkü bardaktaki su taşar, taşırınca sahibi var, O kızar.

Bu muhabbet sana ALLAH'tan gelir

Bütün aşkın, bütün ilmin bütün merhametin adaletin de kaynağı Hz. Resûlullah'tır. Meşayih ondan alıyor, bize veriyor. Meşayihimiz de doğru Resûlullah Efendimizden almaz. Şeyh Efendisinden, Şeyh Efendisi şeyh Efendisinden, ulaşır muhabbet Resûlullah efendimize.

Mübarek, Paşam Hazretleri böyle buyururdu:

Saati gösterirdi. Bu saat Resulullah Efendimiz, zincirin bu halkası senin mürşidin. Bu zincir halkaları da silsile. Hep birbirine ulamalı. Şimdi bu halkaya dokununca bu saat oy-nar. Halkaya dokunmazsan saat oynamaz. Bu halkaya ge-lecek olan ısı veya ışık birbirine geçiyorsa. Ceryanda temas edince geçiyor ya.

Soru:

-“Efendim doğrudan doğruya Peygamber Efendimize rabıta yapılırsa olur mu?”

Cevap:

-“Olmaz! Olmaz.

O zaman bütün evliya inkâr edilmiş olur. Bu kadar üvey-sî var. Meselâ bir insan üveysî. Bakarsınız ki, bahçede bile Abdülkadir Geylanî Hazretlerinin ruhundan, revhaniyetin-den ona feyiz gelir. Bir emir gelir veya Nakşibendi Efendi-mizden gelir. Ama yine de zahirde bir mürşide gönderiyor. Çünkü ilimsiz, emirsiz olmuyor. Onların emri gizli, kapalı. Sen şimdi söyleyen ki:

-Ben Nakşibendi Efendimizden ders aldım.

Bu delil midir? Hayır, ama zahirde belli bir kimseden emir alırsan bu delildir.”

Soru:

-“Mürşide muhabbet hazmedilince azalır. Veya öbür türlü azalır buyurdunuz. Fenafişşeyh'ten fenafirresûle geçende azalır mı?”

Cevap:

-“Şimdi orayı herkes anlayamaz. Çünkü burada mübtedi var, müntehi yok. Var ise de kim olduğu bilinmez. Bir tane müntehi varsa yüz tane mübtedi var. Bir tane müntehi

bundan yararlanır ama yüz tane mübtedi zarar görür. Çünkü mübtedinin nimet kapısı mürşididir. Ne zaman geçiyorsa o zaman iş değişiyor.”

-“Öyle de olsa onu oraya geçiren de mürşidi değil mi?”

-“Evet tabii.

Bu da sünnet oluyor. Resûlullah Efendimizin Sıddık-ı Ek-ber Efendimize ayrıca bir sohbeti oluyormuş. Hatta Sıddık Ekber Efendimiz'e sohbet yaparken diğer halifeler gelince sohbeti değiştiriyormuş. Yani ona olan sohbeti diğerleri haz-medemiyormuş. Anlayamıyormuş. Onun için sohbet var ki halk içinde, sohbet var ki hulk içinde. Özel sohbet vardır. Genel sohbet vardır.”

Salih Baba ne demiş?

Gayrı de değil, aynı da değil Ol nuru agah

Zaten ne söylemişse rabıtaya söylemiştir. Rabıtan söy-lemiştir.

Mübarek Paşam buyururdu ki:

-Mübtedi âleminde yani irade sahibinde bir müridin her nimeti rabıtasında mevcut. Bütün iradesi ile ona teslim olması lazım.

Mürid üçe ayrılıyor.

Göz müridi

Gönül müridi

Ruh müridi

Bir de:

Rabıta müridi

Tefekkür müridi

Huzur müridi.

Göz müridi kerametle geliyor. Onun sonu gelmiyor.

Gönül müridi sevmişte gelmiş. Noksanlıkta görse yine on-dan kopamıyor. Yine seviyor.

Sevdim seni terkeylemenin çâresi yoktur

Bir de:

Tesbih müridi

Himmet müridi

Hizmet müridi var.

1-Rabıta Müridi: Ruhu esmâ nurundan idare ediliyor. Her zaman şeyhini söylemek istiyor. Yine ALLAH'ı zikredi yor. Ama:

Bir yerde ki gül yoktur o gülşaneye varmam

Hem sohbeti pîr olmadığı hâneye varmam

Rabıta müridi rabıtasına içten bağlıdır. “Ben şeyhimi Allah tan çok seviyorum” diyemez, O'nun elinde değil ki, o anda bir hâl. Normalde tesbih çekerken “Şeyhim Şeyhim” demiyor. Fakat hayalinde şeyhi. Zaten ALLAH'ı hayal edemiyor, olmaz. ALLAH hayal edilmez, şeyh hayal edilir. ALLAH'ı hayal küfür-dür.

2-Tefekkür Müridi ise o bir zaman sonra Resûlullah Efendimize bağlanır, Şeyhini yine seviyor. İtaat ediyor ama Resûlullah Efendimizi çok seviyor.

3-Huzur Müridinde nübüvvet nuru gidiyor. Zat nuru ge-liyor. ALLAH'ın Zat nuru ile idare ediliyor.

Müridin terakki-sinde üçü de aynıdır. Hiç farketmez.

Şimdi burayı hakikaten ne kadar söyleniyorsa idrak ede-miyoruz.

Meşayih ALLAH için sevilir. Hiç bir sebep yok. Rabıtasını unutmadığı müddetçe ALLAH'ı unutmuyor. Unutmamak için de hayal vardır. Hayal olmazsa unuttur.

Meselâ: Buradan kalktık. Ankara'ya gideceksin. Anka-ra'ya kadar ben ALLAH'ı zikredeceğim demekle edemezsin. Şeyhim önde gidiyor ben de peşinden. Ayaklarını da ALLAH ALLAH sayarak gideceksin. Oraya kadar bir sınır koyacak-sın. Desen ki “Hiçbir şeye bakmayacağım. Şu ağaca kadar ALLAH ALLAH diyeceğim.”

Veya bir arabaya bindin. Arabanın motorunun sesini ALLAH ALLAH sesi olarak dinle. Ama “Ben buradan gide-ceğim yerin sonuna kadar dinleyeceğim” demek te olmaz. Araya bir başka faktör girebilir. Tekrar niyetini alırsın. Veya bir memursun, evrak yazacaksın. Her evraka başlarken “sayfanın sonuna kadar ALLAH ALLAH diyeceğim” diye ni-yet edersin. Başka işleri de yaparken “şu işin şu kadarını ALLAH ALLAH diye yapacağım” diye düşünürsün. Ama ra-bitayla beraber olursa ALLAH'ı unutmazsın. Bir taraftan o işini yaparsın, bir taraftanda şeyhin hayalin de.

Sanki yanlış veya eksik yaparsan şeyhin tarafından suçlanacakmış gibi düşüneceksin.

Bir de çok sevilen birşey unutulmaz. ALLAH anlamak ya-şamak nasip etsin.

Tarikatların zikirleri hafî ve cehrî olur.

Bizim tarikatımızda en önemli belirti ilk andan itibaren muhabbetin verilmesidir.

Bir de halvette muhabbete ulaşmakla, kesrette muhabbete ulaşmak çok farklıdır.

Bu hususta bir hikâye vardır. **Ahmed-i Bican Efendi**'nin kitabında yazıyor. "Ahmediye" isimli kitabında yazılıyor.

İki kardeş varmış. Birisi dağda çobanmış. Diğeri de şehrin merkezinde kundura yaparmış. Çoban dağda çobanlığını yaparken orada keramete ulaşmış. Kerametini kardeşine göstermek için sütü küleğe sağlamış. Tülbende dökmüş, getirmiş kardeşine. Tülbent sütü akıtan bir bez. Kış mevsimi ha-vada soğuk. Gelmiş kardeşinin yanına.

-“Selamün Aleyküm. Kardeş sana süt getirdim.” Demiş. Oraya duvara asmış.

Biraz sonra güzel bir hanım gelmiş. Kolunu döşüne getirince bileğini görmüş. Çoban bakmış, şehvet hali belirmiş kendisinde. Oradan süt akmaya başlamış. Kerameti bozulmuş. Kardeşi:

-“Ne yaptın kardeş? Sütün aktı kendine sahip ol!”

Hanım gitmiş. Süt akıp bitmiş.

-“Bak bana! Ninemde dağın başında keramete ulaşır.”

Salih Baba:

Kesretten varıp vahdete

Mir’at olunduk hazrete

Kesretten vahdete ulaşan bozulmaz. Halvetten vahdete ulaşan halvetten çıkınca bozulabilir.

Uzlet tarikatı da iki türdür. Bir vardır ki “insanlar iyi ni-yetli değiller” diyerek uzlete çekilir. Bu türüsü makbul değil.

Ama “Benim bu nefsim, bu insanlarla beraber olmaya layık değil. Nereye gitsem kavga çıkarıyorum. En güzel ken-dimi hapsedeyim” derse, “Bu insanları rahatsız etmeyeyim” diye düşünürse, böylesi makbuldür.

Bir de riyazet tarikatları var: Yiyecek yemiyorlar, ölmeyecek kadar çok az birşey yiyorlar. Maksat nefislerini ıslah etmek. Bizde böyle değil. Bizde nefsin terbiyesi rabıta ile oluyor.

Hazret-i Pirim delilimdir Hâlimimdir benim

**Dil sarâyı ravza-i beyt-i celilimdir benim
Ana teslîm ettiğim nefs-i zelilimdir benim
İnkıyâd ettim bıçağa uymuşam İsmâil'e**

Nasıl ki İsmâil Aleyhisselâm babasına teslim olmuşsa, bir mürid de mürşidine öyle teslim olacak.

Kader nedir? ALLAH'ın dilemesi.

İrade nedir? Kulun dilemesi.

Cüz'i irade yok olduktan sonra insanda ne kalıyor? Birle-şiyor.

**Âşk anındur, Âşık oldur, Maşûk ol
Asıl ondan ona varır cümle yol
Kendisini kendi göre kendi bile
Başkasını demem gelmez dile**

Mansûr dile getirmişte. Zahir onu cezalandırmış.

**Lokmânım ol gel derdime dermân et
Cellâdım ol ya katlime fermân et
İsmâil'in olam götür kurbân et
Şeyhim şeyhim sultân şeyhim
Sensin dertlerime dermân şeyhim**

Uzlet tarikatı var. Riyazet tarikatı var.

Mübarek Gavs'ın zamanında, riyazet tarikatında riyazet yapmakla, bir müridin keşfi açılmamış. Gelmiş Gavsı Azam'a mürid olmuş. Sonra şeyhi ile tebliğe çıkmış. Meşayihler için tebliğ sünnettir. Kırk günde kırk köyü gezmişler. Gittikleri köylerde tandırda pişen kuzu etleri geli yormuş. O sırada etin yumuşak yerlerini koparıp, koparıp:

-“Ye Abdurrahman ye Abdurrahman” diyormuş. Gavs:

-“Yıllardır et yemedin ye” diyormuş.

Kırk günden sonra teveccüh yapmış. Keşfi açılmış, o zaman “eyvah!” demiş. “Yıllar boyu et yemedim. Aç durdum boşunaymış” Bizde rabıta çok önemlidir. Her ne yerssek yiyelim rabıta ile yerssek bize mani değildir.

“Yiyiniz, içiniz, israf etmeyiniz.” Yeter ki rabıta ile yiyelim. Bir de önüne ne gelirse onu ye, sen arzu etme.

“Bana şunu pişirin, şunu getirin,” demeyin. Helalından olmasına dikkat ederek, hanımın sofraya ne getiriyorsa, ne pişiriyorsa onu ye, rabıtayla yemeye dikkat et.

Birde ev reisi olarak, onlara her birşeyden tattıracaksınız, mahrum bırakmayacaksınız.

*“Olduğunuz gibi görünün.
Göründüğünüz gibi olun.”*

Dünyayı çok seversek yediğimiz içtiğimiz nâr oluyor.

Ne çok yedin bu zehirli gıdâyı

Erenler elinden iç bir bâdeyi

Ta'mir et öteyi yık bu odayı

Harâb et kalmasın taş üstünde taş

Ey dünyayı çok seven insan. Çok seviyorsun dünyayı. A-melin yok, günahın çok. Helâl-haram bilmiyorsun. Dünyayı çok sevenleri dünya zehirler.

EREN: Yetişen, ulaşan. Neye yetişeceğiz, neye ulaşacağız? ALLAH'a yetişmeye çalışacağız. ALLAH'a ermek için. AL-LAH'a yaklaşmak için geldik biz dünyaya. Yaklaşınca ne olur? Çok mutlu oluruz. Yaklaşmazsak ne olur? Ebedî ka-ranlıkta kalırız. Çok darlıklarda, mihnetlerde, karanlıklarda kalırız. Şimdiden çaresini düşünmek lazım.

Burada oturuyorsun. Şu dağın başında kıymetli birşey var. O gelmiyor buraya sen gidip alacaksın. Dağın başı. Bu-nun için tırmanacaksın. Biraz dinleneceksin. Az bir zahmete katlanırsan ebedî onunla beraber kalırsın. Eğer “ben oraya çıkamam, tırmanamam” dersen, ebedî bir perişanlığa düşersin. Dünya da mü'minin, ahiret te mü'minin. Dünyaya gelmiş ki, ahireti kazanmak için. Ahireti kazanamazsa eğer, dünyası da yok oldu gitti. Kur'ân-ı Kerîm'de ne buyuruyor:

“Onların gözleri kör, onların dilleri lâl, onların kulakları sağır.”

Her köyün bir merkezi vardır. Merkezden ilçelere ve köy-lere yollar vardır. Bir kimse köyünden merkeze gidecek bir yakın yol olduğu halde o yolu bilmiyorsa veya dağın etrafını dolanarak ulaşacak veya dağı delmiş olsa dolaşmayacak.

Varlık dağını delmeyen

Ağlar iken gülmeyen

Şeyhini Hak bilmeyen

İşte senin nimetin dağın arkasında. Dağı delemiyorsun ki geçesin. Koca dağı dolanacaksın. Sen delemiyorsun ama bir delen var. Bu delen kimdir? Evliyaullah'tır.

Varlığım dağımı deldi açtı vuslat râhını

...

Dost göründü her taraftan aynıma Leylâ gibi

Dosttan manâ ALLAH, varlığı dağdır. Dağdan bir yer açılırsa, hem görünür. Hem de gider alır. ALLAH ile kendisi arasında benliğidir. Sen bu benliği kaldıramazsın. Bir mürşide teslim et ki kaldırsın. Onun için Nakşiler en kısa yoldan ALLAH'a gidecektir.

Annemiz babamız bizi dünyaya getirmeden önce arş-ı alâda idik. Ulvî âlemden geldik.

Ey yükseklerin yükseği bizi mahrum eyleme:

Madem ki cân sendedir

Cürüm isyan bendedir

Bu cân sende olduğu müddetçe ben cürüm, isyan işliyorum. Ama senin lütfun artıktır.

Benim günahım çoktur

Haddi hesabı yoktur

Senin lütfun artıktır

Bizi mahrum eyleme

Şu anda ders alanların içerisinde “ben günah işlemedim” diyenler varsa tevbe etsinler. “Tövbe Yâ Rabbi çok günah iş-lemişim. Bilerek bilmeyerek. Affet Yâ Rabbi.”

Bu günahattan kurtulmak için boy abdesti alacağız. Boy abdestini halis bir niyetle, günahlardan temizlenmek için alırsınız.

Akşam evinizde, evinizin halkı büyük-küçük kimse kal-maz. Herkes yatar. Sizin de her işiniz biter. Yatmaya sıra gelince, günahlardan temizlenmek için, boy abdesti alırsınız. Su dökdükçe azalarınızdan, “günahlarınız siyah ça-mur akıyor gibi akıyor” niyeti ile boy abdestinizi alırsınız. Konuşmadan iki rekât namaz kılarırsınız. “Niyet ettim ALLAH rızası için tövbe namazı kılmaya” iki rekâtli sünneti kılar gibi kılın. Sabah namazının sünnetini hatırlanıza getirin. Veya öğlen namazının son sünneti gibi kılarırsınız. Selâm verdikten sonra kiblede hiç ayrılmazsınız. Duâ yeri-ne yirmibeş defa Estağfirullah okursunuz. Gözleriniz yumuk olarak. Gözlerinizi açmadan beş tane Fatiha okursunuz. Öğ-renenler öğrendikleri gibi Fatihaların teker teker hiybesini yaparlar.

Öğrenemeyenler de toplu hiybe yaparlar. Çünkü bazı insanlar tez ezberliyor. Bazısı ezberliyemiyor. Ama beş Fatiha hiybesi kolay ezberlenemiyor. Zaman istiyor. Beş Fatiha beş makama hiybe edilmiyor. Bir Fatiha üç-dört makama hiybe ediliyor. 20-25 makam ediyor. O'da zaman istiyor. Öğrenenler öğrendikleri gibi bağış yaparlar. Öğrenemeyenler toplu bağış yaparlar.

-“Yâ Rabbi, bizim bu okumuş olduğumuz Fatihalardan hasıl olan sevabı, Bizim bu günahkârın ismi ABDÜRRAHİM (Abdurrahman değil) ABDÜRRAHİM nereye nasıl hiybe edi-yorsa, ben de oraya öylece hiybe ettim.” Dersiniz. Fakat Fati-haların makamlarını öğrenmeye çalışın. Çünkü hergün günlük derslerimizin başında da okunacak.

Evet. Bundan sonra hayalî bir rabita yapacaksınız. Şeyh Efendimizi hayal edeceksiniz.

Uzun boylu, beyaz sakallı, nur yüzlü bir ZAT. İsmi Musa Dede. Karşımızda, kaşlarımızın hizasında bir altın kürsü üzerine oturmuş. Siz de önüne diz çöküp oturmuşunuz. Ben nasıl size tarikatı tarif ettimse o da size tarikatı tarif ediyor. Dinliyorsunuz. Şimdi bizi gördünüz. Dinlediniz ama Şeyh Efendimiz uzun boylu, beyaz sakallı. Yalnız o beyaz görüntüdür. İnsan görmediği birşeyi hayal edemez. O zaman biz de hayalinize gelecek olursak “Şeyh Efendimiz bu surette görünüyor” diye düşünürsünüz. Hiç farketmez.

Hayali Rabitayı da yaptıktan sonra konuşmadan yatar-sınız. Uyuyana kadar konuşmazsınız. Uyuduğunuz zaman tamam. Bu amel bir defa işleniyor. Tarikatımıza girmiş olu yorsunuz. Anlıyabildiniz mi? Şimdi bir daha tekrarlıyorum:

Biz Nakşibendi tarikatındanız Nakşibendi Tarikatının Halidî kolundanız. Halidî kolunda boy abdesti var. Boy ab-desti almadan tarikata girilmiyor. Boy abdesti alınmadan ders tazelenmiyor.

1-Boy abdesti

2-Konuşmadan iki rekat namaz kılarırsınız. “Niyet ettim ALLAH rızası için tövbe namazı kılmaya.” Sabah namazının sünneti nasıl kılınıyorsa öyle kılarırsınız.

3-Hiçbir duâ okumadan duâ yerine kiblede ayrılmadan yirmibeş defa istiğfar okuyacaksınız. Beş Fatiha okuyacak-sınız. Bilenler teker teker, öğrenemeyenler toplu bağış yapacak.

4-Şeyh Efendimizi hayal edip, gözlerinizi açmadan ko-nuşmadan yatıp uyumak.

Uyandıktan sonra serbestsiniz.

Siz bu ameli yaptınız, uyudunuz. Evde çocuk vardı, on dakika sonra uyandı. Ağladı, uyandınız veya kuş öttü. Veya araba geçti uyandınız. Serbestsiniz. Burası tamam şimdi.

Bir de şunu ifade edeyim. Burada küçük çocuklar var. Namaz farz olmamışsa boy abdesti almazlar. Onların dersleri (100) istiğfar, 3 Fatiha bir de RABITA.

Onların haricinde bu ders alanların içerisinde öğrenciler varsa onlar da bin (1000) ders yaparlar. Fazla yapmazlar. Diğerleri binden başlar ama beş bine alışı alışı çıkar.

Yeni ders alanlar böyle.

Tazeleyenlerde beş bine çıkmamışlarsa çıksınlar. Taze-leyenler içerisinde önceden beş bin yapıyor. Fazla yapmak istiyor o da boy abdestinden, tövbe namazından sonra yedi bin yapar. Yedi bin yapanda fazla yapacağım diyorsa dokuz bin yapar.

Talebenin haricinde herkes beş bine çıkacak. Talebe okulu bitirdikten sonra o da beş bine çıkar. Kimseye danış-madan beş bine çıkarınız. Bu bir kolaylık olsun. Çünkü ilk başlangıçta beş bin dersi kırk dakika sürüyor. Bu da size çetin gelebilir. Bin ders onbeş dakikayı geçmez. Bin ders ile hem dersinizi yükseltirsiniz, hem de alışırınız.

“Habibim! Seni sevmeyen beni sevemez. Seni bilmeyen beni bilemez.”

“Habibim! Seni gören beni görür, Seni göremeyen beni göremez.”

Hız. Ali Efendimiz ne demiş?

-“Görmediğim ALLAH'a ben secde yapmam.”

ALLAH:

“Görünmeyen de benim. Görünen de benim” buyuruyor.

İlimden maksat ALLAH'ı bilmektir.

Bir de ALLAH'ı bulmaktır.

Bilmek başka. Bulmak başkadır.

Sen birşeyi duymuşsun işitmişsin. Nerede? Almanya'da. Nerede İstanbul'da. O İstanbul'daki duyduğun, işittiğin bu-raya gelmiyor. Sen gideceksin oraya. Gidersin oraya, bilmiş olduğun şeyin kapısına ulaşırsın. Kapı kilitli, kapı açılmazsa sen o içerdekini elde edemezsin. ALLAH'ı ilme'l-yakın bilenler biliyorlar. Mesafe bırakıyorlar.

Ayne'l-yakîn bilenler yak-laşiyor. Hakke'l-yakîn bilenler birleşiyor. Bir insan ALLAH'ı hakkel yakın biliyorsa.

* **Bilen bilinende yok oluyor.**

* **Bilinen bilende var oluyor.**

Evliyaullahlar için Hak gizli değil. Bizler için gizlidir.

Tarikatta şartlar var: Müşahede, murakabe, muvazene. Bunlar olmazsa tarikati anlamış, yaşamış değildir.

Şeriat ta böyledir.

Müşahede, murakabe, muvazene. Şeriattaki müşahede: ALLAH'a inanmak. İnanmak var. Göremiyor. Ama tarikatta hem inanır, hem de görür. Tarikatta müritte hâl tecelli edin-ce kendi gördüğünün şahidi olur. Yani gaipte görünmeyen ALLAH'a, görüyormuş gibi inanıyor ve yine göremiyor. Mü-şahedesini, ne zamanki iradesinden kurtulursa inanıp ta göre-mediğine kendisi şahit olur, görür.

Tarikattaki müşahede:Görür. ALLAH her yerde hazır ve nazır. Benim her hareketimden ALLAH haberdar. ALLAH'a karşı çirkin hareketi niçin yapayım? Çirkin sözü niçin söyle-yeyim?

Zaten müptediden müntehiye geçiyorsa inandığına şahit oluyor.

Yüz sene içerisinde bir büyük alim geliyor ya. Müceddid. İşte Mevlâna, bu yüz senede bir gelen alim.

Yüz sene içerisinde Mevlâna gibi bir alim gelmemiş. On-dan sonra da gelen olmamış. Belki evvelinde var, ama Mev-lâna'dan sonra Mevlâna gibi bir alim gelmemiş.

Şemsi Tebrizi İran'dan gelmiş, Mevlâna'yı irşat etmiş. Na-sıl irşat etmiş? Mevlâna'nın aklını almış, iradesini almış, onu çocuk gibi etmiş. Yatırmış, kaldırmış, koşturmuş, hep günahları işliyormuş gibi göstermiş. Halkın gözünden dü-şürmüş. Aslında günah işlememiş ama, öyle göstermiş.

Bunlar hakikat olan şeyler. Kur'ân'da geçer. Süleyman Peygamber BELKIS'ın köşkünü bir göz çırpıda getirdi.

BELKIS kim? Bir ülke melikesi çok zengin bir ülkenin pa-dişahı. Öyle bir ülkenin padişahı ki, Süleyman Aleyhisselâm defalarca dünyada gezmiş, dolanmış, bu şehre, bu ülkeye rastlamamış. Ama HÜDHÜD isminde bir kuş varmış. Bu kuş onun habercisi. Her kuşa bir görev veriyor. HÜDHÜD'e de hergün görev veriyor. Bu kuş çok ufak, çok

hareketli. Böyle dalgalı uçar. İnsan ne kadar onu avlamak istese, ona bir türlü isabet ettiremezmiş, dalgalı uçtuğu için. Çok ta yola dayanıklı bir kuş, çok ta akıllı. Hergün ona görev veriyor. Yapmam demek yok.

HÜDHÜD! Şu istikamete kadar git bana gelince haber ver.

Boş dönmezmiş. Uzun yola, açlığa, susuzluğa dayandığı için bulana kadar gidermiş. Dönünce mutlaka haber verirmiş. Birgün Süleyman Aleyhisselâm kuşları yine huzurunda topluyor. Bakıyor, HÜDHÜD'ü göremiyor. Görev verecek.

-“Nerede HÜDHÜD?”

-“Yok.”

Aramışlar yok. Sormuşlar yok, yok, yok. Mübarek celâllanmış:

-“Niye vazifesinde ihmal gösterdi? Nereye gitti? Bu bizden izinsiz gitti. Eğer bir hayırlı haber getirirse affederim” diyor.

HÜDHÜD'de bu uzun ayrılığın kendisine bir suç olduğu-nu anlıyor. Diyor ki, ben bu suç ile gidersem benim başımı koparacak.

Daha karşısına çıkar çıkmaz.

-“Sultanım sana bir hayırlı haber getiriyorum” diyor.

Mübarek:

-“Gel kurtuldun, gel kurtuldun.” diyor.

Gelıyor ve BELKIS'ı o haber veriyor. Çok zengin bir ülke. Fakat ateşe tapıyorlar, mecusî. Askeri de çok saygı gösteri-yormuş. O da çok akıllı bir kız. Çok verimli bir memleket, halkı zengin. Ama padişahları kız. Süleyman Aleyhisselâm bu sefer O'na mektup yazıyor. Mektup Kur'ân'da var. BEL-KIS'ı davet ediyor İslâm'a. BELKIS akıllı bir kız, akıllı bir in-san, İslâm'ı kabul ediyor. Ama milletine güvenemiyor, hal-kından korkuyor. Halkına diyor ki:

-“Bakın mektup gelmiş. Bizi dine davet ediyor. Biz bu dini kabul edelim mi? Yoksa savaş mı açalım?”

-“Hayır!” diyorlar.

-“Ama bu çok kuvvetli bir peygamber. Nerelere gittiyse fethetti. Bunlarla savaşacak gücümüz yok. Kırılmak istemi-yorsanız biz bu dini kabul edelim.”

Neyse mektubun cevabını yazıyorlar. Minnet etmeseler de anlamak istiyorlar. Bir de Süleyman Aleyhisselâm'a he-diye gönderiyorlar. Altın külçe gönderiyorlar. Parayla arayı düzeltmek istiyorlar.

Cebraîl geliyor.

Belkıs'ın hediyesini çürütmek için. Süleyman Aleyhisse-lâm emrediyor. Cinleri harekete getiriyor. Altınları, hazine-leri ufalayıp getiriyorlar. Altınları eritip kerpiç döküyorlar.

Külçeyi getiren utancından hediye çıkarıp veremiyor. O sırada hepsi huzurdalar.

Diyor ki onları teslim almadan önce:

-“BELKIS'ın köşkünü kim buraya getirecek?”

Cinler:

-“Ben getiririm, ben getiririm” diyor. Çok hareketliler.

Birisi diyor “Bir saatte getiririm.” Öbürü diyor “yarım saatte getiririm.”

On dakikada, bir dakikada... Birisi de diyor ki:

-“Sen yerinden inip oturana kadar getiririm.”

Buna razı oluyor Süleyman Peygamber. Yerinden inmek istiyor. Veziri sağ tarafında imiş. Elini dizine koyuyor.

-“Sultanım zahmet çekme. Gözünü çırp” diyor. Gözünü yumum açtığında bakıyor ki BELKIS'ın köşkü gelmiş oraya.

Şimdi zahir ulema buna inanmamazlık edemez. Diyorlar ki:

BELKIS ALLAH'ın sevgili kulu idi. ALLAH orada yok etti, burada halk etti, amenna. ALLAH âlîmdir. Ama burada öy-le değil.

Eliyle getirmiştir, elini uzatıp alıp getirmiştir. İşte Cenâb-ı Hak “O velî kullarının uzanan eli benim elimdir” buyuru-yor.

Evet.

Bizde de silsile-i şerif okunduğu zaman bütün o şeyh efen-dilerimizin revhaniyetleri buraya teşrif eder. Onların ruhları gelir. Ruhlarından da istimdat talep edin. Ne gibi çetin iş-leriniz varsa zahirde, batında, kolaylaşması için. Günahla-rımızın affı, noksanlarımızın tamamlanması için. Zarardan, ziyandan, kazadan, tehlikeden

korunmak için, Onların duâ-ları bize bir kalkandır. Bize siperdir onların duâları, himmetleri. Fakat biz de himmet dileyeceğiz. İstmeden olmaz.

ALLAH'a şükür biz inanmışız.

“Eşhedü enlâ ilâhe illallah! Ve eşhedü enne Muhammeden abdühü ve resûlühü.”

Dilimiz söylüyor. Ama laklakayı lisanda kalmasın, kalbe insin.

Münafık olmayalım. Münafık ne demek? İnanmış görünüyor. Ama inanmamış. Münafıklığın üç alameti var.

Cenâb-ı Hak:

“Olduğunuz gibi görünün. Göründüğünüz gibi olun,” buyuruyor.

Zahirde müslüman görünüyor. Ama görüldüğü gibi değil.

Olduğu gibi de görünemiyor. Münafıkların üç alameti var. Peygamber Efendimiz vakt-i saadette münafıklardan çok söz edermiş. Bütün sahabe dinliyor. Cemaat devamlı olarak sohbet katılıyor. Ama kimin münafık olduğu bilinmiyor. Sahabeleri düşünceden kurtarmak için buyurmuş ki: Münafığın üç alameti var: O sıfatta olanlar bilirler.

1-Kim emanete hıyanetlik ediyorsa. Bir emanet bırakmış-sınız, muhafaza etmiyor. Kırletiyor, paslandırıyor.

2-Verdiği sözden dönüyorsa.

3-Yalan söylüyor. Yalanına inandırmak için bir de yemin ediyorsa.

“Bir de münafıklara sabah namazı ile yatsı namazı çetin gelir.” Buyurmuştur.

Münafık olmaktan kurtulmak istiyorsanız, sabah namaz-larını kaçırmayın. Sohbet etmek, muhabbet etmek çok güzel. Hergün yaparsın, yaparsın. Sohbet süre uzayıpta yatınca sabah namazına kalkamazsan, gece boyunca yapmış oldu-ğun sohbet, yapmış olduğun ibadet sabah namazını ödemez. Demek ki kâr işleyeyim derken zarar işliyor.

Yoldan gelmiş olur, yorgundur yatınca uyanamaz. Arada tek-tük olabilir. Her zaman her zaman gereken vakitte yatmayıp sabah namazına kalkmamak. Bundan korkun, bundan kaçının. Öyle ise erken yatıp erken kalkmak efdal. Geceler kısa. Bekleyip te kılıp yatıyorum deseniz bile uygun olanı vaktinde kılmak.

İbadetlerin en efdâli.

1-Anneye babaya yapılan itaat ile

2-Vaktinde eda edilen namaz.

Demek ki insanlar gece sohbet etse de yatsı namazının süresini uzatsa olmaz. Yatsı namazını vaktinde kılsın. Soh-betine devam etsin.

İmam-ı Azam ne yaparmış? Mübarek hiç gece yatmaz-mış. Yatsı abdesti ile sabah namazını kılarmış. Sende böyle yapabiliyorsan eğer çok güzel. Nur üstüne nur. Aksi halde, bütün geceyi uykusuz geçersen kıymeti yok. Bir sabah nama-zını ödemez.

Evet ihvanlar! Biz bunun farkındayız, bu sohbet size. Geç vakte kadar sohbet yapıyorsunuz. Sabah namazını kaçı-ıyorsunuz.

Sonra gece yarısına kadar lanet yağarmış. Gece yarısından sonra nûr inermiş. Onu da ayık olanlar almış.

Gece yarısından sonra yatıp ta kalkmak. Koyun tabiatlı olur insan.

Gecenin yarısına kadar yatmayıp ta, yarısından sonra yatmak köpek tabiatlı.

Köpek gece boyunca yatmaz, uyumaz. Sabah ezanı okunacağı zaman yatar uyur.

Ama koyun öyle değil, erkenden uyur, sabah uyanır.

“İnsanı yükselten tevazudur.”

ALLAH muhabbetinizi artırsın. ALLAH aşkınızı artırsın. ALLAH razı olsun.

Bir zaman gösterdin yevmü'l-hisâbı

Bu hesap yevmü'l-kıyamette de vardır. Tasavvuf ehlinin mihnetlerinden, meşakkatlerinden, azaplarından, külfetle-rinden herkes geçemez. Kişi hasta olabilir, fakir olabilir, zilleti olabilir.

Hastalık, fakirlik, zillet sadece sebeplerden değil, sebepsiz de olabilir. Sebep: Bir hastalığa yakalanmış. Izdıraplı bir hastalığa yakalanmış, derdini çekiyor. Maişet darlığı var, çok fakir düşmüş. Bundan da azap duyuyor. Bir de zillet var. Malından, evladından, akrabasından, iş yerinden, maka-mından huzursuz. Bunların hiçbirisi olmadan da olabilir mi? Olur. Nasıl olur? Dünyadan hiç zevk almaz. Ne yeme-sinden zevk alır, ne makamından, ne mevkisinden. Ne bir safâsı var. Amel fakirliğine düşer. Gönül azabına düşer. Gö-nül azabı nedir? Başka bir kelâmda açıklanıyor:

Görün Salih bî hemtâyı gezerken kûhu sahrâyı

Gönül buldu dilârâyı bu gavgâyı neder yâ Hû

Dilârâ: Gönlü sevgisi ile dolduran sevgili. Gönül aradı-ğımı buldu. Gönül neyi bulur? Gönülü sadece ne tatmin eder? Cenâb-ı Hak:

“Sizin kalbinizi ancak zikrullah doyurur.” buyuruyor.

Zikrullah tadan bir insan ister ki kalbini Zikrullah'la do-yursun. Başka bir şey girmesin. Hiçbir düşüncesi olmasın.

İşte ne olmuş? Onda da gönül azabı var. Hasta değil, fa-kir değil. Hiçbir taraftan huzursuzluğu yok. Ama ister ki, gönlünü daima ALLAH ile meşgul etsin. Oraya başka birşey girmesin. Bu kavga odur.

Yeter ettin bu Salih'e itabı

Yani konuştun, konuşturdun, azarladın, azarlattın.

Bir zaman gösterdin yevmül-hisâbı

Zahirde "yevmül-beter" fermanı var ya, Yevmül-beteri yaşıyoruz. Ama bilemiyoruz. O (Salih) bilmiş.

Ancak kimler bilir? Tamamı ile dünyayı gönlünden çı-karmış. Dünya ile ilgili hiç bir arzusu yok. Onlar kim? Dün-yayı seven, dünyada arzusu olan. Makam mevkide arzusu olan. Bunların kendinden haberi olmaz.

Yevmül-beter nedir? Asır asırı tutmayacak, nesil nesili tutmayacak. Asır asır değişecek, nesil nesil değişecek.

Bu Nübüvvet zamanının hem meşayihî, hem üleması. Sahabe değil tabiinden. Hz. Ali Efendimizin dizinin dibinde yetişmiş, O'ndan okumuş, O yetiştirmiş. Zahir ve batın ilmini ondan öğrenmiş. O zaman insanlar ona çok hürmet edi-yorlarmış. Toplanmışlar, başına gelmişler. Demişler ki:

-“Ya Şeyh sen sahabeyi gördün, biz görmedik. Sen onlardan bize bahset. Söyle onlar nasıllardı?”

O da şöyle cevap vermiş:

-“Ben onlardan size nasıl bahsedeyim. Siz onları görseydiniz, onlara deli derdiniz, akıllı demezdiniz. Onlar sizi gör-selerdi, onlar da sizin müslüman olduğunuza inanmazlar-dı.” Onlar takvada yaşamışlar. Birbirlerinin mallarını kendi malları gibi bilmişler. Canlarını kendi canları gibi bilmişler. Ondan sonra maddiyat girmiş. Maddiyat girince daha onu yaşayamamışlar. Herkes kendi menfaatini düşünmüş.

Tasavvufu anlıyan, yaşayan için. Anlamayan yaşama-yan için değil. Yevmül-hisâb ki, kişi hiçbir şeyden zevk al-maz. Başka bir kelam:

Ne bir zevk i hâlâvet var

Ne bir zikr i ibadet var**Ne bir an istirahat var****Bu esrâr-ı nemî-dânem**

Yevmül-hisâb: Ruhû, manevî halleri görüyor. Ta ki kabir hesaplarını da görüyor. Kıyametteki hesaplarını da görüyor. İç aleminden geçiriyor. İşte "Mutu kable en temutu" sırrına mazhar olmak için.

Şimdi arzellersin Ümmü'l-kitâbı

Salih söylemeye başlamış. Kırk gün olmuş, kırk gün söy-lemiş. Şeriati, tarikati, hakikati, marifeti. Hepsini zikretmiş. Cümle olarak. "Yeter Salih, kes" demiş. Daha Salih konuş-mamış.

Hazret-i Şeyhimden giymişem tâcı

Bu tâc zikir tâcı.

"Ved-Duha" yüzü "vel-leyli" saçı

Bu tac zikir tacıdır. Yoksa meşayithe padişahlardaki gibi tac olmaz.

Ama bir de manevi padişahlar var. Manevi padişahlığa da zikir ile ula-şırılar. Onların ruhları yükselir, maneviyat padişahı olurlar.

Şeyhinin yüzünde duha güneşinin ışığı görülüyor. Ziyası görülüyor.

Duha güneşi: Kuşluk vakti güneşin en parlak zamanı oluyormuş. Yüzünde öyle bir nur var.

Saçında da siyahlığı var.

Olmak isteyenler fırka-i nâcî**Ziyâret eylesin pîrlerimizi**

Peygamber Efendimizin emri var. Ümmetimiz 73 fırka olacak. Bir tanesi fırka-i nâcî, 72'si fırka-i nâr. Fakat fırka-i nâcî olmak için pîrlerimizi ziyaret etsinler.

Cenâb-ı Hak:

"Sadıklarla beraber olun" buyuruyor.

Dünyada sadıklarla beraber olursanız, ahirette de onlarla beraber olursunuz. Kurtuluş burada işte.

Velilerimize inansınlar, sevsinler, tasdik etsinler. Onlarla beraber olsunlar ki, Fırka-i Nâcî olabileler.

Ama şimdi müslümanlar ayrılmışlar. Tefrika çıkmış, ay-rılmışlar. Fırka-i Nâcîye davasındalar. Ama bu söz ile olmaz ki. Söz ile olmaz, öz ile olur.

Her kim ki şahsi menfaati için makam, mevki gözetiyorsa veya makam, mevkiye ulaşmışsa, her kim ki şahsi menfaati için konuşuyorsa, karşısındakine garezen konuşuyorsa, onlar Fırka-i Nâcîye olamaz. Sözü de ALLAH için, işi de AL-LAH için, ameli de ALLAH için, hizmeti de ALLAH için olacak ki, fırka-i nâcîye olabilsin. İnsanlarda makam mevki bir varlık. Geçemez, amel de bir varlık, geçemez.

ALLAH'ın emri:

“Her kim ki ALLAH için alçalırsa, Biz onu yükseltiriz, her kim ki kibir sahibi ise onu da fakir, yoksul yaparız.”

Her kim ki düşmedi ayağa, çıkmadı başa

Mübarek Hz. Ömer'ül-Faruk Hazretleri, Şam fethedildi, Şam'a gidiyor. Kölesi ile beraber gidiyor. Binekleri bir tane. Bir tane deve varmış. Mübarek kölesine diyor ki:

-“Medine'den hareket ettik, gidiyoruz. Şam'a varıncaya kadar arkadaşız. Bu deveye sırayla bineceğiz. Beş saat ben bineceğim, beş saat sen bineceksin. Beş saatte ben bineceğim. Böyle böyle gideceğiz.” Neyse gidiyorlar. Şam'a girecekleri zaman köleye geliyor sıra. Köle ısrar etmiş.

-“Efendim sen bir halifesin. Şam'a giriyoruz. Tanıyan var, tanımayan var. Deveye siz binin” demiş. Mübarek:

-“Hayır. Olmaz. ALLAH'a karşı olamaz çünkü sıra senin demiş.

Şam'a giriyorlar. Köle, devenin üzerinde. Halife yerde. Şam halkı karşılamak için bekliyor. Hepsi kölenin elini öp meye girişiyorlar. Köle işaret ederek söylüyor:

-“Halife ben değilim. Halife O'dur.”

Bu zamanda bunu tatbik etmek kolay değil ama hiç de-ğilse gönülden yapalım.

Bir kimse makam, mevki sahibi olmuş. Kendisini yüksek görmemesi lâzım. Bir amel işliyorsak kendisini yüksek gör-memesi lâzım.

Tevazu! Tevazu! İnsanı yükselten tevazudur. Kendisini herkesten aşağı tutmaktır. Zaten nefsinin bilen o kendisini herkesten aşağı göremiyorsa nefsinin bilemiyor. Nefsinin bilemeyen Rabbisini bilemiyor. Nefsinin bilen Rabbisini bilir.

Kapısına gelenler olur irşad

Bilir nefsi ile Rabbini olur şâd

Buradaki irşadın manası kalbin açılmasıdır. Kalb açılır-sa, kalbin sırrı çıkar ortaya.

“Küntü kenzin mahviye” olur.

“Ben gizli hazine idim. Bilinmek murat ettim.”

“Ben yerlere, göklere sığmam. Mü'min kulunun kal-bine sığarım.”

Ama ALLAH'ı hiç unutmayacak ki ALLAH onun kalbinde olsun.

Hakikat: Ruhun yükselmesidir. Yükseltecek olan nedir? Ameldir. Ameli yoksa alçaltıyor. İnsan bir seviyede kalmaz. Dünyaya gelişte seviyesi birdir. 15 yaşından sonra mükellef oluyor. Cennette hep huriler oluyor.

Hûri: Hanımların baliğ olmadan ölenleri. İsterse Hıristiyan olsun, Putperest olsun, Mecusi olsun.

Gılman: Bu da baliğ olmadan önce ölen erkek. Fakat bunlar cenneti kazanıyorlar ama. Cennete diğer gelenlere hizmetçidirler.

Onbeş yaşından sonra yükselme ve alçalma başlıyor. İn-san ameli ile yükselir ve alçalırlar. Alçalır, alçalır. Aşağıya düşer, düşer, düşer. Ne kadar halkiyet varsa hepsinden aşağıya düşer.

ALLAH'ın halkiyeti üçe ayrılır.

1-Cemadat,

2-Mesnuat,

3-Mahlukat.

Bunların hepsi yok olacak. Bir daha var olmayacak. Ama insan yok olmuyor. İnsanı ALLAH tekrar halk edecek, diriltecek. Eğer cenneti kazanmışsa bütün halkiyetin üstünüdür. Cenâb-ı Hakk'ın zatından sonra ne kadar halkiyeti varsa, hepsinin üstünüdür. Cehennemi kazanırsa bütün mahluka-tın aşağısıdır. En kötü hayvan, hayvanların en aşağısı, hın-zırdır. Onun derisini debbağ kabul etmiyor. Bütün hayvanların, kedinin, köpeğin, tilkinin, canavarın hatta yılanın de-risini debbağ kabul ediyor. Hınzırın derisini kabul etmiyor. İşte Hınzırdan daha aşağıdır cehenneme düşmüşse.

Mübarek Beyazid-i Bestami Hazretleri O'nun kadar genç yaşında velî olan olmamış. Velayette yükselmiş. Bazı veliler vehbî oluyor, kesbî değil. Ama azınlıktadır. Ekseriyetle kesbîdir veliler.

Vehbî olanlar doğuştan bellidir. Konuştuğundan, hareke-tinden, zeki olmasından, sözlerinden, velî olacağı bellidir.

Meselâ: Abdülkadir Geylânî Hazretleri, yedi yaşında imiş. Bakmış ki bir amca çift sürüyor. O da heveslenmiş. Demiş ki:

- “Amca ver şu çifti, ver ben götüreyim” demiş.

Amca vermiş çifti beraber tutuyorlar. Gidiyorlar. Öküz dönmüş.

- “Ey Abdülkadir kendine gel” demiş.

- “ALLAH seni çift için mi halketti?” demiş.

Öküzden bu lâfî işitince ağlayarak eve koşuyor. Annesine söylüyor. Annesi de ayık bir hanımmış. Anlıyor bunu. Bağ-dat'a ilim tahsiline gönderiyor. Bağdat'a giden bir kervanın yanına katıyor. Kırk tane lirayı gömleğinin iç kısmına, dış yüzü ile astarının arasına, koltuğunun alt kısmına gelecek yerine dikeyiyor.

-“Haydi oğlum git” diyor.

Kervanla gönderiyor.

Yolda giderlerken bir eşkiya muhitinden geçiyorlar. Eş-kiyalar bunları çeviriyorlar. Götürüp bağlıyorlar. Soyuyorlar. Bu da onların içerisinde. Eşkiyaların başı çocuğu görünce bakıyor ki çok sevimli.

-“Çocuk senin neyin var?” diyor. Çocuk:

-“Benim de kırk tane liram var” diyor.

Fakat annesi onu hazırlayıp gönderirken:

-“Oğlum sana vasiyetim şu. Sakın yalan söylemeyecek-sin. Yalan söylersen sütümü helal etmem” demiş.

Evet, eşkiyalar, hepsinin üstünü soyup mallarını aldıktan sonra çocuğun yanına geliyorlar.

-“Ey çocuk demek senin kırk tane liran var, nerededir, bunlar?” diyorlar.

-“Koltuğumun altında” diyor.

Soyuyorlar bakıyorlar. Gerçekten orada. Eşkiyalar:

-“Behey çocuk senden bu liraları kimse ummazdı, bilmezdi. Niçin söyledin?” demiş.

-“Ben gidiyorum Bağdat'a ilim tahsiline. Annem beni bu kervana kattı, gönderdi. Ama bana “sakın yalan söyleme” diye vasiyet etti. “Ben de onun için yalan söylemedim. Yok desem yalan olacak” deyince eşkiya reisi birden ayrılıyor.

-“Bu çocuk kendi helâl malı için bile bize yalan söylemedi. Vah! Vah! bizim bu halimiz ne olacak?” diyor.

-“Çocuk! Ben artık bu meslekten vazgeçtim. Sen benim için duâcı ol. ALLAH'tan affımı dile” demiş. Mahiyetindeki-lere demiş ki:

-“Ben artık bu mesleği işlemeyeceğim” Onlar da:

-“Sen yanlış yolda iken biz seninle beraber idik. Şimdi doğru yolda niçin senden ayrılalım, beraberiz” demişler. O-rayı terketmişler.

Daha önce kimsenin geçemediği o bölge emin bir bölge olmuş.

Beyazid-i Bistami Hazretleri de çocukluğunda kerametle-rini gösteriyormuş. Şeyh Şiblî Hazretlerinin sohbetine gider devam edermiş. Şeyh Şiblî Hazretlerinin de bir sözü var. Hiç evlenmemiş. Ona sormuşlar ki:

-“Niye evlenmedin?”

Şöyle bir ifade de bulunmuş:

-“Dediler niçin evlenmedin, sen. Dedim kendim baliğ ol-madım ben. Veliliğe varınca baliğ oldum.”

Bu da nedir? Manevi durum. Manevi durum ancak o za-man yaşanır. O da ancak kırk yaşında olur. Bakınız, meselâ:

Zahirde, beşeriyette buluğ çağı 15 yaşındır. Velayetin, ru-hun buluğ çağı ise kırk yaşındır. Zahirde bir insan hayırdan, şerden mükelleftir. Fakat, hayır, şer günah-sevap... Kırk ya-şında bir ayrılması olur. Kırk yaşında ayrılabilir. Niçin? Çün-kü insanların gençlik çağı kırk yaşına kadar. Altmış yaşına kadar orta çağ. Altmış yaşında ihtiyarlık çağıdır. Vücutta kırk yaşına kadar gelişiyor. Kırk yaşında duraklama yapıyor. Altmış yaşından sonra gerileme başlıyor. Eğer bir insan kırk yaşında da amele başlamazsa çetin olur.

Zamanımızda gençlerde bir uyanma var. Bir dönüş var. ALLAH'a şükür. Birbirlerini getiriyorlar. Hep birbirlerine aşı yapıyorlar, çoğalıyorlar. Ama bir kısım gençlerde olurmuş “Daha yaparım” dermiş. Bu tip gençler de diğer arkadaşına “Gel arkadaşım, sen

daha gençsin. Biraz ye, iç dünyada safa sür” diyor. Zevk safa amele manidir. Bu gençlerde, gençliğin vermiş olduğu duygudur. Veya arkadaşı ona bu tavsiyede bulunuyor. Bunlar doğru değil. Bu kadar gençler ölüyor. Bunların ihtiyar olacaklarına senedi var mı?

Ya ölür giderse? Amel üzerinde iken ölürse imanı %90 garantidir. Amelsiz öldü ise imanı %90 tehlikededir. Çünkü niçin? Amel ALLAH'ın emri. Resulullah'ın emri.

“Amel imanın muhafazası.”

İmanı muhafaza eden amel. Amel olmazsa iman muha-faza edilmez.

İşte şudur ki: Veliler, insanlardan seçiliyor. Veliler insanlardan seçilmişlerdir. Bir kelâm var.

Seçtikleri oldu nebi

Sevdikleri oldu veli

Nebiler daha önce seçilmişler. Nebi olarak geldiler. Veliler dünyaya geldikten sonra çalışmaları ile kazanmaları için veli oluyorlar. Bunların içerisinde de kesbî değilde, vehbî olanlar var ki, onların veli olduğu belli oluyor. Beyazidi Bestami Hazretleri böyle imiş. Şiblî Hazretlerinin sohbetle rine devam edermiş. Küçükten bile belli olsa yine de ona bir üstad lazım. Yunus Emre'nin buyurduğu gibi

Niceleri gittiler mürşid aray

Arayanlar buldu derde devayı

Bin kez okur isen aktan karayı

Bir kamil mürşide varmasan olmaz

Bin sene medrese ilmi okusan yine bir mürşide ihtiyaç var. Ama nasıl? Yetişmiş bir mürşide, seni de yetiştirecek bir mürşide ihtiyacın var.

Gel gardaş gidelim göle

Nice aşıkların bağrını dele

Cebrail delildir Ahmet'e bile

Bir kamil mürşide varmazsan olmaz

Evet Beyazidi Bistami Hazretleri, çok akıllı, çok dürüst. Artık parmakla gösteriliyor. Güzel ahlakları, güzel fiil ile. Şiblî Hazretlerinin sohbetlerine devam edermiş.

Sakın şöhret kazanmayın. Şöhrette afat vardır. İşte mürşit odur ki: Bir insanın şanını şöhretini kırsın. İlmini, amelini, her merhametini elinden alsın. Bakınız. Şems, o kadar ilim ve amel sahibi Mevlâna'yı ne yaptı.

İlmiyle insanlara sevilmiş, övülmüş, itibar kazanmış Mevlâna'ya öyle hareketler yaptırdı ki... Gerçi Mevlâna o hareketleri iradesi ile yapmadı. Mevlâna oldu cansız alet. Yatırıyor, kaldırıyor, konuşturuyor. Tasavvuf öyledir. Evliya-ullah'ın tasarrufuna kapılan kişi ceryana kapılmış gibidir. Halk onu o kadar sevmişken, o kadar kıymet vermişken, halkın gözünden öyle düşürdü ki... Ta Tebriz'den geldi onu irşad etmeye. Umumiyetle mürid meşayihini arayacak. Ama bazı anlarda da, bazı insanlarda da meşayih müridini ara-yıp buluyor. Kendini yetiştirmede, öyle bir safhaya gelmiş ki ilmi ve ameli ile halktan seçilmiş. Yükselmiş, yükselmiş, seçilmiş. Orada tıkanmış kalmış. Daha gidemiyor.

Bakınız:

Gönülden perde-i hicâb açıldı
İlm-i ledünnîden bezm içildi
Cümle esmâ birbirinden seçildi
Herbiri bir gûnâ elvân eyledi

Meğer hâb-ı gafletteydim uyandım
Cümle esmâlardan renge boyandım
Bâb-ı müsemmâda kaldım dayandım
Azalâırım âh u figân eyledi

Bu nedir? 1001 esmânın nûrundan geçer. Sifat nûrunda dayanır, kalır. Bu makamdan bir makama geçirecek birisi lâzım.

İşte Mevlâna, esmâ nûrundan geçmiş. Sifat nûruna ula-şamamış. Onu Şems gelmiş ulaştırmış. Esmâlardan geçmez-se, cisimlerden geçmezse, sıfat nûruna ulaşamaz.

ALLAH'ın üç nuru var. Esmâ nûru var, sıfat nûru var, zat nûru var.

Esmâ nuru isimlerden tecelli eder.

Sıfat nûru cisimlerden tecelli eder. Cenab-ı Hak'kın sıfat nûru cisim olarak her ne olursa olsun hepsinden tecelli eder. Cisim olarak ister canlı olsun, ister cansız olsun insandan, hayvandan, ottan, ağaçtan, taştan, hepsinden tecelli eder.

Bakınız Kelâm-ı Kibârda:

Bihamdillah kâmu vârim sen oldun

Her eşyada talep-kârım sen oldun

Neye baksam seni anda görürüm

Bu mânâda medetkârım sen oldun

Bu nûrların tecellileri farklıdır. Meselâ şu anda saat on. Saatin bulunduğu yerde ki tecelli eden nûrla, salonun dört duvarı ile beraber, kirişler, tavan hepsinden tecelli eden nûr bir olabilir mi?

Esmâ nûru 1001 isminin nûru.

Sıfat nûru 8 sıfatının nûru.

Zat nûru doğrudan Zat'ının nûru.

Önce esmâ nûru ile kalp büyür. Sonra sıfat nûruna geçer. Büyümezse geçemez. Esmâ nûru ile kalp nasıl büyür? Ce-nâb-ı Hak ne buyurmuş?

“Beni kalbinizden gizli zikredin.”

ALLAH'ın Zat'ına mahsus olan ismi. Lafzâ-i Celâl'dir. 1001 isminin içerisinde Zat'ının ki Lafzâ-i Celâl. Batın ulema onu şu şekilde haber veriyor.

Gaibte olan görünmeyen ismi, Lafzâ-i Celâldir. Lafzâ-i Celâl ALLAH'ı tarife işaretir.

ALLAH'ın Zat'ına mahsus olan (H) harfi var. O da Laf-zâ-i Celâl'in altında yazılı. Bu kelime Kur'ân yazısında üç harften meydana gelmiş.

Bundan ayık olan arif oluyor. Ondan ayık olan Rabbi-sından ayık oluyor. Tek bir nefesi ALLAH'ı anmadan olursa arif sayılmıyor.

Bunları ALAH bizim için halketmiş. Bunlarda sayımız olursa ALLAH'ın da fazl-ı tevfiki olursa, birleşebilir, elde edebiliriz. Sadece kulun say'ı ile elde edilmez. Bu say' ile insan nimetin kapısına gidiyor. Burda nimet: Apartman, araba, köşk, fabrika, mücevharat değil. Nimet sadece dün-yada cennetin nimetlerini kazanmak değil. Kulun nimeti nedir? ALLAH'tan gelen ruhunu ALLAH'a ulaştırdı ise nimeti odur. Bu da çok

kolaydır, çok da çetindir. Bu nimeti ALLAH kulu için halketmiş, ALLAH kulu için çetin bir şey halketmemiştir.

Çetinlik kulun tembelliğinde, ihmalliğinde. ALLAH tembelleri de ihmalcileri de sevmez. Sen sevmediğin kimseye bir şey verir misin? Vermezsin. Sevdiğine de herşeyini teslim edersin. ALLAH kuluna yapamayacağı bir şeyi emretme-miştir. Kulun yapamaması, ancak ihmalliktir, tembelliktir. Kul say'ı ile ALLAH'ın kapısına gider. ALLAH'ın fazl-ı tevfiği ona ulaşır. Kişi ameli ile cennete girmez. Kişi nasıl cennete girer?

ALLAH'ın fazl-ı tevfiği ve kişinin mertliği onu cennete so-kar. Mertliğin sınırı yoktur. Bu mertlik kalbinde. Cesedinden de mertlik, canından da mertlik.

Dört halife, bunlar tâbi seçkinler.

Sahabeler hep müsâvi mi?

Sahabe: Peygamber Efendimiz'in yüzünü görenler. Sohbe-tini, mübarek yüzünü, mucizelerini görenler. Bunlar inanmayanlar değil. İnanmayanlar küfre gittiler.

Sahabenin içerisinde ensâr farklı. Ensârdan farklı olan muhacir. Ensâr niçin farklı? Mallarını, canlarını feda ettiler. Muhacirlerin de onlardan farklı olması, mallarını, evlatla-rını, ailelerini bırakıp geldiler. Muhacirin içerisinde Bedir muharebesine, Uhud muharebesine katılanlar da onlardan farklı.

Onlardan da farklı olanlar var. Aşere-i Mübeşşere var, on kişi. Cennet ile müjdelendi. Bunların içerisinde de Hulefa-i Raşîdin var. Bunların içerisinde de seçilen Sıddık-ı Ekber Efendimiz. Onun için Peygamber Efendimiz buyurmuş ki:

-“Bütün ehl-i imanın imanını terazinin bir gözüne koy-salar. Yarığârım Ebubekir'in imanını da bir gözüne koysalar, hepsinden ağır basar.”

Ama dört halifeninde hepsinin bir özelliği var. Dördü de halife, tabii müsaviler. Ama bunlarda olan hassalar vardır. Birinde olan diğerinden farklıdır? Nedir?

Sıddık Ekber Efendimiz: Hepsinden daha sadakatli imiş. ALLAH O'nun sadakatini övüyor.

Sıddık-ı Ekber Efendimiz'in sadakatı ile Cenâb-ı Hak se-mavât halkına övünüyor, Meleklerle övünüyor.

“Benim böyle sadık kulum var” diye övünüyor. Resulûl-lah'a da bildiriyor.

Hız. Ömer'in adaleti. Adaleti var da, sadakati yok mu? Var.

Her insan bir cisim taşıyor. Bu cisimde dört madde var. Fakat bu dört madde her insanda müsavi değil.

Bazı insanda ateş fazladır. Bazı insanda amelde tembellik vardır. **Su-hava-ateş-toprak**. Cesed bunlardan halkedilmiş. Bunların birisi olmazsa insan yaşayamaz.

Vücut gösteren su ile toprak. Hava ile ateş göstermez. Ama vücudu ısıtan bir ateş var. O ateşte bir sınırdadır. Ateş sınırdan aşağı da düşse insanı öldürür. Yukarı da çıksa insanı öldürür.

Bir de teneffüs var. Havadır insanı yaşatan. Ama görünmez. Bu dört madde her insanda mevcuttur.

Ateşi fazla olan insan şer oluyor. Kavga yapmak için bahane ararmış.

Suyu galip olan da insanları birbirine düşürüyor.

Toprağı galip olan tembel.

Havası fazla olanda kendini beğenmiş

İşte Hülafa-i Raşîdin'de de Sıddık Ekber Efendimizin sa-dakati daha üstün oluyor. En evvel inanan O oldu Peygam-ber Efendimize. Peygamber Efendimiz'le tebliğ'e gidiyorlar. Tebliğ'de taş yağması yapıyor müşrikler. Taş yağmur gibi geliyor. Peygamber Efendimizin etrafında pervane gibi dönüyor. Taş sağına geliyor, sağına sığıyor. Taş soluna geliyor, soluna sığıyor. Arkadan gelirse arkasına sığıyor. Önden gelirse önüne sığıyor.

-“Niçin böyle yapıyorsun?” Diye soruyor Peygamber Efen-dimiz.

O da?

- “Ya Resûlullah bu taşlar banadır.” Diyor.

Peygamber Efendimiz bir yara almış Hz. Ebubekir yüz yara almış.

Hz. Osman'ın da edebi, hayası, terbiyesi. Melekler dahi, noksan sıfattan berî oldukları halde Hz. Osman Zinnûreyn Hazretlerinin edebine, hayâsına gıpta ediyorlar.

Hz. Ali Efendimiz bütün varlığını Peygamber Efendimize adıyor. Halbuki Hz. Ali Efendimiz varlıklı bir kimse değil, yiyecek bir şey bulamıyor. Kullanacak birşeyi de yok. Bir tek seccadesi var. Hasır veya seccade. Ona sarılıp namaz kılıyor.

Bir sefer Cebrail'e Peygamber Efendimiz sormuş:

-“Yârîgârım sen bu sıfatta hiç gelmezdin. Bu nedir?” De-miş ki.

-“Ya Resûlullah. Senin yârîgârın Ebubekir. Bütün malını ALLAH yoluna, Resûlullah yoluna yok etti. Giyecek birşey bulamadı. Namaz kılmak için böyle bir hurma lifine sarıldı. Cenâb-ı Hakk'ın çok hoşuna gitti. Emretti meleklerle. Hepsini bu kıyafete soktu.”

Bu dört halifenin hepsinde aynı özellikler var ama Sıddık Ekber Efendimizin cömertliği daha üstün imiş.

Hz. Ali Efendimizin cömertliği de çok farklı. Onu söyleyemeyiz. Söylesek de anlayamayız.

Kafirin bir tanesi bir kıza aşık olmuş. Bir şeyhte rüyasında gördüğü bir Hıristiyan kızına aşık olmuş. Herşeyini bırakıp o diyara gitmiş. Hıristiyan dinini yaşamış. 7 sene çabalamış. Sonra o kıza almış. Ondan sonra da ömrü boyunca ağlamış. ALLAH'a yalvarmış. Her ağladıkça ALLAH onu terakki ettirmiş.

Salih Baba'da:

Çektiğim derdi belâyı Şeyhi San'â çekmedi

Söyle açsın babını derbânım ALLAH aşkına

...

Dûhter-i tersâ yüzünden ta Yemen'de berk urup

Âhiri güttürdü hınzır Mürşid-i San'â'ya aşk

“Salih evlat, sadaka-i cariyedir.”

“Şeriatı muhafaza eden tarikattır.“

Hoş geldiniz, safa geldiniz. Feyiz getirdiniz. ALLAH'a şü-kür, çok şükür. ALLAH taklidimizi tahkike çevirsin.

Amelimiz tarikatta ve şeriatta görmüş olduğumuz hiz-metler.

Şeriat ALLAH'ın emirleri, yasakları; Kur'an, Sünnet.

Tarikat ta aynısı, gayrısı değil. Şeriat-tarikat birdir. Birbi-rine merbudiyeti vardır. Aynı ayrı değil. Biz ruhumuzun nasıl olduğunu bilemiyoruz. Ruhumuzun esrârını, sırrını bilemi-yoruz. Cesedi dolandıran ruh çıkınca, ceset yok olup gidiyor. Öyle ise bileceksiniz ki, **şeriat ceset, tarikat ruhtur.**

Cenâb-ı Hak “Kur'ân'ı insanlara indirdik” buyuruyor. “Peygamberi de insanlara gönderdik.” Kur'an'ı Peygamberi tanımayan insan vahşi hayvandır. Âmentü'nün şartların-dan birisi de öldükten sonra dirileceğiz. Dirilince ne olacak? Haşir, neşir var. Dünya âleminde ne yemiş? Neden yemiş? Nasıl yemiş? Ne harcamış? Nasıl kazanmış? Ne içmiş? Ne-rede gezmiş? Ameli nedir? Bunların hesabı görülecek. Bu hesaplar bittikten sonra, insanlar iki zümreye ayrılacak, ce-hennemliklere vesika verilecek. Onları cehenneme. Diğerle-rine de verilecek onlarda cennete ayrılacak. Ayet bunlar. Ce-hennem çok azaplı bir yer. Cennet ise çok safâlı bir yer. Sonu yok, ilelebet yaşayacak.

İnsan kıymetini nasıl bulur? İnsan velayet sahibi olur. İnsanlardan seçilmiş olur. Velî olur, velî olması için ne ile se-çilecek. Şeriatı, tarikâtı olacak, tarikâtı olmazsa avamdır. emsali mislidir. Ne zaman ki tarikâtı olursa emsali misillü değil.

İnsanlardan ileri geçer. İnsanlar seçilir.

Velî demek: ALLAH'ın varlığını taşıyan bir insandır.

ALLAH'tan gelen ruh ALLAH'a ulaşınca ALLAH'ın iradesi bizde tecelli ediyor. Bizim irademiz ALLAH'ın iradesine karışıyor. ALLAH'ın aklı bizde tecelli ediyor. Kim bunlar? Velîler ve nebiler.

Hızır Aleyhisselâm Tevrat sahibi. Âzîm bir peygamber iken bilmediği bir ilmi Hızır Aleyhisselâmdan gitti öğrendi. Hızır Aleyhisselâm da bir velî. Nebi değil. Aslında Hızır Aleyhisselâm ab-ı hayat içmiş, çok yaşamış. Her gelen nebi-nin kitabına uyması mecburiyeti var.

ALLAH'ın kanunları değişiyor ya? Hızır Aleyhisselâm ha-yattadır. Onun da ameli vardır. Öyle ise Kur'ân'dan evvel ne vardı? İncil. İncille amel ediyordu. Her gelen kitaba uy-muştur. Ve her gelen nebiye hizmet görmüştür. Zahirde Ce-nâb-ı Hak ne buyurdu?

-“Ya Kelîmim o ilimden sen bir harf bilmiyorsun.” Niye böyle buyurdu Cenâb-ı Hak? Çünkü ona sordular.

-“Ya Kelîmullah senden daha alim kimse var mı?” diye. Onun verdiği cevap:

-“Hayır benden alim kimse yok” oldu. Haklı cevap verdi. Soranlar da haklı. Niçin? Burada anlaşılmayan bir sır var.

ALLAH kanununu değiştiriyor. İnen kitaplar ALLAH'ın kanunlarıdır.

Çünkü Tevrat indi. Suhufların hükmünü kaldırdı. Suhuf İbrahim Aleyhisselâm'a inen on suhuftu. Yüz suhuf dört peygambere inmiş.

Evvelâ on suhuf Hz. Adem'e inmiş. O onunla amel etmiş. ALLAH ona emirlerini öyle bildirmiş.

Şit Aleyhisselâm'a 50 suhuf inmiş. Hz. Adem'e (Babasına) inen on suhufun hükmü kalkmış.

Oldu altmış suhuf. Otuz suhufta İdris Aleyhisselâm'a indi oldu doksan. En son on suhuf İbrahim Aleyhisselâm'a inmiş. Suhuflar tamam oldu. Onun ki devam etmiş. Büyük kitap-lardan Tevrat inince o da kalktı. Böylece ona “Ya Kelîmullah senden daha alim kimse var mı?” Diye sormak haklı idi. Ni-çin? Ondan önce gelen peygamberler vardı. Hz. Musa Kelî-mullah Şuayib Aleyhisselâm'dan gitti asayı aldı. Asa cennetten gelmişti. Hz. Adem'le beraber cennetten gelmişti. Bu asa Peygamberlerden birbirlerine emanet vererek, vererek, saklıya, saklıya Şuayib Aleyhisselâm'dan Hz. Musa'nın eline kadar

geldi. Şarktan garbe hükmeden Firavun'u o asa ile yendi, asanın marifeti ile. Böyle olduğu halde "Benden baş-ka alim yok" dediği için ALLAH'ın hoşuna gitmedi.

ALLAH'ın karşısına varlıkla çıkılmıyor.

Biz İbrahim milletindeniz. Peygamber Efendimizin de cediti. Peygamber Efendimizden sonra ALLAH'ın indinde en çok sevilen Halil İbrahim Aleyhisselâm'dır. ALLAH-u Teâla ona "DOSTUM" dedi.

"DOSTUM İBRAHİM" demiştir. Onun büyük ameli misa-firserverlikmiş. Misafir gelirse yemek yer, içermiş. Misafir gel-mezse, yemek yemezmiş. Bu nedenden üç gün üstüste oruç tutmuş. Sonra da gönlüne gelmiş. "Benim gibi oruç tutan var mı?" diye buda ALLAH'ın hoşuna gelmemiş. Ona hikmetlerini göstermiş.

ALLAH'u Teala: Hz. Musa'yı Hızır Aleyhisselâm'a gönderdi. Ondan ledünnî ilmini öğretti. Tasavvuf ilmi budur. ALLAH kullarına kalbinden doğdurur. Cenâb-ı Hak vasıta-sız bildiriyor.

Peygamberlere vasıtalı bildirmiştir. Meleğin gelmesi va-sıtaadır. Ama evliyaullahın böyle bir delili yoktur. Evliyaullah'ın delili nedir? Kuds-i hadisinde buyuruyor ki, Cenâb-ı Hak:

"O veli kulumun konuşan dili benim dilim, O veli kulumun gören gözü benim gözüm, O veli kulumun işiten kulağı benim kulağım, O veli kulumun uzanan eli benim elim, O veli kulumun düşünen aklı benim aklım."

İşte delil bu Hadis-i Kudsiler. Şüphe götürmez. Ayet kadar geçerlidir. Ayete inandığımız kadar ona inanacağız.

Nebilerde nübüvvet ve velayet vardır.

Velîlerde sadece velayet vardır.

Tasavvuf kitaplarında "velayet nübüvvetten büyüktür" deniliyor. Buradaki büyüklük bir peygamberin nübüvveti-nin velâyeti büyüklüğü anlamındadır. Zahirde şüphesiz delil olan nübüvvetidir.

Zahirde Cebrail Kur'an-ı Kerim'i getirdi. Ama, Peygamber Efendimiz, Cebrail gelmezden de Cenâb-ı Hak ile görüşürmüş, konuşmuş. Doksan bin kelâmı konuşmadı mı ALLAH ile? Mirac'ta Cebrail yok. Cebrail kaldı aşağılarda. Ama Cebrail den sonra Peygamber Efendimiz yedi vasıta ile daha gitti. O vasıtaların hepsinin bir kalacak yeri vardı. Kaldı. Sonra Peygamber Efendimiz ALLAH ile başbaşa kaldı. Mevlid-i Şerifte geçiyor.

Gel habibim sana aşık olmuşam

Cümle halkı sana bende kılmışam

Evet. Peygamberlerimizde velâyet var, Nübüvvet var. Pey-gamberlerimizin velâyetleri nübüvvetlerinden büyüktür. Yoksa bir velînin velayeti nübüvvetten büyük olamaz. Bir nebinin milyonlarca ümmeti olmuş.

Milyonlarca velîsi olmuş. Ümmet-i Muhammedin velîsi hesap edilir mi? Sayısını ALLAH bilir. Bunlar nerden almıştır gücü, nübüvvetten almışlar. Nasıl bir velî nübüvvetten (Ne-biden) büyük olabilir?

Hızır Aleyhisselâm'ın yanına gittiği vakit sanki bir er gibi yakasını, paçasını toplayarak gitmiş, ondan müsaade al-madan da ona selâm vermemiş.

Hızır Aleyhisselâm'ın yanına gittiği vakit sanki bir er gibi yakasını, paçasını toplayarak gitmiş, ondan müsaade al-madan da ona selâm vermemiş.

Süleyman Aleyhisselâm'da: Bütün inse cinse, bütün mü-kevvenata, ne kadar canlı varsa, hatta cansızlarında, rüzgârları da ALLAH onun emrine vermiş. Denizde, karada, havada, ne kadar varsa hepsini onun emrine vermiş, Melekler hariç. Öyle iken Belkis'in köşkünü kendisi getirmiyor. “Kim getirecek onu?” diyor. Uzak yerden gelecek.

Cinler var, ALLAH onları o kadar hareketli yaratmış ki, öyle bir maharet vermiş ki, ama bir evliya cinden daha ma-haretli oluyor. Cinlerden peygamber gelmemiş, cinlerden velî yoktur. Mürşitler cinlerin de mürşidi oluyor. Mürşitler var ki mürşid-i sakaleyn. Nasıl ki Peygamber Efendimiz in-sin, cinsin peygamberi idi, zamanın gavısı ve Kutbu'l-Aktabı olan velîler, mürşid-i sakaleyn olurlar. Çünkü onlar her asırda bir tane oluyorlar. Yeryüzünde bir milyon velî olsa, GAVS bir tanedir. KUTBU'L-AKTAB bir tanedir. Kutbu'l-irşad değil. Bunlar mürşid-i sakaleyn olurlar. Bugün insanlar içe-risinde seçilmiş olanlar, velî olanlar cinlerden daha da ma-haretlidir. Daha da marifetlidir. Cinlere de ALLAH öyle ma-haret halketmiş ki onlar göz çırpıda şarktan garbe gidiyorlar, şimşek çakar gibi. Sonra bir tane adamın, bir milyon adamın yapamadığını bir cin yapar. Fakat bir insanın ulaş-tığı maharet onları da geçiyor. Meleği de geçiyor. Melekten de üstün oluyor. Ama velî olan bir insan için durum böyle. Çünkü velî olan kimsenin ruhu terakki etmiştir. ALLAH'tan gelen ruh ALLAH'ın ZAT'ına ulaşmıştır. Öyle ise o gücünü ALLAH'tan alıyor. Cine vermiş olduğu gücü, melekere ver-diği gücü, o insana veriyor. Böylece o insan hepsinden üstün oluyor. Evet bunlara inanmak lazım insanlar için.

Şeriat, tarikat, hakikat, marifet var, insanlar için.

Nakşibendi Efendimizin ve büyük zatların, şimdiki velî-lerde de var mıdır? Vardır. Ama şimdi gizlenmiş, emir yok. Onlar da ki yetki alınmıştır. Tarikatın sahibi de Peygamber Efendimiz, şeriatın sahibi de Peygamber efendimiz. Ama şeriatı da muhafaza eden tarikattır, velîlerdir.

Olardır şehir-i ilmin pâsubânı

Şeriat ilminin bekçisi de olardır, diyor. Meselâ; İncil niye o kadar tahribata uğramış? Onlar da velî az imiş. İncilde velî az imiş. Hz. İsa'ya oniki kişi inanmış. Bunları da asacaklarmış, onlar da dağılmışlar, hepsi bir tarafa gitmişler. Gizli gizli neşredebilmişler, onun için tahribata uğramış.

Ta ki, Kur'ân gelmeden evvel, Peygamber Efendimiz gel-mededen evvel, İncil tahribata uğramıştı. İncil'e göre amel etmiyorlardı. İncil'i kendilerine uydurmuşlardı. Ama onların içerisinde hakikaten İncil'i yaşayanlar vardı. Onlar azınlıkta ve gizli idiler.

Meselâ: Ashab-ı Kehf deniliyor. Bu kadar söyleniyor. Bu kadar ziyaretçiler gidiyor. Orada Peygamber de var. DAL-YAN Aleyhisselâm, Peygamberdir. Tarsus'un arkasında, ka-biri de orada mevcut. Fakat ondan hiç insanlar bahsetmi-yorlar. Ziyaretçiler Tarsus'a gidiyorlar. Ashab-ı Kehf ziyaret ediyorlar da, duymadıkları için onu ziyaret etmiyorlar. Dal-yan Aleyhisselâm Peygamber. Ashab-ı Kehf ise Ben-i İsrail'in velîlerinden. Niye bu böyle olmuş? Onlar küfrün şiddetinde, küfrün baskısında inançlarını yaşamışlar. Gizli gizli yaşa-mışlar. O yönden terakki etmişler, velî olmuşlar. Duyulmuş bilinmiş “Halkı teşvik ediyorlar. İrşad ediyorlar.” diye, bunları öldürmek istemişler. Dağdaki mağaraya tepeden inmiş-ler. ALLAH'ın halkiyeti orada, ALLAH onlara uyku vermiş, uyumuşlar 200 sene uyumuşlar, çürümemişler, Cenâb-ı Hak ne buyuruyor?

“Biz onları sağdan sola çevirdik, soldan sağa. Daima ha-reket ettirdik ki, çürümesinler diye.” Bu arada onları takip eden köpek var, kelp. ALLAH onlara da aynı muameleyi yapıyor. O Kelp te dirilecek. Halbuki insandan ve cinden başka dirilecek hiçbir mahluk olmayacak. Ama o ebedi cennette yaşayacak. ALLAH'ın cilveleri. Bunlar Cenâb-ı Hakkın hikmetleri. Burada bizim anlayacağımız ne olacak? Velînin peşine takılan bir kıtmiri (köpeği) Cenâb-ı Hak cennette ya-şatacak.

Gelelim şimdi; Nuh Aleyhisselâm Ulu'l-âzim bir peygamber. İnsanların ikinci babasıdır. Onun oğlu da ebedi cehennemde kalacak, yanacak. Niçin?

Çünkü o babasına tabi olmadı. Hatta babası onu kurtarmak için gemiyi sürdü kurtaramadı, boğuldu. Binmiyor ki gemisine, kaçıyor. Acıdı tabii, evlat.

-“Yarabbi sen benim ehlimi suya garketmeyecektin?” diyor.

Cenâb-ı Hak'tan tenkid duydu.

-“Ya Nuh! O senin oğlun ama ehlin değil. Senin ehlin sana inanıp gemiye binenler.”

Bakınız Ulu'l-âzîm bir peygamberin oğlu ehli olmuyor ve cehennemde yanıyor. Bir kıtmir de bir veliye takılıp giderse onu da ALLAH cennette yaşatıyor.

ALLAH bizi insan olarak halk etmiş. İnsan olduğumuzu bilelim. İnsanlık şerefine layık olalım. Bakın şimdi!

Bir altın var, kıymetli. Onun da çeşitleri var. Mücevherat çok çeşitli çeşitli. Hepsinin aslı nedir? Topraktan alınmıştır. Bunlar taştan, topraktan ayırt ediliyor, aslı o. Bir de kömür var, onun da aslı toprak. Demek ki bu insanların maddesi toprak olduğu için, bu ceset cehenneme gider yanarsa kö-mür olur. Cennete giderse mücevherat oluyor. Cenâb-ı Hak dünyayı da insanlarla ziynetlendirmiş. Cenneti de insanlarla ziynetlendirecek, süsleyecek. Kelâm-ı Kibar:

Sen olmuşken kamu halkın emiri

Yeter oldun bu dünyanın esiri

Diyor ki: Sen bütün mahlukatın amirisin, üstünüsün. Ni-çin bu dünyaya esir oldun? Dünyaya esir olanlar ne du-yarlar? Kıymetlerini kaybediyorlar. Dünyaya esir olanlar kimler? Dünyayı çok sevip günah bilmeyenler, sevap bil-meyenler. Ameli yok, günahı çok. Hepsi dünyanın esiri. Bir kelam da var ki:

Latîf-i âlemin ara gör duracak yer mi bura

Çok kıymetli, kibar bir alem var senin için. Orayı iste. Bu süfli âleme niye takılıp kalıyorsun sen? Evet.

Şeriat, tarikat yoldur varana

Hakikat, marifet ondan içerü

Şeriat cesetle, tarikat ruh ile dir. Tarikat olmazsa ruh te-rakki edemez. Şeriat insanı bir noktaya kadar götürür. O da nedir? Hayvanî sıfattan beşeri sığata getirir. Cehennemden kurtarır. Cennete götürür.

Şeriat nedir? ALLAH'ın emirleri. ALLAH'ın yasakları. Ce-nâb-ı Hak buyuruyor ki:

Biz Kur'ân'ı dağlara arzettik, yüklenemediler. Dağlara ver-dik te dağlar almadılar. Biz taşıyamayız dediler. İnsanlar yüklendi Kur'ân'ı.” Kur'ân ALLAH'ın emri. Dağlara ALLAH'ın bir emri var mı? Onlar için bir ibadet var mı, yasak var mı? Yok. Demek ki, bu insan ALLAH'ın emrini yerine getirirse dağlardan da güçlü. Dağlardan da kıymetli, dağlardan da büyük. Onun için.

Salih Baba ne buyurmuş:

Himmetü'r-ricâl sende

Taklû'l-cibâl sende

Erenlerin himmeti dağları yerinden kaldırır. Savurur yok eder. Onun için buyurmuş:

Yek nazar eylese Arifi-billah

Ashl kemhâreyi mücevher eyler

Bu da onun kelamı. Arif-i billah. ALLAH'tan ayık olanlar. ALLAH'tan ayık nasıl olur? ALLAH'ı unutmamak.

Bil şeriat emrî nehyi bilmek imiş ey gönül

Hem tarikat râh-ı Hakk'a gelmek imiş ey gönül

Marifet Hak ile meşgul olmak imiş ey gönül

Şeriat: Emri, nehyi bilmek.

Tarikat: ALLAH yoluna girmek.

Şeriat ta ALLAH yolu ama, tarikat emniyetli bir yol. O-rada hiç tehlike yok. O yola giren sapa sağlam çıkar. Hiç bir tüyüne hata gelmeden merciine ulaşır. ALLAH'tan gelen ruh ALLAH'a ulaşır.

Şeriat ise emniyete alınmamıştır. O yolda soyguncular var. Vurguncular var. Şeriatta riya var. Gösteriş var. Şeriat ALLAH'ın emri. ALLAH'ın emirlerinde, namaz geliyor başta. Kur'ân-ı Kerim'de otuzaltı yerde namazı emrediyor. Cenâb-ı Hak: “Namazdan sonra, (ebeveyninize ihsanda bulunun.) annenize babanıza hizmette, ihsanda bulunun. Hürmette bulunun. İkranda bulunun” buyuruyor.

Namaz ibadetin ufku, Namaz dinin direği, Namaz mü'minin miracı.

Bu binanın kolonları olmasa bu bina durur mu? Dur-maz. Namaz olmazsa insanın dini çöker. Zaten başta na-maz geliyor. Kelâm-ı Kibârda buyurmuş:

Riyâ ile olan amel seni nârdan halas etmez

Cenâb-ı Hak buyuruyor:

“Namaz kılanlar Veyl deresinde azap görecek.” Böyle bir ayet var.

Niye, namaz dinin direği oluyor da ondan. Namaz kılanlar niye azap görüyorlar ki?

ALLAH öyle buyuruyor. Çünkü bir amel var. Bir de itikat var. İtikatsız ameller böyledir. Demek ki onu bir alet edinmiş, sanat edinmiş. Veyahutta onu bir menfaata yöneltmiş. Onunla insanları kandırıyor. Namaz kılarak kendisini müslüman gösteriyor.

Kötü malını iyi satmak için. Malını fazlaya satsın. Veya gösteriyor ki; bir makam mevki versinler ona. Veya insanlar onu sevsin diye, onlarla geçinmek için. Onlardan yararlanmak için ne yapıyor? Namaz kılıyor. Böyleleri münafık olu yorlar. Bu münafıklık vakt-i saadet'te de varmış. Kıyamete kadar da devam eder. Münafık olup namaz kılanlar “Veyl deresinde azap görecekler” buyuruyor Cenâb-ı Hak.

İki ayet var. Namazla ilgili. Bunlar birbirinin tam tersi. Birisinde buyuruyor ki:

“Namaz insanları her bir münkirattan geri alır.”

Birinde de buyuruyor ki:

“Namaz insanları hiçbir kötülükten geri almaz.”

Demek ki, şeriat ALLAH'ın emri. Burada da namaz başta geliyor. Öyle ise namaz kılan bir kimse, oruç tutan bir kimse, kendisini ibadette gösteren bir kimse, eğer itikatı yoksa cehennemde yanacak. Çünkü o emniyetsiz yola girmiş. Bir de namazına riyâ katıyor. Bu nedir? Her zaman kılmıyor da, bazan kılıyor, bazan kılmıyor. Kendi başına kaldığı zaman, veya zevke, safaya gitmiş, oraya dalmış namazını kılmıyor. Gelmiş, dört tane müslümanın içerisinde onlarla beraber namaz kılıyor. Veyahutta sadece cumadan cumaya gidiyor. Veya 24 saat içerisinde bir vakti de camide kılmıyor. Bunlar nedir? Riyâ budur. Böyle namaz insanı kurtarmaz. Bir de namazı ona varlık oluyorsa, ALLAH'ın karşısına varlıkla çıkılmaz.

Bir insanın tarikati var da namaz kılmıyor mu? Bir in-sanın tarikati var da beş vakit namazdan fazla namaz mı kılıyor? Eksik namaz mı kılıyor? Yok. Orucu fazla mı tutuyor? Yok. Eksik mi tutuyor? Hayır. Yalnız nafîle ibadetler var-dır. Nafîle ibadetleri tarikati olmayan da işleyebilir. Cenâb-ı Hak:

“Kulum bana nafîle ibadetle yaklaşır” buyuruyor.

Tarikati olmayanlar nafîle ibadetler yaparlar. Fakat on-ların nafîle ibadetleri kendiliklerinden olduğu için, emir hu-dudunda olmadığı için onlara riya karşıdır. Onlara

şeytan el atar. Onlar amel varlığına düşer. Amel varlığından kurtulamazlar. Amelinden dolayı kendisini insandan üstün görür. Halbuki Cenâb-ı Hak ne buyuruyor:

“Her kim ki ALLAH için alçalırsa, biz onu yükseltiriz” bu-yuruyor:

Öyle ise amel, ilim, insanı alçak gönüllü yapmalıdır. A-mel, ilim insanı yükseltiyorsa, zararlıdır. Yararlı değildir, kurtaramaz. Hadiste var:

“Kişi ameli ile cennete giremez.” Ancak:

“ALLAH'ın fazl-ı keremi ve kişinin mertliği kişiyi cennete sokar.”

ALLAH'ın fazl-ı keremi. Kimlere? Mertlere, cömertlere. Fa-kat sadece elinden üç kuruş Ahmed'e vermişsin, beş kuruş Mehmed'e vermişsin. Yok, yol yaptırmışsın, cami yaptırmış-sın. Bunlar değil mertlik. Amelde de mertlik vardır. Canda da mertlik vardır. Vücutunda, bedeninde de mertlik vardır. Bedeninden de mertlik edecek. Mert aslında nefsini yenen-dir.

Merdin bir anlamı, malından, kendinden veren.

Merdin bir anlamı da güçlü olmak, esas mert güçlü olan-dır. Güçlü olansa nefsinin yenendir.

Kahraman olanlar hasmını bastı

Kemenkeş olanlar yayını astı

Senin ilmin, amelin var. Ama hiç ilmi ameli olmayanın ayaklarının altına, onun seviyesine inebiliyor musun? Onun ayaklarının altına yüzünü koyabiliyor musun? Koyacaksın! Alçalmak bu demek.

Firak-ı yâr ile ahu enin ol.

Ayaklar altında zîr u zemîn ol

Toprak ol. Çiğnesinler seni. Ayaklar kimde? İnsanlarda. Ayaklar altında toprak ol çiğnen. Ama ilim insanı alçaltmaz, yükseltir. Tasavvuf ilmi insanı alçaltır, alçaltır. Zahirde alçaltır, manada yükseltir. Onun cesedi alçaldıkça, ruhu yükselir. Bir insanın cismi zahiren yükseldikçe, manen al-çalır. Çünkü ALLAH'ın emri böyle.

“Kim ki tekebbür, kibir sahibi olursa biz onu hakir, yoksul ederiz.” buyuruyor Cenâb-ı Hak.

İşte Kelâm-ı Kibar'daki;

Yâr: ALLAH. Firak: ALLAH'tan ayrılmış gelmiş ruh. Senin ruhun ALLAH'a aşıktır. ALLAH'tan başka bir şey istemez. Ne dünya ister, ne mal ister. Ne de evlat ister. Bunları nefis isti yor. Ahireti de nefis istiyor. Cenneti de nefis istiyor. Ruh bunların hiçbirini istemez. Ancak ALLAH'a aşıktır. ALLAH'ın cemâlini görmek ister. Ama ALLAH'ın cemâlini kimler görürler? Dünyadan geçecek, ahiretten geçecek, cânından ge-çecek ki, cânânı bulsun. Terk-i cân olmayan cânânı bulamaz. ALLAH'ın emri de böyledir zaten.

Onun için terk-i dünya olması lâzım. Malı çok olsun, ma-lının olmaması değil. Malı olsun ama emir hududunda ol-sun. İbadeti ile beraber olsun. Bu malı haram yerlerden ya-sak yerlerden kazanmasın. Yasak yerlere harcamasın. Gön-lüne girmesin, sevmesin. Malının çobanı olsun. Malının ço-banı olduğunu bilirse, o malı ALLAH için harcar, ALLAH için kazanır. Bu ne demektir?

Bir ağa vardır. Bir sürü koyunu olur. 200, 300, 500 neyse bir çoban tutar. O mal kimin oluyor? Ağanın oluyor. Çoban ne yapıyor? O sürüyü muhafaza ediyor. Ama sürü kendinin olsa bir tanesini isteyenlere vermez. Ağa dese ki “Ahmed'e on tane koyun ver.” Çoban “vermem” diyemez ki. Mehmed'e de “beş tane getir keselim” dese çoban bunu vermemezlik ya-par mı? Yapamaz.

Öyle ise kişi malının çobanı olduğunu bilirse ALLAH için kazanır. ALLAH için harcar.

Bu mal sende emanettir

İşin daim hiyanettir

Kamu nefse siyanettir

Ne çok sevdin bu boş hanı

Bu haneden mânâ bu dünyadır. Görünen cisimlerin hep-si. Bunlar hep masivadır. Bunlar yok olup gidecekler. Bun-lara niçin aldanıp kalıyorsun? Dünyayı sevdiğin için alda-nıyorsun. Bunlar suret. Gözüne çok güzel görünür. Ama bunlar seni aldatıyor. Bu emanetlere de hiyanetlik ediyorsun. Bunlar neler?

Elin, dilin, gözün, kulağın, ayağın, kalbin. Dünya sevginden dolayı bunlara hiyanet ediyorsun.

Halbuki emanete hiyanetlik günah-ı kebâir, büyük gü-nahtır. İnsan cehennemden kurtulamaz. Gözümüzle her ya-sağa baktıkça günah-ı kebâir. Bu dilimizle her yasağı ko-nuştukça günah işliyoruz. Ayağımızla yasak yerlere gitti-ğimiz zaman yasak işliyoruz. Her yasağa elimizi uzattığımız zaman yasak işliyoruz. Bize emanet olan kalbimizde kötü

şeyleri düşünüyorsak, orayı kirletiyoruz. Kalbimiz ALLAH'ın evi. Siz evinizi kirletip oturabilir misiniz? O halde kalbimize de ALLAH'tan başka düşünceler koymayacağız, emaneti ko-ruyacağız. ALLAH Kur'ân göndermiş. Kur'ân'a sınımsız sa-rılmamız lazım.

Cenâb-ı Hak: “Biz insanı çok kıymetli halk ettik.” buyuruyor.

Ama hangi insan? Şeriatı, tarikatı, hakikatı, marifeti olan insan.

Tarikata şeriatla ulaşıyor. Şeriatsız tarikata ulaşamaz. Şeriatta eksikliği varsa tarikatı yok demektir. Şeriat tamam olacak ki tarikata geçebilsin. Tarikat şeriatın üzerinde. Tari-katı da anlayıp yaşayacak ki hakikate geçebilsin. **Tarikatı yaşayabilmek için: Güzel ahlak sahibi olacak. Güzel amel sahibi olacak. İnsanlara yararlı, faydalı oluyor.** Çünkü şeriat ALLAH'ın emri, ALLAH diyor ki:

“İnsanlara zararlı olmayın. İnsanlara yararlı olun. İnsanları sevin. İnsanları sayın. İnsanları çetinlikten kurtarın. Elinizle, dilinizle, malınızla onlara yardımda bulunun.”

79 ahlak-ı zemime nefsin sıfatlarıdır. Nefsin sıfatlarından kurtulamazsan, sen de ahlak-ı hamide yok. Kötü ahlaklar var. Nefis denen bu mahluk münkirdir. Rabbısına münkirlik yapar. Bu nefis Rabbısının bütün nimetlerini inkar eder. Bundan nasıl kurtulacağız?

79 ahlak-ı zemimesinin bir kısmı, hatta bir çoğu şeriatla gider. Bir kısmı da tarikatla gider.

Peygamber Efendimiz ahlak-ı hamideden sohbet ettiği zaman, Sıddık Ekber Efendimiz:

-“Yâ Resûlallah bu ahlak-ı hamideden ben de de var mı?” Diyor.

O da:

-“Sen de cem olmuş Yâ Ebubekir” diye buyuruyor. Ta-mamlanmış. Niye tamamlanmış? O kadar sahabenin içe-risinde ALLAH emrediyor.

-“Yanına Ebubekir'i al. Hicret et” diyor. Mağaraya bera-ber giriyorlar.

Mağarada ona zikir tarif etti.

-Yâ Yârgârım ağzını yum. Dişini dişinin üzerine koy. Dilini üst damağına birleştir. Kalbinden “La ilahe illallah” de.”

-”Yâ Ebubekir sen de 79 ahlak-ı hamide mevcut, hepsi tamam.”

O dar zamanda, sıkıntılı zamanda düşman peşlerine gel-miş. Mağaranın ağzında gümül gümül gümülüyorlar. “Bu-raya girmiştir. Girmemiştir.” diye konuşuyorlar. O dar za-manda, ne yapmış? Ona tarikat talimi vermiş. Zikir vermiş. Mağara da vermiş.

Öyleyse “tarikat yok” diyenler nedir?

ALLAH yolunda eşkiyadır. ALLAH'ın yolunu kesiyorlar. Bırakmıyorlar ki insanlar ALLAH'a gitsin. Tarikatı inkâr kü-fürdür. Evliyaullah'ı inkâr küfördür. Çünkü Peygamberin de velâyetini inkâr etmiş oluruz. Zaten onlar sadece peygamberin velayetine değil ki, nübüvvetine de inanmıyorlar. Va-habiler var. Bunlar yayılmışlar. Türkiye'ye de sıçramışlar.

ALLAH korusun, Cenâb-ı Hak korusun. ALLAH onların şerrinden bütün inananları korusun.

Onlar nübüvveti de inkâr ediyorlar.

ALLAH'a giden yol çok uzaktır. Şeriatla bu yol uzar. Ta-rikat ALLAH'a giden yolu kısaltır. Şeriatla bu yol bitmez. Ama şeriatsız da hiç gidilmez.

Kul ile ALLAH arasında tek bir vasita vardır. O da meşa-yih. Çünkü ALLAH'ı sana sevdirecek odur. Seni ALLAH'a götürecektir O'dur.

Salih Baba Hazretleri öyle buyurmuş:

Salih kapında bir kuldür

Geda şahından mesuldür

Geda: Kul. Şahta: Efendisi.

Burada bir EFENDİ var ki Rabbımız.

Birde var ki Peygamber Efendimiz.

Bir Efendimiz de var ki Şeyh Efendimiz.

Mevlâm demek EFENDİM manasına gelir. ALLAH'ta E-fendimiz.

Peygamber Efendimiz de Efendimiz. Mürşidimiz de Efen-dimiz. Mürşidimizin Efendimiz olması. Peygamber Efendi-mizi mürşidimizle tanıyacağız. Onunla bileceğiz. Onunla bulacağız.

ALLAH Efendimizse, Peygamber de Efendimiz, Mürşit de Efendimiz. ALLAH'ı onunla göreceğiz. Onunla bileceğiz. O-nunla bulacağız, ALLAH'ın emri.

Habibim seni seven beni sever, Seni sevmeyen beni sevmez

Salih Baba ne buyurmuş:

Anın nûru Muhammed'den değil mi

Zuhûrâtı muhabbetten değil mi

...

Cemâlin göreni hayrân eder ol

Gönüller şehrinde seyrân eder ol

Kime buyurmuş? Mürşidine.

Evliyaullah'taki nûr Peygamber Efendimiz'in nûrudur.

ALLAH Peygamber Efendimizi muhabbetinden halk etti. Bizi de O'nun nûrundan halk etti. Bizi muhabbetinden halk etti. Bizim aslımız muhabbettir. Muhabbet ALLAH'ın sevgisi. ALLAH bizi sevgisinden halk etti ise, biz O'nu niye sevmeyelim? Biz O'nu sevmesek O'na hıyanet etmiş olmaz mıyız? Öyle ise sevicek ALLAH'tır. Cenâb-ı Hak:

“Mallarınız, evlatlarınız sizin için fitnedir.” Buyuruyor.

ALLAH'a şükür inşaallah malımız fitne değildir. Ama ev-ladımız fitnedir. Ondan kurtaramayız. Ondan da kurtula-lım. Eğer evladımızı ALLAH için seversek, ALLAH'ı daha çok seversek, o da fitne olmaz.

(Bak, diğer sohbetlerdeki İbrahim Peygamber ve İsmail Hikayesi)

Evet, evlatlarımızı Hak için sevelim.

Hak için sevdiğimin var mı vebali

Evlat her şeyden çok sevilir. Annenin babanın evladına o kadar çok sevgisi var ki, icabında canından fazla seviyor.

Evladı ateşe atıldığı zaman babası kendisini atar. Babası, kendisini atmazsa da annesi atar. Her baba atamazmış. Ama her anne atarmış. Bunun da geçmişte bir hakikatı var ki. Cenâb-ı Hak Kur'ân'da bize bildiriyor.

Geçmişte ehl-i küfürden de dünyaya hakim olanlar ol-muşlar.

Nuhdunaz isminde bir tanesi. Çok zalimmiş. Dünyaya zulmü ile kendisini saydırmış. İnsanlara zulmediyor. En bü-yük zulmü de şu: Büyük bir alan ortasında büyük bir ateşi yakıyor. O ateşi nâr ediyor. Oranın üzerinden insanları yalın ayak geçiriyormuş. O insanların ateşten hoplamasından, zıplamasından, keyif alıyormuş. Zalim, bir seferinde insanları toplamış, oradan geçirecek. Geçenler görünüyor, sağlam çıkmıyor.

Fakat Annenin bir tanesi oğlu ile berabermiş. “Ben yana-yım oğlum kurtulsun” demiş. Memelerini kesmiş, oğlunun ayaklarının altına bağlamış, herkes yanmış, o hanım da öl-müş, oğlu kurtulmuş. Demek ki annenin şefkati babadan daha fazla oluyor. Babanın da vardır ama şefkati.

Demek bu kadar sevmiş olduğumuz evlatlarımız fitne olabiliyor bize. Ama ALLAH için olursa fitne değil tabii. ALLAH için olması için onun sade dünyasını değil, ahiretini de düşünelim. Sadece maddesini değil, maneviyatını da düşünelim.

Şimdi maddiyat düşünülüyor, evladı zengin olsun, tahsilli olsun başka bir şey düşünülüyor. Biz de diyoruz ki: “Tah-sili de olsun, zengin de olsun, ameli de olsun. Ama biz tahsilini düşünürken, din ilmini de düşünsek, kültür ilmi ile zenginliğini ALLAH'a bıraksak. Cenâb-ı Hak ne dilemişse o olur. Bizim görevimiz ona din ilmini öğretmek. Bunu ya-parsak muvaffak oluruz. Ama diğerlerini yaparsak muvaffak olamayız. Zaten ehli dünya olan bunu düşünmüyor. O zaman fitne oluyor. Evet hayırlı evlattan bizim faydamız var. Bizim kurtuluşumuz var. Bizim için büyük bir ameldir. Amelsiz evlattan sen zarar göreceksin. Ameli olmayan evlat azabı gördükçe senin yakana sarılacak. “Yâ Rabbi benim hakkımı bu babamdan al. Bana öğretmemiş ki ben işleyeyim.” Eğer salih evlat ise her amel işledikçe ALLAH'tan sana mağfiret diliyor. Senin azabını kaldırıyor. Baba evlattan öyle yararlanıyor. Salih evladın varsa, ona İslamiyeti öğrettinse, o amel işledikçe sana hisse ayrılıyor. Sadaka-i cariye oluyor. Senin azabını kaldırıyor. Bunu hocalarda vaazların da söy-lerler.

Adamın bir tanesi ölmüş. Çocuğu geriye kalmış. Hatta bu çocuk, ölürken yokmuş, ana rahminde imiş. Çocuk o öldükten sonra dünyaya gelmiş. Velîler kabristandan geçerken kim azap görüyor, kim azap görmüyor, görürler. Evliyaul-lah'ın, bir tanesi oradan geçerken bakmış ki, adamın bir ta-nesi azap görüyor. Her geçtikçe fatiha okumuş. Onun aza-bını görürmüş. Bir seferinde bakmış ki azabı kalkmış. Al-lah'tan sormuş:

-“Yarabbi sen alimsin, kaadirsin. Bu ruh burada azab gö-rüyordu, azab kalkmış. Ölünün ameli olmaz. Amelsiz de azabtan kurtulunmaz. Nasıl kurtuldu?”

-“Ey benim velî kulum. Kulum isyan etti. Günahı için azap görüyordu. Fakat onun kendinden sonra bir oğlu oldu, büyüdü. Annesi onu hocaya gönderdi. Hoca ona besmeleyi, benim ismimi okuttu.

“Bismillahirrahmanirrahim”

Benim ismimi andı. Benim şanıma düşmedi ki oğlu be-nim ismimi okusun da ben onun babasına azab çektireyim. Böylece azabını kaldırdım.”

Bakın Efendiler:

Salih evlat sadakayı cariyedir. Onun için baba evlattan yararlanıyor. Evlat babadan yararlanamaz. Çünkü evladı, terbiye eden anne-babadır. Dinini imanını öğrettiği için faydalanıyor. Baba öldü gitti. Öğrettiği islamiyeti oğlu yaşı-yorsa ondan faydalanıyor. Bir de babası ona birşey öğretmemişse azabı vardır. Evlat senin yakandan sarılacak, hem de ne diyecek.

-“Yarabbi bu zalim babamdan benim hakkımı al.”

Teveccüh demek ALLAH'a yönelmek demektir. Biz de yö-neldik inşallah. Buraya bir taklid için gelmemişsinizdir in-şallah. Buraya hicvetmek için gelmişse bu neye benzer bili-yor musunuz?

Nisan yağmuru var. O yağmurun katrelerine yılan ağzını açarmış. Onun karnında zehir olurmuş. Denizdeki balık ta ağzını açarmış. Orada da kıymetli bir cevher olurmuş, “dür” isimli çok kıymetli mücevher olurmuş. Aynı yağmur. Ce-nâb-ı Hak:

“Biz insanların güzelliğine, boyuna, soyuna değil, kalple-rine nazar ederiz.” buyuruyor.

Kötü niyetle gelmişse o zehirlenir. Yağmur yılanın ağ-zında nasıl zehirlenirse o da zehirlenir. Evet eğer iyi bir ni-yetle gelmişse, bu sohbet olur. ALLAH'ın rahmeti, ALLAH'ın rahmetinden tecelli eden yağmur katreleri gibi kalbimize düşer. İyi niyetle geldinizse “dür” olur, kötü niyetle geldinizse “zehir” olur, zehirler. ALLAH inşallah evvelâ nefsimi, sonra da sizi hüsnüniyet sahibi etsin.

ALLAH iyi niyetten hüsnüniyetten ayırmasın. AMİN!

“Şöhrette afat vardır.”

Hoş geldiniz. Muhabbet getirdiniz. Feyiz getirdiniz.

ALLAH feyzinizi artırsın.

ALLAH muhabbetinizi artırsın.

ALLAH sonunuzu hayır getirsin.

Çok hayırlı ömürler ihsan etsin.

Cenâb-ı Hak vücudumuzu sağ etsin. Hayırlı ameller, hayırlı ömürler ihsan etsin.

ALLAH arzunuza ulaştırın.

ALLAH ilminizi artırsın.

ALLAH hulûsunuzun, ihlasınızın barını, meyvasını yedirsın.

İyi niyetle gelmiş olasın. Buraya gelmiş olmanız en bü-yük ameldir. Uzak yerlerden geldiniz, zahmet çektiniz, para harcadınız. ALLAH zahmetinize rahmet versin.

ALLAH emeklerinizi zayi etmesin.

ALLAH hamdinizi, şükürünüzü artırsın. Hamdolsun, şükrolsun.

Çok şükürler olsun. Nihai şükürler olsun. Rabbimizin ihsanına, keremine şükürler olsun. İhsanda bulunmuş. Lutufta bulunmuş. Bağışta bulunmuş. Bizim, iyiliğimizden, bildiğimizden değil. Rabbimizin lutfu ihsanı. ALLAH zayi ettirmesin.

Nimetlere şükür var. Şükür olmazsa nimet azalır. Azala, azala yok olur. Şükür olursa nimet çoğalır, çoğalır. Deryalar gibi olur. Nedir nimetimiz? ALLAH bizi müslüman halk etmiş. Bundan daha büyük nimet olur mu?

Çok yaşayan da ölür, az yaşayan da ölür. Zengin de ölür, fakir de ölür. Herkes yok olup gidiyor. Esas sonsuz hayat orada. Esas sonsuz hayat ahirette. Ahirete inanmak lazım. Ahirete inanmayanlar Ehl-i iman sayılmamışlar. O zaman ne olur? İnsan ehl-i küfür olur. Onların azabı büyük. O za-man ebedî cehennemde kalırlar. Âmentü'nün altı şartı var. Birisi de ahirete inanmak. İnsanlar nefisini arındırmalıdır. Nasıl olacak arındırmak?

İnsanlar sanki dört tarafı siyah perde ile kaplı bir yerde. Etrafı duvarla örülmüş. Bu duvarları cam ederse dışarıyı görür. Ceset perde oluyor. Bu ceset yok olunca duvarlar yok oluyor. Bu perde hem camdır, hem de siyah bir duvardır veya siyah bir perdedir. Ruhu karanlıkta kalmış. Ne zaman ki insan gafletini giderirse, o ceseti olur cam. Daha onun ruhu karanlıkta kalmaz.

Biz bir ruh taşıyoruz. Bu Ruh Allah'tan gelmiştir. Neye benzer bu? Derya var, okyanuslar var, deniz var. Hepsi deniz aslında bunların. ALLAH'ın rahmeti bir okyanus, okyanuslarla kıyas edilmez O. Bu yağmur katreleri nereden geliyor? Okyanustan geliyor. Fakat bir katre ile bir okyanus bir midir? Milyonlarca yağmur katresi toplandığı zaman ancak su olup akar. Ama o su olur akarsa okyanusa gider karışır yine. Veyahutta topraktan kaynayıp çıkan sular var. Bir kısmı var ki serçe parmağımız kadar. Bir kısmı da var ki adamı alıp götürecektir güçte. O kadar kuvvetli akan su deryaya gidiyor. Nasıl gidiyor? Nehire yakın oluyor. Nehirin yatağı deryayı bulana kadar gidecek. Deryayı buldu mu, daha hareket yok. Ama deryayı bulana kadar bir sesi var, bir hareket var. Deryayı buldu mu, hareket ve ses biter. Ama nehri bulamayan, dere, çay, ırmak deryaya gidemez. Nehirden mana evliyaullah'tır. Deryadan mana ALLAH'ın zat'ı azametidir. Katrede bizim ruhlarımız ama bu ruhlar deryayı bulamazsa yok olur.

ALLAH'tan geldik. ALLAH'a gidecek isek, ALLAH'ın rahmetini kazanmak var. ALLAH'ın gadabını kazanmak var. Gadabını kazanan da gidiyor ALLAH'a rahmetini kazanan da gidiyor. ALLAH'ın gadabı ve rahmeti kimler için?

Bizler için. İnsanlar için. Onu bizim elimize vermiş. Onu bizim say'ımıza gayretimize bırakmış. Akıl ve irade vermiş ki onu bilelim diye. Akıl vermiş ki, yararlı nedir, zararlı ne-dir, bilelim. İrade de vermiş ki, o zararlı şeyden kendimizi koruyalım. Mesela, şurada bir ateş yanmış, sana doğru ge-liyor. Kaçacaksın ki, kurtulasın. Orada da bir nimet var.

Gi-deceksin ki oraya, alabilesin. Cenâb-ı Hak, akıl vermiş ki, bizim için yararlı şeyleri elde edebilelim. Yararlı olan şeyler ALLAH'ın emirleri, zararlı olan şeyler ALLAH'ın yasakları. Bunu her akli olanın bilmesi lâzım. Her akli olan mesuldür bundan. Bilecek. Ancak bilmeyen delilerdir. ALLAH delilerden kâr-zarar, hayır-şer, helâl-haram sormuyor. Akıllı kim? Kazancını, kârını, zararını, harcamasını, yemesini, içmesini bilen. Maddi kârını-zararını bilenler akıllı. Öyle ise bu akli ALLAH bize niye vermiş? Yararlı nedir? Zararlı nedir? Bilelim diye. Cüzi iradeyi niye vermiş bize? Yararlı şeyi gidip alalım. Zararlı şeyden de kaçalım diye. ALLAH bu kadar mükevvenatı halk etmiş. ALLAH'ın halkiyyeti üçe ayrılır:

Cemadat, mesnuat, mahlukat. Cemadat: Yer, taşlar, kayalar, madenler. Bunların sayısı yoktur. Cenâb-ı Hak şöyle buyuruyor:

“Kara topraklarında, insanların hiç bilemeyeceği, bula-mıyacağı yerler olacak, kıyamet kopana kadar.”

Bugün bakınız, dünyaya hükmeden Amerika Kitasının kaç senelik mazisi var ki? Ne zaman bulundu? Halbuki dün-yanın ömrü çok öncedir. İnsanlar 1492'de Amerika kıtasını bulunca oraya gidip yerleşmişler. İş-güç sahibi olmuşlar.

Mesnuat: Yerin bitirdikleri. Yerin sebzesi, meyvesi. (Neba-dat)

Mahlukat: Yerin üzerinde taşıdığı canlılar. İnsanlar da mahluktur, Cin de mahluktur, Melek de mahluktur. Ama melek insanlara müsavi bir mahluk değildir. İnsanlar müsavilikte kalmıyorlar. Seviyesinde kalmıyorlar. Bir insan se-viyesinde kalmazsa ya aşağı iner, ya yukarı çıkar.

Madem ki insanda bir irade var. Bu iradesi ile ya yükselir, ya alçalır. ALLAH bir akıl vermiş ki, kârını-zararını bilsinler diye. Bir irade de vermiş ki, o kârını-zararını korusun diye. Şimdi bizde orta vasattayız. Yukarıda diyelim ki altınlar var, mücevherat var. Çıkarsak onları elde ederiz. Aşağıda kömür var, odun var. Ateş almış yanıyor. İnersen sen de yanarsın orada. Ama biliyorsunuz ki aşağıda ateş var. O yanan ne-dir? Cehennem. Onun için cehenneme inanmak imandan-dır. Öldükten sonra dirileceğimize inanmak imandandır. Yu-karıdaki mücevherattan maksat cennettir. Çok kıymetli bir yer. Öyle ise, biliyorsan orayı, çık oraya. Niye ateş yanan yere iniyorsun? İnme, çık. İşte bu insanlara ALLAH akıl ver-miş. Kârını-zararını bilsinler diye irade vermiş ki, kâr etsin. Zarardan kaçınınsın. Onun için Cenab-ı Hak “insanlar hüsrandır” buyuruyor. Hüsrân zarar. Ama

bu zarar manevî zarar. Maddî zarar değil. Maddî zarar bizim için manevi kâr sayılıyor. Maddi zararı da ALLAH'tan bilirsek. ALLAH bize ikramda bulunacak. ALLAH:

“Biz insanları, mallarının, canlarının övenlerinin azalması ile imtihan ederiz. Sabrederlerse bize gelecekler. Geldik-lerinde bizim onlara mükâfatımız olacak.” buyuruyor.

ALLAH'ı çok zikretmemiz lâzım. Terakkimiz de budur. Biz şimdi buradayız. Hıristiyanların, Mecusilerin, Yahudilerin, ateşe tapanların, güneşe tapanlarının hepsinin çocukları, İs-lâm fitratı üzerine doğar. Onlar 15 yaşına girdikten sonra annesi babası yahudi ise, oda yahudi olur, hıristiyan ise, oda hıristiyan olur, müslüman ise, oda müslüman olur. Ate-şe tapıyorsa, onlar da ateşe taparlar. Her hayvanın yavrusu annesinin peşinden gider. Her kuşun civcisi arar peşinden gider. İnsanlarda da dinî terbiyeyi çocuk, annesinden baba-sından alıyor. Ama onbeş yaşına girdikten sonra ayırım baş-lıyor. Çünkü mükellef oluyor. Günahı-sevabı, hayır-şerri, bilmiyorsa, seçmiyorsa bu sefer de aşağıya iniyor.

Bu aşağıya inmek, inmek ne demektir? Bir köpeğin güna-hı, sevabı yoktur ki cehenneme girsin. Köpek ot gibi bitti, ot gibi gitti. Köpeği ALLAH insanlara hizmetçi halketti, sürülerini bekliyor, bahçesini bekliyor, kapısını bekliyor. Hepsini insanlara hizmetçi halketmiştir Cenâb-ı Hak. En zararlı olan hayvanı bile bizim için hizmetçi halketmiştir. En zararlı ola-nın da bir yararlı tarafı var da bilemiyoruz.

Nuh Aleyhisselâm gemiyi yaptı. Gemiye bindi. Gemide su yok, tufan yok. Cenâb-ı Hak emretti ki:

- “Ya Nuh! Her hayvandan bir çift al.”

Dişili, erkekli onları aldı da ondan sonra tekrar ürediler. O zaman hınzırı da aldı gemiye. Aslanı da aldı gemiye. Domuzu da aldı ki gemide olan pislikleri yesin diye. Bu do-muzun burnuna fare düştü, pıskırdı. Bu defa fare gemiyi delmeye başladı. Çünkü zararlı hayvan. Cenâb-ı Hak:

- “Ya Nuh aslanın belini sıva” dedi.

Aslanın omuzundan kedi düştü. Eğer kedi orada halkolmasaydı, fareler gemiyi deleceklerdi. Gemi batacaktı. Bütün bu hayvanlar insanlar için hizmet görüyorlar. Zararlı oldukları kadar yararlı tarafları da var. Ama göremiyoruz:

Cenâb-ı Hak:

“Biz insanları ve cinleri halkettik. Bizi mabut bilsinler.”

Bu kadar mahlukatın içerisinde niçin insanları, cinleri halkediyor Cenâb-ı ALLAH?

İnsanlar, cinler madde değil, ruh taşıyorlar. Ruh yok ol-maz. Bu cesetler dünyaya gelmeden önce ruhun nerelerde, ne kadar süre kaldığı bilinmiyor. İlm-i ezelde ruhlar halk edilmiştir. İlm-i ezeli ise ALLAH'ın kendi bilgisidir. Ne kul-larına, ne ulemasına, ne de nebisine bildirmemiştir. Fakat ilm-i ezelden bu zamana kadar gelmişler. Semâda çok â-lemeler var. Âlemlerden geçmişler gelmişler. Dolana dolana gelmişler. Sayısız ruhlar gelmiş. Evvelâ Hz. Âdem'e ruh indirmiş Cenâb-ı Hak. Biz onun tohumlarıyız. Ancak ALLAH ezelde halk etmiş. Ruhlarımız ilm-i ezelde “belâ” demiş. A-ma bunu ruhumuz dememiştir. Ona dedirten ALLAH. İlm-i ezelde bizi seçmiş. Ruhumuza “belâ” dedirtmiş. Bizi küfürde koymamış. Ehl-i Küfür olanlar da dünyaya gelmişler. Ama ALLAH'a inanmamışlar. İnen kitaplara inanmamışlar. Bazı-ları bazı peygamberlere inanmamışlar. Öyle Peygamberler olmuş ki hiç inanmamışlar. Öyle olmuş ki, bir tane ümmeti olmuş. Hiç inanmayanlar olmuş. Hiç ümmeti olmayan Pey-gamber olmuş. Peki inanmayanları olan peygamberler za-manında bizi halketseydi, şeriatları battal olmuş olan kitapları battal olmuş olan dönemde bizi halketseydi Cenâb-ı Hak?

Battal olması da ALLAH'ın dileğiyle olmuştur. Eğer o ki-taplar Hak tarafından battal olmasaydı, onlar da müslüman sayılırdı. İncil ve Tevratı kabul edenler müslüman sayılırdı. Bu kitaplar ne kadar tahrip edilse bile aslı vardır. Hakikatı vardır. Bunlar ALLAH tarafından değiştirilmiş. Çünkü ALLAH'ın kanunu değişmiş. Onlara Tevrat'ta ve İncil'de, nasıl kazanıp, nasıl harcayacakları, yaşama biçimleri bildirilmiş. Fakat ibadetleri sadece kilisede kalmış. Battal olmamış olsa bile başka bir yerde amelleri yoktur.

Ama bizim peygamberimizi Cenâb-ı Hak sevdiğinden do-layı O'na her yeri mescit kılmış.

Abdülhalik Gücdevanî Hazretlerinin Evliya-yı Kebîr is-minde bir müridine vasiyetnamesi var. Ama o vasiyet hepi-mizedir. Çünkü bu tarikatın kurucusu Abdülhalik Gücdeva-nî Hazretleri bizim hatmemizin-teveccühümüzün sahibi O'dur. O icat etmiştir. Bu vasiyetname nedir?

Evvelâ diyor ki: “Şöhret kazanma! Şöhrette afat vardır.” Onun için bizim büyüklerimiz tarihlere geçmemişlerdir. Şöh-rette afat vardır.

Mübarek, Erzincan'da Terzi Baba isminde bir zat var. Ke-rametleri var, meşhur bir zattır.

Fakat Şah Dedemiz olan Pîri Sami Hazretleri demiş ki:

“Eğer Terzi Baba'nın derecesinde halife çıkartsam ikiyüz tane çıkarırım” demiş ve bu sahihtir. Fakat:

“Şöhret kazanma, şöhrette afat vardır. İsmi hüccetlere yazdırma.”

Veysel Karânî Hazretleri ile Peygamber Efendimiz sağ-lıklarında birbirlerini görmemişlerdir. Ama Peygamber Efen-dimiz vasiyet etmiştir ki “Hırkamı O'na götürün” diye. Gö-türen kim?

Hz. Ali Efendimiz ve Hz. Ömer. İki halife. Hırkayı alma-dan evvel hırkanın hakkını vermiş. (Secdeye kapanmış.) Hırkayı başlangıçta almamış.

Birbirlerini hiç görmedikleri halde. Uhud Muharebesinde kafirler taşla saldırınca Peygamber Efendimizin diş kırıldı. Bu sahneyi ta Yemen'den görmüş. Taşı almış, dişlerini kır-mış, evet.

İşte maneviyatta bu derece de Peygamberimize yakın. Hırkayı götürdükleri zaman, secdede uzun bir süre kalmış. Onlarda “bu bayıldı mı, uyudu mu?” diye kaldırmışlar. Kal-dırılınca demiş ki:

-“Niçin acele ettiniz. Ben hırkanın hakkını icra ediyordum. Ümmeti Muhammedin günahkârlarının affını AL-LAH'tan diliyordum. Dörtte üçünü bağışlattım, dörtte biri kalmıştı.”

Peygamber Efendimiz, Üveys hakkında yaptığı sohbetin tatbikatını mübarekler orada hırkayı verirken görüyorlar. (Bak I. Gülden Bülbüllere)

Neyse hırkayı veriyorlar. Hz. Ömer Radyallahu hakkın-da Peygamber Efendimiz buyurmuştur ki:

-“Benden sonra peygamber gelseydi, Hz. Ömer gelirdi.” diye.

İşte Hz. Ömer; Peygamber Efendimizin Üveysî metheden çok hadislerini biliyor. Ondan istekte bulunuyor:

-“Ya Üveys bize bir nasihatta bulunsan.”

Demiş ki:

-“Sen birşeyler biliyor musun?”

-“Biliyorum” demiş.

-“O halde bildiklerini unut ALLAH'ı bil yeter.”

Yine nasihat et demiş.

-“Seni bilirler mi?”

-“Bilirler.”

-“O bilenlere kendini unuttur. ALLAH seni bilsin yeter.”

Yine nasihat et demiş:

-“Hayır! Bu iki nasihatımı tutarsan yeter sana.”

Salih Babanın divanında da ne geçiyor:

Künfekânın sırrına ermek ne hacet bizlere

O divan bizim elimizde bir ameldir. Hem şeriattır, hem tarikattır, hem hakikattır, hem marifettir. Vaaz, sohbet hepsi ondadır.

Bu mükevvenat Cenâb-ı Hakk'ın “Ol” demesi ile oldu. “Künfekan” bu demek?

“Feyekün” emri ise, yok demesi ile yok olacak.

“Kün ve feyekün” arasını ALLAH bilir. Alimlerde bildiği kadar bilirler. Meşayihin bildiğini alimler bilemezler. Nebilerin bildiğini veliler bilemezler. Velilerin bildiğini alimler bilemezler. Alimlerin bildiğini de biz bilemeyiz.

“Künfekân” emrinde neler gelmiş, neler geçmiş, neler ol-muş, neler bitmiş. Bunları alimler bilir. Ne hikmetler ne hikmetler.

Alimler nerden bilirler? İnen Kur'an'dan.

Ne diyor burada?

“Künfekân”ın sırrına ermek ne hacet bizlere

Aşka ermektir muradım nam u nişan istemem

Nam: Duyurmak. Bir insanın kendisini etrafa duyurmasıdır.

Nişan: Kendi varlığı, kendi görüntüsü.

Kendi varlığı, kendi ilmi, kendi ameli ile kendisini yüksek görmek.

Diyor ki: Aşktan daha kıymetli birşey yok. Çünkü aşk in-sanda nam nişan bırakmaz. O zaman Veysel Karani Haz-retlerinin dediği olur. Seni biliyorlar mı? ALLAH bilsin yeter. Bilenlere unuttur.

Birşeyler biliyor musun? Biliyorum.

Bildiklerini unut. ALLAH'ı bil yeter. Şükür, şükür, şükür .... Acziyetimizi bileceğiz, kusurumuzu bileceğiz, noksanımızı bileceğiz. Zaten ALLAH bizi noksan sıfat yaratmış. Ama biz bilemiyoruz. Sadece belli günahlar işliyoruz. Noksanlığımız onlar zannediyoruz. Bir de seçilmişler var. Seçilmişlere göre bizim her halimiz noksan.

Bir inanmış var. İnanmış ama inancını yaşamıyor. Biz onlara ne diyoruz “Günah işliyor, kusur işliyor” diyoruz. İşte bizden seçilmişler var. Onlara karşı da bizim her halimiz noksan. Ne kadar ibadetimiz amelimiz olursa olsun, bizim de onlara karşı çok noksanımız var.

Yürürken ALLAH'ı zikredemiyorsun. Yerken, ALLAH'ı zikredemiyorsun. Gideceğin yeri düşünüyorsun. “Ne kadar gittim, ne kadar kaldı?” diye. ALLAH kalbinde yok. İçiyorsun, ALLAH'ı zikretmiyorsun. Nefeslerin bütün boşuna. Gafil yiyorsun. Bunu bize bildiren kim oluyor? Evliyaullah oluyor. O bize bir ALLAH sevgisi verecek.

ALLAH'ı kalbimizden unutmayacağız. ALLAH'ı unutursak eğer gafil yeriz, gafil içeriz, gafil konuşuruz. O zaman bizim terakkimiz olmaz. Aşağıya düşeriz, kalırız.

İyiliğe iyilik insanların kârı,

Kötülüğe iyilik ariflerin kârı.

Demek şudur ki: Vebâl ehli kim oluyor? Bugün zamanı-mızda hacısında, hocasında bütün amel işliyenlerde bu vardır. Şahsî menfaat gözetiliyor.

Bugün ayrımlar var. Müslümanlar ayrılmışlar. Süley-mancı, nurcu, ışıkçı v.s. var, var, var ..... çok var. Bunlar sözlerini kasıtlı konuşuyorlar. Kendilerini methediyorlar. Kendilerinden olmayanları zem ediyorlar. Bu garazi değil mi? Maksatlı değil mi, bu konuşmak? Biziz diyorlar. Kitap, sünnet, tefrikayı yasaklamıştır. Kim ki tefrika yapıyorsa, ve-bâli yükleniyor. Benim inancım kanaatim bu. Sizde ister inanın, ister inanmayın. Öyle ise:

Bu halkın çoğu kâl ehli

Kimi olmuş vebâl ehli

Gayet azdır kemâl ehli

Cinni bırak cân ara bul

Bir kâmil insan ara bul

Cinni bırak ne demek oluyor? “Gul euzü bi rabbinnas” suresinde: Cenâb-ı Hak cinlerle, insanları bir zikretmiş. O-nun için bunları bırak. Bir kâmil insan ara.

“Yekûnû maasâdıgîn. Sadıklarla olun.” Evet sözümüzü, menfaatimize göre konuşmayalım. Başkasına da menfaati-mize göre konuşmayalım. Başkasına da zarar verecek söz konuşmayalım. İşimizi kendi çıkarımıza göre işlemeyelim. Başkasına da zarar verecek iş işlemeyelim. Eğer kemâl ehli olmak istiyorsanız böyle. Yaşantınız İslâm'a uygun olsun. Yemeniz, giyinmeniz, almanız, vermeniz, konuşmanız İslâm'a uymalı.

Kimseyi incitme, kimseden de incinme. Cenab-ı Hak:

“Herkes bildiğinin alimidir” buyuruyor. “Şerleri bilemi yoruz” demeyin. Senin bildiğin şer var. En zararlısını, en önemlisini sen biliyorsun. Bildiğin günah var. En önemlisini biliyorsun. Bildiğin haram var.

Hanımlar için ne? Kısa etek giyinmiş, göğüs, bağır açık. Kol-bacak açık. Bunlar bilmiyorlar mı? Eğer bunların içeri-sinde Hıristiyan varsa, İsevi, Musevi varsa ki, onlarda da yok. Esas Katolik Hıristiyanlar kapalıdır. Açık değil. İşte bile-rek işlenen günah.

Sizler için de var. Zamanımızda aile huzursuzluğu o ka-dar çoğalmış ki bu kadar insanlardan şikayet geliyor. Git-tiğimiz yerlerde.

Beyi hanımından şikayetçi, hanımı beyinden şikayetçi. Oğlu babasından, babası oğlundan şikayetçi. Nakşibendi Efendimiz buyuruyor ki:

“Her sözü mahallinde konuşun,

Her sözü mahallinde düşünün.”

Mahalli olmayan yerde söylediğiniz sözden fayda elde e-dilmez.”

Şimdi burada: Hanım olarak hepimizin tesettürü var. Na-mazınızda, niyazınızdasınız. Benim kanaatim, hepsi değilse bile çok hanımlar beylerine itaatsizlik ediyorlar. Anlayışım, hissiyetim, görüşüm bu. Halbuki hanımlar, ALLAH'a itaatten sonra, beylerine itaat edecekler. Hanım beyinin kölesidir. Kölesi denince ona zulüm mü edecek? Hanım da beyine emanettir. Aynı sohbet erkeklere de söyleniyor. Hanımlarınız size emanettir. Onlara işkence yapmayın. Onları ihtiyaçlı bırakmayın. Onlara eziyet etmeyin. Siz böyle olmayın. Beyi hanımından şikâyetçi. Diyor ki:

- “Ben hanımı örttüremiyorum. Namaz kaldıramıyorum.”

Çok hanım da beyinden şikayetçi. Ben namaz kılacağım beyim bırakmıyor. Başımı örteceğim, beyim bırakmıyor. Çok dikkatli olmak lazım. Siz, size düşen görevinizi yapın.

ALLAH'a karşı olan kulluğunuzu görevinizi yapın. Hanım beyinden izinsiz hiç bir yere gitmeyecek. Hanım iki yerde beyini dinlemez.

1- İlim öğrenmede: Vaaz, sohbet dinlemede,

2- İbadette: Zikir yaparken, namaz kılarken.

Beyi kızılırsa: Gizli yapar bildirmez.

Sair zamanlarda sözünü dinleyecek. Fatımatü'z Zehrâ Validemiz (Seyyid-i Nisâ) Hanımlara o şefaata edecek. Pey-gamber Efendimizin verdiği yetki ile azaba girecek hanım-ları o kurtaracak, hepsini değil. Şefaata te şöyledir. Bir talebe okur. Mesela: On tane dersi var. Bu derslerin dokuz tanesini vermiş. Bir tanesi kalmış. Not değeri olarak diyelim ki beş alması gerekiyor. Ama öğrencinin notu eğer dört ise, heyet beş verip kurtarıyorlar. Şefaata meselesi de böyledir. Muhak-kak ki sevabımız, günahımızdan ağır gelirse, kurtulacağız. Eğer günahımız sevabımızdan ağır gelirse kurtulamayız.

Fatımatü'z Zehrâ Validemiz babasına sormuş:

-“Babacağım ahirette komşu olacak hanımlardan bir ta-nesini bana haber verir misin?”

-“Tabii kızım. Filanca mahalledeki filanca evde oturan deve çobanının hanımı. Git ona müjdele. Sen bana cennette komşu olacaksın.” de.

Gitmiş görüşmeye kapıyı vurmuş. Hanım:

-“Kim o?” demiş.

-“Ben Fatımatü'z Zehrâ. Resulullah'ın, iki cihan sultanı, Hz. Muhammed'in kızıyım” demiş. Hz. Ali'nin zevcesiyim. Cennetin ziynetleri olan Hasan-Hüseyin'in annesiyim.

Cenâb-ı Hak Hasan-Hüseyin Efendimizin nuru ile cenneti ziynetlendirecek. Arş-ı âlâ'yı da onların nuru ile süslemiş.

Demiş ki:

-“Hoş geldiniz, sefâ geldiniz. Ama ben beyimden izin al-madan seni içeri alamam, özür dilerim, beni affet. Bugün beyimden izin alayım da yarın oturalım” demiş.

Beyinden izin almış. Fakat Hasan Efendimiz ertesi gün annesinin peşine takılmış. Kapıyı vurmuş.

-“Kim o”

-“Ben Fatımatü’z Zehrâ.”

-“Yanında kimse var mı?”

-“Bir küçük oğlum var.”

-“Ben oğlunuza izin almadım. İçeri alamam. Affet beni demiş.

Diğer gün tekrar geldiklerinde. Onlara izin alınmış. Fakat bu sefer de Hüseyin Efendimiz takılmış peşine.

Kapıyı vurunca: Yine soruyor?

-“Yanında kim var?”

-“Oğlum Hasan ve Hüseyin.”

-“Ben sadece Hasan için beyimden izin aldım. Hüseyin’i söylemedim” diyor.

Özür diliyorlar. Dönmüşler. Diğer gün geldiklerinde ka-pıyı açmış, içeri almış. Son derece hizmet-hürmet etmiş. Ta-bii bunlara bir ikramı olacak, getirmiş. Normal ekme-koy-muş, su koymuş. Kendisi de avludaki güneşte kurumuş ek-mekle, ısınmış suyu almış. Onu yiyor. Bunlara koymuş ol-duğu soğuk su ve yumuşak ekme-k.

-“Niçin sen bu sıcak suyu içiyorsun? Niçin ekmeği güneş-te kurutuyorsun?” diye sormuşlar.

-“Benim beyim sabahtan akşama kadar güneşin altında. Onun yediği kuru ekme-k. İçtiği güneşin altında ısınmış su, beyim bu haldeyken ben nasıl yumuşak ekme-k yerim, nasıl soğuk su içerim, buna ALLAH razı olur mu?”

Cenâb-ı Hak buyuruyor ki:

“Eğer hanımlara bizden başkasına secde emretseydim efendilerine secde emrederdim.”

Zamana göre hareket etmeyelim. Hanımlara hürriyet var diye ALLAH’ın kanununa karşı mı gelelim? Cenneti kazanmak istiyorsak bu böyle. Ama şu da var: İki yerde dinlemez beyini. 1- İbadet yapmakta, 2- İlim öğrenmekte. Beyi vuru-yor, dövüyorsa gizli yapar. Bunların dışında beyinin emrine tâbi olacak. Kapanmak isteyen bir hanımın kapanmasına beyi müsaade etmiyorsa, O’nun günahını beyi çeker. Ama namaz öyle değil. Namazı beyinden gizli de olsa, kılacak. İlimi ondan gizli öğrenecek.

Cenâb-ı Hak ilminizi, bilginizi artırsın. Ferasetimizi ar-tırsın. Müslümanın feraseti (ileri görüşlülük, anlayış) kera-metten üstündür. Peygamber efendimizin emri böyle.

Keramette şöhret var. Şöhrette afat var. İnsan müslümanlığını ne kadar kuvvetleştirirse o kadar ferasetli olur.

ALLAH'a şükür. Bakın şeriatımız var, tarikatımız var. Şe-riat ne? İslâm. Âmentü'nün şartlarına uymak. İslâm'ın şartlarını yaşamak. Tarikatsız olmaz. Kuşun uçması için iki ka-nadı olacak. Tek kanadıyla uçamaz. Velîlerin kelamı:

Şeriat tarikat yoldur varana

Sadece şeriatla gidilemez.

Tarikat de lazımdır. Hangi yol, ALLAH yolu. ALLAH'a gi-deceğiz.

İnsanların mükafatı da ahirette, cezası da ahirette.

ALLAH itaat edenlerin mükafatını ve itaat etmeyenlerin cezasını ahirette verecek. Mükafat cennette, ceza cehennemde olacak.

Beyi dersli hanımı dersli değilse yanlış. Hanımı dersli, be-yi dersli değilse o da yanlış. Bunlar hayat arkadaşı. Birisi getiriyor, öteki pişiriyor.

Tarikatsız insanın, rabitasız insanın her işinde, düşün-mesinde zulmet vardır.

Tarikatı olan bir kimsenin her işinde bir feyiz vardır. Her işinde bir bereket vardır.

Beyi başka bir tarikatte, hanım başka bir tarikatte ise ayrı ayrı yollardan gidiyorlar. Burada da hanımın beyine uy-ması lazım. Çünkü Cenâb-ı Hak hanımı noksan halketmiş.

Hanımı beyininin emrine vermiştir. Beyi nereye gidiyorsa o da onunla gitmesi lazım. Ama ALLAH'ın emri hududunda. Yasaklarında değil.

Tarikatlerin hepsi haktır. Bazıları geliyor mesela:

- “Benim tarikatım var ama değişeceğim” diyor.

Soruyoruz?

- “Sen yapıyor musun tarikatının icaplarını?”

Devam ediyorsa, neye değişiyor? Tarikatların hepsi birdir.

Ama bir ferdî amel var. Birde toplu amel var. Bizim hatmemiz toplu bir ameldir. Hatmeye tarikati olmayanlar hiç oturamaz.

Tarikatların içinde en üstün olanı Nakşibendi tarikatıdır. Çünkü kurucusu olan Bahaeddin Nakşibendi reis-i evliyâdır. Peygamber Efendimizden sonra ne kadar evliya yaşamışsa, hepsinin reisi seçilmiş. Hepsinden ileri geçmiş. Kelam-ı Ki-barda geçiyor:

Âşkına Hazret-i Pîr-i Tagî'nin

Reis-i evliyâ din çerağının

Hakikat bahrinin çar ırmağının

Geçtuban eyle o deryaya bizi

Nakşibendi efendimizin dört nehirden almış olduğu feyiz bir derya olmuş. Silsilede geçiyor: “Vel kadiriyyeti vel kübreyyeti vel sühreverdiyyeti vel çeştiyye”. Bunların hepsi geç-mişte büyük tarikat kurucuları. Onun için Nakşibendi ta-rikatı bütün tarikatlerin en büyüğüdür. Bu tarikate lâıyk olalım.

ALLAH hepinizden razı olsun. Muhabbetinizle yaşaya-sınız. Muhabbetinizle göçesiniz. Evet amelsiz olmaz. Ama amelin makbulü; maksatsız, menfaatsiz olanıdır. Maksatsız, menfaatsiz amel de, ancak aşka duçar olanların amelidir. Niçin? Amel de bir varlıktır, insanlarda. İşlemiş olduğu amel gözünün önüne geliyorsa o makbul değil. Hep ameller gö-zünden gönlünden silinecek. Hepsini atacak. Aşkı, muhabbeti olmazsa böyle amel işleyemez.

Ameli güzel işle, işlememiş gibi ol.

Talip ne demek? İsteyen. Mürit ancak isteğini biliyor. Bu da evliyaullahın himmetiyle. Evliyaullah olmazsa altın, gü-müş, apartman ister. Nakşibendi tarikatından himmet ve muhabbet alanın gönlünden bunlar çıkar gider.

Ricam senden hemân ancak rızadır

Bu abd-i acize hem-nâ sezâdır

Ata-yı lütfü ihsanın gözedir

Zayıf abdem ki gaffarım sen oldun

Bîhamdülillâh kamû varım sen oldun

Her eşyada talepkârım sen oldun

Neye baksam seni anda görürem

Bu manada mededkârım sen oldun

İşte böyle... Gönünden hepsini atar. Yapmış olduğu iyilikler gönlüne gelmez. Marifeti, mahareti gönlüne gelmez. Yapmış olduğu hayırlar, hiç bir şey gönlüne gelmez. Amelin makbul olanı da o. **Ameli güzel işle. İşlememiş gibi bil.** “Talip” sa’ında doğan gibi, sebatında kelp gibi olacak.

ALLAH doğan diye bir kuş halketmiş. Doğan'daki sürati ALLAH hiçbir kuşa vermemiş. Öyle süratli ki, avını görünce hiçbiri kurtulamıyor. Kelpte de bir hassa var. O da ağasının kapısını bekliyor. Açda kalsa ağasının kapısını bekliyor. Bir kemik atsalar bekler. Kelpteki sebat da buymuş.

Demek ki: Talip sayında doğan gibi olacak. Süratli olacak. Sebatında da hiçbir şey beklemeyecek “Ben şu kadar zamandır amel işliyorum, ders yapıyorum. Şu hizmetim var, şu iyiliğim var diye bunları hiç söylemeyecek. Bunları hiçe sayacak ki, o ameller makbul olsun. ALLAH'ın indinde, o ka-dar makbul olur. Resûlullah'ın indinde, o kadar makbul olur. Peygamber Efendimiz, gece sabahlara kadar namaz kılıyormuş. Ayşe Validemiz O'na:

-“Ya Resûlullah! Niçin sen bu kadar kendine zahmet edi-yorsun? ALLAH seni ”Rahmeten’lil-âlemîn” olarak gönderdi” diyormuş.

ALLAH Peygamber Efendimiz için buyuruyor ki:

-“Habibim! Bu kâinatı senin için halk ettim. Seni halket-meseydim bu kâinatı halketmeyecektim.” Bu kâinat derken “yerleri, gökleri, melekleri, insi, cinsi, cenneti, cehennemi, dünyayı, ahireti, görünen, görünmeyen, ne kadar halkiyet varsa, hepsini senin için halkettim.” Böyle iken gece sabaha kadar namaz kılıyormuş, dizleri şişiyormuş. Ayşe Validemiz de bunu görüp acıyormuş.

- “Yâ Resûlallah niçin kendine zahmet ediyorsun. ALLAH seni büyük halketmiş. “Rahmeten’lil-âlemîn” olarak göndermiş ALLAH seni. “Rahmeten’lil-âlemîn”sin, niçin ken-dine zahmet ediyorsun.”

“Ya Ayşe! Rabbıma olan kulluğumu yapmayayım mı?”

Ama Miraç'ta da Cenâb-ı Hak buyurmuş ki: “Habibim bana ne getirdin.”

Dememiş ki, “Sabaha kadar namaz kıldım. Şu kadar ma-haretler, marifetlerim var” dememiş.

Kırkbin mucize göstermiş, kuru hurma kütüğünü yeşert-miş, çürümeye yaklaşmış hurma kütüğünü elleri ile sıva-mış, hurma vermiş, on parmağından çeşmeler akmış. Böyle iken, Miraç'ta:

-“Habibim bana ne getirdin?” sualine:

-“Yâ Rabbi sen muhtaç değilsin, Sen Gani'sin. Sen fakir değilsin, herşey Sana ait. Muhtaç Benim, Ben Sana yoklu-ğumla geldim, yokluk getirdim.” Cenâb-ı Hakkın o kadar hoşuna gitmiş ki...

-“Habibim! Çok makbul bir hediye getirdin.”

ALLAH azamet sahibi, ALLAH varlık sahibi. Biz varlık sahibi değiliz. Esas varlığımız cesedimiz. Demek ki, biz fakiriz, biz yoksuluz. Fakirliğimizi, yoksulluğumuzu bilelim.

Cenâb-ı Hak anasız, babasız bir yetime ihsanda bulunmamızı emrediyor. Veya zenginiz, kapımıza gelen bir fakire ihsanda bulunmamızı emrediyor.

Biz onun fakirine ihsanda bulunursak o bize ihsan etmez mi?

Yeter ki, fakir olduğumuzu bilelim. Bu emirlerden, bu çileden anlaşılıyor ki, ALLAH'ın karşısına varlıkla çıkılmaz. ALLAH'ın karşısına yoklukla çıkılacak.

ALLAH sonumuzu hayır getirsin. Sizin de bizim de ALLAH sonumuzu hayır getirsin.

Gelecek haftaya gidiyoruz. Bir kuş varmış. Yazın Ağustos ayında gölgeye gitmez. Kendini güneşe vurmuş. Isıyı içerisine depo edermiş. Güneş enerjisini içerisine alıyor. Kışın onu yavaş yavaş harcamakla kışı çıkarıyor. Onu almazsa kışın üşüyor.

Siz de, bir daha gelinceye kadar muhabbet enerjisi alın. Haşa burada yanlış anlaşılmasın. Sohbet bizim değil. Sohbet sizin. Size oluyor. Siz konuşturuyorsunuz, biz değil. Sizin mu-habbetinizden ileri geliyor. Onun için bu size rabita olsun unutmayın.

“Emanete hiyanet etmek münafıklıktır.”

Bir gönülde kenz açılmaz

Ta ki pürnûr olmadan

Kenz:

“Künt-ü Kenzin mahviyyen” emri fermanı var ki; “Ben bir gizli hazine idim. Aşikâr olmak için, cinleri insanları halkettim.”

Gizli hazine nerede âşikâr oluyor? İnsanların kalbinde.

Zahirde altın gibi bir cismi yok ki. Altın gibi vücut değil ki, zahirde görünsün.

Ama Cenâb-ı Hak noksan sıfattan berî. Cenâb-ı Hak me-kandan münezzeh. Hiçbir mekana sığmaz. Hiçbir sıfata benzemez. O’na sıfat düşünülmez. Ona mekan düşünülmez. Ama “Ben mü’min kululumun kalbine sığarım” buyuruyor.

Bir gönülde kenz açılmaz

Ta ki pürnûr olmadan

Pürnûrdan mana: Temizlenmezse.

Padişah konmaz saraya

Hâne ma’mur olmadan

Padişahların oturduğu yere saray derler. Ama o saray padişaha mahsus. Orası o kadar temiz ki orada hiç kir-pas olmadığı gibi orada çok ziynet var. Orası, padişahın rahat edeceği şekilde hazırlanmış. Padişah her yerde olmaz. Her yere girmez. Bir sarayı var, orası onun için hazırlanmış. Burada padişaktan mana ALLAH'tır. Hânedan mana insanların kalbidir.

Pürnûr: Temizlenmekten mana, insanlar, kalbinden, ALLAH tan başka herşeyi çıkaracak. Çünkü ALLAH'tan başka ne varsa kalbinde, kalbi temiz değil. Herşeyi kalbinden çıkarırsın ki, Padişah o saraya gelsin. Nefsani arzularınızın peşinde olmayın.

Dünya muhabbeti gönlünüze girmesin, yiyin, için, alın, verin. Ama ALLAH'ın emri hududunda, helâlinden. Şeriatımıza, tarikatımıza uygun olsun. Buyuruyorlar ki:

“Yiyiniz, içiniz, israf etmeyiniz.”

ALLAH'ın emri bu. Meşayihler de buyuruyor ki: “Ne yerseniz yiyiniz. Lokma helâl olacak. Ne içerseniz için, gafil yemeyin, gafil içmeyin. Gafil yerseniz, nefsinize yedirirsiniz. Ayık yerseniz, ruhunuza yedirirsiniz. Yenilen nimetin gıdası ayık yenilince ruha gider. Gafil yerseniz onun gıdası nefse olur.”

Bir talibe üç şart koşmuşlar:

Talip: Öğrenci gibi ders alan mürid.

Daima vücudu abdestli olması çok önemlidir. Şeriatimiz da da tarikatımızda da çok önemlidir. Abdest insana ma-nevî bir silahtır. Abdestli olan bir kimseyi şeytan kandıramazmış. Vesvese veremezmiş. Çünkü niçin? O her zaman ibadete, amele hazır. Her amel abdestli oluyor ya. Abdestsiz bir amel işlenmez. Abdestsiz Kur'an okunmaz, abdestsiz namaz kılınmaz. Özürsüz olan için.

Lokmada ihtiyat emrediyorlar. Lokmanız helâl olsun di-yorlar. Bu zamanda en çetini de bu. En müşkül işimiz de bu. En büyük mesele bu. Çünkü helâl lokma kalmadı. Ama ne yapalım? İbadet on cüz. Dokuzu helâl lokma. Nakşibendi E-fendimizin emri böyle. Yani sen ve ben yaşadığımız hayat sü-resince malî ve bedenî yapmış olduğumuz amellerin hepsinin on misli karşılığı helâl lokmamız. Şüpheli şeyleri yemeyin.

Bir de hıfz-ı nisbet. Muhabbetinizi muhafaza edin. Mu-habbet demek; Meşayih sevgisi, Resûlullah, ALLAH sevgisi. Bunlar değişmez.

Hakikaten, itimat edin. Biz ALLAH'ı ancak meşayihimizle hatırlıyoruz. Meşayihimizi unuttuğumuz zaman ALLAH'ı unutuyoruz.

Onun için hıfzı-nisbet. Burada iki anlam var. ALLAH'a olan sevginizi, Resûlullah'a olan sevginizi, meşayihinize olan sevginizi muhafaza edin, kimseye duyurmayın. Bilhas-sa cezbe sahipleri, hıfz-ı nisbet yapamıyorsunuz. Muhafaza etmezseniz terakki etmezsiniz. Bizim tarikatımız cezbe tari-katı. Cezbe ile de mürid terakki eder. Ama bir noktaya ka-dar. Ondan sonra cezbeden de geçecek.

Terakkimiz için:

Cezbe, şügl-u batınî (istenmiyen düşünceleri atmak),

Zikir, fikir, şükür vardır.

Şükür: Nimetlerimize şükredeceğiz. En büyük nimetimiz müslüman olmamız. Sonra en büyük nimetimiz tarikathlı ol-mamız. En büyük nimetimiz meşayihimizi tanıdık. Nimete şükür olursa, nimet büyüyor. Nimete küfür olursa nimet gidiyor elinden. Nimetin münkiri oluyorsa, nimeti gidiyor elinden. Bilhassa nimetin münkiri olanlar kimler?

“Ben seviyorum” diyorsa nimetin münkiri oluyor.

“Kendileri sevdireyorlar” diyenler, nimetinin şükürünü eda ediyorlar.

Nimetinin şükürünü eda etmek nedir? Her yaşantısı şe-riata, tarikata uyacak. Uymazsa eğer şükürünü eda etmiş ol-muyor. Şükürünü eda ederse nimeti büyür.

Nedir Nimet?

ALLAH sevgisi var mı, Tarikat sevgisi var mı, Meşayih sevgisi var mı? Budur nimetimiz. Fakat bu nimetimiz bü-yürse, sevip te göremediğimizi görürüz. Cenâb-ı Hak buyuruyor:

“Bilirse nimetini, büyütürüm, artırırım, yükseltirim. Bil-mezse elinden alırım” diyor.

Hıfz-ı nisbet:

Her azamızı bütün yasaklardan korumamız lazım. Mu-habbetimizi gizlemek lâzım. Tarikatı olmayanın yanında ta-rikattan bahsetmeyelim. Her organlarımızı ibadete yöneltmek lâzım. Cezbesi olmayanların yanında cezbeye dikkat edelim.

Bizim burada cezbeye itiraz edenler olmaz. Ama belki de olan da vardır, bilmeyerekten. Bilmeyerek dersek, niye gel-miş buraya? Tarikata inanmış gelmiş. Ama cezbeyi bilmi-yor. Tarikata inanıp gelenler, inandıkları için buraya gel-mişler. İnanmayanlar buraya gelmezler, o halde bu gelen cemaat cezbenin hak olduğunu kabul etsin. Cezbeyi inkar etmeyin. Çünkü cezbe irade dışı. Gayrı ihtiyarî oluyor.

Cezbe demek: Bir insan ceryana çarpıldığı zaman, o in-sanda bağırma, çağırma iradesi ile mi oluyor? Ceryanın ver-miş olduğu güç onda. O insandaki çırpınma, hareket, cer-yanın vermiş olduğu bir şey. Cezbe manevî ceryandır. O sev-gi kalbine sığmıyor, taşıyor. Bu hâl Mevlâna'da da olmuş. Mevlâna'daki aşk ona neler söyletmiş. Ne hareketler yap-tırmış? O biçim büyük alime! Cezbe sahipleri cezbelerini mu-hafaza etsinler. Burada sohbet var, ALLAH'a şükür. Sohbetin nuruna akseden rabita nurundan cezbe tecelli ediyor. Ama burada olabilir.

Tarikat sohbeti olmayan yerlerde yabancılar yanında cezbeyi muhafaza edin. Onlar cezbeyi inkâr ederlerse, cez-beyi inkâr küfürdür. Sizde sebep oluyorsunuz, günahına sebep oluyorsunuz, yasaklığı budur.

Ayrıca, hıfz-ı nisbeti muhafaza edin ki, o sizde büyüsün, etmezseniz büyümez. Hani sen bir annesin. Çocuğuna ma-ma yediriyorsun, eğer fazla yedirirsen kusuyor. Anladın ki fazla geldi. Ne yaparsın! Kısarsın, azaltırsın. Şimdi siz de cezbenizi muhafaza etmezseniz kısarlar, alırlar. Çok seveyim derken, bu sefer sevemez insan. Cezbe terakki ettirir insanı. Çok zikir yapanla beraber gider. Hiç zikri yoktur. Ama cezbesi var. Onun kalbi hiç ALLAH'ı unutmuyor. Durum böyle iken, ister zikretsin ister zikretmesin. İster tesbih çeksın, ister çekmesin. Mühim olan ALLAH'ı unutmamaktır. Nakşibendi Efendimiz ne buyuruyor?

Bil şeriat emr ü nehyi bilmek imiş ey gönül

Hem tarikat rah-ı Hakk'a gelmek imiş ey gönül

Marifet Hak ile meşgul olmak imiş ey gönül

Halbuki marifetullah en son. Şeriat, tarikat, hakikat, Ma-rifet son. Marifetullah ne imiş insanlarda? Kalbini ALLAH ile meşgul etmek.

ALLAH ile meşgul etmek demek?

Sadece namaz kılarken değil. Tesbih çekerken değil. Kur'ân okurken, sohbet, vaaz dinlerken değil. Ya hasta ol-duğu zamanda, işi olduğu zamanda, meşgul olduğu zamanda, yattığın, uyuduğun zamanda, teneffüs ettiğin nefeste, alırken ALLAH, verirken ALLAH. Ama cezbeden de geçecek insan. Nasıl ki amelinden geçmezse ameli mani oluyor perde oluyor. Cezbe sahibi de böyle kaybeder. Mahalli var. Eğer cezbeden geçmezse orada kalır.

Şuğul-u batın da miktar böyledir. İstemediği düşünceleri atacağım, kalbimden çıkaracağım diye kişi cihad yapar. Eğer şuğul olmazsa cihad yapamaz. Cihad yapmayınca da terakkisi olmaz.

Bazıları söylüyorlar:

-“Derse oturuyorum uykum geliyor.”

Yat uyu. Sonra dersini yap.

-“Yine uykum geliyor.” diyorlar. Öyle ise sendeki hâldir, uyku değil. Senin elinde değil, istemeyerek gelir. Uykulu olarak dersini yap. Ama ne kadar çektin. Nasıl oldu. Bir

tahminin var. O dersi normal yapmış olsaydın kaç dakikada yapıyordun? Diyelim yirmi dakika, yine o yirmi dakikada uykulu, uykulu, bayıla, serile o dersi yap. İster tam olsun. İster eksik olsun. Tamam. Böyle böyle bu hâl senden geçecek, sen dersi terk ederek bu hali söküp atamazsın ki. O sende bir tembellik, bir hastalık meydana getirir. ALLAH korusun. Niçin 24 saati yirmidört kabul etmişler. İşin varsa işini yap. Uykun varsa uyu. Ama dersini yap. Namazını kıl. Bakın burada gençler var. Dünya gençlerin peşindedir. Gençlere kancasını takmıştır. İhtiyarları bırakmıştır. Ama mühim olan dünya bizi bırakmadan, biz dünyayı bırakalım. Fırsatı kaçırmış oluruz. Gençliğimizi zayi etmiş oluruz. “Fazla kazanayım. Fazla yiyeyim” diyerek ibadetini bırakıyorsan, sen oldun dünyanın kölesi.

Ticaretinizi yapın. Kimseye muhtaç olmayın. İbadetinizi yapın. Dünya sizi aldatmasın. Eğer ibadetinizi yapmazsanız dünya sizi aldatır. Dünya çok kalleştir.

Ruh-i revanî

Ruh-i nuranî

Ruh-i Sultanî

Hevayî hevesten ayık olmadım

Asla bir amele faik olmadım

Esrar-ı pirime lâyıık olmadım

Pirimizin esrarına layık olalım. Bunun için bütün havayî arzuları gönlümüzden çıkaralım.

Bir yerdeki gül yoktur gülşâneye varmam

Hem sohbet-i pir olmadığı hâneye varmam

Aşk ehlinin ahvalini pervâneye sormam

Bülbül nasıl gül olmayan bahçeye gitmezse, ben de piri-min sohbetinin olmadığı hâneye gitmem. Aşk ehlindeki ah-vali de pervaneye sormam. Pervane kendisini ateşe atıp yakıyorsa, aşk ehlinde de öyle bir hâl var.

İnsanların gönlünde 79 ahlak-ı zemime var ya, onlar da birer kelebektir. Onları yakan, yok eden aşktır. ALLAH aşkıdır. Onun için dikkat edin. Aşkınızı muhafaza edin. ALLAH aşkınızı muhabbetinizi muhafaza etsin. Aşkınızı muhabbetinizi artırsın, eksiltmesin. Ömür boyunca aşkınızla muhabbetinizle yaşayınız. Aşkınızla muhabbetinizle dünyadan göçesiniz. Burada irademiz var. İrademizi kullanacağız. Ni-ye

kullanacağız? Hani bir insana bir şey emanet bırakılır. O insan o emaneti muhafaza ederse, sadıktır. İyi insandır. Et-mezse kâziptir. İyi bir insan değildir. ALLAH'ın emri de öyledir.

Peygamber Efendimiz buyurmuş:

Münâfıkın üç alametinden birisi:

Emanete hiyanetlik etmek. Emaneti muhafaza etmemek. Kıymetini bilmez.

Zaten başka bir emirde Cenâb-ı Hak:

“Ben kuluma vermiş olduğum nimetin, kulum kıymetini bilirse, nimetini artırırım, büyütürüm, yükseltirim. Bilmezse elinden alırım.”

Bil emanettir muhabbet sana Mevlâ'dan gelir

Doğru mecnun oldun ise bil ki Leylâ'dan gelir

Burada “mevlâ” efendim demektir. Bir tane Leylâ, bir tane Mecnun gelip geçmiştir. Ama tasavvuf ehlinde, mecnunlar çoktur. Sayısız... Sevmek elimizde değil. Sevmek ALLAH'ın ihsanıdır. Cenâb-ı Hak, Resûlu vasıtası ile, meşa-yihi vasıtası ile veriyor. Ama bu sevgiyi muhafaza edeceğiz.

O zaman Cenâb-ı Hak Cemâlini gösterecek. Ama aşıkla-rına gösterecek. Haktır.

ALLAH hepinizin imanını, amelini muhafaza etsin.

Mürşitler benzer güle

Müritler benzer bülbüle

Sev Hakkı seven ile

*“Çok zenginsin ama,
fakir bir kimse gibi ol.”*

Hoş geldiniz, sefa getirdiniz.

ALLAH şikayetçi etmesin. Şikayet iyi değil, isyana gider. ALLAH'tan gelene razı olmak lazım. Hayır, şer, sefâ, cefâ, hastalık, yokluk her şey ALLAH'tan gelir. ALLAH'tan gelene razı olmak lazım. Hoşumuza giden şeyler de ALLAH'tan gelir, hoşumuza gitmeyen şeyler de ALLAH'tan gelir. Ama ALLAH irademizle aldatmasın. Herhangi bir kişi bir günah işliyor da bunu ALLAH'tan biliyorsa O'nun gideceği yer ce-hennemdir. ALLAH'ın şerre rızası yoktur.

Kainatta bu kadar varlık var. Niye insan olarak halketmiş, ALLAH bizi?

-“Biz insanları cinleri halkettik ki bizi mabut bilsinler” Demek ki, evvela ALLAH'ın varlığına, birliğine inanacağız.

Kainatta bu kadar mahlukat var. Bunların hiç birine ALLAH'ın bir emri var mı? İnsan olduğumuzu bilelim. İnsan olarak niye halketmiş bizi Cenâb-ı Hak? ALLAH'ı tanıyıp bilmemiz için. Ne için halketmiş bizi? O'nu tanıyalım. O'na itaat edelim. O'na ibadet edelim, emirlerini tutalım nehiyelerinden kaçalım diye. Bunu bilmezsek insan olamayız. Bizi ne için halkettiğini Kur'ân'da bildirmiş. Peygamberler göndermiş. Hayvanlara kitap gelmemiş. Hayvanlara peygamber gelmemiş. Hayvanlar için Cenâb-ı Hakın günah, sevap, helal haram diye emri var mı? Yoktur. Öyleyse ALLAH'ın emirlerini tutmayan bir insan, ALLAH'ın yasaklarından kaçmayan bir insan. Bunları bilmezsek eğer, insan olama-yız. Günah bilmez, sevap bilmez, hayır bilmez, şer bilmez, ameli yok, günahı çok. Dünya bunlarla dolu. Bir gün gelecek ki:

-“Ya Rabbi sen beni hayvan halkedeydin de, ben bu azabı görmeyeydim” diyecek.

Kimi yapar kimi yıkar kimi hayran olup bakar

Burda hayran bakanlar kim? Ahirete gönül verenler. Ahi-reti sevenler. Onlar dünyayı sevmeyiz. Dünyaya çok meyyal olanlar, hep dünyayı düşünüp dünya ile konuşanlar, onları kınarlar. İnsan hep dünyayı düşünüyorsa, dünya ile uğ-raşıyorsa, bu gaflettir. Ne için gaflettir bu? Ebedî hayatı için, ebedî kurtuluşu için. Uykudadır o. Uyuyor. Bizim ebedî yaşa-yacak yerimiz ahirettir. Dünyaya niye gelmiş bu insanlar? Cennetlik ve cehennemlik olanlar ayıklansın diye. Ahiret hayatında ALLAH'ın cenneti var, cehennemi var. Ahirete inanmazsa insan müslüman olamıyor.

Hiç kuluna zulmeder mi Mevlası

Kulun çektiği kendi cezası

ALLAH kulunu azap çeksın diye yaratmamış. Kendisini tanısımlar diye yaratmış. Bu dünyaya gelmekten maksadı-mız, görevimiz Rabbimizi bilmek. Rabbimize itaat edeceğiz. Bizim görevimiz bu. Rabbimizi bildikse ALLAH bize mükafa-tını verir. Mükafat nerede? Cennette. Cennet hayatını ne ka-dar methetsek, binde birini söyleyemeyiz. Ama ALLAH'ı ta-nımsak, rızkımızın sahibi bilmezsek? ALLAH bilmeyenlere ahirette bildirecek. Ne ile? Cehennemde azabıyla bildirecek. Dünyada inananlara rahmetiyle bildiriyor; fakat ahirette inanmayanlara azabıyla bildirecek. O zaman ne diyecekler onlar?

-“Ya Rabbi sen bizi toprak halkedeysin de biz bu azabı görmeydik.”

Hayvan da değil, toprak. Çünkü gene hayvan da bir can taşıyor.

Sizi buraya ALLAH sevgisi, ALLAH muhabbeti getirdi. İnanan bir insan inancına göre aklını iradesini kullanırsa kurtulur. Kullanamazsa kurtulamaz.

İnanç nedir? Hayır-şer, helâl-haram.

Hayır: ALLAH'ın emri.

Şer: ALLAH'ın nehyi.

Hayır düşünün, hayır işleyin, şer düşünmeyin şer işle-meyin. Günahları işlemeyin, günahlar yasaklanmış. Sevap-lar nelerdir? Namaz, abdest, oruç ve hac.

Bir de helal-haram var. Haram yasaklanmış. Helâl ka-zanın, helâl yiyin. Cemaatimizden şöyle düşünen olabilir. “Ben bilmiyorum bunları”. Bilmemek ayıp değil, öğrenme-mek ayıp.

Cenâb-ı Hak ne buyuruyor:

“Kulum tevbe et. Tevbeni kabul edeceğim.”

Bilerek veya bilmeyerek günah işlemiş. Bilmeyerek gü-nah işlemişse onun tevbesi, çabuk kabul olur. “Bilmedim Ya Rabbi” dedi mi? Tamam onun günahını sildi attı.

Bilerek günah işlemişse ağlaması lâzım, gözyaşı dökmesi lâzım. O günahları gözyaşı ile silmesi lâzım. ALLAH affedi-yor. Kırk gün günahkar, bir gün tevbekâr. Yeter ki kul güna-hımı bilsin. Madem ki ALLAH bize tevbe ayeti göndermiş.

“TEVBE et kulum. Kabul edeceğim.” diye emri varsa, o za-man ne kadar günahkâr olursan ol. Yeter ki günahına son diyebil! Ondan geri dön! Daha yapma onu! Pişmanlık duymak. Tevbe iki çeşittir.

1-Tevbey-i sadık: Nedamet duyduktan sonra bir daha oraya dönmez. Bir daha işlemez. ALLAH affeder onu.

ESTAĞFURULLAH!

TEVBE demek;

Nasıl ki elbisenin pisini, vücudunuzun pisini sabun gide-riyorsa, insanların kirini, günahını da istiğfar gideriyor. Öyledir. Nedamettir. Rabbısını bilmektir, Rabbısına sığınmaktır. Ama bunu yapmazsa, bu dünyada bu günahların-dan sıyrılmazsa, silinmezse, ahirette o günahlarından do-layı yanacaktır. İnsanların günahı demir pasına benzer. Demirin pasını hiçbir şey gidermez, sadece ateş giderir. İn-sanların da günahının gitmesi için cehennemde yanması gerekiyor. Ama bu inananlar için. İnanmayanlar ebediyen cehennemde yanacaklar. ALLAH'ı inkâr edenler, ALLAH yok diyenler, ALLAH'a şirk koşanlar. Meselâ:

Hıristiyanlar Hz. İsa'ya ALLAH'ın oğlu diyorlar veya taş-lara, güneşe tapanlar var. Ağaçlara tapıyorlar, buzağıya ta-pıyorlar. Çok çeşitli. Bunlar ebedî çıkmazlar cehennemden.

Cehennemden kimler çıkacak? Nasıl ki demirin pasını ateş götürüyor. Bizim de pasımızı ateş götürecektir. Güçsüz ol-duğumuzu anlayalım. Yani cehennem azabına dayanama-yız. Biz zayıfız, gücümüz yok. Nasıl anlayacağız. Vücudu-muzdaki en küçük parmağınızı ateşe tut bakalım. Dayana-biliyor musun? Eğer daya-nabiliyorsan, hergün günah işle. Git cehennemde de yan. Cehennem haktır, Cennet haktır. A-hirette insanların yaşanacak, barınacak yeri yoktur. Cehennem ve cennetten başka. Cenneti kazandınsa ebedî cennettesin. Cehennemi kazandınsa, cehenneme gideceksin. İmanın varsa, amelin noksansa, cehennemde yanar, temiz-lenir çıkarsın. İmanın yoksa ebedî cehennemde kalırsın.

Biz burada şundan korkalım. İmanımız var. Ama imanı-mızı amel muhafaza edecek.

Tarikata gelince, amelinize güvenmeyin, ameline güvenenler ALLAH! diye bağırılmaz. Anlıyor musunuz? Bu bir aşktır. Çünkü amel üçtür.

Bir varki, cenneti arzu eder. Cenneti kazanmak için amel işlerler. Haktır.

Bir de vardır ki cehennemden kurtulmak için amel işlerler bu da haktır.

Bir de vardır ki: Ne cennet, ne de cehennem için amel işlemiyor. Halbuki bunlarda, cennet için işlenen ameller de cennete sokamıyor insanı. Cenâb-ı Hak yine bildiriyor:

“Kulum bana itaat ede ede cennete yaklaşır.” Kim itaat etmişse.

İşte bir de ALLAH arzusu ile amel yapılır ki, onda hiç kayma olmaz.

Diğerlerinde azda olsa kayma oluyor.

“Kulum bana itaat ede ede cennete yaklaşır. Bir karış ka-lır ki cennete girsin. Biz ona cenneti vaadetmişsek. O günah işliye işliye cehenneme yaklaşır. Orda bir amel işler, döner gider cennete.” Bir amel işlemekle. Bu nedir? Çok günah işlemiş, çok yaşamış. Ama ALLAH hidayet etmiş. Onun gönlünde bir ALLAH korkusu tecelli etmiş. Gönlünden havf duyaraktan, inleyerekten, sızlayarakten “Aman Yâ Rabbi affet” demiş. Amele başlamış. ALLAH onu cennete yolluyor.

Bir de var ki amel işleye işleye cennete yaklaşmış. Ama orada bir günah işler gider cehenneme. Ama bu hal yüz kişide, bin kişide, milyonda bir tanedir. Şimdi biz öyle bir havf duyalım ki amel işleyip işleyip te bir karış kalınca cennetten uzaklaşmayalım.

Bir insan günah işleyip de cehennemden kurtulamam demesin. Umutsuzluktur, büyük günahdır.

Çünkü ALLAH'ın rahmetini eksik görüyor. Günah işleyip işleyip de “Aman Yâ Rabbi ben ne yapmışam. Affet Sen beni” der. O da düşmez cennete gider. Fakat bunların sayısı da çok azdır. Yüzde bir veya binde bir tanedir. Olsun o günah işleyenler binde bir tane olduklarını unutsunlar da “Aman Yâ Rabbi” halkasına sarılsınlar. Tevbekâr olsunlar. Pişman olsunlar ettiklerinden. İtaat edenler günah işlemekten korkar. Burada en sağlam yapılan amel ALLAH için yapılan. Biz itaat edelim de. Mülk O'nun, ahiret O'nun, cennet O'nun, cehennem O'nun. Halîk O. Dünyada da ister sağlam etsin, ister sağ etsin, ister hasta etsin. Diler hasta eder, diler zengin eder, diler fakir eder, diler alim eder, diler cahil eder, diler sakat eder, diler sağlam eder. Sakat olsun, ama imanı olsun. Sağ olup imanımız olmayacaksa. Sakatın da ameli var mıdır? Var. ALLAH onun yapacağı şekilde ya-pacağı amelleri kolaylaştırmıştır. Zengin olupta imanımız olmayacaksa fakir olalım. İmanımız olsun, amelimiz olsun. Cehennem korkusu, cennet arzusu vardır insanlarda. AL-LAH'ın gadabından korkarlar. Gadabı cehennemde, AL-LAH'ın rahmetini umarlar. Rahmeti de cennette, rahmete ulaşanlar da cennette müsavi değildir. Cennete girenlerin hepsi ALLAH'ın rahmetine ulaşmış değildirlerdir. Rahmeti çok büyük, sınırı yoktur. Cennette lüks bir hayat var. Ama öyle kulları var ki cennetten ileri gitmek istiyorlar. Cennetin ilerisine gidemezlerse, ALLAH'ın cemâlini göremezler. Cennetin ilerisi nedir? Alâ-i illiyîn. Öyle bir makam var. ALLAH'ın Cemâl'ini görebilirsin.

Oraya kadar yüz tane dere var. Orada ALLAH cemâlini gösteriyor. Oraya giremeyeceğini gösteriyor. ALLAH'ın kanu-nu ilâhisi öyle.

Bir de cehennem var. Cehennemdeki azaplar da müsavi değil. Birisi çok büyük günah işlemiş. Diğeri de onun yarısı kadar günah işlemiş. İkisine bir mi azap gösterecek? Herkesin günahına göre orada azap yerleri değişiyor. Birden başlıyor, yüze kadar. Yüzüncü derecesi neresi? Cehennemden en azaplı, şiddetli yeri. Orası da esfel-i safilîn. “Vettîyn” sure-sinde var.

Salih Baba söylüyor:

İmtihan-ı yârdır cevr ile sitem

İmtihan: ALLAH'ın vermiş olduğu, hastalık, sağlık, var-lık-yokluk.

İmtihanı kazanmak için ne lazım?

Hastalığa sabır, sağlığa şükür.

İtibara şükür, zillete sabır.

Zillet te imtihandır insanlara. Huzursuz oluyorsa o zillet oluyor insanlara. Bu da sebepli oluyor, sebepsiz oluyor. Bu zamanımızda sebepsiz huzursuzluklar çok var. Zaten aile huzursuzluğu çok. Almış her tarafta gidiyor.

Bundan başka da bir ruhî hastayı doktora götürüyorsunuz, doktor bir şey bulamıyor. Hocaya götürüyorsunuz, hoca birşey bulamıyor. İşte bu zillettir. Bununla da imtihan ediyor Cenâb-ı ALLAH bizi.

Sadece ruh hastalığı için değil. Normal insan için de. Bakarsınız ki varlığı, sağlığı yerinde olan bir insanın da içinde bir sıkıntı var.

Bunun sebebi nedir? Bunun sebebi şudur ki: Müslümana dünya da rahatlık olmaz.

ALLAH hem dünyada, hem ahirette kuluna azap etmi-yor. Dünyada azap ediyorsa, ahirette etmiyor.

“Dünya mü'minin zindandır.” buyuruyor. Zindan da bir azap yeri değil midir? Azap yeridir. Zindan sevilir mi, dün-yayı sevmeyelim. Ama biz gafletten dolayı çok karanlık olan dünyayı aydınlık görüyoruz. Dünya kafirler için aydınlıktır. Karanlık nedir? Müslümanın çilesi, belâsı, bütün çetin hâlleri. Bu çetin hâllerle karşılaşmışsa dünya zindandır ona. Eğer sağlam bir müminse ALLAH'a şükür o kurtarır. İmtihanı da verir, sabrederse. Hastalanmışsa sabretmesi lâzım, sağlığı varsa şükretmesi lazım. Sağlığa şükür şudur ki iba-dettir. Yoksa gezmek, tozmak, yemek, içmek değil.

Fakirliği de, varlık gibi kabul ettinse imtihanı verdin.

Bur da şükredip sabreden hasta ahirette sağlamdır. Sab-redemedi ise burada çekmiş olduğu zahmet yanına kalır.

Ey gönül sabret bu dehrin gamı kavgası geçer

Ey insan sabret diyor. Bu dünyanın gamı kavgası geçer.

Sabreyle gönül buda geçer

Bu dünyanın varlığına, yokluğuna, hastalığına kıymet verme! Bunlar geçici. Öyle bir şeye kıymet ver ki, itibar ver ki, yok olmasın, seninle beraber kalsın.

Bu da ahirettedir. Ahiret de amelle kazanılır.

Sabır ve şükür amele girer. Bütün çetin hâllerimize sabredeceğiz. Bütün iyi günlerimize, rahat neşeli günlerimize şük-redeceğiz.

Bu kesret âlemin seyrân eyledim

Sabırdan bir büyük kâr bulamadım

Gezdim çar köşeyi devrân eyledim

Sabırdan bir büyük kâr bulamadım

Bu kalabalık âlemi, bu büyük şehirleri, gezdim, seyran eyledim. Sabırdan bir büyük kâr bulamadım.

“Gezdim çar köşeyi.”

Dünyanın doğu, batı, kuzey, güneyini gezdim. Yine sa-bırdan bir büyük kâr bulamadım. Evet sabreden selâmete ulaşacak.

ALLAH'tan gelen ruhların ALLAH'a gitmesi için bir delil var. O delil kim?

Canım kurban olsun Resûlullah'a

Bizi kabul etti Âl-i Dergâha

Emreyledi Şeyhim Muhammed Şah'a

Çıkarttı zulmetten bedraya bizi

Hepimizin canı kurban Resûlullah'a. ALLAH bizi halketti ama O'nun için, O'nun şerefine halketti. Varlığımızın sebebidir. Bizi ahirette azaptan kurtaracaktır. Şefaati bizim için haktır. Şefaati olmazsa kurtulamayız. Niye canımız kurban olmasın ki, çünkü o canlarımızı kurtaracağı için, canımız kurban olsun. Kurban demek, teslim olmak,

zahirde de ca-nımızı kurtaracak birisine teslim etmiyor muyuz? Öyle ise bu canı da sahibine teslim etmek lazım. Sahibi de: Birincisi ALLAH'tır. İkincisi Resûlullah'tır. Niçin? Evvel Resûlullah'ın ruhunu halketti ALLAH, nûrunu halketti. O'nun nurundan da bizi halketti.

Âl-î Dergâh: Yüksek dergah.

Zulmet: Dünyadır, cesettir, karanlıktır, cehalettir.

Önce ruh cesetten çıkıyor.

Ölünce ceset kabire konuyor. Ruh önce arş-ı alâya çıkıyor. Orada seyrini yapıyor. Ondan sonra iniyor. Cesete geliyor. Ceset zamanla yok oluyor. Şimdi şöyle: Bir insan rüya görüyor. Rüyasında çok yüksek yerler görür. Kıymetli yerler görür. Öyle rüyalar kıymetlidir. Çok insanlar rüya ile ikaz olmuşlardır. Rüya ile çok büyük nimetlere ulaşmışlardır. Yollarını düzeltmişlerdir. Küfürde iken küfürden kurtulmuşlardır.

Çok rüyalar da vardır ki insanlara korku, havf duyurur. Uyanınca çok sevinirsin. Gördüklerim rüya imiş dersin. Hat-ta bu korkulu rüya görenler hasta da oluyorlar. Hastalığa da tutuluyorlar. Bunlar ALLAH korusun cine, şeytana da çar-pılıyorlar. Bir de güzel rüya görür bir insan. O rüyayı bir zaman unutamaz.

İşte bu dünya âlemi, ahirete geçtikten sonra rüyadır. Sen çok yaşamışsın, çok safâ görmüşsün, rüyada gördüğüne benzer. Çok yaşamışsın, çok cezalar görmüşsün, rüyada gör-düğün gibidir.

Düşün bir geldiğin ili.

Nerden geldin? ALLAH'tan geldin.

Ne taraftan gider yolu.

Evet oraya da gideceksin. Nasıl gideceksin. Gitmek için şeriat var, tarikat var. Şeriatı öğrendin, işledin. Tarikati kimden öğreneceksin? Meşayihden öğreneceksin. Esas imanın hakikatini meşayihden alacaksın. Cenâb-ı Hak ne buyuru-yor:

“Sadıklarla beraber olun.”

Sadıklar kimler? Velîlerdir. Sadıklar hiç ALLAH'a kusur iş-lememişler. İsyân etmemişler, herşeyden geçmişler. Hatta evlad sevgisinden de geçmişler. Kelâm-ı Kibar'da:

Ebterim gönülden evlâdım yoktur

Yuvasız bir kuşum bilâdım yoktur

Ne diyor?

Evlatları da çıkarttım gönlümden. Mal, köşk, apartman... Bunları da çıkarttım gönlümden.

Senden başka sahip irşadım yoktur

Andelibem bu gülşâne gelmişem

Andelib: Bülbül.

Bülbül daima gül bahçesini arar. Bir bahçe ne kadar ye-şillikli, ağaçlı olsa, renk renk çiçekleri olsa meyvaları olsa oraya girmez. O dikenli, çalılı gül varsa, oraya girer. Yoksa girmez.

Bir meşayih insanın gönlünden evlat sevgisini de çıkarır. Mal-mülk sevgisini de çıkarır.

Çünkü sizin o canlarınızdan fazla sevdiğiniz evlatlarınız sizin için fitnedir.

Ama ALLAH için sevdi isek fitne değildir. Evladını, “ev-ladım” diye sevme. Sen de bir kul, o da bir kul. Onu sana ALLAH emanet vermiş. Bu emaneti muhafaza etmek lâzım. İnsan emaneti sevgi ile muhafaza eder. Emanette saygısı, sevgisi olmazsa muhafaza eder mi? Etmez.

Emaneti muhafaza etmek ALLAH'ın emridir. Emanete hıyanet ALLAH'ın nehyidir.

Senden başka sahip irşâdım yoktur

Senden başka kimse beni sevindiremez. Ne mal, ne mülk. Niçin?

“Sadıklarla olun” buyuruluyor. Bu dünya âleminde ALLAH a tam kulluğunu yapanları saymakla, sevmekle.

ALLAH'ın indinde en makbul olan amel tevazudur, alçak gönüllülük. Tarikatın da büyük ameli tevazu.

“Tevazu fetheder, fettâh bâbını.”

Fettâh bâbı: Kapalı kapılar, kilitli kapılar. Kapalı kapıları, kilitlemiş yolları tevazu açar. Tarikatın sıfatıdır.

Sen bir Kaymakam oğlusun, valinin torunusun, bunlar sana varlık olmasın, bunlarla övünme. Çok güzelsin, bu da sana varlık olmasın. Çok maharetlisin, işgüzersin ondan da sana bir gurur gelmesin. Alimsin, ilmin var, ondan da ken-dinde üstünlük görme. Çok amel işliyorsun, amelinden de üstünlük duyma.

Bunlardan kendine benlik çıkarma. Çok maharetlisin ama hiç maharetin yok gibi ol.
Çok zenginsin ama, fakir bir kimse gibi ol.

Çünkü ALLAH:

“Biz kullarımızın kalplerine nazar ederiz” buyuruyor.

“Boylarına, soylarına, güzelliklerine, maharetlerine bakmayız. Ancak kalplerine nazar ederiz.” Hangi kalbe nazar ediyor? İlminden dolayı kendini yüksek görüyorsa, onun kalbine nazar etmez. Güzelliğinden dolayı kendisinde bir gurur varsa, onunda kalbine nazar etmez. Birde buyuruyor ki:

“Niyetlerine göre amellerini kabul ederim.”

Gönlüme nakşoldu hubb-i cemâli

Hub: Sevgi demek.

Cemâl: Yüz.

Yüzünün sevgisi, gönlüme işlendi. Nasıl ki o sevgi nakış gibi işlendi ise, gönlümden bütün masiva çıktı.

Terkeyledim cümle hep kıl u kâli.

Bir gönüle meşayih sevgisi işlenirse, dünya daha orada barınmaz. ALLAH herşeyi zıddiyetli halketmiş. Herşey zıddiyetininin yanında yok olur. Bakınız güneş doğunca karanlığı gideriyor.

Bir kimseye ki yar ola Tevfik-i hidayet

İrfan ile derya oluben kalbi coşarda

Gönlünde tûlu eyler aşk-ı muhabbet

Görün nice mahbub-u hûda var bu beşerde

Sevdim seni seydayı cihan hayır ve şerde

Aşık olanın ciğeri yanar da pişerde

Aşıkların ciğeri yanarmış. Başka bir kelâm-ı kibarda ge-çer.

Yürek kanı şarab oldu

Ciğer yandı kebab oldu

Gönül şehri harap oldu

Seni arayı arayı

Ebubekir Sıddık Hazretleri hurma lifine sarılmışta namaz kılmış.

Cenâb-ı Hak:

Semavat halkının meleklerine: “Benim Sıddık kulumun kıyafetine gireceksiniz” diye emretmiş. Ve hepsi girmişler. Cebrail bir sefer Peygamber Efendimiz'e o kıyafetle gelmiş. Peygamber Efendimiz sormuş:

-“Yâ karındaşım Cebrail! Sen hiç bu kıyafetle gelmezdin. Bu ne hikmettir?”

-“Yâ Resûlallah senin yârığârın Ebubekir, namaz kılar-ken, giyecek elbise bulamadı. Hurma lifinden dokunmuş hasıra sarındı, namaz kıldı. Cenâb-ı Hakk'ın hoşuna gitti. Emretti melekleri hep bu kıyafete soktu. Ben de bu kıyafete giriyorum” demiş. Bunlar hep yaşanmış, olmuş.

Ebubekir Hazretlerinin kebab pişirip yediğine dair olay (Bak 1 Gülden Bülbüllere)

Evet:

Gönlünde tûlu eyler aşk-ı muhabbet

Tûlu: Güneşin doğuşudur. Güneş doğmadan karanlık gitmiyor.

Öyle ise bizim kalbimizde bir arzıdır. Hem de arzdan bü-yüktür. Cenâb-ı Hak:

“Ben göklere, yerlere sığmam. Ama mümin kulumun kalbine sığarım” buyuruyor.

Göklerden, yerlerden daha büyük oluyor. Güneş nasıl arz üzerine doğunca karanlık kayboluyorsa, insanlarda ki ALLAH, Resûlullah, meşayih aşkı da insanın kalbini öyle aydınlatıyor. Eğer o aşk doğmazsa kalbi karanlık kalıyor.

İnsanların kendi varlığı, önünde bir engeldir, dağdır. Onu delen birisi olacak. O da meşayihdir.

Varlık dağıcı delmeyen

Ağlar iken gülmeyen

Şeyhini Hak bilmeyen

Düşer hüsrana sâki

Bir kimse şeyhini Hak bilmezse hüsrana düşer, zarara uğrar. Bu zarar nedir? Haşa cehenneme gidecek değil; Cen-nete gider. Ama ALLAH'ın cemâlini göremez. Cennet için

yapmış olduğu amel onun varlığı olur, onun sermayesi olur. Onu da ALLAH verir. Kulunun hakkını verir.

Yunus Emre demiş ki:

Sensin benim canım canı

Sensiz kararım yokdurur

Cennette sen olmazsan

Vallah nazarım yokdurur

Düşünelim:

Aşk-ı mecâzlar var. Nefsi için sevdikleri oluyor. Gençler birbirlerine göz koyuyorlar. O sevgi ki, Aşk-ı mecâz olduğu halde, onu yemekten, içmekten, hayatından geçiriyor. Öyle bir kimseye dünyanın en lüks dairesini verseler. Çok kıymetli eşyalarla süsleseler, onu oraya koysalar, o yine sevdiğini ister. Der ki “Ne yapacağım burayı? Gecekondu olsunda sev-diğimle beraber olayım” der. Buna benzer şeyler olmuş. Kur’ân-ı Kerim’de geçer.

Mısır’da çok krallar bulunmuş. Şarktan garbe hükmeden hükümdarlar. Uzun yıllar saltanat sürmüşler. Tanrılık da-vasında bulunmuşlar. Yusuf Aleyhisselâm’da oraya Sultan olmuş. Yusuf Aleyhisselâm zamanında Mısır’ın bir sultanı varmış. Onun da Zeliha isminde bir hanımı varmış. Zeliha zamanın, güzel, akıllı, şahsiyetli tek hanımı imiş. Yusuf Aleyhisselâm ise köle. Mısır’da en yüksek fiatı vererek alıyorlar. Bir başkası daha fazla kârla başkasına satıyor. O da iki misli fiatla başkasına satıyor. Böyle böyle en son fiatı Zeliha verip alınca, onun verdiği fiata kimsenin gücü yetmemiş.

Almış, ama Yusuf Aleyhisselâm’a aşık olmuş, kölesi. Ze-liha bir gece Yusuf Aleyhisselâm’ın, affedersiniz, yanına gitmiş. Yusuf Aleyhisselâm reddetmiş. O zaman “yaklaş-mazsan sana iftira ederim, astırırım, kestiririm” demiş. Bu korku ile Yusuf Aleyhisselâm ona istemeyerek dönmüş, genç bir çocuk. O sırada duvardan babası Yakup Aleyhisselâm görünmüş. “Yusuf çek elini” demiş.

Halbuki zahirde, Yusuf Aleyhisselâm’ı kardeşleri kuyuya attılar. “Kurt yedi” dediler. Babasının da ağlıya ağlıya gözleri kör oldu. Ama Yusuf’u o felaketten kurtarıyor. İşte bu rabıtaya işaretidir.

Diğer taraftan Zeliha’yı, kölesi ile görüşüyor diye suçu yüklemişler üzerine. Halbuki Yusuf Aleyhisselâm çocuk, öyle şeyler düşünülemez. Onu da hapse koymuşlar.

Koymuşlar ama O da, “Bana bu dünya haram olsun” demiş. Kaç kat yerin altında. Oturma yok, yatma yok. Yiye-ceği, içeceği yok. Toprak, karanlık. Orada “Sanem” isminde bir put varmış. Ona gece gündüz ağlayıp sayarmış.” Yusuf Aleyhisselam zindana girdi. Dünya da bana zindan. O ne zaman zindandan çıkarsa ben de bu mahzenden çıkarım.” Yedi sene zindan da kalmış. Bu süre içerisinde o kadar güzel, genç, saltanatlı hanım nine olmuş, ihtiyarlamış, kambur-laşmış, yüzü gözü kırışmış. Ağlayı, ağlayı gözleri kör olmuş. Yüzüne bakılacak hâli kalmamış, “Sanem! Sanem!” diye yalvarıyor, ağlıyor. Niye? Yusuf Aleyhisselâm zindandan çık-sın da yine onunla görüşsünler. Tabii Yusuf Aleyhisselâm zindandan çıkıyor.

O puta “Sanem! Sanem!” diye yalvarırmış. Bir seher vaktinde yine Sanem! Sanem! diye yalvarırken, dili kayıyor. “SAMED” diyor.

SANEM: Putun ismi.

SAMED: ALLAH'ın ismi.

Samed deyince ALLAH cevap veriyor.

-“LEBBEYK” kulum ne istiyorsun?

O zaman putun batıl olduğunu anlıyor, putu kırıyor. AL-LAH'a yalvarıyor.

ALLAH onu mahzenden çıkarıyor. Nine olmuş hanımı yine eski güzelliğine sokuyor. Yusuf Aleyhisselâm da zindandan çıkıyor. Yine bunlar evlilik hayatı da yaşıyorlar.

Biz bunu ne için ifade ettik?

Evet zindandan çıkıyor. Bir de duyuyor ki Yusuf Aley-hisselâm Mısır'a Sultan olmuş. Köle elden ele satılıyordu. Sonra zindana girdi. Zindandan da ALLAH onu kurtarıp Mısır'a Sultan ediyor. O sırada Zeliha diyor ki:

-“Beni Yusuf Aleyhisselâm'ın geçmiş olduğu yolun üzeri-ne çıkarın.”

Çıkarmışlar. Oradan geçene kadar orayı beklemiş. Artık ne kadar beklemişse bekliyor. Diyorlar ki Yusuf Aleyhisselam geliyor. Ama at ile geliyor. Tam geçerken haber veriyorlar. Çünkü gözleri görmüyor. O sırada sesleniyor.

-“Ya Yusuf dur, sana bir arzuhalim var.”

O da:

-“Ne diyorsun nine?” demiş.

-“Kamçıyı uzat da söyleyeyim.” Kamçıyı uzattığı zaman tutar tutmaz, Zeliha'nın aşkı kamçıdan ceryan geçer gibi geçmiş. Yusuf Aleyhisselâm'ın elini yakmış. Bırakınca:

-“Ya Yusuf ben Zeliha'yım. Şimdi nine oldum. Senin aşkın beni böyle yaptı. Ben bu aşkı yıllardır çekiyorum. Sen bir kamçıdan geçen ateşe dayanamadın” demiş.

-“E! ne diyorsun?” deyince

-“Ben seninle evleneceğim.”

-“Sen de evlilik özellikleri kalmamış ki” deyince.

ALLAH:

-“Ya Yusuf sen rıza göster, ben Zeliha'yı yine eski hâline sokarım.” Nasıl ki rıza gösteriyorsa, Zeliha'yı eski halinden daha da güzel yapıyor. Hayatları başlıyor. ALLAH, ne ya-pıyor insanları? Öyle de yapıyor, böyle de yapıyor.

Cenâb-ı Hak: “Biz insanı çok güzel halk ettik.” buyuru-yor. İnsanlar içerisinde velîler olsun, nebîler olsun, Yusuf Aleyhisselam kadar güzel kimse halk etmemiş. Onu görenler insan diyemiyorlarmış. Melek diyorlarmış. Fakat insan güzellerin güzeli olursa ondan da güzel oluyor. O beşeriyetteki güzel idi. Cisimdeki güzellikdi.

Ama:

“Le gâd halaknel insane fi ahsen-i takvîm.”

“İnsanı güzellerin güzeli halkettik.”

Bu güzellik ruhi güzellik, beşerî güzellik değil. İnsan kör olur, sağır olur, siyah olur. Ne olursa olsun. Güzellik ruh gü-zelliğidir.

Ama ruh ne ile güzelleşir? ALLAH'a inanmak ve itaat etmekle güzelleşir.

İlim, amel, ihlas, şeriat, tarikat, hakikat ile güzelleşir.

“Evliyaullah aynadır.”

Cümleten hoş geldiniz, sefa geldiniz.

ALLAH muhafaza etsin. Koruyalım, muhafızımız AL-LAH'tır, diler muhafaza eder, diler imtihan için bir işkence görebilirsiniz. Tarikatın düşmanı çok, şeriatın da düşmanı çok. Tarikatı zem edenler, tarikatı inkâr edenler nemrutdurlar.

Arifin hakk iledir haktır özü

Onların kiblesidir şeyhin yüzü

Değil mümkirler. Şeriatçılarda bu kelâmı hazmedemiyorlar.

Şariatçı kim? Kitabı-sünneti yaşayanlar da hazmedemi-yorlar. Ama anlayamıyorlar, anlasalar muhalefet etmeyecekler.

Arif kim? Ayık kim? ALLAH'ı hiç unutmayan. ALLAH'ı bir nefes dahi unutmayan. Onların sözleri de haktır, özlery de haktır, hak iledir. Hak iledir ki, ALLAH'tan gelen ruh AL-LAH'a ulaşmıştır onlar da. Onların konuşmaları Cenâb-ı Hak'ın emri ile. Daha başkasını diyemiyorlar.

Anların kiblesidir şeyhin yüzü

İşte bunu anlayamazlar. Onlar zannederler ki şeyhe ta-pıyorlar. Arifin iki kiblesi vardır. Bir cesedinin kiblesi, bir de ruhunun kiblesi. Cesedinin kiblesi Beytullah, ruhunun kıl-lesi de ALLAH'ın zatı. Aslında idrak etmiş olsalar Beytullah'a secde olmaz, Beytullah bir yöndür. Bir emirdir, bu tarafa yö-nelin. Peygamber Efendimizin tebliği on sene Mekke'de oldu, sonra Medine'ye geldi. Namaz kılacağı zaman Mescid-i Ak-sâ'ya dönüyor. Mescid-i Aksâ, Kudüs'tedir. Süleyman Aley-hisselâm'ın cinlere yaptırmış olduğu bir bina.

Peygamber Efendimiz yine o tarafa doğru namaz kılar-ken, iki rekâtını kılmış. Cebrail vahiy getirmiş.

-“Yâ Habibim! Mescid-i Aksâ'dan Mescid-i Harâm'a dön.” Tam bir dönüş olmuş. Birisi Kuzey iken diğery güney. Güneye dönmüş. Demek ki burada Beytullah bir yöndür. Beytullah'a secde olmaz. Secde ALLAH'adır.

Ariflerin iki kiblesi vardır. Birisi amelinin cesedinin kıl-lesi. Her amelde her ibadette Beytullah'a kibleye dönerek ibadet yaparlar. Dönülmezse amel makbul olmuyor. Ama bir de insanların ruhunun kiblesi vardır. O da ALLAH'ın zat'ıdır.

Kelâmı Kibarda:

“Allah'u nûr”un nûru

Sen de kılmış zuhûru**Cismin tecelli Tûru****Gönlün me'vâ'da sâkî**

Kim bu? Evliyaullah. Birde şu vardır.

Gönül fehmedeli “Lâ”dan “İllâ”yı

Lâ: Yok. Herşeyi gönülden çıkarır, yok ederse.

İllâ: Var olan. Orada tecelli eder.

Gönül fehmedeli “Lâ”dan “İllâ”yı**Mecnun gibi bulduk bizde Leylâ'yı****Nur-u cemâlinden seyret Mevlâ'yı****Bir rûhu musaffa Mir'atımız var**

Mir'at: Aynadır. Evliyaullah aynadır.

Evliyaullah ALLAH değildir. Haşa estağfurullah! Ama ALLAH'tan da ayrı değildir. ALLAH'ı gösteren bir aynadır. Niçin? Çünkü:

Evliyaullah safiye makamına ulaşmış. Ruhun üç maka-mını geçmiş. Nefsin yedinci makamına ulaşmış.

1. Nefs-i emmâre
2. Nefs-i levvâme
3. Nefs-i mülhime
4. Nefs-i mutma-inne
5. Nefs-i râziyye
6. Nefs-i marziyye
7. Nefs-i safiyye

Olar ruhu musaffadır ki Cem-ül Cem'e varmışlar**Cemîden farka gelmişler vekil-i Mustafa'dır pir**

Safiye demek; Safileşmiş demektir. Hammadde yanmış. Herhangi bir maddenin bir hammaddesi vardır. Has madde-ye dönmesi için bir eğitim görüyor. Yeryüzünde ne kadar madenler varsa, hepsinin işlemle hammaddesi gidiyor, has maddesi kalıyor. İnsanların da böyle hammaddesi vardır. Ancak safiye makamına ulaşanların

hammaddesi gidiyor, has maddesi kalıyor, safileşiyor. Bir de safinin anlamı: Si-linmiş bir aynadır. Ayna tozlu olsa, paslı olsa, ayna göstermez. Silinince aslı meydana çıkar. İşte Evliyaullah silinmiş bir aynadır. Ama ALLAH'ın aynası, Hak aynası. Hadis-i Şerif var, kelâm-ı kibâr da doğruluyor.

Mirât-ı Muhammed'den ALLAH görünür

Peygamber Efendimiz Hak aynasıdır. ALLAH'ın da böyle bir emri var.

“Habibim seni seven beni sever, seni sevemeyen beni se-vemez.

Seni bilen beni bilir, seni bilmeyen beni bilemez.

Seni bulan beni bulur, seni bulamayan beni bulamaz.

Seni gören beni görür, seni göremeyen beni göremez.”

Hatta şöyle bir olay olmuştur:

Ebu Cehil Lanetullah, Peygamber Efendimiz'in karşısına geçmiş. Kötü sıfatları saymış peygamberimiz hiç onlara itiraz etmemiş. “Doğru söylüyorsun, sen” demiş. Ne demişe “doğru” demiş. Bunu görenler var, duyanlar var.

Sıddık Ekber Efendimizin muhabbeti gelmiş, methetmiş. Güzel sıfatları saymış. Ona da “doğru söylüyorsun, doğru söylüyorsun, doğru söylüyorsun” demiş.

Sormuşlar:

-“Yâ Resûlullah Ebu Cehil size lâıyk olmayan sıfatları söyledi. Doğru söylüyorsun dediniz. Yârigarınız methetti doğru söylüyorsun dediniz. Anlayamadık” demişler.

Demiş:

-“Biz mir'âtız, hak aynasıyız. Her ikisi de kendi sıfatlarını gördü. Kendi sıfatlarını saydı. Biz de “doğru söylüyorsunuz” dedik.”

Bir de tasavvuf kitaplarında yazar. Muhyiddini Arabî Hazretleri, kalabalık bir topluluk hâlinde bir yere davete gidiyormuş. Müridleri ile beraber, oradaki sokaktan geçer-ken, bir köpek, Muhyiddini Arabî Hazretlerine hücum edi-yor. Cemaate hiç birşey yapmıyor. İhvanların dikkatini çeki-yor.

-”Niçin bu kadar insan varken şeyh efendiye gidiyor?” diyorlar.

Mübarek şöyle buyuruyor.

-“Şüpheye düşmeyin. Köpek bana gelmedi, kendisine geldi. Biz mir'âtız. Köpek bizde kendisini gördü. Kendisine hücum ediyor.” Evliyaullah mir'âttır.

Ben hazreti Şeyhim gibi Mir'âtımı buldum**Mirât-ı Musaffa'yı görüp zatımı buldum****Hem sureyi ihlas ile isbatımı buldum**

Bu kelâmlar söylenmişse Evliyaullah aynadır. Ama neyin aynası? Hak aynasıdır.

Hakkı gösteriyorsa, ariflerin de ruhunun kiblesi odur. Yani Evliyaullah'ta görmüş olduğu bir sıfat onun kiblesidir.

Evliyaullah'ın zahiri var, batını vardır. Zahirine secde ol-maz. Ama batını ALLAH'a ulaşmıştır. Onun ruhu ALLAH'-tan ayrı değildir. ALLAH'a ulaşan bir ruhun cismi de nedir? ALLAH'ın sıfatları ile sıfatlaşmıştır.

Bedensiz bir güzel gördüm efendim**İlikten damardan kandan içeri****Canan illerinden sordum Efendim****Bir gizli cân vardır cândan içeri**

Beden kimde var? İnsanda. Beden de ne vardır? Kan ve damar “Ondan içerdekini gördüm” diyor. İlikten, kandan içeri olan ne var? Ruh var.

Evliyaullah'ın huzurunda, onun cesedine secde yapamazsınız. Onun manevi vücudunu görürseniz, istemeyerek, gayri ihtiyarı ona secde yaparsınız.

Mübarek Paşam Hazretleri zamanında, Abdüssamed is-minde birisi vardı. Öğle namazını kılmamıştık, Onlar kıl-mışlardı. İkramlar oldu. Sonra “namazlarını kılmadılar” de-nildi. Fakat orada sohbet edilen büyükçe bir odadan başka bir yer yok. Kible başka tarafta, sol tarafta Şeyh Efendimiz oturuyor. Bizde sağ tarafta namaza durduk. O şeyh efen-dimize döndü. Ev sahibi de Ekrem Ocaklı Bey. Demokrat Parti döneminde yedi yıl mebusluk yapmış. O da bizlerle ilgileniyordu. Paşam Hazretleri birşey söylemiyor. Dedi ki:

- “Abdüssâmed Bey! yanlış duruyorsun. Kible böyle, öyle değil” dedi.

Dönderdi ama, namaz bittikten sonra dedi ki:

- “ALLAH'ı nerede görürsem oraya secde ederim” dedi.

Bu ağır kelâm tabii. Bu anlaşılmaz, şeriata muhalif gelir. “ALLAH'ı nerede görürsem oraya secde ederim” dedi. Orada cisim zahiri cisim değil. Gizli bir cisim vardır. Evliyaullahta ALLAH'ın sekiz sıfatı tecelli etmiştir.

Onu herkes göremez. Onu bilen, gören için, onun kâblesi odur.

“Yekûnü ma sâdıkîn” emrinde.

İki mâna çıkarıyor:

Birincisinde: “İlmiyle amel eden alimlerle dost olun ki bilmediklerinizi öğrenesiniz.”

Birde buyuruyor ki:

“Gönül sahibine gönülden bağlanın.” Bu da sevgi ile. Onların mazhar olduğu nimete siz de kabiliyetiniz ölçüsünde mazhar olursunuz. Kabiliyet insanların kalbidir. Ama insanların hepsinin kalbi bir olmuyor. Öyle kalp var ki, ALLAH feyzi onun kalbine nehir gibi gelir. Öyle olduğu halde onu taşırılmaz. Bir de vardır ki, bileğim kalınlığında feyiz gelir, onu taşırır. Velîlerde tecelli olur ama müsavi tecelli değildir. Bütün velîler esmâ nurundan sıfat nuruna geçerler. Sıfat nurundan zat nuruna geçerler. Zat nurunda musavi değillerdir. Sıfat nurunda musavidir. Esmâ nurunda müsavidir. Ama zat nurunda musavi değillerdir. Velî vardır ki senede bir defa tecelli zatı görürmüş. ALLAH'ın zat nuru onda bir defa tecelli edermiş. Bu durum onu bir mertlik içerisine sokarmış. Bir sene devam edermiş. Nasıl ki bir insan yemek yediği zaman doyar. Acıkana kadar daha yemek yemesini istemez. Onlarda da manevi tokluk oluyor. Ruh hiç bir şeyle doymaz. Ancak ALLAH'ın zat nuru ile doyabiliyor. İşte bu da velîlerde farklılık gösteriyor. Ondan üstün olan ayda bir defa görürmüş. Bir kat daha üstün olan haftada bir defa tecelli görürmüş. Daha üstün olan günde bir defa görürmüş. Günde beş defa tecelli gören velî de olurmuş.

Esmâ nurundan geçiliyor, Sıfat nurundan geçiliyor, Zat nurundan geçmek yok.

Zat nurundan geçmek şöyle oluyor, halka dönmek. Zat nurunda kalanın halka irtibatı kesilir. Bu haller velîlerde olurmuş. Reşahatta yazılıdır.

Hace-i Ahrar Hazretlerinin zamanında, Abdurrahman Ca-mi Hazretleri çok alimmiş. Onun kadar bir alim dünya üzeri-ne gelmemiş. Her asırda bir kere dünyada böyle bir alim olurmuş. Beş asır boyunca onun gibi bir daha gelmemiş. Onun zamanından önce zahir ulema, batın ulemayı hiç tanımıyor. Varis-i enbiyâ biziz diyorlar. Onlara hiç yer vermiyorlar. An-cak zahir ulema Peygamber Efendimizin nübüvvetinin varisidir. Velayetinin varisi meşayıhtir. Ama hem zahir ilmi olur da bir de tarikata girerse o zaman iki ilmi bitirmiş oluyor. Varis-i Enbiyâ da odur, “Zülçenaheyn” de-niyor buna.

İşte o zamanda batın ulemaya yer verilmiyor.

Abdurrahman Cami Hazretleri Saadettin Kaşgari Hazret-lerine kendisini teslim etmiş. O zaman bütün zahir ulema-nın dili susmuş, daha da birşey dememişler.

-“Artık biz tarikate bir şey söylemeyelim, insaf edelim. Eğer dervişlik hocalıktan üstün olmasaydı, Abdurrahman Cami Hazretleri beş asırdan beri tek bir alim gelmiş. Hoca-lığı bırakıp derviş olmazdı” diyorlar.

Ama bu mübarek zat nurundan geçememiş. Yani halka dönememiş. Hak'ka ulaşmak var. Hak'tan halka dönmek var. Hak'ka ulaşıp, halka dönemiyorsa, iradesine gelemiyor. Onlara “Kâmil” deniliyor. Ama iradesine dönen hem kâmil hem de “mükemmil”dir.

Kâmil: Kendisini yetiştirmiş.

Mükemmil: Yetiştirici.

Mükemmil olmuyorsa yetiştirici değil.

Onun zamanında bir ırmak varmış. Irmağın bir tara-fında Ubeydullah Hazretleri. Bir tarafında da Abdurrahman Cami Hazretleri.

Abdurrahman Cami Hazretlerinin tarafında ki halk gidi-yorlarmış ders almaya, ders vermiyormuş. İradesi yok. Hiç ayılamıyor ki... Halk ile irtibatı kesilmiş. Diğer tarafa gittikleri zaman.

-“Nerden geldiniz?”

Oradan.

-“Abdurrahman Cami Hazretleri var iken niye buraya geldiniz?”

-“Efendim gittik ama hiç konuşmadı. Ders vermedi, vermiyor.”

O zaman mübarek Velîler daima birbirlerini yükseltirlermiş. Bir velî daima karşısındaki veliyi kendisinden üstün görürmüş.

O zaman buyurmuş ki:

-“Abdurrahman Cami Hazretleri şeyhlik kapısını kapa-mış. Yârlık kapısını açmış, orda kalmış.” Yâr'dan mana ALLAH, orada kalmış.

Fakat bir emri de var ki, buyuruyor ki:

-“Ben murid edinme arzusunda olsaydım, Kürre-i arz üzerindeki hiç kimseyi kaptırmazdım, hepsini ben alırdım.”

Evet. İşte Abdurrahman Cami Hazretlerinin tarikata gir-mesinde ulema tasdik etmiş. “O zaman dervişlik hocalıktan üstün olmasaydı, Cami Hazretleri hocalığı bırakmazdı” de-mişler.

Evet. ALLAH'a şükür. Tarikatı ALLAH bize nasip etmiş. Ama anlamak ve yaşamak nasip etsin.

Anlamak ve yaşamak. Tarikata girenlerin hepsi tarikatı anlamış olmuyorlar.

Tarikatı anlamak meşayih bilmektir. Meşayih tanıma-mışsa, tarikatı anlamamıştır. Meşayih ALLAH kapısıdır. Meşayih ALLAH'a delildir. Yani meşayihsiz ALLAH bulunmaz. Meşayihsiz ALLAH görülmez. Meşayih böyle tanımak lâzım.

Tarikatı nasıl anlamak lâzım?

Tarikatı nasıl yaşamak lâzım? Dört şartı var. Bu dört şartını elde ederse yaşamış olur. Tarikatı anlayıp yaşayınca hakikate geçerler. Her tarikata girenler hakikate geçemezler. Tarikatı anlayan, yaşayan hakikate geçer. Çünkü hakikatın yolu, tarikattan geçiyor. Tarikata da şeriatı geçiliyor. Şe-riatı tamam olmazsa bir insanın, tarikata geçemiyor.

Cenâb-ı ALLAH bunları insanlara bahşetmiş. Bunların hepsi de insanlar için nimettir.

İnsanlarda seçkinlik vardır, seçilmişlik vardır. Şeriatı yaşamışsa insanlardan seçilmiştir. Tarikatı yaşamışsa oda seçilenlerden seçilmiştir. Hakikate ulaşmışsa, o da seçilenlerin, seçilenlerinin, seçilenlerinden seçilmiştir. Marifete ula-şyorsa, marifet insanlıkta en son makamdır. Marifete ula-şan, ALLAH'ın büyük ihsanına ulaşıyor.

O insan silinmiş ayna. Ayna kendisini göstermez. Ama kirli paslı olursa kendisini gösterir. Silinmiş aynanın karşı-sına kim geçerse onu gösterir. Bizim gönlümüz de bir ay-nadır. İmanın hakikatına ulaşmak istiyorsan, çalış şeyhinde fani ol.

ALLAH'ın zatının nuru Lafzâ-i Celâl'dir. Onun nuru sen-de tecelli ederse, daha senin uzak yolun yaklaştı. Çetin yo-lun kolaylaştı. Başka tarikatların sonunda ulaştığı kârı biz başlangıçta veriyoruz.

O da nedir? Rabıtaya olan sevgidir.

Sendeki Lafzâ-i Celâl'i kalbinde canlandıracak bu sev-gidir.

Seni katre iken ummân eder şeyh

Seni hayvan iken insan eder şeyh

Buradaki esrâr da Mevlâna'nın kelâmıdır. Bakın:

Ben Konya'ya her sene gidiyorum. Bir ilk gidişimde içeri girip ziyaret ettim. Bir daha girmedim. Dışardan ziyaret ettim.

Ayak tarafına geçtim, Fatiha okudum. Bir defa girdim, o da bilmeyerekten. Orada iki rekat namaz kılmak, istedik koymadılar. Burada namaz kılınmaz dediler. Görevliler dedi. Halbuki o açık saçık turistler girmişler fotoğraf çekiyorlar. Bizi iki rekat namaza koymadılar.

Bir de oraya çalgılar dizmişler, her çeşit çalgı var, üzerlerinde etiketleri var. Diyor ki: Filanca dervişten Mevlâna'ya hediye.

Benim orada anladığım şu. “Ne olursan ol. Gel!” demiş ya. Saz çalan da ud çalan da gelmiş orada bırakmış.

“Ne olursan ol. Gel!” buyurmuyor mu?

“Ne olursan ol, gel!” demiş ya. Oraya saz çalan da gel-miş, ud çalanda gelmiş, orada bırakmış. Mevlâna'nın tür-besinde görülen çalgılar onun değil. Onlarla zikir yapılmamıştır. Orada bir tane ney var, Mevlâna'ya ait. O da yine Mevlâna'nın değil. O da yine sonradan ilâve edilmiştir, bu çalgılar iftiradır.

“Ne olursan ol, gel!” demiş ya. İşte... Ud çalmış adam oraya gelmiş bırakmış, saz çalmış adam orda bırakmış. Sebebi budur.

Yani “kaç yaşında olursan ol, gel!” diyor. “Ne günah işle-dinse işledin. Gel”. Adam altmış yaşına gelmiş. ALLAH hidayet etmiş, aylmış. ALLAH'a dönmüş.

Bir de şu vardır:

Bir köyde bir hoca ile karşılaştık. Hocanın babası, sohbet esnasında bir iki şey sordu, cevaplandırdık. Yanıma geldi dedi ki:

-“Bunlar diyorlar ki: Tarikata girenin namaz kazası ol-maz.”

-“Doğrudur” dememle fırladı, gitti. Durmadı ki anlata-lım.

Halbuki ben çok büyük alimlerden duydum ki, bu sünnetler kazalara sayılacak.

Peygamber Efendimizin sünnetleri kazalara sayılacak. Sayılmazsa bile, bizim tarikatımız öyle.

“Ameller niyete bağlı.”

Sen bütün günahlarından temizlenmek için boy abdesti alıyorsun. Günah hangisidir? ALLAH'a isyan. Emri tutulmazsa bu da bir isyandır. Bir de yasağı vardır. O da tutulmazsa günahdır.

Yani bir yasağı var. Bir de emri var. Yap denilen emridir, yapma denilen yasağıdır, her ikisi de isyandır, her ikisi de günahdır.

E, bir insan boy abdesti almakla günahlarından temiz-leniyorsa, işte bizim tarikatımızın anlayışı bu. Bize kaza namazı kıl demezler, emretmezler. Adam durmadı ki, izah edelim. Ama kaza namazı kılıyorsa, ona da mani olmazlar.

“Herkesin kıyameti ölünce kopar.”

Cenâb-ı Hak gayemizi bildirsin. Gayemiz kulluk.

ALLAH bize niye rızık veriyor? Niye sıhhat veriyor? Onu zikredelim, ibadet edelim. Namaz kılmak, oruç tutmak, hep-si zikirdir. Ama en güzel de kalpten ALLAH'ı unutmamak. Hepsinin iyisi de bu. Zikirlerin en eftali kalpten ALLAH'ı zik-retmek. ALLAH hepimize kalb-i selîm versin. Burada bizim de gayretimiz olacak. Cenâb-ı Hakk'ın bağışlaması var. Bi-zim de çabamız, say'ımız var.

“ALLAH'ın fazl-ı tevfiği sa'y edene.”

Çünkü say' insanlara farz kılınmış. ALLAH bize zararlı şeyleri bildirmiş. Onlardan kaçınacağız. Yararlı şeyleri bil-dirmiş. Onları da elde edeceğiz. Böyle yaparsak ALLAH'ın fazl-ı tevfiği bize ulaşır. Ulaşırsa ne olur? Kabir azabından korur. Cehennemden korur. Ahiretin dehşetlerinden korur. Cennetine koyacak. Cemâlini gösterecek. Sonu gelmeyen sayısız nimetlere ulaştıracak. Ama say' edenler için. Say' et-meyene yok.

“Hep tevfiğ-i maassay.”

Say eden ALLAH'ın “Fazl-ı tevfiğine ulaşır.”

Bütün mükevvenatın âmiri ALLAH'tır. Gerçi herşeyin â-miri biziz. İnsanlar herşeyin amiri. Dünyayı insanlar imâr ediyorlar. Toplumlari, cemiyetleri yöneten insanlardır. Nasıl ki Mevlit'te dinliyorsunuz:

Hak Teala çün yarattı âdemi

Kıldı âdemle müzeyyen âlemi

Hız. Âdem babamızı yarattı, O'nu dünyaya indirdi. O'nun evlatları dünyayı süsledi, imâr ettiler. Hünerleri, ma rifetleri ile bu âlemi donattılar. Herşeyin bir ham maddesi vardır. Yiyeceklerin, giyeceklerin. Hepsinin bir hammaddesi vardır. O ham maddeyi insanlar tebdil ediyorlar, değıştiri-yorlar. Onun için biz memuruz. Âmir ALLAH'tır. ALLAH'ın da bir emri vardır. Emrini tutarsak mükâfatlandırır. Yalnız amirin mükafatı

yetkisi dahilindedir. Ama ALLAH'ın yetkisi sonsuzdur, nimeti sonsuzdur. Bütün nimetler insanlar içindir.

Sen olmuşken kamu halkın emiri

Yeter oldun bu dünyanın esiri

Bütün halkiyyetin, mahlukatın amirisin sen. Niye böyle iken dünyaya esir oldun? Cenâb-ı Hak her ne halk etmişse senin için halketmiştir. Niye bu dünyaya esir olduk? Kulluk görevimizi bilmedik de onun için esir olduk.

Dünyayı seven ne olur?

ALLAH aldanmışlardan etmesin. Peygamber Efendi-miz'in emri var. Büyüklerimizin de emri var.

Dünyayı seven bütün halkın aşağısı olur. ALLAH'ı ma-bûd bilip, O'na itaat etmeyen insan değildir. O halde hayvanlar için bir emir var mıdır? Onlar için günah sevap var mı?

İnsan ALLAH'a olan kulluğunu yaparsa bütün halkiyye-tin üstünüdür. ALLAH'ın halkiyyeti üçe ayrılıyor.

Cemadat: Yer.

Mesnuat: Yerin bitirdikleri, yer ve yerde olanlar. Çeşitli çe-şitli madenler. Bu madenler sayısız. Sular çeşitli çeşitli. Pet-rol. Hepsi yerden çıkıyor. Yerin bitirdiklerinin de sayısı yok.

Mahlukat: Canlılar. Bunun da sayısı yok. Bunların da suda yaşayanı var, toprakta yaşayanı var, karada yaşayanların hepsinin benzeri deryada var. Birde semâda yaşayanlar var. Semada yaşayanların birçoğunu bilmiyoruz. Bildik-lerimiz de var. İnsanlara hizmet gören, insanlara zararı ve kârı olanları bildirmiş Cenâb-ı Hak. Semâda çok mahluk var. Onları bilmiyoruz biz. Cinler semâda. Arş-ı Alâ'da me-lekler var. Cinler bizim için zararlıdır. Biz topraktan hal-kedilmişiz. Onlar ateş. Ateşle toprak birarada olmaz. Topra-ğın bitirdiğini ateş yakar. Herşeyi toprak bitiriyor. Üzerinde yaşatıyor, besliyor. Ama ateş yakıyor. Onun için cinler bizim için zararlıdır. Bunlardan kurtulmamız için daima ayık ol-mamız lâzım. Ayık nedir? Gaflette olmayacağız, günahlar işlemeyeceğiz. İbadetimiz olacak, zikrimiz olacak, fikrimiz olacak ki onlardan biz kurtulalım. Bizi onlardan salâvat, besmele, kelime-i şehâdet ve diğer zikirler kurtarır. Çünkü o zaman uzaklaşıyorlar.

İşte bütün mahlukatın üstünü insan. Ama insan insan-lığını bilecek. Nasıl bilecek? İnsanlara inen Kur'ân var. Kur'ân'a inanacak. İnsanlara gelen peygambere inanacak. Eğer inanmazsa, insanlığını bilmezse, bütün mahlukatın en pisi, çirkin hayvanlardan da aşağıdır. İnsanlara en çok so-ğuk görünen, tiksindiren yılandır. İnsanlar yılanı görünce kaçarlar. Niye? Çünkü o bize evvelden düşmanlık etmiş.

Âdem babamızın cennetten atılmasına sebep yılan ol-muş. Şeytanı o sokmuş cennete. O da Âdem babamıza gü-nah işletmiş. Cennetten atılmış. Yoksa hepimiz cennette olacaktık. Cenâb-ı Hak yılanı öyle bir ceza veriyor ki, o cennette dört ayaklı deve suretinde idi. Çokta bilgili ve akıllı bir mahlukat imiş. Hz. Âdem'le Havva anamıza nasihat edermiş. Nasıl ki İblis yılanı cennete soktu ise, Cenâb-ı Hak bunları suale çekince, zaten herşey malum ona, Amenna, saddakna.

-“Ya Adem buğday tanesini niye yedin?”

-“Havva yedirdi.”

-“Havva niçin yedirdin?”

-“Şeytan yedirdi.”

-“Şeytanı kim soktu buraya? Benim düşmanımı?”

-“Yılan soktu.”

İşte o zaman büyük ceza verdi Cenâb-ı Hak:

-“Ben de senin ayaklarını yok ettim. Yerde sürüneceksin. İnsanoğlu taşla senin başını ezecek.”

İşte yılanı olan soğukluğumuz bundan bizim.

Yılandan daha korkunç ve pis hayvanlar vardır. Ama bizim nefsimiz yılan suretinde. Sen ALLAH'a olan ibadetini yapmıyorsan yılan suretindedin. Bir gün öleceksin, bu suret yok olacak sen de. Kabirde yılan suretinde olacaksın. O su retle cehenneme gideceksin.

Peygamber Efendimizin emri.

“İnsanlar ulvî, insanlar suffî.”

Ulvî insanlar, ALLAH'ın cemâline ulaşıyorlar. En büyük rahmeti.

ALLAH'ın gadabı da insanlar için, rahmeti de insanlar için. Hiçbir varlığa, hiçbir hayvana azap etmeyecek. Hiçbir varlığını cennete koymayacak. İnsandan başka cennete gi-recek yok. Bir de cinler var. Cinler çok azap görecekler. Cin-lerin çok azı cennete

gidecek. Çünkü onlar insanlara şerli olduğu için. İnsanı da Cenâb-ı Hak kıymetli halkettiği için. Onlara olan şerlerinden dolayı onları cehenneme sürükleyecekler.

Cenâb-ı Hak buyuruyor:

“Biz insanları cinleri yarattık ki bizi mabut bilsinler.”

“Biz Kur'an'ı insanlara, cinlere gönderdik.”

“Peygamberi insanlara cinlere gönderdik.”

Cinlerden hiç peygamber gelmemiş. Cinlerden hiç yetişen velî olmamış. Cinlerden çok az cennete gidecek.

Peygamber Efendimiz buyuruyor:

“Cehennemi en çok cinlerle, hanımlar dolduracak.”

ALLAH'ın hikmetidir. Hanımları akıldan noksan halketmiş. Hanımlardan yetişen vardır, ama azınlıktadır.

Cennete gideceklerdir. Ama cehenneme giden hanımlar daha çok olacaktır.

Erkeklerin de Cehenneme gidenleri, Cennet'e gidenlerden çok olacaktır.

Ama bunlar cemaatimiz değil.

Aman sakın ha! Cemaatimiz için değil. Bu kıyafetinizi, bu yaşantınızı, bu muhabbetinizi muhafaza edin. Cennet hurisisiniz. Evet Cennet hurisisiniz.

Sonra şöyle buyuruluyor:

Mum var ya, sıcağı görünce erir. Soğuğu görünce donar. Hanımlar tez imana gelirler. Tez imandan çıkarlar.

Erkeklerin şeriattaki yaşantılarına göre, hanımların ki noksandır. Bir erkeğin amelini hanım işleyemiyor. Ama o amel onu cennete götürüyor.

Evet:

ALLAH razı olsun. ALLAH muhabbetinizi artırsın. ALLAH ahir akibetimizi hayır getirsin. ALLAH nimetimizin münkiri etmesin. Nimetimizin kadrini, kıymetini bildirsın.

Nimetimiz işte budur. Hiç nimet olur mu, bundan ziyade?

Cenâb-ı Hak, inşaallah şeytanın vesvesesine, nefsin arzularına uydurmasın.

Bizim düşmanımız sadece şeytan değil. Kendi nefsimiz. Kendi kendimizin düşmanımız.

Bir ruh var. Bir de nefis var.

Cesedin varlığı ruh ile. Varlığını hayatını ordan alır. Ama ruha ihanet ediyor. Nasıl ihanet ediyor?

Gözlerinin yasağa bakması ile, kulaklarının yasakları dinlemesi ile, gıybet, malayanî dinlemek, çalgıları dinlemek, kötü kelâmları dinlemek.

Dilinde yasak olan şeyleri konuşmak. İftira etmek, yalan söylemek, bunlar ruha ihanettir. Cesette altı duygu var. Bu altı duygu ruhtan aldığı kuvvetle ruha hizmet görüyor. Ru-ha cenneti kazandırıyor. ALLAH'ın rahmetini kazandırıyor.

Eğer bu altı duyu organını yasaklardan korumuyorsa, bu defa ruhtan aldığı kuvvetle, ruha ihanet edi-yor. Hiyanetlik ediyor.

Bu mal sende emanettir

Bu mal nedir? Fabrikamız, apartmanımız veya ticaret mallarımız değil. Altın gümüş gibi mallarımız değil. Bunların sen çobanısın. Sende emanet olan nedir?

O altı tane duygu.

Göz, kulak, dil, el, ayak, kalp. Bunları muhafaza ettinse, ALLAH'ın rahmetine ulaştın. Muhafaza edemedinse, AL-LAH'ın gadabına düşer oldun.

ALLAH'ın gadabını ne görüyor? Ruh görüyor. Rahmetine ne ulaşıyor? Ruh ulaşıyor.

Burada denilecek ki, bunu nefis işliyorsan, ruhun ne suçu var? Eğer sen ibadetini kâfi yaptıysa senin ruhun güzel bir sıfatla kalkar. Eğer isyan ettinse çirkin suretle kalkar.

Kalbi zikrullah temizler. Kalp aynı zamanda vücudun payitahtı.

Buraya bir padişah geliyor. Bu padişah hem zalimdir, hem de âdildir. İki tane padişah var. Zalim padişah senin nefsin, bütün kötülükleri işledinse senin kalbine nefis hakim oluyor. Makamları işgal ediyor. Başa geçiyor. Zülmünü izhar ediyor. Başa zalim padişah geçince, ne yapıyor, halkına zulmediyor. Halkı çok sıkıntıya, bunaltıya sevk ediyor. Ama bir âdil pa-dişah gelince halkını rahatlatıyor. Ama bizim vücudumuzda halk mı var? İnsanlar mı var? Evet senin vücudun büyük bir alemdir. 79 ahlak-ı zemime var. Her birisi bir teşkilat. Bir de 79 ahlak-ı hamide var. Nasıl ki küfür hakim olunca müslümanlar sınıyorlar. Yetki onda, silah onda, asker onda. Baş kal-dırının başını kesiyorlar. Bir de iman hakim olduğu zaman küfür sınıyor. Ama hiçbir zaman, iman hakim olupta küfürü kesmemişlerdir. Küfre de adaletini yapmıştır, ALLAH'ın emri üzerine. Tarih boyunca müslümanlar hakim oldukları za-man, İslâm beldelerini aldıkları zaman, orada

yaşayanları serbest bırakıyorlar. Zorlamıyorlar “Sen müslüman olacaksın, olmazsan keseceğim” yok. “Yalnız ALLAH'ın emri üzerine müslüman olursan eğer, müslümanlarla eşitsin. Müslüman olmazsan, cizye vereceksin. Fakat cizye verdiğinden dolayı se-nin malın canın müslümanların emniyeti altında olacak.”

Kafir hâkim olduğu zaman müslüman amelini serbestçe yapamıyor. Ama müslüman hâkim olduğu zaman, kafirle-rin amellerine hiç müdahale etmiyor. Yalnız günah-ı kebâirleri aşikâr işleyemiyorlar, gizli işliyorlar. İşte bizde ALLAH'ın vermiş olduğu o altı maddeyi inancımıza göre kullanacağız. Müslümanlar akıllarını iki yönde kullanırlar. Akl-ı maad, akl-ı maaş. Kafirlerin ahirete inançları yok. Ahirete inanç-ları olmayınca akıllarını sadece dünya için kullanırlar. Din ilmi yok onlarda, kültür ilmi var. Ama müslümanın hem din ilmi vardır, hem kültür ilmi vardır. Akıl aslında birdir. Ama müslümanlar hem dünyaya çalışıyorlar ve akl-ı maaşını hem ahirete çalışıyorlar ve akl-ı maadını kullanı-yorlar. İşte o zaman ahiret için de aklını kullanıyorsa ilim-dir, ameldir. Aklını iki tarafa kullanır. Cenâb-ı Hakkın emri de öyle:

“Dünyaya da çalışın. Ahirete de çalışın” buyuruyor.

Aklını iki tarafa kullanıyor. Dünyaya kullanmış olduğu aklı, akl-ı maaş. Ahirete kullanmış olduğu aklı, akl-ı maad oluyor. Kim olursa olsun, inancı yoksa, ameli yoksa, onun aklı şeytanî akıldır. İblisin akıldır. Ama inancı var, inancını yaşıyorsa, onda iki akıl vardır. Hz. Âdem'in aklı vardır onda. Onun için kelam-ı kibârda geçiyor ya:

Bu denli ilme malik iken iblis

Senin ilmini bilmedi o telbis

Şeytan, Hz. Âdem'i Cenâb-ı Hak halketmeden önce, binlerce sene meleklere vaaz nasihat etmiş. Onlara hocalık yapmış. ALLAH'ın kudretlerini, hikmetlerini, halkiyetlerini anlatmış. Azaplarından, rahmetlerinden bahsetmiş. Fakat Hz. Âdem'i Cenâb-ı Hak halk edince, topraktan cesedini yaptı, canı yok. Hz. ALLAH buyuruyor ki:

“Ben kendi ruhumdan ruh üfledim.”

İşte bütün insanlardaki ruh budur. Onun canı yok iken, hani heykeller var ya, aynı onlar gibi idi. Rengi yok, kanı yok. İnsanlara renk veren kandır.

Cenâb-ı Hak milyonlarca insan halk etmiş. Hepsi birara-ya geldiği zaman hiç birbirine benziyor mu? Hepsinin yapısı bir, şekli bir, ama hiçbiri birbirine benzemiyor.

İşte o zaman Hz. Âdem aksırmış.

Aksırmak Hak'tan, esnemek Şeytan'dan.

İnsan esnerken sol elinin arkasını ağzına tutup, “Pey-gamber efendimiz esnemezmiş” diyerek salavat getirecek, o esneme geçer. Aksırma geldiği zaman da “elhamdülillah” diyeceksiniz.

Hz. Âdem Aleyhisselâm, cana geldiği zaman, ilk hareketi aksırmak olmuş. Ama “elhamdülillah” demiş. Rabbısına, ALLAH'a hamdetmiş, şükretmiş. Burada bir esrâr var. Ne-reden bilmiş, nasıl öğrenmiş? Demek ki Cenâb-ı Hak'ın ruhlara bir muamelesi var, ruhlarına bildiriyor ALLAH. Za-ten ilm-i ezeli “Elestübirabbiküm” fermanına ruhların hepsi “belâ” demedi. “Belâ” diyenler yine müslümanların ruhu. Demek ki Cenâb-ı Hak'ın ihsanı orada olmuş ruhlara. Biz şimdi ehl-i küfür de değiliz, ehl-i İslâmız. Ta ilm-i ezeli bizi küfürde bırakmamış. Dünyaya da müslüman olarak gelmişiz. Peki müslüman olmanın delilleri nedir?

ALLAH'a inanmak: Bu da yine vasıta ile oluyor. Nasıl ki Hz. Âdem canlanınca ALLAH'a şükretmiş. Bu insanlar içe-risinde de, aklen ALLAH'ı bulanlar olmuş. Onlar hiç kim-seden ALLAH'ın varlığını duymamışlar.

Öyle bir ilim yok, amel yok. O halkın içerisinde nebî yok, velî yok. ALLAH'ın varlığını birliğini akıl ile bulmuşlar. Za-ten peygamberler de küfrün içinden geliyorlar. Onları inan-dırmak için çalışıyorlar. Hz. Nuh Aleyhisselâm bir türlü öğ-lunu inandıramadı.

Gemiye bindiremedi. Bunlar Cenâb-ı Hak'ın bir lütfu, ihsanı oluyor.

“Sa'y eden ALLAH'ın fazl-ı tevfikine ulaşır.”

Sa'y nedir? Sözümüz, işlerimiz, gayretimiz.

Sözümüz daima ALLAH'ı zikredecek. İşlerimiz de daima ALLAH'ın emri hududunda olacak. “Belâ” demişiz. Müslü-man olarak dünyaya gelmişiz. Bunu değerlendirmek için amelimiz olacak.

Cenâb-ı Hak, bizi bir vücutla dünyaya getirdi. Yine bir cesetle kalkacak. O vücutu biz yapıyoruz. Sen, ben yapıyo-ruz, onun için buyuruyor ki:

Hiç kuluna zulmeder mi Mevlâsı

Kulun çektiği kendi cezası

Bu vücutu ne ile yapıyorsun? O güzel vücutu nasıl yapı-yorsun?

Gözünle, dilinle, kulağınla, elinle, ayağınla, kalbinle. Bunları yasaklardan korudunsa, ALLAH'a hizmet ettirdinse, o zaman sen kendi kendine bir yüce vücut kazanıyorsun.

Bir de inanmak çok önemli. Nasıl ki Peygamber Efen-dimiz Mirac'tan inince gördüklerini bahsetmiş. Ebu Cehil:

-“Ya Muhammed, sen ne kadar yalan söylüyorsun, bir daha nereden dirileceğiz?” demiş.

Onun üzerine ayet inmiş:

“Habibim! O inanmayanlara söyle ki: Onu yoktan var eden ALLAH.”

Ayete rağmen yine inanmamış.

Hız. İbrahim Peygamber ile Sarâ validemiz yaşlanmışlar, çocukları olmamış. Sonra Mısır Valisi Hacer Validemizi Sarâ Validemize hediye etmiş. Dolayısıyla İbrahim Aleyhisse-lâm'a sunulmuş. Sarâ Validemizle kuma olmuşlar. Hacer validemizden İsmail Aleyhisselâm olmuş. Ondan önce Ha-cer Validemizi çok seviyormuş. Fakat nasıl ki çocuk olmuş, O'nu kıskanmış, O'nları istememiş. Nur topu gibi çok sevdiği oğlu için Hz. İbrahim ALLAH'a sordu:

-“Yarabbi ben ne yapacağım?”

Cenâb-ı Hak:

-“Sarâ nasıl istiyorsa öyle yap. Yâ İbrahim!” Cenâb-ı Hak Sarâ Validemize de İbrahim Aleyhisselâm'ın oğulları ola-cağını söylemişti. Ama Sara Validemiz inanmadı.

-“Sen yüz yaşında, ben doksan yaşında. Nasıl çocuğu-muz olsun?” İnanmadı. Ona da ayet gönderdi Cenâb-ı Hak:

-“Ya İbrahim Sara'ya söyle ki: Onu yoktan var eden AL-LAH, Ona çocuğu verir.”

Onun üzerine inandı. Amenna dedi. İşte burada inanmak ve inanmamakta ALLAH'ın bir lutfudur.

Ebu Cehil'e ayet geliyor:

“Onu yoktan var eden ALLAH onu tekrar diriltir.”

Sara Validemize ayet geliyor:

“Onu yoktan var eden ALLAH, çocuğu verir.” Ve oldu. İnanmakta ALLAH'ın lutfudur. İnananların ruhu “BELÂ” dedi. Ama inananlara da “belâ” dedirten, o inanmayı lütfeden de ALLAH'tır. Ama biz “BELÂ” diyenler geldik buraya. Bu “belâ”nın üzerinde durmamız gerekiyor.

Say eden ALLAH'ın fazlı tevhidinde ulaşacak. Madem ki inanç vermiş. İncancımız nedir? Mabudumuz olan ALLAH'a itaat. Bizi yoktan var etmiş. Rızkımızı veriyor, sıhhatimizi veriyor. Bize çok çok, renk renk sayısız nimetler halketmiş. Bu varlıklar sonunda yok olacak. İnsanların ruhları yok olmuyor, diriliyor. ALLAH onları cennete koyacak. Dünyada emsâli, misli olmayan nimetler var. Ama bunlar maddi ni-metler. Manevi nimet incancımız vardır. Göremiyoruz. Ne zaman görürüz? Cenâb-ı Hak buyuruyor:

“İnsanlar uykudadır. Ölünce dirilecekler.”

Ölünce maddî nimetler yok olur. Manevi nimetleri görürüz. Onun için manevi olarak görünüp te yok olmayan ni-metlere kıymet vermek lâzım.

Cenâb-ı Hak: “Kulu, zâtım için halkettim” buyuruyor.

Burada sadece ALLAH'a inanıp, ALLAH'a itaat etmek değil. ALLAH bizi onun için halketmişse, onun cennetini kazanmaktır, Cemalini kazanmaktır.

O halde maddî nimetlere fazla kıymet vermeyelim. Mad-dî nimetleri, ALLAH'a zikretmek için ALLAH'a ibadet etmek için elde edelim, faydalanalım. Ölüm çok yakındır. Cemaat-ımız içerisinde en gencini düşündüğümüz zaman, onlar için de çok yakındır. Büyüklerimiz şöyle misâl veriyorlar: Bir memleketten çıktın. Başka bir memlekete gidiyorsun. Hare-kete geçtiğinden itibaren, çok uzak memleket sana daha yakınlaşır.

Hareket ettiğin memleket daha uzaklaşır.

Hareket ettiğin yerden devamlı uzaklaşıyorsun. Diğer ta-rafa yaklaşıyorsun. Demek ki bir insan doğunca, ölüm çok yakındır. Nasıl olsa ölüme doğru gidiyoruz. Ölüm bu kadar yakın. Ölümü düşünmek insanı dünyadan soğutur. Ölümü düşünen insanın dünya muhabbeti gönlünde olmaz. Bu umumiyetle mürşidi olmayan için böyledir. Mürşidi olanlar için ne lazım? Onlar huzur sahibi. Ölümü düşünmek değil, ölümlle karşı karşıyadır.

Korktuğun birşey var. “O gelirse bana, beni ne yapar? Bana zarar verir.” diye düşünüyorsun. Fakat göremiyorsun. Bir de vardır ki, korktuğundan, zarar gördüğün şeyle karşı karşıyasın. İşte avam için ölümü düşünmek dünyayı sevdirmes. Dünyayı seven kim? Günahları işleyen. Hataları işliyen. Bizim tarikatımıza göre ölümü daha yakın görmek. Sadece düşünmek değil, yakın bilmek.

Azizan Hazretleri cehrî ve hafî zikir yaptırıyormuş. Ona sormuşlar, çok ağır meseleleri sormuşlar.

Hafî zikirin delilleri, ayetleri var. Cehrî zikrin de hadisleri vardır. Deliller hadis.

Şimdi sormuşlar:

-“Siz cehrî zikir yaptırıyorsunuz? Ne niyetle yaptırıyorsunuz? Bunun hakkında ayet hadis var mı?”

Cevabı şöyle vermiş:

-“Bizim dervişler ölüme hakke’l-yakîn inanmışlar.”

Hakke’l-yakîn inanmak: Her nefesi son nefes gibi almak. Her nefeste nefesini aldı mı? “Tamam son nefe-sim” diyor. “İlk ve son nefesim” diyor. Alınca “Bir daha alamam” diyor. Verince “Bir daha veremem” diyor. Ölümün görüldüğü bir nefestir. Çıktı ise girmez, girdi ise çıkmaz. Hakke’l-yakîn bil-mek böyle bilmek imiş.

Ölümü insanlar ilme’l-yakîn, ayne’l-yakîn, hakke’l-ya-kîn bilirler.

İlme’l-yakîn: Ölecek. Ama ne zaman? Ölenleri görüyor. Ben de öleceğim. Ama ne zaman?

Ayne’l-yakîn: Her gün ölenleri görüyor. Ama sırası gelince ben de öleceğim.

Kıssadan alacağımız hisse var:

Adamın bir tanesi Azrail’le arkadaş olmuş. Azrail’e demiş ki:

-“Madem arkadaş olduk. Öleceğimi bir hafta önce haber ver, hazırlanayım.”

-“Peki” demiş.

Bir gün komşularından Ahmet Ağa isminde bir tanesi ölmüş, onu defnetmişler.

Birkaç gün sonra komşularından Mehmet Ağa isminde birisi ölmüş, kaldırmışlar. Birkaç gün sonra bir başkası, onu da kaldırmışlar. Dört cihetinden ölenler olmuş. Nihayet bir gün de gelmiş. Bunun göğsüne Azrail çökünce demiş ki:

-“Hani biz arkadaş idik. Sen bana bir hafta önce haber verecektin?” deyince.

-“Ben sana bir hafta değil, bir ay önce haber verdim. Önünden bir komşunu götürdüm, demedin ki: “Sıra bana gelecek” sağ tarafından bir komşunu götürdüm, sol tarafından götürdüm, dört tarafından götürdüm. Sana dört taraftan haber verdim.” İşte ayne’l-yakîn inanan insanlar böyle.

Ayne’l-yakîn: Bir ölüyü gördüğü zaman “sıra benim”.

Hakke'l-yakîn: Her nefesi son nefesi bilmek. Bu hususta da yaşanmış bir olay vardır.

Ebubekir Sıddık Efendimizin oğlu Hz. Ömer Efendimiz'in oğlu ile oynuyorlarmış. Oynarlarken anlaşamamaları ol-muş. Şöyle değil böyle, böyle değil öyle. O sırada Sıddık Ek-ber Efendimizin oğlu (bilerek değil) bilmeyerek bir kelâm sarfetmiş:

- Ey uzun fikirlinin oğlu, bu böyle değil midir?"

O çocuk da anlamını gitmiş babasına sormuş:

-“Baba bana Ebubekir Efendi'nin oğlu uzun fikirlinin oğ-lu” dedi. Ne demek?

O da anlayamamış. O da gidip Peygamber Efendimize sormuş. Hem şikâyet etmek, hem de manâsını anlamak için. Fakat sorarken, Sıddık Ekber Efendimiz gelmiş hemen yanbaşına. Resûlullah:

-“Otur Ya Ebubekir” demiş. Oturmuşlar.

Demiş ki Hz. Ömer'e:

-“Ya Ömer ölümü sen nasıl biliyorsun?”

-“Ya Resûlullah her akşam yattığım zaman sabah kalkmam” diye biliyorum.

-“Ya Ebubekir sen nasıl biliyorsun?”

-“Ya Resûlullah: Öyle bir nefes ki girer, çıkmaz, çıkar, gir-mez. Bir nefes aldığım zaman vereceğime bir senedim yok. Verdiğim zaman da alacağıma bir senedim yok. Ben ölümü böyle biliyorum.” demiş.

Resulullah demiş ki:

-“Ya Ömer! Ebubekir ölümü ne kadar yakın düşünüyor. Sen buna göre ne kadar uzun düşünüyorsun.” demiş.

Demek ki, ölüme inanmak ta müsavi değil. İlme'l-yakîn inananlar inanmış, öleceklerine. Fakat müşrikler de inan-mış öleceklerine. Her insan öleceğini görüyor. Müşriklerde şu var ki: “Öldük, yok olduk, tamam” diyorlar. ALLAH koru-sun, Müslümanlar öyle değil. Öldükten sonra tekrar dirile-ceğiz. Kabirde de bir azap yaşantıları olduğuna inanmışlar. Bu yaşantı çok fecidir, çok ta zevklidir.

Sonra Hadiste var, Peygamber Efendimiz'e sormuşlar:

-“Ya Resûlallah! Kıyamet ne zaman kopacak?”

Her sormalarında mübarek buyurmuş. Her sormalarında işaret zuhuratlarını söylemiş. Şu belirtiler olur. Fakat bir sefer sorduklarında da demiş ki:

–“Herkesin kıyameti ölünce kopar.”

“Herkesin kıyameti ölünce kopar.” Nedir? İnsanlar öldükten sonra dirilir. Cennetlik cehennemlik ayrılır. Kabir ya cennet bahçesidir veya cehennem çukurudur. Geçi bir kıya-met. Orada ki sürede bir saat bir sene gibidir. Veya bir sene bir saat gibi kısa sürer.

Âriflerin kıyâmeti dâimdir

Arif: Ayk, ALLAH'ı unutmayan. Ölümü unutmayan.

Yani arif olanların kıyameti daima karşısında. Ölüme hakke'l-yakîn inanmışlar.

Kulubu hep masivadan saimdir

Onların kalbine mâsiva girmez. Gönlüne az bir şey girse, ayıklığı yok olur. Peki gelmiyor mu onların gönüllerine? Geliyor ama, Cenâb-ı Hak ne buyuruyor:

“Onların düşünen aklı benim aklım.”

“Velîlerin kalbi benim evimdir.”

Kâbe'yi inşâ-i Halil sendedir beyt-i Celil

Sensin ALLAH'ın delili ruh-u sultân el-medet

Diyor ki:

Dünyanın her köşesinden, İslâm beldesinden, hac mevsiminden, ayrı zamanlarda müslümanlar Kabe'ye geliyorlar. Umrede de devamlı geliyorlar. Eskiden bu uçaklar, vasıtalar yok iken sadece Hac'ca gidiyorlarmış. Ama şimdi bir Hac yapıyorsa, on sefer umre yapıyorlar. Neden dolayı? Kolaylık var, vasıtalarından dolayı devamlı yaz-kış geliyorlar. Her ta-raftan geliyorlar. Bir de şu var: Hep genç başka ülkelerden gelenler hep genç. Gelenlerin %60'ı genç oluyor, %30'u orta yaş, %10'u ihtiyar.

Ariflerin kalplerine dünya gelmez, oruçludur, onların kalpleri. Dünya onların kalplerine girerse, bozulur. Ne olur bozulursa? Onlar da cezalanırlar.

Bizim büyüklerimizden Hâce-i Ahrar Hazretleri yedi ya-şında çocuk. Okula gidiyormuş. Bir gün yoldan geçerken, çamur ayakkabısının tutmuş. Dönmüş, ayakkabısını almak için. Orada bir boşluk olmuş. Ayakkabısını alıncaya kadar ALLAH'ı zikredememiş. Zikredemeyince gönlünce bir boşluk olmuş. Bu neye benzer? Çeşmeden su akarken birden kesili-yor. Bir boşluk olmuş. Ayakkabısını almış. Takmış, ayağına. Bakmış, karşısında bir amca çift sürüyor. Onunla kendisini mukayese etmiş. “Şu amca bu kadar zahmetli iş yaparken ALLAH'ı unutmuyor da, sen niçin bir ayakkabı alıncaya kadar ALLAH'ı unuttun?” diye. Kendi kendini dövmüş, kendisini tokatlamış. Öyle

tokatlamış ki, parmaklarının izi bir hafta yüzünden kaybolmamış. O zannedermiş ki hiç kimse ALLAH'ı bir an unutmaz. Oniki yaşına girince bakmış ki, in-sanlar gaflette. Almakla, vermekle, yemekle, içmekle uğra-şıyorlar. ALLAH'ı hatırlamıyorlar.

Arifler ne yapıyor? Eğer kalplerine dünya ile ilgili bir şey girerse oruçları bozulur. Boy abdesti alır ağlarlarmış. “Eyvah nefesimiz boşuna gitti” diye.

Ariflerdeki esrâra bakın. Bizde ariflerin ismini söylüyo-ruz. Onlar gibi yaşayamıyoruz.

Ebterim gönülden evlâdım yoktur

Yuvasız bir kuşam bilâdım yoktur

ALLAH sevgisine düçâr olan, evlat sevgisini de çıkarır kal-binden.

Belki size ağır gelir. “Evlat sevgisi çıkarılır mı?” diye. Çı-karmazsa, fitneden kurtulamaz.

“Evlatlarımız sizin için fitnedir.”

Fitne nedir?

İki dostu birbirinden ayıran. İki seveni birbirinden ayı-ran. Öyle ise bizim dostumuz ALLAH'tır. Evlat sevgisi girerse, ALLAH'tan ayırır.

Şeyh Efendimizin zamanında gördük. Çavuş isminde bi-risi vardı. Tekke de çok samimi hizmet görürdü. Ahlak-ı ha-mide sahibi. Bütün ihvanların her zahmetine katlanıyor.

Şeyh Efendisi dünyasını değiştirdikten sonra gitmiş. Kö-yüne, evine.

Bir tane oğlu var. İki tane kızı var. Birisi deli. Birisi akıllı. (Annemin, annesinin köyü. Dedemde orada kalmış bir süre) O köyde ona sofı diyorlar, çavuş diyorlar.

Fakat sanki hiç dünyada değil. Kendi başına yaşıyor. Köy işleri, bağ işleri ile hiç ilgilenmiyor. Şiddet-gadap diye birşey yok. En ufak bir çocuk gitse de sakalını yolsa ona bile kız-mıyor. Biraz büyük ve şımarık olan çocuklar alay ediyorlar. Bu ne yapıyordu:

Evden çıkıp camiye gidiyordu. Camiye giderken alçak bir sesle vird edinmiş.

Ebterim gönülden evlâdım yoktur

Yuvasız bir kuşam bilâdım yoktur

Senden gayrı sâhib-irşâdım yoktur

Andelîbim bu gülşane gelmişem

Bu onun zikri, evden camiye gelirken söylüyor. Camiden eve gelirken söylüyor.

Tarlasına gidiyor, bunu söylüyor. Tohum ekıyor, bunu söylüyor. Düven sürüyor, bunu söylüyor.

Bir ilkbahar günü mayıs ayında. Köyün en büyük neh-rinde çocuklar oynarken, yedi yaşında oğlu suya gidiyor. Günlerden Cuma. Hoca daha camiye gelmemiş. Bu da yine söylüyor: Ebterim gönülden .....

O sırada feryat kopmuş. Çocuklar bağırılmışlar. Arkadaş-larının suya düştüğünü söylemişler. Demişler ki:

-“Sofu senin oğlun, boğulan!” Demiş ki:

-”Sahibi verir, sahibi alır.” Hiç kendini bozmamış. Getir-mişler çocuğun cenazesini kılmışlar. Ne gitmiş bakmış, ne de el sürmüş. Yine aynısını söylemiş.

Ebterim gönülden evlâdım yoktur.

Yuvasız bir kuşam bilâdım yoktur

Bunu böyle vird edinmiş. Demek ki, bu bunun sade sö-zünde değil, kalbinde. Her sevgi çıkmış gönlünden. Bunun vefatında da gittik, Paşam Hazretlerinin ziyaretine. Abdülaziz Efendi isminde bir arkadaşımla gittik. Kendisi Hafız, yaşlı çok nurlu bir zat. Oğulları benden büyük. En küçük oğlu benimle emsal. Biz o sıralarda yirmiyedi yaşındayız. Kendisi altmış yaşlarında idi. Yine Paşam'ı ziyarete giderken, bu Çavuş dediğimizin kardeşi ile görüştük. Çavuş'un hasta olduğunu ondan öğrendik. Aradan bir müddet geçti. Biz Paşam Hazretlerinin yanındayız. Sabah namazını kıldıktan sonra biraz yatmıştı. Kuşluk vakti idi. Yataktan kalkar kalkmaz:

-“Güzel Abdülaziz Efendi Çavuş'tan haberiniz var mı?” O da dedi ki:

-“Eyvah! Çavuş gitti!” dedi.

İki elini dizine vurdu.

Daha sonra Çavuş'un kardeşini gördük. Aynı Paşam'ın elini dizine vurduğu gün ve saatte Çavuş demiş ki:

-“Yer verin, yer verin. Geldi. Geldi.”

-“Kim geldi? Kim geldi?”

-“Bayburt'lu Dede Efendi geldi.”

Bunlar tabii ki: Emek, hizmet.

“Baba himmet, oğul hizmet.” Ama o da nasıl bir hizmet görürmüş? Köye yakın olan Şeyh Efendinin üzüm bağı varmış. Onu beklermiş. Sığırlar, köpekler, gelirmiş. Hatta insanlardan hırsızlık yapanlar olurmuş. Yol üzeri. Onun için beklermiş.

Mübarek Paşam Hazretleri buyurdu:

Hizmet için tekkeden ayrılmıyordu.

Bir gün güneş doğmuş. İki-üç metre yükselmiş. Güneşe doğru oturuyormuş. Aklına şu gelmiş: “Derler ki mürşitler Hızır ile konuşurlar. Bizim Hz. Pir de Hızır ile görüşüyor mu?” Bunu düşünmüş.

O esnada havadan bir kıratlı tekkeye iniyor. Halbuki orada araba kapısı var. İnsanların girdiği kapı var. O demiş ki:

-“Tut bu atı.”

Atı tutturmuş ona. Uzun boylu, siyah cübbeli, başı yeşil sarıklı bir zat. Girmiş içeri. Şeyh Efendisine sarılmış. Sonra kafa kafaya vermişler. Fısır fısır birşeyler konuşmuşlar. On-dan sonra Şeyh Efendisi ne diyorsa, o da “Başüstüne, başüs-tüne” diyor. Sanki bir amir, memuruna emreder gibi. Kut-bu'l-Aktab ve Gavs olanlara Hızır Aleyhisselâm gelir. Her zaman gelir ve onlardan emir alır. Sonra sarılmışlar. Bir daha sarılmışlar. Hızır çıkmış. Dedem de peşinden çıkmış. Binmiş atına, yine havaya gitmiş. Bakın buradaki esrâra:

“Bizim Hz. Pir'de Hızır'la görüşür mü?” diye düşünürken. Havadan gelenin Hızır olduğunu bilememiş. Bunu idrak edememiş. Bu insan olsa kapıdan gelirdi.

O gittikten sonra Şeyh Efendisi:

-“Çavuş merak ediyordun. Kardeşliğini gördün mü?” de-miş.

İşte o zaman ayrılmış. Ha bu Hızırdı demiş. Bunu bizzat Paşam Hazretlerinden dinledik. İşte öyle. Teslim olmak la-zım. Gece-gündüz. Her zaman:

Ebterim gönülden evlâdım yoktur

Yuvasız bir kuşam bilâdım yoktur

Senden gayri sahib-irşâdım yoktur

Andelîbim bu gülşane gelmişem

Demiş.

Arif'e her eşya mir'attır. Seyreder. Kâmile her eşya evrat-tır. Yani her eşyanın zikrettiğini işitir.

Yunus Emre ne buyurmuş:

Havadaki kuşlar ile çağırayım Mevlâm seni

Tur dağında Musa ile çağırayım Mevlâm seni

Elindeki Asa ile çağırayım Mevlâm seni

Kâmile taşlar bile zikreder. ALLAH bildiriyor. Buyuruyor ki:

-“Sizin o cansız gördüğünüz cemadâtlar, taşlar bile beni zikreder.”

Âlemlerde çok gizlilikler var. İnsanda bir âlemdir. Bizde de çok gizli şeyler var. Bir kere insanlarda altı letaif var ki, çok kıymetli. Çok güçlü makamlar. Bunlarda öyle bir yetki var ki, insanın küçücük kalbi var. O açılınca, bütün dünyada ne varsa kalbinde seyrediyor.

ALLAH'ın Zat'ının ismi ALLAH'tır.

O binbir ismi, sıfatlarının ismidir. Bir filmi makineye ko-yunca herşeyi çeker. Kalp te ALLAH'ın filmi. O filmi maki neye koymak lâzım.

O makine Evliyaullah'tır.

O kalbi Evliyaullaha teslim edeceksin. Onu seveceksin. Sevmekte mahzur yoktur. Cenab-ı Hak:

-“Evlatlarınız ve mallarınız fitnedir.” buyuruyor.

Meşayihler fitne değildir. ALLAH'ın emri var.

“Beni sevin. Sevdiklerimi sevin.”

Meşayihini severse kalp filmi açılır. Kalp filmi açılırsa, kainatta ne varsa hepsini orada seyrediyor.

İbrahim Hakkı Hazretleri Marifetnâmesi'nde yazmış, der-yaları, semaları, dünyaları. O zaman vasıta yoktu. Dergâ-hından dışarı çıkmadı. Nasıl yazdı?

Peygamber Efendimiz'in hadisi var:

“Öyle zaman olur ki, benim yanımda arş, kürs, levh, ka-lem zerre kalır.” Dünya yok. Dünya bunların yanında çok küçük.

“Öyle zamanım da olur ki: Yanım da Ayşe'den başka kimseyi göremem.”

Velî demek, velâyet demek, büyük bir varlık demek. ALLAH ın varlığı kulda tecelliyi eder.

Bir de ruh âlemi vardır. Ruh âlemi görünür insanlara. Sır âlemi açılınca, o zaman ona bütün sırlar aşikâr olur. Sır âle-mi açılınca âlemlerin sırrına ulaşır.

“Ve ilâ rûhi Sultâni'l-evliyâ ve mahremi sırrı esrârı enbi-yâ camii kemâlati surriyeti vel maneviyyeti eşşeyhü'l-ekber ve Kutbu'l-aktab.”

Zamanın büyük şeyhi (Şeyhü'l-Ekber) Kutbu'l-Aktab. Ku-tubların başı.

“Surrî ve maneviyyeti.” Kemâlatı cem etmiş. Maneviya-tını görenler ve görmeyenler suretine hayran oluyorlardı. Nezaket, nezafet onda görünen bir güzelliğe hayran oluyor insanlar. “Sırrı esrârı enbiyâ:” Peygamber Efendimize yak-laşmış. O'nun sırrına, esrârına vâkif olmuş. Ama sır âlemi açılmazsa, bu kıymetleri insan bilemez, ondan sonra hafî makamı var ki. Onda da ALLAH korkusu tecelli eder

ALLAH: "isteki vereyim" buyuruyor.

Ondan ne gelse yahşidir

Zira ol dostun bahşidir

Hep cümle O'nun işidir

İşte, hastalık ta geliyor O'ndan, sağlık ta geliyor O'ndan. Hani hastalık başka bir yerden gelmiyor ki. Hani zahirde seni bir insan dövse, ne yapıyorsun? Ondan daha güçlüsüne gidip diyorsun ki, bu insan bana zarar veriyor. Zararı yapa-na diyemiyorsun ki, "sen bana niye zarar veriyorsun." Desen daha büyüğünü yapacak. Geleni ALLAH'tan bilecek-sin. O zaman senin için zarar da bir, kâr da bir. Sağlıkta bir, varlık ta bir, yoklukta bir. Sabredeceğiz.

Soru:

-“Mahkemelik olan bir konuda ne yapacağız?”

-“O seni vermişse sen onu verme.”

-“Haksızlık bize olmuşsa?”

-“Sen haksızlığı HAK'tan bildinse şikayet etmezsin. Fakat tedbirimizi alacağız.

-“O seni şikayet etmişse, zahiren tedbirimizi alsak bile gönülden de ki: “Ben buna müstehakım” de. “ALLAH bunu bana musallat etti” de. “Bu benim eksikliğim” de.”

Medhe lââyık şeyhimiz var

Zemme lââyık nefsimiz var

Sonra ikram ettiler, iyilik yaptılar. Bunları nereden bileceksin? Rabıttandan “Ben bunlara layık değilim. Pirim yaptı-rıyor” Bir insana insanlar hizmet verirler, hürmet gösterirler de “Ben ne iyi insanım ki, bana hizmet ediyorlar, hürmet gösteriyorlar?” diye kendisinden bilirse, o hizmet görenin bir zararı olmaz. Hizmet edilenin zararı olur.

Çünkü varlık olur. Varlıkta şeytanî sıfattır. Varlık ancak ALLAH'a yakışır. Azamet O'na yakışır.

“Ve bil kaderi hayrihi ve şerrihi ” sözünde kalmayalım. Özüne geçelim. Öyle olursa eğer, bütün kötülükleri nefsimiz-den bileceğiz, iyilikleri ALLAH'tan bileceğiz. Kötü bir şey işle-meyeceğiz. Kötülükle karşılaştığımız zaman: “Biz buna lâayık idik, ALLAH'a olan kulluk görevimizi yapamadık. ALLAH bunu bize ceza verdi” diye düşünceğiz. Ceza ALLAH'tan gelir.

Evet:

Hiç kuluna zulmeder mi Mevlâsı

Kulun çektiğı kendi cezası

...

Hak kulundan intikamı kul eli ile alır

İlm-i ledün bilmeyenler anı kul yaptı sanır

...

Cümle işler Hâlık'ındır kul eliyle işlenir

Hakk'ın emri olmayınca sanma bir çöp deprenir

ALLAH'ın emri olmayınca, bir çöp yerinden deprenmez.

İzni Bâri olmayınca

Ruhda gelmez bir ahed

ALLAH'ın emri olmayınca bir şey meydana gelmez. O'nun emri olmayınca sinek kanadını çıkarıp uçamaz. Herşeyi ALLAH'tan bilmek. Herşeyi ALLAH'tan bilmek.

Sevdiren ALLAH. Dövdüren ALLAH. (Bak: Gül den Bülbül-lere 1 Behlül-Divane hikayesi)

Biz bu cezaları kaldıramayız. Kaldıramayınca gizli şirk oluyor. Bunu kaldırmak için “vebil kaderi hayrihi ve şerrihi” fermanının sözünde kalmayıp özüne geçmek lazım. Özüne geçmiş olursak eğer, seven de bir olacak, döven de bir olacak. Hastalık ta bir olacak, sağlık ta bir olacak. Sana iyilik eden de bir olacak. Kötülük eden de bir olacak. O zaman sen hakikî mabudunu bulmuş olacaksın. Bunlar çok kolay, çok ta çetin.

Bilene, görene. Köre ne? Kör bir şey görmüyor. Görme-yince de bilmiyor.

Şeriat, tarikat yoldur varana

Hakikat, marifet andan içerü

Bil şeriat emrü nehî bilmek imiş ey gönül

Hem Tarikat râh-ı Hakk'a girmek imiş ey gönül

Tarikat ALLAH yoluna girmek. Şeriatta olanlar da ALLAH yolunda. Ama onlar tek ayak. Tarikat olunca çift ayaklı. Veya tek kanat. Tek kanatlı kuş çırpına çırpına gider. Ama çift kanat olunca uçarak gider. İşte şeriat cesetle, tarikat ruh ile ilgilidir. İkisi de hizmette ikisi de nimetine ulaşacak. Ceset necasetten, pislikten kurtulmak için, ibadeti olacak. İbadeti olmayan hayvanî sıfatta kalıyor.

Hadesten taharet, necasetten taharet. Hadesten taharet: Gusül, abdest. Abdesti olmayan pis olur.

Necasetten taharete: Boya ile cilâ ile kendisini kapatıyor. Gusül olmuyor. Gusül olmayınca namaz da yok. Çünkü gu-sülsüz namaz olmuyor. Namazını kılamıyorsa pislik vardır. Abdesti olmayanda pislik vardır. Cesedi temizleyen taharettir. Yani boy abdesti ve abdesttir. Aynı zamanda namazdır. İbadettir cesedi temizleyen. Bir de insanlarda ruh vardır. Ruhu temizleyen nedir? Kalptir. Kalbi temizleyen ne oluyor? Zikrullah. Öyle ise şöyle düşünelim: Ceset bir ülke ise, kalp payitahttır.

Bu payitahta zalim bir hükümdar gelirse, o ülkeyi imar etmez. Yakar, yakar, tahrip eder. Halkına da eziyet eder, zulmeder. Ama bir âdil insan gelirse eğer, hizmet verir. Halkı rahat ettirir. İhtiyaçları gidermek için çok şeyler yapar.

İşte burada da kalp, cesedin payitahtıdır. O kalbe ruhu getirmek lâzım. Rûha teslim etmek lâzım. Yani ALLAH'a teslim etmek lâzım. ALLAH'a teslim edince orada iç ve dış temizliğin hepsi olur. Fûze gibi gidersin. ALLAH'tan geldin. ALLAH'a gideceksin. Fûze gibi gidersin ve yolculuğu da bitirirsin. Eğer bir insanın tarikatı olmazsa, iç temizliği olmaz. Cenâb-ı ALLAH buyuruyor ki:

“Kalbinizde neyi beslerseniz, sizin mabudunuz odur.”

Ancak ve ancak tarikatı olanlardır, kalbinden herşeyi çı-karabilenler. O kalp puthane değildir. Beyt-i hakikattir. ALLAH 'ın beytidir.

“Ben yerlere, göklere sığmam. Mü'min kululumun kalbine sığarım.” buyuruluyor. Bu mülk O'nundur.

Beyt: Ev demek. Beytullah ALLAH'ın evi. Beytullah ikidir. Bir var ki bütün müslümanların her yerden gidip o beyti zi-yaret etmeleri ALLAH'ın emriyledir. Beytullah'a değil. Bey-tullah sadece bir yöndür. Secde ALLAH'ın Zat'ınadır.

Vahiy gelmeden önce Peygamber Efendimiz Mescid-i Ak-sâ'ya doğru secde yapıyordu. Namazı o tarafa doğru kılı-yordu. Kibleteyn Mescid vardır. İki kibleli mescid. Hala duru-yor, yenilemişler. İşte o tarafa doğru namaz kılarken vahiy gelmiş. “Habibim dön Mescid-i Harâm'a.”

Mescid-i Aksâ Kudüs'te. Süleyman Aleyhisselâm'ın cinlere yaptırmış olduğu mescid. Vahiy gelmeden önce kible orası.

Cin Mescidi başkadır. Peygamber Efendimiz orada cinlere sohbet edermiş.

Mescid-i Aksâ şimdi Yahudilerin eline geçti. Müslüman-lara büyük bir hakarettir. Tarihler boyu Müslümanların olan bir yer Yahudilerin eline geçti.

Peygamber Efendimize 40 yaşında Peygamberlik geldi. 43 yaşında tebliğ başladı. 53 yaşında Medine-i Münevvere'ye geldi. Yani on sene sonra hicret etti. Her türlü baskıya ve zorluklara rağmen tebliğini orada yaptı. Peygamber Efendimiz on üç sene Mescid-i Aksâ'ya doğru namaza durmuş. On üç seneden sonra:

-“Habibim! Mescid-i Aksâ'dan, Mescid-i Harâm'a dön” diye emir gelmiş.

Gelen emir üzerine dört rekat olan namazın ikisini Mescid-i Aksâ'ya doğru kılmış, diğer ikisini de Mescid-i Harâm'a doğru kılmış. Onun için Beytullah ikidir. Bir vardır Halil'in yaptığı ev, bir de var ki, Celil'in yaptığı ev. Celil'in yaptığı ev insanların kalbi. Kafirlerin kalbi'de Celil'in yap-tığı ev. Fakat onlar kalplerine putları doldurmuşlar. Peygam-ber Efendimiz'e peygamberlik gelmeden önce Beytullah'ta da putlar vardı. Peygamber Efendimiz o putlardan temizledi. Şimdi de Müslümanların ibadet yeri oldu.

Kâbe'yi inşâ Halil sendedir beyti Celil

Sensin ALLAH'ın delili ruh-u sultân el-medet

Burada ne buyruluyor? Kâbe'yi Halil yaptı. Ama sendeki beyt Celil'in evi. Kim bu? Evliyaullah'ın kalbi. Mü'min kulunun kalbi deyince: Velî olmayanın kalbinde ALLAH'ın Es-mâ nuru vardır. ALLAH'ı hiç unutmuyor. Onda Esmâ nuru vardır. Fakat velîlerde ALLAH'ın Zat nuru vardır. ALLAH'ın Zat'ı vardır. Allah'ın sıfatları onda tecelli etmiştir.

Şeriati-tarikati yaşayanlar ALLAH'ı çok zikredecekler ki Esmâ nuruna ulaşınlar. O zikri de erbabından alacak. Bir zikir de vardır ki laklaka-i lisanda kalır, kalbe girmiyor. Kal-be sevgi ile girer. Ancak erbabından alacak. Bir evliyaullah tan alacak.

Cenab-ı Hak: “Kulum beni sev. Sevdiklerimi sev, kulları-ma sevdin.” Buyuruyor.

Sevdiklerini seversen, kullarına sevdin seni.

Derviş: Hak için herşeyden geçmiş. Derviş'in anlamını açıklayalım:

Azizan Hazretlerine ağır meseleler sormuşlar. Birisi de şu:

-“Sen müridlere cehri zikir yaptırıyorsun. Buradaki delilin nedir?”

-“Delilimiz şudur ki: Ahir nefeste kelime-i şehadet'i cehri okumamız. Cenâb-ı Hak'ın emri.”

“Lâ ilâhe illallah” söylenecek.

“Muhammedün Resûlullah” yok.

Eşhedü en lâ ilâhe illallah, Muhammedün Resulullah de-nilmeyecek.

Çünkü:

Peygamber Efendimiz bir vasıta. Biz Peygamber Efen-dimizi göremedik. Mürşit te bir vasıta. Mürşit Resûlullah'a vasıta. Resûlullah ALLAH'a vasıta. Can cesetten çıktığı zaman ALLAH'a vasıta kalmıyor. Onun için son nefeste.

“LA İLAHE İLLALLAH” var.

“Muhammedün Resûlullah” yok.

İşte Azizan Hazretleri “Lâ ilahe illallah” zikri yaptırır.

Sormuşlar ki:

-“Buradaki deliliniz nedir?”

O da buyurmuş ki:

-Bizim dervişler ölüme Hakke'l-yakîn inanmışlar. Her nefeslerine son nefes olarak inanmışlar. Onun için bu zikri yapıyorlar.

Herşeye hakke'l-yakîn inanmak lâzım. ALLAH'ı da hak-ke'l-yakîn bilirler insanlar. Ama göremiyorlar.

ALLAH'ı bilmek, ibadetle olur, hizmetle olur. Fakat ALLAH'ı görmek aşk ile olur. ALLAH aşkına duçar olmayan ALLAH'ı göremez. ALLAH aşkı olunca bütün perdeleri yakar atar. Bu perdeler insanın kalbindedir.

Mansur'un sözü hak oluyor. Fakat halk anlayamamış. Sonradan “Biz anlayamamışız” demişler. İşte:

Kendini kendi göre kendi bile

Bâkisini diyemez gelmez dile

Yani:

Bir insan ALLAH'ı Hakke'l-yakîn bilirse, “O” “O” olur. “O”da “O” olur.

Bu cesette değil. Yanlış anlaşılmasın . RUH'TA!

ALLAH'tan geldiniz. Yine ALLAH'a döneceksiniz.

“Her şey aslına rucu edecektir.“

Topraktan gelen toprağa gidecek. Niçin Ruh ALLAH'a gitmesin? Gidecek ama o vasıtayı bulmak lazım. Tarikatsız, mürşitsiz oraya ulaşılmaz.

Aman sizi göreyim! Şeriatta bir eksikliğinizi olmasın. Vü-cudunuzu arındırasınız, temizleyesiniz. Vücut arınırsa bir cam olur. Arınmazsa, temizlenmezse bir duvardır. Bir siyah perde.

Bakınız! Yunus Aleyhisselâm balığın karnında zikre de-vam etti.

“Lâ ilâhe illâ ente sübhâneke innî küntü minez zâlimîn” zikrine 40 gün devam etti. Ama 39 günde balık cam oldu, deryayı seyretti.

Masivanın illetinden pak edip bu gönlümü

Kıl Tarîk-i Nakşibendin hadimi Allah için

ALLAH rızası için, beni Nakşibendi tarikatına hizmetçi kabul et ki, gönlümden masivanın kiri, pası silinsin.

Yakub-u Çerhi Hazretleri büyük bir alim. Gitmiş. Nakşi-bendi Efendimize kendisini teslim etmiş. Daha önce rüya görmüş. Demişler ki: “Molla Yakup zahir ilmini bitirdin. Bir de Azîzler var. Azîzlerin ilmini oku” demişler. Rüyadan u-yanmış. Bu gördüğü rüya o kadar zevk vermiş ki, “Nurlu bir kimsenin söylediği azizlerin ilmi nedir? Nasıl bir ilimdir?” aramış sormuş (Not: Bu nurlu kimse Hızır Aleyhisselam) Neticede Nakşibendi

Efendimizle görüşmeye gitmiş. Buha-ra'da tanıdıkları ile görüşmüş. Sonra Nakşibendi Efendi-miz'le görüşmüş. Ondan dua talep etmiş. O demiş ki:

-“Benden dua istiyorsun ama benim duam kabul müdür? Geçerli midir?”

-“Geçerli olması için ne lâzım?”

-“Delîl lâzım.”

-“Delîl nedir?”

-“Ayet, hadis.”

Onun için:

Bu aşk bir bahri ummandır

Buna haddi kenar olmaz

Delilim sırr-ı Kur'ân'dır.

Bunu bilende âr olmaz

...

Süre geldik ezelden

Pirim Muhammed Ali'den

Şarâb-ı lem yezeliden

İçenlere hımâr olmaz

Evet delil istemiş. O da ayet okumuş:

-“Biz kulumuzu seversek, kullarımıza sevdirebiliriz.

-“Biz sevdiklerimizi kullarımıza sevdirebiliriz” demiş.

O da:

-“Biz azîzlerdeniz” demiş.

Nasıl demişse rüya aklına gelmiş. Rüya canlanmış. Nak-şibendi Efendimize tabi olmuş. Tabi olmuş ama çok bir havf duyaraktan. Bu hadise sırasında kendinden geçiyormuş. Sonradan ayılmış.

-“Bana azîzlerle ol dediler. Bana azîzlerle ol dediler. Ben kaç aydır bu azîzleri arıyordum, bulamıyordum.” demiş. Onu kendisine büyük bir suç kabul etmiş. Büyük bir kusur kabul etmiş. Ağlayarak geri dönmüş, gelmiş.

-“Efendim beni kabul edin” O da:

-“Biz geç kabul ederiz. Güç kabul ederiz” demiş.

Sabaha kadar ağlamış. Esrara bakınız ki. Dört mezheb-ten icazet almış zamanın alimi, yerlerde sürünmüş. Kendi-sini cırmalamış. Niye ağlamış?

-“Yâ Rabbi ben bir feraha ulaşmak isterken meşakkate düştüm. Ya beni kabul etmezse ne olurum?”

Sonra da diyor ki:

-“Ömrümde böyle bir sıkıntılı gece geçirmedi. Ya beni kabul etmezse ne olurum?” diye.

Sabah olmuş.

-“Kabul edildin” demiş.

Yakub-u Çerhi ondan sonra, Nakşibendi Efendimizin bir hizmetçisi gibi ona hizmet etmiş.

Bir günde O’na:

“Molla Yakup demiş ilim ikidir:

Bir ilim vardır ki: satır ilmi. Satırda yazılı olan. İnsanoğlu gider, medresede bir hocadan okur, icazet alır. Bu insan oğluna hüccettir.

Bir ilim de vardır ki, nebîler, velîler okurlar. Kalp ilmi, sadırda. İşte bu ilmi okumaya bak! Bu ilmi elde et!”

ALLAH makamınızı yüceltsin. Maddî-manevî, zahir-ba-tın. Dünyada ahirette Cenâb-ı Hak hüsrâna uğratmasın, za-rara uğratmasın. Cennetini, cemâlini nasip etsin. Cennette büyük annelerinize komşu etsin. Beylerinize, evlatlarınızla, geçmişlerinize, geleceklerinize beraber cennette cem etsin.

Cennet kulların. Cenneti ALLAH kim için halketti? Kul-ları için. Kulundan esirgemez cennetini. Kul kendisini cennete lâıyk görsün.

Cenâb-ı Hak:

“Talebenâ vecedenâ”

“İste ki vereyim.” buyuruyor.

“Ey Habibim! Nedir o? Senin benden istediğin nedir ki? Bir avuç toprak.” Cenâb-ı Hakk’ın Peygamber Efendimize ne kadar bir sevgisi, ne kadar bir muhabbeti, ne kadar bir kıy-met vermesi var ki, şöyle buyuruyor:

“Habibim seni halketmeseydim, bu kâinatı, varlıkları, felekleri halketmeyecektim.”

Buyurmuşsa ne oldu? Peygamber Efendimiz Miraç yaptı. Mirac’a çıktı. Mirac'ta da ümmetini diledi. Her zaman üm-metini diledi.

Tıfl iken ol diledi ümmeti

O annesinden doğmuş, dünyaya gelmiş., yüzünü yere koymuş, ümmetini dilemiş. Başka bir şey dilememiş. Bütün mübarek gecelerde, bayramlarda, ALLAH'tan ümmetini di-lemiş. Mirac'ta da ümmetini diledi.

Gece-gündüz.

Cenâb-ı Hakk'a böyle münacaatta bulununca.

“Bir avuç toprağa minnet mi eyledin?”

Bir avuç topraktan manâ Hz. Âdem babamızı topraktan halketti. Bütün insanları ondan halketti. Sen onlar için ba-na niye bu kadar minnet ediyorsun? diyor. Ama ALLAH'ın hikmetlerine akıl yetmez.

Hız. Peygamber Efendimiz Cenâb-ı Hak'ka böyle bir dilekte, böyle bir bağışta bulununca Cenâb-ı Hak: “Onları bir avuç topraktan halkettim. Niye bunları kendine üzüntü edi-yorsun? Niye minnet ediyorsun?” diyor. Ama “O” ümmeti için istiyor, ümmeti kim? Sünnetini işliyen. ALLAH'ın kita-bına uyan. Kitaptan, sünnetten ayrılan ümmeti değil.

Kürre-i arz üzerinde bu kadar insanlar var. Hıristiyanı var. Ateşe tapan, güneşe tapan çeşitli şeylere tapanlar var. Bunlar değil. Hiç bir tapınağı olmayan.

“Lâ ilâhe illâllah Muhammedün Resûlullah” diyen.

Evet İslâm'ın şartı beş.

“Eşhedü enlâ ilâhe illallâh ve eşhedü enne Muhamme-dün abduhû ve Resûlühü.”

Salat ta bunun içerisinde, Savm da bunun içerisinde. Ze-kat ta bunun içerisinde. Hac'da bunun içerisinde.

ALLAH'tan başka ALLAH yok. İnadık, ALLAH'a itaat etmek için dünyaya geldik. Şefaathimiz Peygamber Efendi-miz, ALLAH bütün insanları, bütün kâinatı onun için hal-ketti. Ama Cenâb-ı Hak:

“Ey Habibim! Nedir o? Bir avuç toprağa minnet eyledin. Ben bunları bir topraktan halkettim. Sen bunlar için bana niye yalvarıyorsun?”

Bir de var ki:

“Habibim! Benim hidayet etmediğime sen şefaata edemezsin” buyuruyor.

Uyanmayanlar için. Peygamber Efendimiz uyanmayanlara üzülüyordu. Kendi kavmidir, Mekke halkı.

Daha da fazla üzüldükleri vardı. Halk için üzülüyordu. İnansınlar ateşten kurtulsunlar diye.

Bir de var ki, kendi çok yakınları. Onu himaye edenler. Kim bunlar? Ebu Talip, Hz. Abbas, Hz. Hamza.

Ama sonunda Hz. Hamza'ya Cenab-ı Hak nasip etti. Hz. Abbas'a da, Ebu Talip için de “inandı, inanmadı” diyorlar. Fakat bize göre inanmıştır. Her ne kadar zahire göre inanmadı denilirse de bize göre inanmıştır. Çünkü o bir siyaset güdüyordu. Kâfirlere karşı Peygamber Efendimiz için diyordu ki “Gençtir, ben bunu vazgeçiririm.” Onları susturuyordu. Bir taraftan da altı tane oğlu vardı. Onlara diyordu ki:

-“Aman sakın Muhammed'e kimseyi söyletmeyin!” diyor-du.

Ama burada madem ki Peygamber Efendimiz her yerde Cenâb-ı Hak'tan bizi dilemiş, Peygamber Efendimiz'in şefaati olmadan insanlar cehennemden kurtulamayacaklar. Şefaati olmadan cennete giremeyecekler. Cenâb-ı Hak Pey-gamber Efendimiz'i ayık bırakmayacak. ALLAH Peygamber Efendimize cemâlini gösterecek o bayılacak. Günahkâr üm-metlerin günahı bitince aylacak “Hani benim günahkâr ümmetlerim?” diye baş açık, yalın ayak gidecek. Cehen-nemden onları kurtarmak için. Ve de kurtaracak.

Bir de buyuruyor ki:

Zatım'a mir'at edindim Zatını

Bile yazdım adım ile adımı

Cenâb-ı Hak evvel Peygamber Efendimiz'in ruhunu hal-ketmiş.

Hz. Âdem'i ilk olarak halketti. Dünyaya inmeden cennet-te idi. Cennette yaşadı. Eğer cennetten atılmasaydı hepimiz cennette olacaktık. Cennette doğup, cennette büyüüp, cennette yaşayacaktık. Onda da bir esrâr var. Esrârları topluyor. İki şeyde bitiyor. Birisi Cenâb-ı Hakk'ın Cemâl sıfatı, ikincisi Celâl sıfatı. Celâl sıfatı azaptır. Cemâl sıfatı zevktir, sefâdır, mükâfattır.

Cemâl sıfatı Cennette tecelli ediyor. Celâl sıfatı Cehen-nemde tecelli ediyor. Bu dünyada Cemâl sıfatına sahip olanlar gider cennete, Celâl sıfatına sahip olanlar gider cehenneme. İkisi de hak'tır

“Ve bil kaderi, hayrihi ve şerrihi.”

Hayır da ALLAH'tan gelir, şer de ALLAH'tan. ALLAH'tan gelen hayır-şer bu dünya âleminde cennetliği, cehennemliği ayırıyor. Bir de sende olan hayır-şer vardır. O da seni cennete, cehenneme gönderiyor. Hayır-şerri bildirmiş. Günahı-sevabı bildirmiş, Günahların bizim için zararlı olduğunu bildirmiş. Kendi tatbikatımız kendi zararımıza veya yararımıza. Biz celâl sıfatına sahip olmayalım. Cemâl sıfatına sahip olalım. Senin önüne konulmuş iki çeşit yemek: Birisi tatlı, birisi ekşi. Hangisini seversen onu yersin.

Celâl sıfatı acıdır, Cemâl sıfatı tatlıdır. Harâmı-helâlî, ha-yır-şerri bildiğiniz kadar tatbik edin. Bilmediklerinizi ALLAH size öğretecek. Cenâb-ı Hak ne buyuruyor:

“Herkes bildiğinin alimidir. Bildiklerinizle amel ederseniz, bilmediklerinizi biz Azimüşşan öğretiriz.”

Biz bilmediklerimizi kimden öğreneceğiz? Burada önemli olan imandır. İmanı olmayan, öğrenmek de istemez. Ona ALLAH'ın azaplarından ahiret gününden bir şey öğretilmez. İnanmayan dinlemez zaten. Burada bizim anlayacağımız, bilmediğimizi bilenden öğreneceğiz. Bildiğimizi işlersek bilmediğimizi öğreniriz. Madem ki Cenab-ı Hak bizi müslüman bir beldede, müslüman bir anneden babadan meydana getirmiş. Muhakkak ki bir bilgisi olur. Neyi bilecek? Gü-nah diye bir bilgisi vardır. Sevap diye bir inancı vardır. “Hayr” diye bir inancı vardır. “Şer” diye bir inancı vardır. Ama haramların hepsini bilmiyor. Bir tanesini biliyor. O bir tanesinden kaçmak, onu kurtaracak. Bir tane günahı bilip öğrenecek. Ondan kaçacak. Diğerlerini öğrenecek. Bunlar zahir şeriat emirleri. Bizim için ikisi de önemlidir. Zahir emirler cesede emredilmiştir. Kur'an cesede emredilmiştir. Cenâb-ı Hak Kur'an'da: “Doğuştan ölünceye kadar öğrenin” diyor. Herşeyin bir öğrenme zamanı var. Yirmi yaşına kadar ilim öğrenilir. Yirmi yaşından sonra okula da almazlar. An-cak insan kendisi çalışır, öğrenir. Dışardan onu tamamlar. Bir diploma alır. Ama okula devam etmiş kadar bilgi sahibi olamaz. Bir fakülteyi okuyarak bitirenle dışardan gelen bir olur mu?

Dışardan bitiren ne olur? Ya maaşı artar veya makamına mevkisine etkisi olur. Bunların sayısı da çok azınlıktadır. Bugün yüz tane fakülte bitiren varsa doksan tanesi okumuş, bitirmiştir. O da nasıldır? Çok zekidir. Ya maddi gücü yetmediği için veya

mahrumiyet bölgesinde olduğu için okuyama-mıştır. O ancak dışardan fakülteyi okuyup bitirebiliyor.

Bu sırada fakülte denilince sadece zahir fakülte değil, bir de batın fakültesi var. Bu da ne ile? İlimle, amelle, ihlasla. Nedir bunlar? Şeriat, tarikat, hakikat, marifet.

Hakikate ulaşan ruhî bir tahsil yapmış olur. Ama hakikate geçmek için tarikat var. Tarikat bir mekteptir. Şeriat ta bir mekteptir. Ama şeriat yazı ile oluyor. Hocadan oluyor. Tarikatta bir mekteptir. Onun ne yazısı var, ne de hocası var.

Okuruz ders-i “âref”ten Hızır'ın olduk mahremi

Bülbülü bağ-ı hakikat güllerinin şebnemi

Nûrumuz Nûr-u Muhammed nefhâmız Âdem demi

Hemdemiyiz Sûr'a hâcet kalmadı İsrâfil'e

Bu kelâmlar çok manâlı kelâmlar. Tasavvuf kelâmları, bunlar hakıdır. Ancak tarikata girenler, tarikâtı olanlar, tari-katı tadanlar bunları anlar. Tarikatı olmayanlara roman gibi, hikayete gibi gelir. Ama hakikat olan bir şey, hikâyeyi kabul eder mi? Hikâyeye insanların uydurması. Ama hakikat aslı ile birdir. Burada geçer ki:

Hâk i bâd ü âb ı ateş bünyadım

Sûret-i beşerde âdemdir adım

Bilmem cinnîmiyim yoksa dîv-zâdım

Aslımdan bir haber veren yok bana

Bu da nedir? İsyân edene de, etmeyene de Cenab-ı Hak bir cisim halk etmiş. Onlara bir ruh üflemiş. Hepsinin cisimleri dört maddeden halk edilmiş. Bu dört maddeden halk edilen ceset suffîdir. Bu dört madde hamdır. Onu tebdil et-mek lazım. Onu hasa çevirmek lazım. Herşeyin bir hammaddesi var. Bir de hâsı var. Ama herşeyin, bütün bu mü-kevvenatta kullanmış olduğumuz herşeyin bir hammaddesi var. Bir hası var. Meselâ bu sehpanın hammaddesi ne idi? Ormanda bitmiş bir ağaç. Bu ağacı bulmasaydı ustası ne ile yapacaktı? Eğri büğrü bir ağacı ustası getirmiş. Böyle güzel yapmış. Öyle ise bizim de bu dört maddemizi çevirmek lâ-zım. Nasıl çevireceğiz? Onun fabrikasında çevireceğiz. Evli-yaullah'a teslim olan onun fabrikasına girmiştir. Nasıl gir-miştir?

Bu görünen bir fabrika değil. Ya? Görünmeyen bir fabrika. O ruhu yetiştiriyor. Ruh terbiye ediyor. Ruh ulaştırıyor. İnsanlar rüya görürler. Rüya ne görürler? Çok güzel şeyler görürler. Ruh gitmiş. İstanbul'da neler görüyor? Dünyanın öbür tarafında neler

görüyor? Ama güzel rüya gören bakar ki, bir zevk var onda. Bir şevk var onda. Bir tad var. O rüyayı gördüğü için seviniyor. Ve rüyayı tabir ettirmek ister. Ama zahir tabir edemez onu. Rüyanın da zahiri var, batını var, hakikatı var. Zahirini zahir bilir. Batınını batın bilir. Ha-kikatını hakikat ehli bilir. Rüyanın batını meşayihe aittir. Ama rüyayı açıklamazlar. Yalnız derler ki rüyayı nasıl gö-rürsen gör. Hayıra yor. Hadis-i Şerif. Peygamber Efendimizin emri bu. “Rüyayı nasıl görürseniz görün, hayıra yorun.” Hakikatini tabir ederlerse, birde bakarsınız ki o kötü görmüş olduğunuz rüyalar tecelli eder. Ama “hayıra yorun” demek Peygamberimizin emri. ALLAH tebdil ediyor hayıra yorulunca.

Hız. Yusuf Aleyhisselâm hapisanede iken ona iki tanesi gidiyor, rüya söylüyor. Onun da mucizesi rüya tabiri idi.

İki kişiye rüya tabir etti. Birisi yalandan söyledi. Birisi de doğrusunu söyledi. Birisine dedi ki:

-“Sen hapisaneden kurtulacaksın. Padişahın sakası olacaksın. Yani içki masasında hizmet yapacaksın?”

Şimdiki zamanda içki haram, yasak. Peygamber Efen-dimize inen kitapta içki haram oldu. O zamana kadar ha-ram değildi ve de Cenâb-ı Hak içkiyi birden bire yasaklama-dı. Önce zararlarını bildirdi. Çünkü alışkanlıkları birdenbire kesemezsin, yavaş, yavaş.

O zamanlarda Şam'a bir gün kervanla gittiler. Hatice Va-lidemiz'in malını sattılar. O maldan çok kâr kazandılar. Pey-gamber Efendimiz Hatice Validemizin ücretlisi. Fakat o ma-ılın yanında Peygamber Efendimizin bulunması, mala çok kâr kazandırdı.

Yol üzerinde konakladıkları yerde Hristiyanların büyük bir kilisesi vardı. O kilisenin papazı, ruhbani şimdiki gibi olmuyordu. Yetişkin idi. Hakiki İncil'i okuyorlardı. Kerâmete ulaşıyorlardı. İşte o İncil âlimi İncil'i okudu zaman ağ-larmış. Ona niçin ağladığı sorulunca şu cevabı veriyor:

-“Burada bir yazı var. Onu görebilir miyim göremez mi-yim diye ağlıyorum” dermiş.

Bir rüyada ahir zaman Peygamberinin Mekke'den Şam'a sefer yapacağını görmüş. O sefer yaptığı, yol üzerinde ko nakladıkları yerde bir kuyu varmış. O kuyunun su vermesini kitapta gösteriyor. Orada kurumuş bir ağacın yeşereceğini gösteriyor. Birde o kervan üzerinde bir bulutla gelecekler. Bunu görüyormuş. Tabii kendi ilmine göre bunun zama-nının yakın olduğunu biliyormuş. Ama yaşlı olduğu için, “görebilir miyim, göremez miyim” diye ağlarmış. Her İncil'i okuyuşunda ağlarmış. Onlara dermiş ki:

-“Ne zaman ki Hicaz’dan gelen, güneyden gelen bir kervanın üzerinde bulut görürseniz gelin bana müjdeleyin”

İşte gelmişler:

-“Ya Ulu! Bir kervan geldi. Üzerinde de bulut var” de-mişler.

Bakmış, görmüş, sevinmiş. Bayılır gibi olmuş. Bayılmış, ayılmış, bayılmış, ayılmış. Bu ne kadar aşk! Aylınca demiş ki:

-“Bu bir rüya mı? Yoksa gerçek mi?”

-“Rüya değil, geliyorlar.”

Gelmişler hepsi ağaçların dibine inmişler. Peygamber Efendimiz kuru ağacın dibine iniyor. Ve rahip bunu da gö-rüyor. Sonra susuz kalıyorlar. Orada kurumuş bir kuyu var, suyu yok. Peygamber Efendimiz ona ağzını değdirince su ge-liyor. Rahip cennetten müjdelenmiş gibi bayılıyor, ayılıyor. Bayılıyor, ayılıyor. İşte o rahip o kervanı çok bir masrafla da-vet ediyor. Davet edilince hepsi davete gidiyorlar. Peygamber Efendimiz gitmiyor. Oradaki eşyalara bir bekçi lâzımmış, hepsi gidiyorlar. Peygamber Efendimize de çok ısrar ediyorlar. Fakat o gitmiyor, o orayı bekliyor. Gidenleri de rahip kar-şılıyor. En önce şarap ikram ediyor.

Sonra misafirleri inceliyor. Kitabı açıp bakıyor.

-“Eyvah aradığım bunların içinde yoktur” diyor. Soruyor:

-“Eşyaların yanında kimse kaldı mı?” Ebu Cehil:

-“Bir yetim kaldı orada” diyor.

Hız. Hamza ona bir yumruk vuruyor.

-“Niye demiyorsun ki, hepimizin akıllısı orada kaldı?”

Rahip, Ebu Cehil’in sözüne çok üzülüyor. Hız. Hamza'nın sözüne de seviniyor. Tekrar rahip, Peygamber Efendimizi çok hürmet ederekten, yerlere, ayaklarına eğilerekten davet edip getiriyor. Ona da şarap ikram ediyor, içmiyor. Süt getiriyor, sütü içiyor. O zamana kadar daha yasaklanmamamıştı şa-rap. Peygamber Efendimiz zamanında yasaklandı. Böyle olduğu halde Peygamber Efendimiz şarabı ikram edilince içmiyor. Cenâb-ı Hız. ALLAH en evvel onun nurunu halk et-miş, Onun nurundan zatını seyretmiş.

Zatıma mir’at edindim zatını

Bile yazdım adım ile adını

Mir'at: Ayna. Ben senin nurunu halk ettim. O nurda ayna gibi zatımı seyrettim.

Cennette de “Lâ ilâhe illâllâh, Muhammedün Resûlul-lâh” yazısı yazılı. O yazıyı Hz. Âdem Babamız dünyaya in-meden gördü.

ALLAH'ın Cemâli cennette tecelli etmiş. Fakat cennetin yanında bir de cehennemi halk etmiş.

Makam-ı nazda olan birisi öyle ALLAH'a kulluk etmiş ki... Yaklaşmış. Yaklaşmış. Naz makamında ki insan ALLAH'tan ne dilerse ALLAH kabul eder. İşte o makamda birisi yalvarıyor:

-“Yarabbi bu cenneti halk ettin, güzel. Bu cehennemi ya böl ya kaldır ortadan” Böyle yalvarıyormuş.

Musa Kelîmullah'ta Tûr-i Sinâ'ya gidermiş, Cenâb-ı Hak'la kelâm konuşmaya. Bir âbide rastlamış. Selâm ver-miş. Âbid selâmını almamış, Hz. Musa'nın dikkatini çekmiş. Halbuki selâm vermek ve almak büyük bir amel, farz âbid olduğu da belli, ibadet yapıyor.

Tûr-i Sinâ'da ALLAH'la konuşurken:

-“Ya Rabbi herşey Sana âyan. Bir âbid kulunu gördüm, selâm verdim, selâmımı almadı.”

ALLAH'u Teâlâ:

-“Yâ Kelîmim! O kulum bir haftadır bana yalvarıyor.

“Yarabbi bu cenneti halkettin, fakat bu cehennemi kaldır ortadan”, diye yalvarıyor. Kendinde değil.”

“Yâ Kelîmim, sen dönüşte giderken ona bir tokat vur” de-miş.

Hız. Musa dönüşte orada onunla karşılaşılıyor. Bir tokat vu-ruyor. Çokta güçlü imiş. Celâlli imiş. Tokattan çok acı duyu-yor âbid. Hız. Musa'nın yüzüne bakıp secdeye kapanıyor. Ve diyor ki:

-“Yâ Rabbi vazgeçtim ben niyetimden cehennemi kal-dırma, kaldırma! Cehennemi nimet halkettin ki, böyle zâ-limleri terbiye etmek için.”

Evet Hız. Âdem babamız cennetten atılıyor. Bu dünyadaki bütün kafir, mümin onun evladı. Onun için dünyada cennetlik cehennemlik ayrılıyor. ALLAH'a şükür. Biz cehennemlik değiliz. Cenneti de kazanmış değiliz. Ama inşallah cennet yolundayız. Cennet yolunda olalım. Cehennem yoluna düşmeyelim. Her kim ki, günah-sevap bilmiyorsa, helâl-ha-ram bilmiyorsa o, cehennem yolundadır. Cennet ve cehennem

cesede değil, ruhadır. Aman canım ruhu göremiyoruz edemiyoruz. Rüya tabir ediyoruz. Sıkıntılı korkulu rüya gö-rünce, terleyip bunalıyorsun, uyanınca seviniyorsun. Birçok kimseler de ruh hastalığına yakalanıyorlar. Korkulu rü-yaların etkisi ile akıllarını kaybediyorlar.

Bir de rüyada çok zevkli birşey görür onu yaşamış gibi olur. İşte bu muameleler ruha oluyor. Sen uyuyorsun senin ayağını çekseler, sürükleseler, hiçbir şeyden haberin olmuyor. Ama ruh görünüyor. Onun için rüyanın zahiri vardır ki, zahirini zahir ulema tabir eder. Batnını batın ulema tabir eder. Zahir ulemanın tabiri batın ulemanın tabirine uymaz. Niçin? Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:

“Rüyayı nasıl görürseniz görün, hayıra yorun.”

Niçin? Meselâ:

Bir damla su sert bir yüzeye düşünce orada top gibi kalır. Ama elimize bir çöp alır da onunla çekersek o damlayı, ne tarafa çeksek o tarafa kayar.

İşte Yusuf Aleyhisselâm zindanda iken iki kişi rüya söylü-yorlar.

Birisi demiş ki, şöyle gördüm rüyayı:

-“Hapishaneden kurtulacaksın. Padişahın sakisi olacaksın.”

Öbürünün rüyasında. Sini içerisinde ki yemeği başında götürürken, kuşlar onu yediler. Ona da demiş ki:

-“Seni asacaklar kuşlar beynini yiyecekler” demiş:

-“Ben yalan söyledim.” Yani hükmü de yalan olsun isti-yor. O da:

-“İster yalan olsun, ister doğru olsun. Rüyayı tabir ettir-din. Rüyanın tabiri budur.”

Sonra cezası bitmiş. Hapisten kurtulmuş, gitmiş. Mısır sultanının sakisi olmuş. Yani içki masasında hizmet görürmüş. Yusuf Aleyhisselâm ona demiş ki:

-“Böyle birisi var. Suçsuz yere hapis yatıyor de padişaha.”

O da unutmüş söylememiş yedi sene zindanda kalmış. ALLAH ona bildiriyor.

-“Ya Yusuf kurtuluşu padişahıtan dilediğin için yedi sene kaldın hapiste, yoksa tez kurtulacaktın.”

O hapisten çıkan da yedi sene Mısır Sultanına gece gün-düz hizmet ediyor.

Diğerini de asıyorlar, kuşlar beynini yiyor. Hikmetlere ba-kın. Yusuf Aleyhisselâm'ın yedi sene zindanda kalmasına da o sebep oluyor, kurtulmasına da o sebep oluyor.

Evet yedi seneden sonra Mısır Sultanı bir rüya görüyor. Rühayı hiçbir zahir ulema tabir edemiyor. Sultanın sakiliğini yapan kişi, padişaha diyor ki:

-“Sultanım, hapiste yatan Yusuf isimli bir kişi var. O rü-yayı nasıl tabir ederse öyle çıkıyor” diyor.

Ona gönderiyor rüyayı anlattırıyor. O diyor ki:

-“Beni hapisten çıkarın ki, rüyayı tabir edeyim” diyor.

Çıkıyorlar.

-“Haydi tabir et” diyor. O da tabir ediyor.

Rüya şöyle:

Yedi tane buğday başağı, kalın, güçlü. Yedi tanesi de zayıf cansız. Zayıf olanları güçlü olanlar yutuyor. Yok oluyor. Bir de yedi tane sığır çok güçlü kuvvetli. Yedi tanesi de zayıf. Onlar da onları yiyor. Şu şekilde tabir ediyor:

Mısır'da yedi sene bol mahsul olacak. Ekinler, meyvalar herşey çok olacak. 7 seneden sonra kıtlık olacak. Bunu öğre-nince Padişah o yedi sene bolluk içerisinde olan sürede am-barlar yaptırıyor. Mahsulleri stok yapıyor. Kıtlık başlayınca biriktirilen yiyecekler altın gibi oluyor. Böylece çok büyük bir zenginlik varlık oluyor. O varlıkta Yusuf Aleyhisselâm'a kal-mış.

Dedikleri nasıl ki aynen çıkıyorsa, Yusuf Aleyhisselâmı baş vezir alıyor kendisine. Kendisi öldükten sonra Mısır'a Sultan oluyor.

Evet rüyayı nasıl görürsek görelim, hayıra yoracağız. Çünkü rüyanın asıl manasını bâtın uleması bilir. Fakat onlar söylemezler. Aynen çıkacağı için.

Yusuf Aleyhisselâm tabir ettiği zaman adam “Yalan söyle dim” dedi. O da dedi:

“İster yalan olsun ister doğru olsun olacağı bu.”

Ama şer de olsa yoruma göre hayıra tebdil eder ALLAH. Rüyanın zahirine bakarsınız çok kötü gibi görünür ama tarikatta onun manası çok kıymetli olabilir.

Bir insan rüyasında içki içiyordur. Tarikata göre onun manası AŞK'tır. Çünkü rüyayı, uyku uyurken görüyor. O halde mesul olan ruhtur. Cesedin ondan haberi yok.

Ruh masumdur.

Din nasihatla yaşar.

Cenâb-ı Hak buyuruyor:

“Kulum ben sana şah damarından daha yakınım.”

Şah damarı nerede? Kalbimizde merkezî bir damar.

ALLAH'ın nurları vardır. Esmâ nuru, Sıfat nuru, Zat nuru. Bunlar insanların kalbinde tecelli eder. ALLAH zikredilirse esmâ nuru tecelli eder. Zikredilmezse etmez. Zikir iki

türlü-dür: Bir laklaka-i lisanda kalıyor. Bir de kalbe iniyor. Zikir kalbe inmezse ALLAH'ın nurları tecelli etmez. Cenâb-ı Hak'ki hangi ismi ile zikrediyorsak o ismi ile kalbe tecelli eder. İşte o zaman:

“Ben yerlere göklere sığmam, mümin kulumun kalbine sığarım.”

Avamın kalbinde esmâ nuru olur. Bir de velîler var, ule-ma var, âlim var. Cenâb-ı ALLAH ne buyuruyor:

“Sizin bileninizle bilmeyeniniz bir değildir.” Bilen bilme-yenden farklıdır.

Öyle ise:

Avamlardan, ilmi olmayanlardan farklı olanlar âlimlerdir. Âlimlerde bir esrâr var ki, avam bilmez.

Âlim kim? Ayet ve hadisten aşına olanlar.

Velîlerde bir esrâr var ki, âlimler bilmez. Nebîlerde bir es-râr var ki, velîler bilmez.

Madem ki, Bilenler bilmeyenlerden farklıdır buyuruyor Cenâb-ı Hak. Bilimler de farklı. Bir zahir ilmi var, bir de ba-tın ilmi var.

Satr ilmi var, sadr ilmi var, din ilmi var, ruh ilmi var. Sadr ilmi, satır ilminden çok daha büyüktür.

Bir noktada pinhân imiş

Gör neyledi bu derd bana

Ol cân içinde cân imiş

Gör neyledi bu derd bana

Oldu bu derd devlet bana

Hz. Ali Efendimiz buyurmuş ki:

-“İlim bir noktadır, cahiller çoğalttı onu.”

Haşa estağfurullah kendisini cahil mi ediyor, ilmin kapısı o.

Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:

“İlmin şehri benim, kapısı Hz. Ali”

O halde o kendisini cahil mi ediyor? Hayır. İlim bir noktadır diyor. Cahiller çoğalttı diyor. Ashında cahil isyan eden-dir, bilmeyenler. Neyi bilmeyenler?

Herşeyin bir merkezi var. Kainatı aydınlatan bir güneş var. Güneşin de bir merkezi var. Görünüşte o merkez ne ka-dar küçük. Halbuki dünyadan büyük değil midir güneş? Bize ufak görünüyor.

İbrahim Aleyhisselâm güneşi gördüğü zaman “Benim Rabbim budur”. demiş. Bakmış ki onda da bir hareket var. Doğuyor, batıyor. “Hayır” demiş, bu da mahlûk. Ayı görmüş bakmış onda da bir hareket var, “Hayır” bu da olamaz. Görünenlerin bilinenlerin hepsini ALLAH zannetmiş.

Sonunda ALLAH'ı akıl ile bulmuş. Onun için ilim bir noktadır. O noktada insanların kalbinde olan ALLAH aşkıdır. Kimin kalbini ALLAH aşkı doldurursa, o nokta onun kalbinden doğar. O zaman o ilim satır ilminden çok üstündür.

Cenâb-ı Hakk'ın bir emri var ki:

“Herkes bildiğinin alimi. Bildikleri ile amel ederlerse, bil-mediklerini biz azimüşşan onlara öğretiriz.”

Zahirin burada bir yorumu var, bir tabiri var, bir anlayışı var. Ne diyor zahir burada?

İlmi ile âmil olacak. Hep âlimler âlim sayılmaz. İlmi ile âmil olanlar âlim sayılırlar. Şimdi bu emire zahirin tabiri şudur:

Evvel şeriat sonra tarikat. Öyle ise ilmi ile âmil olan bir âlimle teşriki mesainiz olsun. Dost olun. Bilmediklerinizi öğ-renirsiniz, sapık yollardan kurtulursunuz.

İlmi ile âlim olan bir dostu bulacağız. Onu dinleyeceğiz. Çünkü din nasihat, din nasihat, din nasihat. Üç defa tekrar ediliyor.

Din nasihat'la kurulmuş.

Din nasihatla gelişir.

Din nasihatla yaşar.

Öyleyse bilmeyen bilenden öğrenmesi için onunla dost olacak. Zaten ALLAH herşeyi ziddiyet ile halk etmiş. Çift halketmiş. Zâtı tektir. Herşeyi çift halketmiştir. Meselâ: Karanlık ile aydınlık, acı ile tatlı, hastalık ile sağlık, varlık ile yokluk, cefâ ile sefâ. Bunlar hep çifttir. Hep birbirinin zıd-dıdır. Bir de bizim için zararlı olan ile yararlı olan vardır. Eğer biz ilmi ile âmil olan birisi ile dost olursak kendimizi kurtarırız. “Kişi refikinden azar.” Kişiyi arkadaşı bozar. Za-ten dört tane büyük manevî düşmanımızın, birisi de kötü arkadaşı. Kötü arkadaşı kim? Günah bilmeyen, sevap bilme-yen, cahil. Eğer âlimi sevmesek, âlim ile dost olmazsak, cahil ile düşüp kalkarız.

Evvelâ zahirde aklımıza emredilen şeriat var. ALLAH'ın emirleri var. Bunları bilenden öğreneceğiz. Madem ki şeriat, tarikat, hakikat, marifet var, insanlar için. ALLAH bunları insanlara bildirmiş. Bunlar insanlar için büyük nimet. Ama evvel şeriattan başlayacağız. Şeriati bilmiyorsan, bir bilenden öğreneceksin. “Bilmediklerini biz Azîmüşşan öğretiriz” buyuruyor Cenâb-ı Hak. ALLAH insanların kalbinden ilhamı doğdurur. Nebîlere vahiy inmiş. Hepsine vahiy inmemiş. Yüzyirmidörtbin Peygamber gelmiş geçmiş. Bunlardan sa-dece dört büyük peygambere vahiy inmiş, kitap gelmiş, bir de yüz suhuf. O da dört büyük peygambere inmiş. Böylece sekiz peygambere vahiy inmiş. Diğer bütün peygamberler görevlerini nasıl yapmış? ALLAH'tan almış oldukları ilham ile. Fakat onların kalplerine doğmuş. Velîlerde de bu var. Ne-bîlerde hem nübüvvet hem velâyet var. Ama velîlerde nü-büvvet yoktur. Velîler nebîlerin varisleri oluyor, vekilleri olu-yor. Nebîler ALLAH tarafından nebî olarak geliyor. Onun için ne buyurulmuş:

Seçtikleri oldu Nebî

Sevdikleri oldu Velî

Velîler de iki çeşit oluyor:

Kesbî olanlar, Vehbî olanlar

Vehbî olanlar çok azınlıktadır.

Abdülkadir Geylanî, Nakşibendî Efendimiz, Mevlâna, İmam-ı Rabbanî büyük velîler. Bunların velî olacakları gösterilmiş. Hareketlerinden, yaşantılarından, sözlerinden, akıllarından, kerametlerinden belli oluyor.

Nebîler mucize göstermiştir, açık olarak. Fakat velîlerin kerametleri gizli kalmıştır.

Çünkü kerâmet, velâyette. Çünkü velâyet manevî bir güçtür.

ALLAH Hz. Âdem babamızın cesedini halk ettiği zaman melekler

“Yarabbi bu noksan sıfattır. Sana isyan eder” dediler. Ama onlar cesedini gördüler öyle söylediler. Ruhtan haberleri yok.

Habsetme tende bu cânı sen

Düşmana verme anı sen

Ruh çok kıymetli. Ama cesetle hapsedilmiş. Bu hapisten, bu cesetten ruhu kurtarmak lazım.

Kafes bir gün uşağırsa

Kuş kafesten boşanırsa**Bir dikensiz gül isen****Hiç görme bu hali sen**

Uşadır: Dağılır manasına

Kuş kafesten çıkar.

Bu nedir? Ölümle olur. Bu ruhtur. Ruh kafesten çıkınca nereye gidecek? Aydınlığa da çıkar. Karanlığa da gider.

Eğer ALLAH'ın rahmetini kazandı ise aydınlıklara çıkar. ALLAH'ın rahmetini kazanmadıysa, karanlıklara, mihnetle-re düşer. ALLAH'ın rahmetini kazanmak için emirlerini tutacağız, yasaklarından kaçınacağız. Yasaklar cesede emredilmiştir. Ruh cesetle kapalı. Nefis o kadar zalim ki... Nefis münkirdir. Ama ruh, ALLAH'a aşıktır. Nefsin bu kadar arzuları var. Ruhun bir tane arzusuna ters düşüyor. Ruh bir yerden gelmiş, oraya ulaşmak ister, tek arzusu budur. Ama nefsin bütün arzuları ruhun arzusuna set oluyor, tutuyor, bırak-mıyor ki gitsin. Bu ruh ne zaman çıkacak? Öldükten sonra çıkacak. Nereye gidecek? Ulvî âleme çıkar. Suffî âleme de iner. Herşey yok olacak. İnsanlar ve cinler dirilecekler. Biz ALLAH'ı nasıl mabût bileceğiz?

Ezelîdir, Ebedîdir, Zahirdir, Bâtındır.

Hüvel-Evveli, Hüvel-Âhiri, Hüvel-Zâhiri, Hüvel- Bâtını.

Peki ALLAH'a şükür. Evveline inandık, Âhirine de inan-dık, Zahirine de inandıksa, neden göremiyoruz? Bu bir ayet: İnsan Kur'ân-ı Kerîm'in tümüne de inanmazsa kâfir olur. Âyetine de inanmazsa, bir kelimesine inanmazsa da kâfir olur. Bâtın yönüyle de ALLAH vardır, birdir. Ama göremi-yoruz. Cenâb-ı ALLAH zahir de benim diyor. Ama göremi-yoruz. Zâhir görünenlerdir. Ama göremiyoruz. Burada mesele çatallanıyor. Zahir bâtın burada ayrılıyor. ALLAH'u Teâlâ "Ya Musa sen beni dünyada göremezsin. Dağa nazar et" diye buyurmuş.

Ama burada âyetlerin te'vili vardır, tefsiri vardır. Âyetin tefsirine gelince: Musa dağa bakıyor ki yok. Tûr dağı yok oldu, gitti. Bâtında da diyor ki: Dağdan manâ Hz. Musa'nın varlığı idi. O yok oldu. Cesede perde olan varlığı kalktı. Gö-recek ruhtur. Cesed yok olmayınca ceset yetkisine ulaşamı-yor. Cesetin yok olması nedir? "Mutu kable entemutu" "Öl-medden evvel ölün" buyuruyor. Ölmeden evvel ölmek nedir? Her varlığından kurtulmaktır. Ölmeden evvel ölen insan var ya, o nimete ulaşan insandır. O

da bir insandır. Bizler gibi yer içer, oturur, ama o bir alettir, kendisi yok. Onu ALLAH yediriyor, ALLAH içiriyor. İbrahim Alehisselâm öyle imiş, bu bir hakikat. Kur'ân-ı Kerîm'de geçiyor. Biz onun ümmetiyiz.

“Beni Rabbim yedirir, Beni Rabbim içirir, Beni Rabbim yatırır, Beni Rabbim kaldırır, Beni Rabbim yürütür.” Demiş.

Şeriat, tarikat, hakikat, marifet var. Marifete ulaşamayan bu nimete ulaşamaz.

“Küllî şeyin sebeba”

ALLAH her şeye bir sebep halletmiş.

Mevlid-i Şerifte şöyle bir ifade var.

Üç huri geldi bana oldu ayan

Bazıları derler: “O üç dilberin biri Âsiye idi, biri Meryem idi, hurilerden bir Nigâr.”

Âsiye Validemize Cenâb-ı ALLAH çok büyük ihsan lütfetmiş. Firavunun hanımı olduğu halde, gündüz Firavun’la beraber olurmuş, gece olunca firavunun yatağına gitmezmiş. Cenâb-ı ALLAH aynı Âsiye Validemizin suretinde bir cin halkeder Firavun geceyi o cinle geçirirmiş.

Bir Firavunun hanımı olduğu halde ALLAH ona ne kadar ihsanda bulunmuş. Onun büyüklüğünü, kudsiyetini, cennette ki makamını, hanımların büyüğü olduğunu ALLAH bize bildiriyor. Firavun onu kırmazmış. “Yaşlandık” demiş. “Bu oğula nasıl bakacağız?” demiş. Bu sefer ne yapmış Fira-vun? Musa'ya bir süt annesi bulmuş. Firavun’un emri üzere, Musa'nın doğduğu yıl doğan bütün erkek çocuklar kesilmiş-ti. Hanımların memelerinde hep sütleri duruyordu. Hangi hanımı getirdilerse memesini tutmadı. Annesi gelince onun memesini tuttu, ama kimse bilmiyordu annesi olduğunu.

Yani Hz. Musa, düşmanı olan Firavun’un kucağında bü-yüdü. Şarktan garba hükmeden Firavun’u Musa yok etti.

Bir insan kendi ruhunu Mehdî, nefsini de Deccâl bilecek. Nefsi de Cenâb-ı Hak halketmiştir. O da bir mahluktur. Nefsi halketmiş. Nefse sormuş:

-“Nefis sen kim? Ben kim?” O da:

-“Sen sensin, bende benim” demiş.

Cenâb-ı Hak:

-“Atın şunu cehenneme” demiş.

Bin sene yanmış cehennemde:

-”Çıkarın getirin” demiş, getirmişler, yine sormuş.

-“Sen kimsin?” Cevap.

-“Sen sensin, ben de benim” demiş.

-“Atın cehenneme” demiş. Bin sene daha soğuk cehennemde kalmış.

-“Getirin” demiş. Sormuş nefise:

-“Sen kimsin? Ben kimim?”

Cevap yine:

-“Sen sensin, ben benim.”

ALLAH'ı Teâlâ demiş:

-“Bunu üç gün aç bırakın”

Üç gün yiyecek bulamayınca, acziyetini anlamış.

-“Aman Yarabbi sen âlim ALLAH'ın, Hâlikisin, ben ise bir mahlukum.”

Ama ruh öyle değil. Hz. ALLAH ruhu nasıl ki, Hz. Adem'e üfledi ise, üflediği anda ALLAH'ı binbir ismi ile zikretti. Hz. Adem'de ruh yok iken, cesedinde hiçbir şey yoktu. Hareket yok idi, ses yok idi. Melekler onu beğenmediler. Cesedini beğenmediler. Şeytan zaten direndi. Melekler de:

-“Yarabbi bizim ibadetimiz sana yetmiyor mu? Bunu yer-yüzüne gönderiyorsun. Sana isyan eder.” Cenâb-ı ALLAH.

-“Benim bildiğimi siz bilemezsiniz” deyince kusurlarını anladılar. ALLAH'a öyle yalvardılar ki:

-“Aman Ya Rabbi affet bizi, biz Senin bildiğini bilemeyiz.”

Ama niye bu böyle oldu? Melekler cesedini gördüler. Ce-nâb-ı ALLAH “Benim bildiğimi siz bilemezsiniz.” dedi.

Bir hakikat var ki, Peygamber Efendimize ruhtan sormuş-lar. Ruhtan cevap vermemiş. Bildiği halde söylememiş ru-hun esrârını. Bunu akıl almıyor. İnsan ne kadar akıllı olursa olsun, ruhun bir âletidir. Âleti düşünelim. Maharet âlette midir? Yapanda mıdır? O âleti bir yapan var. Bir de çalıştırılması var. Çalıştırmazsa çalıştırmaz.

Akıl ruhun âletidir. Evet ALLAH Habibini hiçbir zaman mahçup etmemiştir. Bilmediği için değil “Ruhu anlamazlar” diye söylememiş. Sükût geçmiş. Bütün ayetlerin bir sebebi var. İşte orada Cebrail bildiriyor. ALLAH söylüyor.

“Habibim! Ruhtan soranlara de ki: Ruh Rabbinin em-rindedir”. Ayet-i Kerime.

Ama ruhu nefsin elinden çıkaracağız ki Rabbinin emrin-de olsun. Nefsin pençesinden kurtaracağız ki... Niye nefsin pençesine düşmüş? ALLAH düşürmüş işte. Hz. Âdem'i cennette halketmişti. Cennette kalsa idi, hep cennette olacaktık. O zaman küfür de olmazdı. Cehennem de olmazdı. Ama Ce-nâb-ı Hakkın Celâli var, Cemâli var. İsyân edenler ALLAH'ın Celâlini alıyorlar. İtaat edenler Cemâlini alıyorlar. Hep kul istiyor. ALLAH halkediyor. Ne buyuruyor?

“**Talebenâ, vecedenâ**”. “İste vereyim” diyor. Bir de:

Hiç kuluna zulmeder mi Mevlâsı

Kulun çektiği kendi cezası

Cesed çürüyecek, yok olacak. Bir altını toprağa gömsek yine altın olarak çıkar. Ruh ta böyledir. Ruh yok olmaz. Ce-nâb-ı Hakk'ın zatından ayrılmıştır. Bâkî olan ALLAH. ALLAH'tan gelen ruh ta bâkîdir. Yok olmaz. Sıkıntıyı da ruh görecek. Sefâyı da ruh görecek.

Bir korkulu rüya görünce, korktuğunuz zaman, uyanınca kurtulursunuz. Ama öldükten sonra kurtulmak yok. Öyle ise dünyada iken, başımızın çaresine bakalım. İnadıkça bunlar olacaktır. Çok ta yakın.

Verir kullarına mühlet

Lâkin eylemez ihmal

Bir gönülde iki sevgi olmaz. ALLAH ta öyle buyuruyor.

“Biz insanlarda bir tane kalp halkettik.“

İki tane kalp yok ki: Birine dünyayı diğerine ahireti koysunlar. Eğer o kalpte dünya varsa ahiret sevgisi de olmaz, bizim sevgimiz de olmaz. İnsan sevmediği bir şeyi yemez. Sevmediği bir şeyi giymez, sevmediği kimsenin yanına gitmez, sevdiğinin yanına gider. Sevdiği işi işler. Sevdiği elbiseyi giyer. Öyle ise burada sevicek ahirettir. Ahireti seveceğiz ki ahirete sa'yımız gayretimiz olsun. Niye sevemiyoruz? Dünya sevgisinden. Dünya sevgisi olunca kalbi kara olur. Ahireti sevince kalbi aydınlanır. Güneş doğunca arzın karanlığı gi-der. Güneş batınca arz karanlık olur. İşte Günah-sevap, ha-yır-şer, helal-haram bilmeyenlerin kalpleri karanlık gece gibidir.

“Mürşitsiz müşkül hallolmaz.”

Hızır Aleyhisselâm hayat suyu içmiş, cesedi ölmemiş, kı-yamete kadar yaşayacak.

Ab-ı hayat suyundan manâ ALLAH'ın rahmet dalgaları. Hak için kullanılan kelimeler. Bizlerin de ruhumuz sulanmaya geldi buraya. Onun için ALLAH kandırsın, ALLAH doyursun, Cemâlinden kandırsın. Evet.

Hızır ab-ı hayat içti nice zulmetleri geçti

Müridlerde dudaklarından çıkan hayat suyunu içmeye geldi. Neyin hayat suyunu? Ruhun hayat suyunu. Ruhun dönmesi lâzım. Ruh cesedde iken ölüdür, diridir. Ruh cesetten çıkmadan evvel onu diriltirsek, o kıyamette devam edecek. Yok eğer bu cesetten ruh çıkmadan onu diriltemezsek ruhun ölümü, orada devam edecek. Onun için ALLAH'a şükür, bin şükür. ALLAH bize bu günü ihsan etti. ALLAH size sa'yı gayret verdi. Arzu verdi, geldiniz. ALLAH sa'yınızı makbul, amelinizi makbul etsin. Evet bizim tarikatımız sohbet tarikatı.

Buraya uzaktan gelenler bilhassa hoşgeldi, safa geldi. Hakkınızı helâl edin. Niçin bunu böyle söylüyoruz. Bizim gelmemiz lazım, gelemiyoruz. Siz geliyorsunuz. Sizin bizde bir hakkınız oluyor. Hakkınızı helâl edin. ALLAH gönülleri beraber etsin. ALLAH

ruhumuza iltifat etsin. Bizim hatme-miz var, hatmemiz büyük amel. Hatmeye devam ederseniz, bilenler bilmeyenlerden faydalanırlar.

Herkes bildiğinin âlimi “Herkes bildiği ile âmel ederse bil-mediklerini biz ona öğretiriz.” Burada ilim ikidir.

Bir avam ile bir alim bir mi? Avamın satırdaki ilmi nedir? Beş vakit namaz. Beş vakit namazı kılacağız. Onu öğrene-ceğiz. “Yattım, kalktım” değil. Abdesti öğreneceğiz. Namaz-da lâzım olan Kur’ân’ı öğreneceğiz. Orucumuzu öğreneceğiz. Bunlara kusur yok. Biz bunları öğrenirsek, bilmediklerimizi ALLAH bize ilhamî olarak bildirecek. Bu da ancak ALLAH sevgisi, Resûlullah sevgisi ile olur. ALLAH’ın sevgisini, Resû-lullahın sevgisini, meşayihimizin sevgisini, aşklarını kalplerimize doldurursak o zaman ALLAH’ın bildirdikleri bizim kalbimizde tecelli eder. Onun için ALLAH’a olan sevginizi, Resulullah’a olan sevginizi, meşayihe olan sevginizi artır-maya bakın, çoğaltmaya bakın. Onun için de başta hatme geliyor. Bizim tarikatımız hatme tarikatı. Muhabbetimizi çoğaltacak, büyütecek, bizi her bir tehlikeden koruyacak, hatmemizdir. Hatme bizim kalemizdir. Kale, manevî bir hisa-rımızdır. O da her yerde var. ALLAH’a şükür. ALLAH hatme-nin âşkını, meşayih âşkını, ahiret âşkını, amel âşkını dol-dursun. Masivadan, masivanın zulmetinden kalplerimizi aydınlatsın.

Berzahda kalır ermez ise bu garib insan

Envâr-ı Muhammed ile enfâs-ı Mesihâ

Berzâh: Karanlıktır. Günah-sevap bilmezse, helal-haram bilmezse, insan karanlıktadır.

Garip insan nedir? Bütün insanlar bu dünyaya, gurbete gelmişlerdir. Ahireti kazanmak için gelmişlerdir bu insanlar dünyaya. Ahiret ne ile kazanılacak? İdrak, çalışmak, sa’y ile kazanılacak. Ahiretin sonsuz lüks bir hayat olduğunu bil-mezse, idraki yoktur. Dünyanın bu süsüne aldanırsa suret-lere aldanmış olur.

Suretlere aldanma bu nefse alâmettir

Benliğine dayanma bil sonu nedâmettir

Herbir yola inanma sanma ki selâmettir

Sen seni aşık sanma bir beyhude âh ile

Var etti özün onlar ol nûr-u ilâh ile

ALLAH'ın nurlarına bakın. Ama ALLAH'ı seveceksin. Se-veceksin ki ALLAH'ın nuru kalbinde tecelli etsin. Sevmeyen kalpte, ALLAH'ın nuru tecelli eder mi? Sevmeyen kalp, ka-ranlıktadır.

Bu dünyanın görünen süsü püsü hepsi surettir. Hepsi si-linip yok olup gidecek. Nefsin bunlara aldanmasın.

Benlikli olma, benliğe dayanma. Çünkü şeytan benlikli. ALLAH onu kulluktan reddetti. Benliği ne idi? ALLAH'ın emrine karşı geldi. Biz de namaz kılmazsak, ibadet etmezsek ALLAH'ın emrine karşı gelmiş oluyoruz. Çünkü ALLAH şey-tana secde emretti. O da secde etmedi. ALLAH onu lânetledi. Cenâb-ı Hakk'ın rahmetinden ona bir zerre yok. Hep ga-dabı olacak. Sonuna kadar ilelebet azâbı olacak.

Benlik bir de şöyle olur: Amelden, ilimden dolayı gurur, kibir olursa, kimseyi beğenmezsek, bundan da bir pişmanlık duyarız. Bu da nedâmettir.

Her bir yol da selâmet yolu değildir. Ancak selâmet yolu nedir? ALLAH'ın göndermiş olduğu kitap ve ALLAH'ın göndermiş olduğu Resûlullah'ın yolu, selâmet yoludur. Kitap-sünnet selâmet yoludur. Evet bu bir fırsattır. Fırsatı kaçır-mayalım.

Hubb-i dünya bizi sarhoş eylemiş

Var mı anın gibi bir rind-i gallâş

Gallâş: İnsanları aldatan, şaşırtan.

Bizi dünya sevgisinden geçiren nedir? Nasihattır.

Zenginlik istersen kanaat et. Senin amacın zenginlik ise hırs, tamah, koşturmakla zengin olamazsın, seni aldatır. Azaba ulaştırır.

Eğer ahiret zenginliğinin olursa, ferah olursan, koşmadan, yorulmadan, yıpranmadan da ALLAH verir. Çünkü ALLAH dilediğine veriyor.

Karun vardır, Musa Kelimullah zamanında, çok zengin imiş. Ondan daha zengin yokmuş. ALLAH zekat emretmiş, zekat vermemiş.

“Ben hünerimle, marifetimle, aklımla, bilgimle kazandım. Kim karışır benim malıma” demiş. ALLAH herşeyini yoketti. Ama müslüman olmuştu. Müslüman olduğu halde zekâta karşı çıktı. Onun için ALLAH öyle yaptı. Kâfir olsaydı, ALLAH ona öyle yapmazdı. Dünya kâfirlerin cenneti. Kâfir nedir? ALLAH'a ahirete inanmayan. Müslüman için ALLAH'ın emirleri vardır. Emirler içerisinde zekat vardır, sadaka vardır. Zen-ginler için iki çeşit amel vardır:

1- Bedenî amel.

2- Malî amel.

Evet, zenginlere bakma. Onun aşağısına bak ki, kanaat edesin. Ama şimdi bütün insanlarda kanaat yok. Fakirler zenginlere erişmek istiyor. Zenginler birbirini geçmek istiyor.

Vaaz-nasihât istersen ölümü düşün. Ölümü düşünürsen vaaz nasihat sana tesir eder.

İlim istersen sabret.

Emirleri-yasakları bileceğiz. Bilmediğimizi öğreneceğiz.

Divanda geçer:

“Ultubu'l-ilme minel-mehdi ilel-lahdi” durma sen

Hadis-i kudsi, Cenâb-ı Hakk'ın emri.

“Ey insan! Doğuştan ölünceye kadar ilim öğren.”

İlim ikidir:

1- Farz-ı kifâye

2- Farz-ı ayın

Farz-ı Kifâye: Herkesin âlim olması. Fıkıh âlimi, tefsir âlimi, hadis âlimi, kelâm âlimi.

Ama tasavvuf, tefsir ilmini istemez, hadis ilmini istemez, kelâm ilmini istemez. Fıkıh ilmini istiyor. Fıkıh ilmi olacak. Çünkü herkesin dinî ilmihâlîni bilmek farz-ı ayındır. Farz-ı kifâye değil.

Bir ailede bir tane âlim olursa öbürlerine etkisi olur. Bir köyde bir tane âlim olursa diğerlerine geçer.

Ama farz-ı ayın onbeş yaşına girdikten sonra herkese farzdır. Farz-ı ilim ne demek?

Alacağı abdesti bilecek, kılacağı namazı bilecek, tuttuğu orucu bilecek, gusül yapmasını bilecek. İşlemiş olduğu amelleri bilecek, yapacak. Bundan kurtuluş yok.

“Ultubu'l-ilme minel-mehdi ilel-lahd.” Bunu açıklıyor ke-lâm-ı kibar.

Durma sen! Yani “Ben yaşlandım. Artık birşey öğrenemem deme.” ALLAH'ın emrine göre öğreneceksin. Neyi öğre-neceksin? Sen kırk yaşından sonra âlim olamazsın. Ama namazda okuyacağın Kur'ân'ı öğrenirsin. Çünkü namazda kıraat “Kur'ân okumak” farzdır, öğreneceksin.

Aşırılar var, Sûreler var. Yasin, Tebâreke, Errahman sûresi, Ayete'l-Kürsi, Amenerresûlü bunları öğrenin.

Elemtere'den aşağıya namaz surelerini öğreniniz ki, kıldığınız namaz kabul olsun.

ALLAH'a yer ve mekan tayin edilemez. Yalnız bir yer ta-yin edilir ki “mü'min kulumun kalbindeyim” diyor.

İnsanların kalbi ALLAH'ın beytidir, evidir. Peygamber Efendimize Kâbe'yi putlardan temizlemesi için emir geldi. ALLAH Fetih sûresini indirdi.

“İnnâ fetahnâ leke fethan mübînâ”

“Habibim! Sana Mekke'nin fethini müyesser kıldım. Git Mekke'yi fethet!”

Burada Mekke fethedilmedi. Küfür fethedildi, küfür yı-kıldı, küfrün merkezi orası. Küfrün merkezi İslâmın merkezi oldu. Ama Cenâb-ı Hak “Seni müyesser kıldım, git orayı fet-het” dedi.

Kâbe iki ise: Birisi Mekke'deki taştan topraktan yapılan Kâbe. Diğeri ise insanların kalbidir. Onu da küfürden kurtarmak lâzım. Onu da temizlemek lâzım. Onun için kelâm-ı kibarda:

Vechinde yazılı “Seb’ul-Mesânî”

“İnnâ fetahnâ” dan verir nişanı

Bir de buyuruyor ki:

“Seb’ul mesânî” dir yüzü

Nutk-u mesihâdır sözü

Bu da şudur ki:

Evliyaullah'ın manevî yüzü görülürse veya evliyaullah'ın manevî yüzüne inanırsan, o inancından dolayı kalbinde ev-liyaullah'ın bir sevgisi olursa, kalbindeki bütün nakışları söker, atar. Putları atar. O zaman ne olur? Puthanelikten kurtulur. Evliyaullah sevilirse puthane olmaz mı? Olmaz. Haşa çünkü evliyaullah ALLAH için seviliyor. Evliyaullah gönül bekçisidir. Gönül bir hazinedir. Hazineye bekçi lâzım. Bu bekçi muhalifleri talan eder. Hazineden maksat nedir?

“Küntü kenzin mahviyye”

Buyuruyor Cenâb-ı ALLAH:

“Biz gizli bir hazine idik. Aşikâr olmak için insanları hal-kettik” buyuruyor.

Bu gizli hazine senin kalbinde. Bu gizli hazineyi sana bil-direcek birisi olacak veya o gizli hazineye bir nöbetçi lâzım, bir bekçi lâzım. İşte evliyaullah. Bekçisi ve nöbetçisidir. Bi-zim kalbimizi talan eden nedir? Dünya sevgisidir. Meşayih ALLAH sevgisini muhafaza ediyor. Evliyaullah'ı sevmek ALLAH 'ı sevmektir. ALLAH öyle buyuruyor. Mürşitsiz müşkül hallolunmaz.

Mürşidi olanların yolu gayet âsân imiş

Mürşidi olmayanların bildikleri gümân imiş

İnsan bir sağlam yol ararken, kavşağa geliyor. Birkaç ta-ne yolla karşılaşıyor. “Hangisinden gideyim?” diye tereddü-tü var. Ama bir bilen “Daha düşünme, şuradan gideceksin“ derse emin bir şekilde gider. Bunu da ALLAH bize zama-nımızda ihsan etmiş. Bizim de bildiğimizden değil.

Bir kimseye kim yâr ola tevfik-i hidâyet

İrfan ile deryâ oluben kalbi çoşar da

Burada Allah'ın bize fazl-ı tevfiği var. Evvelâ bizi Cenâb-ı ALLAH müslüman halk etmiş. Bizi fesat ümmette bırakma-mış. Habibine ümmet etmiş.

Fesat ümmet nedir? İslâm ülkesindeyiz. İslâm sülbünden gelmişiz. Günah-sevap bilmiyorlar. ALLAH'a Resûlullah'a itaat etmiyorlar.

Bu cemaatimizin bir inancı var ki buraya geldi. Şimdi bu saatte, bu mevsimde açık-saçık, parklarda, plaj yerlerinde gezenler var. Zevk yerlerinde gezenler var. Denizlere girenler var. Şimdi fesat ümmet onlar değil mi? ALLAH'ın yasaklarını işliyorlar. İtaat eden ise bu cemaat değil mi?

Şimdi itaat ümmetler var. Bunlar da ayrılmışlar. Süley-mancılar, nurcular, ışıkçılar. Hepsi de itaat ümmet. ALLAH'a şükür. ALLAH sayılarını çoğaltsın. Yalnız ALLAH tefrikadan kurtarsın onları. İyi güzel hepsi de İslâm'a çalışıyorlar. Ama İslâm'da tefrika yok, tefrika yapmayın, tefrikacı da olmayın. 23-24 senedir bu görev bana verilmiş. Hiçbir yerde siyaset yapmadım. Siyasetle uğraşmadım.

ALLAH'a şükür tefrikacı değilim. O diyor “biziz” diğeri di-yor “biziz.” Böylece müslümanlarda hangisinin peşinden gi-deceklerini bilemiyorlar. Kitaptan-Sünnetten ayrılmayalım. Kitap-Sünnet tefrikayı yasaklamış.

Salih Babanın divanında çok müjdeler var bize.

“Amellerin en büyüğü SOHBETTİR.”

ALLAH dünyada ahirette korktuklarımızdan emin etsin.

ALLAH hulûsunuzun, ihlasınızın bârını, meyvasını ye-dirsin.

ALLAH rızası olan amelleri işlemek nasip etsin.

Rızası olan nimetlere mazhar kılsın.

ALLAH âhir akibetimizi hayır etsin.

ALLAH hepinizden razı olsun.

Cümleten hoş geldiniz, safa geldiniz, safalar getirdiniz, muhabbet getirdiniz. Tabii muhabbetiniz getirdi.

Muhabbet: ALLAH Sevgisi.

Muhabbet: Resûlullah Sevgisi.

Muhabbet: Meşâyih Sevgisi.

Muhabbet: Ahiret Sevgisi.

Muhabbet: Amel-İbadet sevgisi.

En büyük amel de: Buraya gelişimiz, Rabbımız öyle buyuruyor:

ALLAH için biraraya gelin,

ALLAH için birbirinizi tanıyın,

ALLAH için birbirinizi sevin, ALLAH için konuşun.

Tabii ki muhabbetiniz getirmiş buraya. Bir ziyafet için gelmediniz. Bir ticaret için gelmediniz. Bir akraba ziyaretine de gelmediniz. Bir maddî menfaat te yok. Sırf ALLAH

rızası için geldiniz. ALLAH hepinizden razı olsun. ALLAH rızasın-dan ayırmasın. Şu iyi bir duadır:

“Yâ Rabbı rızan olan amelleri işlemek nasip et bize.”

Rızan olan nimetlere mazhar kıl. ALLAH cennetini kaza-nanlara verecek. Rızasını bahşedecek. Rızasını insanlar ka-zanamıyorlar. Ama ALLAH bahşedecek. Hatta cennet te öy-le. Biz Kur'an'ın müslümanıyız. Hadislerin müslümanıyız. Cenab-ı ALLAH ne buyuruyor:

“Kişi ameli ile cennete giremez.” Amelsiz olan insan cenneti kazanabilir mi? Ama, ameli gösteriş için, adet için, sa-nat için, riya için yapmışsa o amel onu cennete sokmaz. A-melinden gurur, kibir geliyorsa, amelinden dolayı kendisini iyi görüyorsa, üstün görüyorsa yine cennete giremez. Cen-net amelinin karşılığı değildir. Cenab-ı Hak bize bu kadar yemeler, içmeler, nimetler, vücut sağlığı vermiş. Elimizle iş yapmamız. Ayakla her yere yürümemiz. Göz ile görmemiz, dil ile konuşmamız. Kulak ile işitmemiz. Aklimızla düşün-memiz. En büyük nimet akıl nimeti. Çok akıllılar var ki, akl-ı maaşlarını kullanıyorlar. Kim onlar? Uzaya çıkanlar, aya-yıldıza gidenler, onlar kurtulamayacaklar. İlle de ALLAH'a inanmak lâzım. ALLAH'ın göndermiş olduğu kitaba inanmak lâzım. ALLAH'ın göndermiş olduğu peygambere inanmak lâzım. Peki inanıyorsa, bu ne ile belli olur? Ameli ile belli olur. Amelini niçin işlediği bilinir mi?

ALLAH'ın mülküne varis olan kuldur. Peki ALLAH'ın mül-kü mü var? Tabii. Hep mülkler ALLAH'ındır. Dünya-ahiret, yerler, gökler, bilinen, bilinmeyenler. Ama ALLAH'ın en bü-yük mülkü sendeki kalp. Onun için evliyaullah ne demiş? “Benim mülküm ALLAH'ın mülkünden büyük” demiş. Anla-yamamışlar. Sonra açıklamış “Ben yerlere, göklere, arşa, lev-he, kaleme sığmam. Mümin kululumun kalbine sığarım.”

Evet hanımefendiler, ALLAH hepinizden razı olsun. ALLAH hepinizi arzunuzla ulaştırısın. Hanımlardan da yetişenler velîye oluyorlar. Çünkü neden?

Ancak bu yetiştirme, bu ulvilik, yükseklik, bu tiynet ruhtadır. Ceset çürüyüp gidiyor. Öyle ise hanımın ruhu ayrı, er-keğin ruhu ayrı değil. Cenâb-ı Hak Hz. Adem'i erkek halketti. “Onu biz yeryüzüne halife gönderiyoruz” dedi. Ancak ha-nımlardan peygamber gelmediği gibi, hanımlardan velîye olur da halife olmaz.

Velî ile velîyenin ne farkı var?

Velî: Erkekler

Veliye: Hanımlar

Ruhlar aynı bir yerden gelmişler. ALLAH kendi ruhundan üflemiş. Erkeklik dişilik cesedde. Ruhta böyle birşey yoktur. Fark şudur ki: Hanımlar yetişir. Yetiştirici değildir. Yoksa er-keğin ulaştığı nimetlere, hanım da ulaşıyor.

Eğer Cenab-ı Hak: hanımları akılda, mirasta noksan hal-ketmişse, zulmetmemiştir. Adalet yapmıştır.

Onlara da hak tanımış. Nasıl?

Havva anamız cennette iki tane buğday yedi. Ona bir şey olmadı. Âdem babamız bir tane buğday yedi. ALLAH ona gadap etti. Demek ki, hanımların mes'uliyeti ile erkeklerin mes'uliyeti dinde bir değil.

Hanımlar çok günah işlemekle imandan çıkar. Erkekler az günah işlemekle imandan çıkar. Onun için hanım olsun, erkek olsun, hepimiz kuluz. Kulluğumuzu bilelim. Bizi yoktan var etti. "Bu mükevvenatı yoktan var etti" Cenâb-ı Hak.

Bizi var etti. Bütün mükevvenatı bizim için halketti. Ama cenneti-cehennemi de bizim için halketti. Çünkü insanlar cennete gidecek. İnsanlar cehenneme gidecek. Başka hiçbir mahlukat gitmez. Onlar ancak insanlara hizmet için halke-dilmiştir.

Bugün güneş-ay, cematat, mesnuat hepsi insanlar için halkedilmiş. Hepsi insanlara hizmet görüyor. Yerden ma-denler alınıyor. Çeşitli çeşitli... Petrol alınıyor. Bunlardan insanlar yararlanıyorlar. Yerin bitirdikleri var. Bu kadar bit-kilerden kim yararlanıyor? İnsanlar. Bu kadar mahlukat can-hılar, hayvanlar, insanlar için yaratılmıştır. Bizim için zararlı zannettiğimiz canlı varsa o da bizim için yararlıdır. Biz bile-miyoruz.

Bilinmez âlemin sırrı nihandır

Bu âlemlerin sırrı nihan. Sadece görünen mi? Değil. Görünmeyenler çok. Sadece bilinen mi? Değil. Bilinmeyen çok. Biz de insan olarak görünmüşüz, bilinmişiz. Bizde de öyle esrârlar, sırlar var ki bilinmiyor. Akıl almıyor.

Akl-ı cüz etmez ihata Akl-ı küll sensin gönül

Akl-ı cüz: Bit katredir. Çöpü suya batırdığımız zaman çöpe bulaşan bir katre, bir damla.

Akl-ı küll: Deryâ, okyanus.

İşte bizim aklımız derya, okyanustur. Nebîlerin aklı, akl-ı külldür. Öyle buyuruluyor: "O velî kulunun düşünen aklı benim aklım."

İnsanlarda akl-ı maaş var. Akl-ı maad var. Aslında akıl birdir. Fakat dünyaya çalışıyorsa akl-ı maaş oluyor. Ahirete çalışıyorsa akl-ı maad oluyor. İnanıcı varsa akl-ı maadını kullanır, ahirete çalışır. İnanıcı yoksa, kullanmaz. Bir insa-nın iki tane aleti olur. Birisi ile bir iş yapar, diğeri ile başka iş yapar. O bir aletle iki iş yapamıyor.

Cenâb-ı Hak buyuruyor:

“Biz Kur'ân'ı insanlara indirdik.”

“Biz peygamberi insanlara gönderdik.”

“Biz peygamber göndermediğimiz kavme azap etmeyiz. Peygamber göndeririz inanananlar kurtulurlar. İnanma-yanlara azap edeceğiz.”

Öyle ise bu insanlar insan mıdır? İnsan olması için Kur'ân'a sahip olacak. Kur'ân'a sahip olmuyorsa insan de-ğildir.

İnsan olmak için peygambere tâbi olacak.

Öyle ise, biz ne için geldik dünyaya?

Akl-ı maadımızı kullanmak için. Ahirete çalışalım.

Cenâb-ı Hak buyuruyor:

“Dünyaya da çalışın, ahirete de çalışın.”

Dünyaya ne ile çalışılır? Kültür ilmi ile.

Kültür ilmi denilince sadece fakülte bitirip, makam-mevki sahibi olmak değil. Hepsi makam-mevki sahibi olunca kim ekecek, kim biçecek ki, onlar da yesin. Kim dokuyacak ki onlarda giyinsin. Bunların hepsi birbirine ihtiyaçlıdır.

Sohbet zuhur etti.

İnanın bunu ben konuşmuyorum. Ben bir âletim, âlet.

Açın teybi konuşturun. Bantı koyun tamam.

Ama birisi karışınca keser. Konuşan kim? Pirimiz.

Konuşturan kim? Sizler.

Pirimiz doldurmuş bize teyp bantını doldurur gibi. O da bir himettir. Siz de teybin düğmesine basıyorsunuz açılı-yor, konuşuluyor.

Evet kulluğumuzu bileceğiz. Aşık öyle buyurmuş:

Beni yoktan var eyledi

İrademi lutfeyledi

Kulum iste emreyledi

Ama biz isteğimizi bilsek. Bilemiyor muyuz? Onu da AL-LAH tan iste.

“Yâ Rabbi rızan olan amelleri işlet. Yâ Rabbi rızan olan nimetlere mazhar kıl.”

Yok benim fabrikam olsun, apartmanım olsun, oğlum ol-sun, kızım olsun, bunlar değil. Veya cenneti kazanayım, ha-yır...

Kelâm-ı Kibâr da buyuruluyor ki:

Sofular cennette, kaldı âşıklar didâra erdi

Sofu: Çok amel işliyen. Onlar diyor cennette kaldılar.

Cenneti geçmeyen ALLAH'ın cemâline ulaşamıyor.

Didâr demek: ALLAH'ın cemâli hak'tır. ALLAH kuluna ce-mâlini gösterecek. Kul'daki kıymet budur. Hiçbir varlık ALLAH'ın cemâlini göremiyor. Ama insan görüyor. Ama kim görür? Şeriat, tarikat, hakikat, marifete ulaşan. Ama evvel şeriat. Maddî kârımızı zararımızı bildiğimiz gibi. Ma-nevî kârımızı zararımızı da bileceğiz.

Cenâb-ı Hak: “Dünyayada, ahirete de çalışın.” buyuru yor. Peki biz inandıksa niye tek taraflı oluyoruz? O zaman kulluğumuzu bilemiyoruz.

Âşık imdi varlığın ver yokluğa

Yokluk içinde sana varlık doğa

Ne demektir bu söz? Kelâm-ı Kibârdır. Ayet-i Kerîme'nin mealidir.

“Küllî şeyün halîkün illâ veche.”

Âşık, âşık olduğu için herşeyini verir yokluğa. İsimler, cisimler onun gönlünden silinince herşey yok olur. Her şey yok olunca kendi varlığı, kendi ismi, kendi cismi, kendi sayı da silinince o zaman hakikî varlık çıkar meydana.

Hakikî varlık ise ALLAH'tır. İşte âşık olmayan bu nimete ulaşamaz. Cenneti kazananlar: abidler, zahidler, sofular.

Hace-i Ahrar Hazretleri oğluna demiş ki:

-“Âbid olma, hafız olma, hoca olma, zahid olma, sofu olma, Müslüman ol oğlum. Müslüman ol!” demiş.

Cenâb-ı Hak'ta zaten “Ben mü'min kulumun kalbine sı-ğarım” buyuruyor. Ama. Mü'min kullar müsavi değiller. Bir avam varlığından kurtulmamıştır. Varlığından kurtulmak için aşka düşecek. Bir cisim ateşe düşmezse yanmaz.

Aşk bir ateştir. Ateş nasıl yaktığı cisimleri yok ederse, ALLAH aşkıda kalpteki cisimleri yok eder.

Ehl-i dert bu yolda sararıp solub

Anladılar pîrsiz olmaz bir kulûb

Harfi savtı olmayan mekteb bulub

Biz hâfid-i Pîr-i Tagî olmuşuz

Pîr-i Sâmi'nin çırağı olmuşuz

Demek ki aşka düçar olanlar çok sararmışlar, solmuşlar, gezmişler, dolaşmışlar. Aradıklarını nerede bulmuşlar? Bir Evliyaullahın kalbinde bulmuşlar.

Biz Evliyaullahın cesedine girecek değiliz. Ya nasıl olacak? Onu sevecek, sevecek, seveceğiz. Onu kalbimizde yaşa-ta yaşata, onun sıfatı bize geçecek. Bizim sıfatımız o olacak. Onun sıfatı biz olacağız. Aşk-ı hakikate düçar olan daha aşk-ı mecazla uğraşmaz.

Mecnun gibi dağdan dağa

Gezmek ne lazım âşığa

Gönlümde buldum yârimi

Kesrette yâri neyerim

Ama burada aşk ikidir: Aşk-ı mecâz, aşk-ı hakikat.

Aşk-ı mecâz da ikidir: Bir var ki şehvetinden dolayı bir güzel görür. Onu bırakır ona gider. Onu bırakır ona gider. Bu değil. Erkek olsun hanım olsun, bu değil. Ama bir kimseyi sevmişse, daha ondan çok güzellerini getirirler de bakmazsa, o aşk-ı mecaz onu aşk-ı hakikate çevirecek. Mecnun öyle işte.

Leylâ çok güzel değilmiş. Ama onu çok sevmiş. Hakikat aşkına ulaşmış.

İnsan bir isim ve cisim sahibi. İnsan yok olunca ismi de yok oluyor. Cismi de yok oluyor. Ölünce ismi de anılmıyor, cismi de anılmıyor. Bu isimler, cisimler diriler için. Esmâ nuru isimlerden görünür. Sıfat nuru cisimlerden görünür. Esmâ nuru ALLAH'ın 1001 (binbir) isminin nuru. Sıfat nuru ALLAH'ın sekiz sıfatının nuru. Sıfatlardan görünür. Ama ALLAH'ın zatı bir. Zat'ının da nuru Lafzâ-i Celâl'dir. O da ALLAH

kelimesidir. Eğer Lafzâ-i Celâl'in nuru kalbinde tecelli ederse, sen esmâ nurunu görmeden, sıfat nurunu görmeden, Zat nuruna geçersin. Esmâ nurunda kalanlar, sıfat nu-runda kalanlar zat nuruna geçememişler. Bizim zikrimiz Lafzâ-i Celâl olduğu için, ulaşırsak, ulaşıyoruz. Peki hepsi de ALLAH'ın nuru. Ama esmâ nuru sıfat nuruna göre küçüktür. Sıfat nuru da zat nuruna göre küçüktür. ALLAH'ın nurunun binbir ismine taksim olması var.

Bir de sekiz sıfatına taksim olması var. Bir de Zat'ına ait gaybiyeti vardır.

Meselâ:

Güneş ne kadar küçük görünüyor! Ama ziyası dünyayı ihata etmiş. Ama çok küçük gördüğümüz güneşe yaklaştığı-mız zaman dünyadan büyük olduğunu anlıyoruz.

Ama ziyası dünyayı kuşatmış. Bu nur onun nuru.

ALLAH'ın esmâ nuru da eşyayı ihata etmiş. Sıfat nuru da eşyayı ihata etmiş.

Cenâb-ı Hak Kur'ân'da bize bildirmiş:

“Vallahü bi küllî şey'in muhîd” var.

“Vehûve alâ küllî şey'in kadîr.” var.

“Ved ehade bi küllî elma.” emri var.

Birisinde buyuruyor ki:

İlmiyle ihata etmiş

Birinde de buyuruyor ki: Kuvveti, kudreti ile eşyayı ihata etmiş.

Birisinde de buyuruyor ki: Azameti ile ihata etmiş.

Ama bunu zahir anlayamıyor. İlmiyle ihata etmiş. Gü-neşi onun için misal veriyoruz. Ufacık görünen güneşin ışığı bütün dünyayı ihata etmiş. ALLAH'ın ilmiyle eşyayı ihata etmesi budur.

ALLAH kudreti ile ihata etmiş. Küçükük bir karıncaya dahi kuvvet vermiş. Hep hareketler onun kuvvetinden meydana gelmiştir, kudretindedir.

Bir de ZAT nuru vardır.

İşte çok ufak görünen güneşin nuruna bakın. Bütün dün-yayı ihata etmiş. Ama insan güneşe gittikten sonra ışığı da kaybolur. Dünya da kaybolur.

Çünkü güneş dünyadan çok büyük. O da nedir? ALLAH'tan gelen ruh ALLAH'a ulaşırsa, bu nimetlere kavuşur.

Evvelâ insan ALLAH'ın emirlerini yapacak. (günah-se-vap, helal-haram.) Eğer yapmazsa kuru davada kalır. Böyle bir kelâm var:

Duydum ki yârimin yeri kâf imiş

Dillerde söylenen kuru lâf imiş

Aslını sorarsan “nun”u “kâf” imiş

Payine yüz süremedim ne çare

Bütün insanların söyledikleri kuru lafta kalıyor. Benim yârimin yeri “kâf”.

KÂF: Gök kubbe. Ama Cenâb-ı Hak buyuruyor ki.

“Biz yeşil kubbemizin altında velîlerimizi gizledik. Onları bizden başka kimse bilmiyor.”

Bu dünya âleminde bir insanın açlığını, sıkıntısını, işsiz-liğini, çıplaklığını bir kimse yok ederse, ne derler?

“Yardım etti” derler.

Yârdan manâ yardıma gelen. Ama bunların yardımları kuru lafta.

Niceleri yâr der gönlü binada

Niceleri yâr der gönlü zinada

Nicesinin gönlü beyü şirada

Bu yâr kimdir bilemedim ne çare

Bütün bu insanlar şehveti peşinde, zina peşinde.

Hadis-i şeriftir:

Dünyanın ahir zamanında bina ile zina çoğalacak. Bu da şimdi çok. Almış başını gidiyor. Bütün genç kızlar, genç erkekler. Açık saçık birbirlerine sarılırdan, dolaşarak geziyorlar. Sorsanız birbirleri ile akrabalıkları yok. Dahası da var. Neyse söylemeyelim. Halbuki zina büyük günah, zinanın cezası recimdir. ALLAH'ın kanuna göre zina yapan taş ile öldürülecek. Yalnız erkek veya hanımdan erkek evli de hanım bekar ise, erkeği öldürürler. Bekârsa sopa ile döverler.

ALLAH'ı sevmek. Emirlerini tutmak lâzım. Kelâm-ı Ki-bârda buyuruyor.

Hüdâ'ya izzetin hakkı bana keşfet bu esrârı

Bu denli mahrem etmişken nedir bu gaflet-i insan

Âşık diyor bunu. “Yarabbi” diyor. “Sen bu insanları bu kadar kıymetli yaratmışsın. Ama bu insanlar senden ga-filler” İnsanı halketmiş ki, O’nu zikretsin, O’na şükretsin diye. ALLAH nasıl yoktan herşeyi var etmiş? Kâinatı nasıl ya-ratmış. Tefekkür edeceğiz. Kendi varoluşunu tefekkür etmek, ve zikir demek, ALLAH’ı unutmamak demek. Nefsimizin süf-lî olduğunu düşüneceğiz. Yediklerimize, içtiklerimize şükredeceğiz. Münkir olmayacağız, insanlığımızı bilmek için. Ne kadar olsa bir canlı cansızdan kıymetlidir. Cemadat, taş de-mektir. Bir taş ile canlı böcek bir mi? Ama taşta da bir özellik vardır. Altın da taştan çıkıyor. Ama altın taştan ayrıl-mayınca taştır. Bir canlı ile kıymeti bir olmaz.

Canlı çok kıymetlidir. Bir yeşil otu da sebepsiz koparmak yasaktır. Bir yeşil ağacı da kırmak yasaktır. Hatta HİCAZ bölgesinde Mekke'nin etrafında bir sınır vardır. O bölgeden içeri girdiğin andan itibaren yeşil otu koparamazsın. Bir canlıyı öldüremezsin. Ama sair zamanlarda da canlılara ve yeşil bitkilere hürmet lâzımdır. Bir yeşil bir kuru ile mu-kayese edilmez. Yürüyen bir canlının da yeşil bir bitki ile kıymeti mukayese edilmez. Hepsinin böyle böyle kıymetini düşünelim. Hepsinin üstündedir insan.

Bu hepsinin üstünde olan insan ahirete gidince hepsinden aşağı olur. Veya hepsinden üstün olur. Melekten de üs-tün olur. Bu dünyada insan melekten üstünde olamaz. Çünkü onlar semâda yaşıyorlar. Onlar farklı.

Bu kadar kıymetli olan insan niçin köpektan aşağıya dü-şebiliyor? Çünkü köpeğin azabı olmayacak. ALLAH köpeği diriltip cehenneme koymaz. İnsanı diriltip cennete koyacak. İnsan hem dünyanın ziyneti, hem de ahiretin ziynetidir.

Melekler sıfat nurundadırlar.

Bu dünyadaki insanın ziynet oluşu, buz üzerindeki yazı-dır. Buz eriyince yazı da gider. Bu dünya yok olacak.

Suretlere aldanma bu nefse alâmettir

Benliğine dayanma bil sonu nedâmettir

Herbir yola inanma sanma ki selâmettir

Sen seni aşık sanma bir beyhûde âh ile

Var etti özün anlar ol nûr-u îlâh ile

...

Gör âşıkı ol mâhı şakkeyledi parmağı

Teşneleri kandırdı parmakları ırmağı

Yani Peygamber Efendimiz ALLAH'ı çok seviyordu. AL-LAH'ı çok sevdiği için ALLAH onun sözü ile AYI aşağıya indirdi. Ay iki parça oldu.

Kafirler mucize istediler. İşte mucizelerinden birisi budur. Ayın hiç doğmadığı, karanlık olduğu zamanda ayı doğdur-muş. Parmağını doğu tarafa uzatmış. Ay doğmuş, KÂBE'nin üzerine gelmiş. Aşağıya inmiş, Kâbe'yi yedi defa tavaf etmiş, iki parça olduğu halde.

“Lâ ilahe illallah Muhammedün Resûlullah.”

“ALLAH bir, Haktır. Sen Resûlsün” demiş.

Sonra Ayın bir parçası sağ tarafından koynuna giriyor. Bir parçasıda sol tarafından koynuna giriyor. Bütün oluştu-ruyor. Yine karşısında:

“Lâ ilahe illallah, Muhammedün Resûlullah” diyor. Gök-lere çıkıyor. Bir anda doğuya kayıyor. Yok olup gidiyor.

Bir sefer de ordusu ile beraber çölde giderlerken suları bit-ti. Hayvanları ve kendileri susuzluktan telef oluyorlardı. Gel-diler “Ya Resûlullah sususuz” diye. O zaman on parmağı çeşme olmuş, akmış. Hayvanları da kendileri de kana kana içmişler.

Amellerin en büyüğü SOHBETTİR.

Öyle ise buraya gelenler, hepiniz sadıksınız. ALLAH'a bir amel işlemek için gelmişsiniz.

Bizim tarikatımız SOHBET tarikatıdır.

Sohbete gelen ayı-lır. Sohbete gelen terakki eder.

Sohbete gelen nefsinin bilir.

Sohbete gelen Rabbisini bilir.

Zikrin en büyüğü de hatmemizdir.

“Bizim tarikatımız SOHBET tarikatıdır.”

Sonsuz şükürler. ALLAH hepinizden razı olsun. ALLAH muhabbetinizi artırsın. ALLAH arzuınıza ulaştırın. ALLAH hulûsunuzun, bârını (meyvasını) yedirsın.

Evet insanları terakki ettiren maneviyatdır, ihlâsıdır.

Muhabbet, ihlas, adap, teslimiyet tarikatımızın şartları bunlar.

ALLAH'ı göremiyoruz ama, görüyormuş gibi amele, iba-dete başladığımız zaman.

Huşû ile ama bu mümkün değil. Mübtedide bu olamaz. Müntehide olur. Her ne kadar mübtedî huşû ile namaz kıyım diye gayret etsede kılamaz.

Huşû demek: Namazda gönlüne hiçbir şey gelmeyecek. Mümkün mü? Hemen gelir gönlüne. Geliyor diye bırakma-yacağız. Burada da cihat vardır, cihadımızı da yapacağız. Amelimizi de işleyeceğiz.

Hatta bu hususta tasavvuf kitabında bir yazı vardır. Nak-şibendi Efendimizin zamanında o zamanın uleması rabıta-ya karşı çıkmış. Yine de karşı çıkar, bilmediklerinden bilseler yapmazlar.

“Namazda bir mürid rabitasını alırsa gönlüne, hayalî puttur” demişler. Nakşibendi Efendimiz bütün ulemayı top-lamış. “Gelin benim bir çorbamı için” demiş. Onları yedirmiş, içirmiş. Bizzat kendisi hizmetlerini görmüş. Yeme-içme faslı bittikten sonra demiş ki:

-“Mollalar benim bir müşkülüm var, halledin” demiş.

-“Buyurun Efendim” demişler.

-“Sizler demişsiniz ki, namazda rabıta puttur.”

-“Evet” demişler.

-“Peki huzurda namaz kılmak kimlere mahsustur?”

-“Huzur sahiplerine mahsustur.”

Kendi sözleri ile onları bağlamış.

-Huzur sahibi olmayan namaz kıldığı zaman namazda alacağı, vereceği, evladı, ailesi, malı, gönlüne gelmez mi? Bunlar put olmuyor mu? Peki!.. ALLAH için sevdiği bir ALLAH ın velisi gönlüne gelirse put mu olur?

Birbirlerine bakmışlar. Düşünmüşler eline ayağına ka-panmışlar. “Affet” demişler. İşte öyle çıkıyorlar. Rabıta hak-tır. Rabıta olmazsa, biz gafletten ayrılamayız. Bizi gafletten kurtaran rabıtaadır. Onun için kelam-ı kibarda geçer.

Ey tahareten habersiz rabıta bilmez habis.

Nasıl ki tahareti olmazsa, abdesti olmazsa, insan pis olursa... Rabıtası olmayanın da kalbi pistir. Niçin? Cenâb-ı ALLAH.

“Kalbinizde neyi beslerseniz mabudunuz odur.” Kalpte rabıta sevgisi olduğu müddetçe bir kalbe başka sevgi gelmez. Hepsini atar. Rabıta sevgisi ALLAH içindir. Rabıtay unutursa, ALLAH'ı da unuttur. Rabıtay unutmazsa ALLAH'ı unutmaz.

Nakşi cemâlınden kesmem gözümü

Sende buldum madenimi özümü

Burada maden ne? Öz ne? Maden cismi. Özü de ruhu. Ruh madde değil. Mahluk değil. Mahluk olan, madde olan, cesed, nefis. Cenâb-ı Hak:

“Kendi ruhumdan ruh üfledim” buyuruyor.

Demek ki en büyük sır, en önemli sır bizde.

Cenâb-ı Hak buyuruyor ki:

“Kulum için sayısız nimet halkettim. Bu sayısız nimetleri kulum için halkettim. Kulu zatım için halkettim.”

Burada Zat'ı için halketti ise, Zat'ına, azametine inana-cağız. Gadabından, azaplarından korkacağız. Nimetlerini bulacağız. Bu nimetler dünyada nasıl ki sayısız ise, ahirette de sayısız nimet vardır. Ahiretteki nimetler cennette. Bu ka-dar hocalar vaazlarında bize bildiriyorlar. Cennetin hak ol-duğu yazılmıştır. Cennette nimetler müsavi mi? Değildir. Farklı, farklıdır. En büyük makam Peygamber Efendimiz'in makamıdır. Eğer sen Peygamber Efendimiz'in nuru nübüv-vetine dahil oldunsa, sen de o makamla berabersin.

Berzâhta kalır ermez ise bu garip insan

Envâr-ı Muhammed ile enfâs-ı Mesîhâ

Berzâh: Karanlık.

Eğer bu karanlıktan çıkamazsa, ulaşamazsa...

Envâr-ı Muhammed: Peygamber Efendimizin nurudur. Ona ulaşamazsa Hz. İsa'nın nefesi de zuhur etmez. Eğer Nur-u Nübüv-vete ulaşırsa Peygamberimizin nuru, zuhur eder. Ona varis-i enbiya olur.

Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:

“Benim ümmetimin velileri, ben-i İsrail'in peygamberleri derecesinde.”

Evet, işte bu dört şah ta tarikatta: Muhabbet, ihlas, adap, teslimiyettir. Bunlar olmazsa insan, tarikattan hakikate geçemez.

Muhabbet, ihlas, adap ve teslim, bunlar birbirini takviye ediyor.

Muhabbet meşayihe olan sevgidir. Sevilecek. ALLAH'ın emridir. Meşayihe olan sevgi nefsanî değildir.

ALLAH için sevilenin vebâli olmaz. Öyle ise, bu sevgiyi çoğaltmak için, azı var, çoğu var. Zerresi var, kübrası var. Bu cemaat buraya gelmişse, en azında, Rabitada tarif ediliyor ya, baş parmağım kalınlığında feyz-i ilahi, şeyh efendimizin iki kaşının arasında, kalbimizin üzerine akıyor. İşte odur, bu cemaati getirmiş buraya. Bu hem emirdir, hem ameldir. “Baş parmağım kalınlığındaki feyz-i ilahi” denilmesi, O’dur. Bu cemaatin içerisinde nehir gibi, ALLAH’tan feyzi gelen de vardır. Yok değildir. Ama bu nasıl büyüyecek? Ne kadar sevebilirse, o kadar terakki eder. Hakikate ulaşmak için vasıta aşktır. Aşksız hakikate ulaşamaz bir insan. Bütün maddelerden, mecazlardan geçemez.

Bir başka kelâmında:

Pervâne dönerim

Sensiz bir şey istemem” diye.

Aşka düçar olmuş. Aşk onu herşeyden, hepsinden geçirmiş. Canından da geçirmiş. Malından da geçirmiş. Amelin-den de geçirmiş. İlim-amel bir perdedir. İlim-amel çok üstün-dür.

İlim: ALLAH’ı bilmek.

Amel: ALLAH’a yaklaşmak.

Yaklaştırır ama bir perde vardır. Perdeyi geçemez. O perde “Ben bildim. Ben geldim. Ben yaptım” demesi. Dört şahtan birisi muhabbet.

Diğeride ihlâs.

İhlâs sevdendir. Hangi tarikatın müridi olursa olsun, kendi tarikatını üstün görmek, meşayihini büyük görmek hakkıdır. Başka tarikatı da küçük görmek hakkı değil. Tarikatların hepsi haktır.

Tarikatların hepsinin hak olması şudur ki: ALLAH 1001 ismi ile zikredilir. 1001 ismi ile tarikatların zikirleri değişir. Birbirini tutmaz.

Her müridin kendi meşayihini üstün görmek hakkı. Fakat başka meşayih de küçük görmek hakkı değil. Niçin? Meşa-yihlerin hepsi velîdir, cem’ül-cem'dir. Eğer bir makama gitmemişlerse velî değildirler.

Bize noksanlık işleyen, ALLAH'tan gafil olmamızdır. ALLAH’ı hiç unutmazsa noksanlık olmaz. ALLAH’ı unutaraktan atmış olduğumuz adımlardan mesul oluruz. ALLAH’ı unutarak almış olduğumuz nefeslerden de mesuluz. Tek bir nefesimizi zayi etsek büyük zararlarımız olur. Onun için Hâce-i Ahrar Hazretleri bu-yuruyor ki:

“Bir kere ALLAH demek bin oğuldan hayırlıdır.”

Ama nasıl ALLAH demek? Kalpten ALLAH demek. Mev-lid-i şerifte buyrulmuştur.

Bir kez ALLAH dese aşk ile lisan

Dökülür cümle günah misli hazan

Misli hazan: Sonbaharda ağaçlar yapraklarını harıl harıl dökerler. İşte aşk ile bir kere ALLAH dese, günahlarını böyle döker. Ama aşk ile kalpten gelen ALLAH. Bakınız ALLAH! diye bağırırlar ya, işte odur. Bir alime deseniz ki, “Bu cezbe halinden birisini yap” yapamaz. Ama aşka düçar olursa onu yaptırır. İlim dinlemez. Evet, bu dört şahı elde edelim ki, hakikate geçebilelim.

Şeyh Efendimizi seveceğiz: Muhabbet.

İhlas: Büyük göreceğiz.

Adap: Şeyh Efendimizin zahiri batınını bir bilmektir. Bir yerdeki her yerde. Evliyaullah, meşayih ALLAH'ın birliğine ulaşmışsa her yerden haberdardır. Niçin? ALLAH bildiriyor ona. ALLAH gösteriyor ona. Evliyaullah için, tayy-i mekân vardır. Hakır.

Tayy-i Mekan. Ne demek? Bir velî burada oturur. Şarkta, garpte görünür. Halbuki kendisi burada ama. Ta şarkta, garpta bir vücutta görünür. Hizmet görür.

GAİP NEDİR: Uzaktakileri Cenâb-ı Hak ona hem işittirir, hem gösterir. Bildiren ALLAH.

ADAP'ta şudur ki: Meşayihinin zahirini, batının bir bil-mek. Ne demek oluyor. Sen meşayihinin huzurunda oldu-ğun zaman oturman, kalkman, konuşman, terbiyen, nezaketin, edebin nasılsa, meşayihin ne kadar uzakta olursa ol-sun. “Ben onu göremiyorum. O beni görüyor” diye adabını muhafaza edeceksin.

TESLİMİYET: Teslimiyet hepsinin başını bağlıyor. Sen bir alet alacaksın “Beni şeyhim hareket ettiriyor” diyeceksin. Başka çare yok. Hadi sen sizin evde, ben bizim evde ne olur? Yerinde sayarsın. Bu dört şahı elde ettinse, köşeyi döndün. Sıfat değişti, Hakikat'e geçtin, ârif oldun. Âriflerin ayrı bir seyri vardır. Bu eşyanın mahiyetini onlar bilirler. Nasıl ki ALLAH'ı hakke'l-yakîn bilmek var. Resûlullah'ı hakke'l-ya-kîn bilmek var. Bu eşyanın mahiyetini onlar bilirler. Bu sehpayı ayne'l-yakîn bilmek var, ilme'l-yakîn bilmek var, hakke'l-yakîn bilmek var.

İnsan nefsinin de ilme'l-yakîn, ayne'l-yakîn, hakke'l-ya-kîn bilir. Hepsinin başı Hakke'l-yakîn bilmektir. Bunlar birbirinden farklı. Ne zamanki insan kâmil oluyorsa insanlığın en son makamına ulaşmıştır. Safiye makamına ulaşmak vardır. O zaman hem kâmil, hem mükemmildir.

Kâmil olur, mükemmil olmaz. Kâmil ile Kamil-mükemmil arasında fazla bir fark yoktur. Yalnız bir fark varsa, fakülte bitirmiş bir kimse bir görev almış. Diğeride bitirmiş, görev almıyor. İstiğrak haline geçmişler. Daha, bir daha ayrılmamışlar.

İstiğrak hâli: Cenâb-ı Hakk'ın ZAT nuruna ulaşmışlar. Oradan bir daha ayrılmamışlar. Yani külli iradeye geçmiş-ler, bir daha cüz'i iradelerine dönmemişler. Ama dönmeyin-ce de hizmet göremiyor. Çünkü tek taraflı oluyor. Dönecek ki, bir tarafı cüz'i irade, bir tarafı külli irade olacakki görev yapabilsin.

Cüz'i irade demek: Beşeriyeti, cesedi. Cisim sahipleri ile beraber halleşmek, dertleşmek.

Küllî irade: İradesi yok olmuş. Evet, hakikat te bizim için, Marifet te bizim için. Ama biz henüz tarikattayız. Tarikatı anlamayınca hakikate geçemeyiz. Tarikatı da anlayamayız. Çünkü şeriatımız olmazsa tarikatımız olmaz. Şeriatımızı ta-mamlayalım ki tarikata geçelim. Bu idraktır, anlayıştır, ilimdir. Her ilmin üstünde bir ilim vardır. Büyüklerimiz bu-yuruyorlar.

Alimlerde bir esrar var ki, avam bilmez. Ne var? İlim sı-fatı var. Fakat velîlerde bir esrâr var ki, âlimler onu bilmez.

Âlimler eşyanın mahiyetini bilemedikleri için bilemezler bu esrarı. Eşyanın mahiyetini bilmek için: Cenâb-ı Hakk'ın üç nuru vardır. Esmâ nuru, sıfat nuru, zat nuru. Bu nurlara ulaşması lâzım.

Esmâ nuru ile sıfat nuru bir değildir. Zat nuru da sıfat nuru ile bir değildir.

Esmâ nuru 1001 isminin nuru. Sıfat nuru ise 8 sıfatının nuru.

Zat nuru ise, ALLAH'ın Zat'ı birdir. Ona ulaşan ne olu-yor? Eşya da yok olur, kendisi de yok olur. İşte o zaman bu eşyada Cenâb-ı Hakk'ın varlığı görünür.

ALLAH'ın Zat nuruna ulaşınca, hakikatte küfür yok derler. Bunun sözünü söylerlerde özünden haberleri olmaz. Hakikate ulaşan kimseye bütün eşya mir'attır. Ümmisi, suf-lisi, ne olursa olsun affeder. Çirkin bir cisim olsa bile onun için mir'at olmuştur. Tarikatın son makamıdır.

Her eşya cisim sahipleri. Canlı veya cansız. Hepsi bir ev-rad, zikir olmuştur.

Kâmile her eşya olmuştur evrad

Ârif olanlara özge seyrandır

Arifler için de bu eşya mirattır. Bir hakikatı gösterir.

Niyazı Mısrî demiş ki:

Âlem kamu bir yüz durur

Gören onu hayran imiş

İşte bu nimetleri ALLAH bizim için halketmiştir. Ama sa'yımıza bırakmıştır. Gezme ile, tozma ile, yeme ile, içme ile elde edilmez.

Hikmet-i ilâhi, Cenâb-ı Hakk'ın cilveleri. Zahir var, batın var. Batını bilmeyenler hep zahire hükmeder. Hikmeti an-layamazlar, bilemezler, bulamazlar.

Onun için İbrahim Hakkı Hazretleri:

“Sakın münkir olma, bätını-zahir” yani batını zahiri in-kâr etme.

Zahir nedir? Şeriat. Batın nedir? Hakikat.

Olmak istersen bu yolda mahir

Harabat ehline hor bakma zakir

Defineye malîk virâneler var

Evet ALLAH'a şükür. Çok şükür, bin şükür. ALLAH nimetimizin münkiri etmesin. Her nimetin daha büyüğü vardır. Küçükleri ile aldatmasın.

Bizim için evvel şeriattır. Şeriat ise kitaba, sünnete, ALLAH'a ve Resûlullah'a inanmaktır. “Lâ ilâhe illallah” hepsinin içe-risinde.

“Lâ ilâhe ilallah, Muhammedün Resûlullah” Bunsuz ol-maz. Fakat bununla da olmuyor. Eğer şeriatı var tarikatı yoksa, bilmiştir, bulamamıştır. E, ne olur? İlim-amel ile cenneti kazanır. Eğer ilim-amel varlığı varsa, cennetin pence-resinden bile baktırmazlar. Çünkü çok âlimler çok âbidler ilimlerinden dolayı, amellerinden dolayı helâk olmuşlardır.

“Namaz, meşguliyet dinlemez.”

Bizim de amelimizde eksikliğimiz olursa, noksanlığımıza göre azabımız olacak. Ama ehli dünya olanlar, ehli-nâr olanlar ebedî azap görecekler. Hiç kurtulmazlar. Biz şimdi bu cemaate ehli dünya diyemeyiz. Ehli dünya olanlar kim? Onlar şimdi kulüplerde kumar oynayanlar, içki yerlerinde içki içenler. Veya günler gelir geçer camiyi tanımayanlar. Bizde ehli dünya değiliz ama, ciddî olmamız lâzım. Dün-yayı düşündüğümüz kadar ahireti düşünmemiz lazım. Laç-ka olmayalım. Dünyaya çalıştığımız kadar âhirete de çalışmamız lâzım. Fabrika olsun, makine olsun. Laçka olunca imalatını sağlam çıkarmaz. Evet ahiret için sa'yımız noksan. Dünyayı düşündüğümüz kadar ahireti düşünsek kurtulacağız. Dünyaya çalıştığımız kadar ahirete çalışsak, yine kurtulacağız, çünkü Cenâb-ı Hakk'ın emri çift.

“Dünyaya da çalışın, ahirete de çalışın.” Hiçbir zaman ticaretimiz amelimize mani olmayacak. İcabında bir milyon zararımız olacaktaki bir vakit namazımızı terketmiyeceğiz. Bir terazinin iki kefesi vardır. Birisi biraz ağır gelse denge bozulur. Dünyaya çalıştığımız ticarettir. Ahirete çalıştığımız iba-dettir. İbadetimizi ağıra almayalım.

İnsanlar maddî zararı bilerek işlemezler. Maddî zarardan kaçarlar. Ama kaçmakla kurtulamazlar. O gelir bulur seni. Ne kadar kaçsan maddî zarar seni bulacak. Çünkü niçin? Sen imtihan için gelmişsin. İmtihan ediyor seni. Zararlarla imtihan ediyor. Bir zarar var ki sen onu bile bile işliyorsun. İşte o zarar ölünce karşına çıkar. İşte o zarardan korkalım. O zarardan kaçalım. Ölünce karşımıza çıkmayın.

Nasıl ki bu dünyada insanlar kârın çoğuna koşuyorlar. Koşmazlarsa, elde edemezler. Sanatkâr, ziraatçi, memur, ti-careet adamı, hangisi olursa olsun, daha bol kazanmak için başka bir dala geçiyor.

Memur başka bir memuriyete geçiyor. Ticaretçi hangisini fazla görürse onu işliyor. Ziraatçı bile tarlasını ekerken, han-gisinden daha fazla kazanacaksa onu ekliyor. Bunlar düşü-nülüyor ve sayla elde ediliyor. Ahiret kârı da böyledir.

Bizim için farz, vacib, sünnet, müsteap var. Edille-i şeriy-ye: Kitap, Sünnet, İcma, Kıyas var. Birde ne var? Şeriat, tari-kat, hakikat, marifet var.

Biz tarikatı anlayamayız, bilemeyiz. Tarikatı bilmek, an-lamak ALLAH'ın bir ihsanıdır. Şimdi bu cemaate bir ihsan olmamış mı? olmuş. Cenâb-ı Hak bizi insan olarak, ehl-i kü-für olarak halk ediyor. Sonra bize kemâl, akıl, güç, kuvvet, ilim veriyor. Ama bizimde bir sayımız oluyor. Onun için “Ta-lebenâ-vecedenâ” diyor Cenâb-ı Hak: “Kulum iste vereyim” diyor.

Amellerimizde de büyüğünü arıyalım. Amelin benlik olan büyüğünü de istemiyoruz. Cemaatimize değil de, ce-maatimizin dışında olan, cemaatimizde de beş vakit nama-zını kılmayan varsa onlara da söylüyoruz. Veya beş vakit namazından bir vaktini kaçırıyorsa, onlara da söylüyoruz. Çünkü:

Terk-i namaz var.

Bey namaz var.

Ehl-i salat var.

Huzur namazını kılan ehl-i salâttır. Bazan kılar, bazan kılmazsa beynamazdır. Bu namaz riyada oluyor. Farz amele riya girmez. İnsanların yanında kılıpta, yalnız kalınca kıl-mıyorsa, boş olduğu zaman kılıyor, işi olunca kılmıyorsa olmaz. Namaz, meşguliyet dinlemez. Hasta da olsa kılacak. Yolcu da olsa kılacak. Namazdan kurtuluş yoktur. Farz ameller vardır. Farz amellerde de evvela namaz geliyor. İslamın şartı beş. Bu beş şart içerisinde başta namaz geliyor.

Savm, salât, hac, zekat, kelime-i şehadet.

Namazı Cenâb-ı Hak Kur'ân-ı Kerîm'de bize otuz altı yer-de emrediyor. Ama bizde bir ihmallik var. Laçka olmayalım. Eğer laçka olursak bir makine imalatını bozuk çıkarır. Na-mazda çok ciddî olacağız. Ne kadar meşakkat, mihnet, çe-tinlik olursa olsun namazımızı kılacağız. Namaz ibadetin ufuğu. Bir vakit namazı bir milyar servetten üstün görmeli-yiz. Çünkü biz kitabın müslümanıyız. Ulema ayetlerden ha-dislerden bize söylüyorlar. Bir vakit namaz yerine yetmiş yıl yanacak, yetmişbin yıl yanacak diyen ulema da var.

Firâk-ı yâr ile âhu enîn ol

Ayaklar altına zîr ü zemîn ol

Sözünde sâdikul-va'dul emîn ol

Muhabbet güllerin görmek dilersen

Hakîkat meyvesin dermek dilersen

Zir ü zemin: Toprak ol çiğnesinler seni.

Sâdik-ul emîn: Sözünde sadık ve emîn olmak. ALLAH'a vermiş olduğumuz bir söz var. İlm-i ezelde “belâ” demişiz. O söz üzerinde durursak, o zaman sadık oluruz. Sadık olursak eğer bir eminlik kazanırız. Sadık olmazsak eğer, emîn olamayız. Kimsenin emniyetini kazanamayız. Sadık olacağız ki herkesin emniyetini kazanalım. O zaman herkes bizden memnun olur.

Tekebbür sahibini (kibirli insan) Cenâb-ı Hak sevmiyor. Âlimler de dahil olmak üzere tevazu ehlini seviyorlar. O zaman terakki ederler. Âlimler tekebbür sahibi olurlarsa o zaman sevilmezler ve terakki edemezler.

Firâk-ı yâr ile âh u enîn ol

Firâk: Ayrılık.

Yâr: ALLAH.

Hz. Âdem Babamız cennetten inince iki yüz sene ağladı. Âhından dağlar inliyordu, Melekler mutazarrır.

Melekler O'nun ah u enîninden, ağlamasından aciz kal-mışlar.

-“Yâ Rabbi, O'nun âh u enîninden seni zikredemiyoruz” demişler.

Cenâb-ı Hak süreyi kısaltmış. Ama bu âh u enîni O'na cenneti kazandırdı.

Peki cennetten niçin indi? Cenâb-ı Hak:

-“Ya Âdem burası senin. Herşey senin. Ye, iç. Fakat şun-dan yeme” demişti.

Buğday için söylemişti. Cennette buğdaylar bir ağaç üze-rindedir. Ama şeytan onu kandırdı. Bir tek tane yedirdi. As-lında o yemeyecekti. Hz. Havva anamız yedirdi. Havva ana-mızın hatasından dolayı. Cenâb-ı Hak akıldan noksan hal-kediyor. Havva anamıza ALLAH iki tane yediği halde gadap etmedi. Âdem Babamız daha yutmak için çiğnedi, suyu ağ-zına alır almaz gadap etti. Cennetten aşağıya attı.

Firâk-ı yâr ile âh u enîn ol

Ayaklar altına zîr ü zemîn ol**Sözünde sadıkul va'dul-emîn ol****Muhabbet güllerini görmek dilersen****Hakikat meyvesin dermek dilersen**

Cenâb-ı Hak insanlara hakikatı bahşetmiş. Marifeti bah-şetmiş. İnsanlardaki kıymete bakınız. Marifete ulaşan insan ne olur? Biliyor musunuz? Ne olur?

ALLAH'la beraber olur. ALLAH'tan ayrı olmaz. ALLAH'tan gafil olmaz. ALLAH'ı bir an unutmaz. Aslında ALLAH'tan ge-len ruh ALLAH'a ulaşmış. ALLAH'la birleşmiş.

İşte bu nimetler insanlar için. Ama bu ne ile olur?

Şeriat, tarikat, hakikat, marifet ile olur. Kitap-sünnet, ic-ma-kıyas ile olur. Farz, vacip, sünnet, müstehab. Bunlarsız bu insanlar bu nimetlere mâlik olabilir mi? Olamaz. Evet kelâm-ı kibârda:

Zemine indi me'vâdan nice yıllar döküp kan yaş**Yalnız ağlayan Âdem değil Havva'da yangın var**

Burada esrârlar var. Tilsimler var. Ama Âdem babamızın sade günahı o olmamış. Ama sebebi o. İki yüz sene ağlamış odur. Evlatlarının acısını duyması da odur. Cennette olsaydı, böyle bir şey duymayacaktı. Hastalık ta görmeyecekti. Hiçbir mihneti, meşakkati olmayacaktı. Hepimiz orada olacaktık. Bu olayı Cenâb-ı Hak ilm-i ezelde halk etmiş. Takdiri, mu-kadderatı ile de zaman zaman, asır asır insanlar gelmiş. Şimdi bizim varlığımız dünyaya gelince meydana çıktı. Fa-kat verdiğimiz ezeldir. Ruhumuzu ALLAH ilm-i ezelerde halk etmiş. Bu ruhlar belli tarihte belli günde gelmiş. Eğer bütün insanlar, cinler, melekler buna vâkıf olsalardı, bir ruhun ge-lişini, bir gün evvele alabilirler miydi. Alamazlardı. Veya dünyadan gidişini bir gün erteleyebilirler miydi?

Kelâm-ı Kibar:

Dünyaya geldim gitmeye**İlmile hilm yetmeye****Aşk ile can seyretmeye**

İnsanlar niye gelmişler dünyaya? Gitmek için gelmiş dünyaya. Niye gelmiş dünyaya. İlim sahibi olmak için gel-miş dünyaya. Aşka ulaşmak için gelmiştir dünyaya. Aşkta mana ALLAH sevgisi. O bizi sevmiş, halketmiş, biz O'nu niye sevmeyelim. Biz O'nu

bilirsek, biz O'nu seversek, o za-man insan olacağız. Biz onu sevmezsek insanlığımıza delil ne olacak? Adem babamıza delil ne olacak? Fıkıh kitapla-rında yazar. Adem olmamız için. Hepimiz âdemiz. Âdemin evlatlarıyız. Namaz kılacağız. Namaz kılmayan âdem olamaz. İnsan da olamaz. Niçin?

Namazda;

Ayakta durmak Arapca “elif”e işaret.

Rukuda durmak Arapca “dal”a işaret.

Secdede durmak Arapca “mim”e işaret.

Âdem Arapca üç harften oluşur.

Biz bu dünyaya yemeye içmeye gelmedik. Niçin geldi-ğimizi bilelim. ALLAH bildirmiş. Bu dünyadan gideceğimize inanmışız. Bu dünyaya bir defa gelişimiz fırsat.

İbrahim Hakkı Hazretlerinin “fırsatı ganimet bil” demesi budur. Böyle yapacağız, böyle yapmazsak zaten biz Hızır olamayız. Hızır da bir kuldur. Sen böyle olursan sen de Hızır olursun. Hatta Ümmet-i Muhammed içerisinde Hızır'dan daha yüksek velîler vardır. Hızır'ı geçen velîler vardır. Çünkü deliller var. Delilsiz birşey konuşmaz insan. Delili şu: Hızır Aleyhisselâmı, Kur'ân-ı Kerîm'de ALLAH bildiriyor bize velî olarak. Yani Nebî değil, velî olarak bildiriyor. Beni İsrail'in velîsi. Peygamber Efendimizin emri var. “Benim ümmetimin velîleri, benim ümmetimin uleması Beni İsrailin peygamberleri derecesindedir.” Çok insanlar Hızır'a aşıktır. Hızır da ümmet-i Muhammed'in içerisindeki Kutublara, Gavslara aşıktır. Hatta kitapta yazılıdır. Hızır Aleyhisselâm her bir su-rete girer. Bir gün bir mecliste bulunmuş. Her mecliste bulu nabilir. Bugün burada da vardır. İhtiyar suretinde görünür. Dilenci suretinde görünür. Göremedik, bilemedik.

Cemî âlemin ilmin bilen hem bildiren ALLAH

Ebu'l-Ervâh bilir ancak senin taksîm hisâbından

Meşayihine demiş: “Seni ancak ALLAH bilir” Birde Pey-gamber efendimiz bilir. Ruhların anasıdır. Onun için velîleri ALLAH bilir. Resûlullah bilir.

Velîlerde yukardaki aşağıdakini bilir de aşağıdaki yuka-rıdakini bilemez.

Yukardan seyir var da aşağıdan seyir yok.

Her geceyi Kadir bil

Biz o geceleri boş geçirmeyelim.

Evet ALAH bize Kadir gecesini bahşetmiştir. Kur'an-ı Ke-rim'de “bin aydan daha hayırlıdır” diyor Kadir gecesi için. Sene oniki ay. Bunların içerisinde bir ay ramazan. Ramazan ayının içerisinde de gün Kadir Gecesi. Her sene de bir gün Kadir gecesi. Bin aydan hayırlı olması nasıl oluyor?

Geçmiş ümmetlerin bin yıllık amelinden hayırlıdır. İçeri-sinde Kadir Gecesi olmayan bir ay. Cenab-ı ALLAH onlara Kadir Gecesi bahşetmemiş.

“İçerisinde Kadir gecesi olmayan bin aydan hayırlı-dır.”

Öyle ise bizim her senede bir gece kadir gecemiz var.

Eğer sen terakki etmek istiyorsan.

Her geceyi Kadir bil

Her gördüğünü Hızır bil

Alçal anlamına. Kendini herkesten aşağı gör ki yüksel.

*“Velileri ALLAH bilir.
Peygamber Efendimiz bilir.”*

Muhammed Samî Hazretleri çok yorgun olduğu bir gün teheccüd namazına uyanamayacağından endişe etmiş. Bek-lese duracak hâli yok. Uyusa uyanamam endişesi var. Şimdi bize böyle bir zorluk yok. Yatsıyı kıldıktan bir süre sonra teheccüd kılıp yatabiliyoruz. Neyse o sırada hizmetinde olan Beşîr Efendiye demiş ki:

-“Beşîr Efendi daha takatım kalmadı, duramıyorum. Yat-sam kalkamam, bir saat sonra beni uyandır” demiş. Yatmış uyumuş.

Beşîr Efendi ayakta durarak bir saat beklemiş. Saat gel-miş. Seslenecek arkadaşı değil ki... Seslenemiyor. Nasıl sesle-neceğini düşünüyor. Bir bunaltı, sıkıntı içerisinde. ALLAH'ın lutfu, ihsanı. Çok güzel sesi varmış. Çok ta aşkı varmış. Beşîr Efendi bir beyit okuduğu zaman hiç ayık kimse kalmazmış. Hep yerlere.

Ama çok isabetli oluyor. Kısaca bir beyit söylemiş. O be yitle düşünmüş ki bir beyit söyleyeyim. Eğer hoşlanırsa, her zaman söylerim. Bilmeyerekten yapıyor. Uyanmış, Müba-rek. O kadar hoşuna gitmiş ki:

-“Beşîr Efendi sen bu adabı kimden öğrendin?”

-“Efendim himmetiniz” demiş.

-“Tam yerinde. Tam yerinde yaptın bu adabı sen. Ne ar-zun varsa iste” demiş.

-“Kurban, Mehmet Efendi'nin affını istiyorum.”

Başka birşey istememiş.

Mübareğin o neşesi gitmiş. Çok istemiş.

-“Canım ne tuttun Mehmed Efendinin yakasını” demiş.

-“Efendim başka bir isteğim yok. İstemiyorsanız kalsın.”

-“Peki affettim. Pirî Tagî de affetti. Nakşibendi Efendimiz de affetti. Resûlullah Efendimiz de affetti. ALLAH ta affetti.

Öyle demesi ile ta Erzincan'daki Mehmet Efendi'nin o si-yahlığı gitmiş. Güzelliği yerine gelmiş. O koku ondan gitmiş. Eski haline gelmiş. Evet.

Nakşibendi Efendimiz zamanında Seyfettin isminde bir tanesi. Tüccarmış, alavere yapıyormuş. Bunun demek ki ni-yeti iyi değilmiş. Maddiyete önem veriyormuş. Hatta bir ziyafet vermiş. Çok masraf yapmış. O zamana göre hiç kimsenin yapmadığı çok lezîz yemekler yaptırmış. Fakat o za-manlar yemeklerin peşinden tatlı vermek adetmiş, sünnetmiş. Nakşibendi Efendimiz müridleri ile birlikte yemekleri yedikten sonra lâtife olarak:

-“Seyfettin Efendi yemeklerin çok güzeldi ama tatlısı yok-tu. Niye?”

Bu onun çok ağırına gelmiş. Nakşibendi Efendimize bu-ğuz etmeğe başlamış. “Bu kadar yemekleri hazırladım da bir tatlıyı söz etti” diye. Gönlündeki sevgi de gitmiş. Nakşibendi Efendimiz bunu fark edince O’na demiş ki:

-“Senin arzun 12 bin akçeye sahip olmaktı. Haydi ol bakalım ne olacak. Haydi ol bakalım ne olacak.”

12 bin altına mâlik olmuş ama. Dünyası da gitmiş, ima-nı da gitmiş. Öyle bir hale gelmiş ki. Nakşibendi Efendimizin yüzünü görmüyor. Arkasından hakaret ediyor.

Birgün o kadar ileri gitmiş ki...

Arkasına yaslanarak:

-“Oh şeyhsizlik ne güzel!” demiş. Böyle helâk olup gitmiş.

Yine Nakşibendi Hazretlerinin dört tane Seyfettin ismin-de, dört tane de İsmail isminde müritleri varmış. İsmail is-mindeki müridine emir verilmiş.

Tekkeye çok su lâzım olmuş. Dereden suyun arkla (su yo-lu) çevrilmesi lazımmış. Ve İsmail'e söylemiş.

-“Git dereden su bağla gelsin” demiş.

O da gitmiş. Orada ark dolu imiş. Biraz oturmuş, beklemiş. Suyu bağlamadan gelmiş, ihmal etmiş. Gelince Nakşi-bendi Efendimiz sormuş:

-“Hani su?”

-“Efendim temiz değildi. Üzerimde de bir ağırlık, bağla-madan geldim.”

Dizlerine vurarak:

- “Eyvah! Su yerine kanını akıtsaydın senin için daha ha-yırlı olurdu” demiş.

Bir-iki saat çalışsaymış suyu bağlayacakmış. Tembellik etmiş. Beklemiş, beklemiş gelmiş. Evliyaullahlarda durum olmaz. Onu bir hizmete göndermiş. Hizmet görürse bir ih-san, himmet alır. Hizmetsiz himmet alınmaz. Orada bir tembellik var. ALLAH tembelleri sevmez. Meşayih te sevmez.

Yani “ölene kadar kanın akaydı. Suyu bağlayaydın senin için hayırlı olurdu.” Öyle söyleyince bunda bir hastalık meydana gelmiş. Hasta olunca gitmiş evine, öyle bir kötü hasta olmuş ki ailesi çocukları bile istemiyor. O zaman demişler ki: Git Muhammed Parisa Hazretlerine o seni Nakşibendi Efendi-mizden dilesin. Onu çok seviyormuş. Fakat hastalanan mü-rid başkasına gitmiş. Gittiği kimse de demiş ki: “Bu bizim işimiz değil. Biz bu işe şefaathçi olamayız.”

-“Muhammed Parisa Hazretlerine git” demiş. Gitmemiş, gelmiş. Yollayan kimse dayısı imiş. Gelince:

-“Ne yaptın?” diye sormuş.

-“Fılan kimseye gittim. O da Muhammed Parisa'ya gönderdi.” demiş. Orada da bir ihmellik yapmış, tembellik et-miş. Gitseymiş bağışlatacakmış. Çünkü ashabın içerisinde Nakşibendi Efendimizin Muhammed Parisa'dan fazla sev-diği kimse yokmuş. Onu kırmazmış. Ona da gitmemiş. Git-meyince o hastalık onda çoğalmış. Nihayet o hastalıkla öl-müş. Onun için kelâm-ı kibârda:

Gıyamazsan başa cana

Irak dur girme meydana

Bu meydanda nice başlar

Kesilir hiç soran olmaz.

ALLAH yolunda canın başın kıymeti olmaz. Candan baş-tan geçemiyorsan girme buraya.

“ALLAH yolunda canın, başın kıymeti olmaz.”

İnsanları illetle zillet sarmış. Kanser sarar gibi sarmış. Sabreden bir kimse için fakirlik yok. Fakirlik açlık, çıplaklık. Şimdi, açlık, çıplaklık yok. En fakirin türlü türlü giyecekleri var. Kat kat elbiseleri var. En fakir bir saatlik yolu yürümü-yor. Bir vasıta ile gidiyor.

Biz elli yaşına kadar etlisini yedik, yağlısını yedik. Elli ya-şımızdan sonra bize bir perhiz verdiler. Tatlı yok. Baklava, börek, hamur yok. “Hububat yeme” dediler. Ondan sonra kırmızı eti kestiler. “Balık-tavuk yiyeceksin” dediler. O da öl-çülü tartılı şimdi bizden o eti de kestiler. Ne yiyorum şimdi ben? Sebze ve meyva. Bunlar da yağsız, tuzsuz. Ama şükür, bin şükür, çok şükür, şikayetçi değilim. Bize burada ne deni-liyor?

Ey zalim! Sen bu zamana kadar etli yedin, yağlı yedin, tatlı yedin inkâr ettin.

Açlık bir ihtiyaç ise, ekmekte çok bir nimettir. Ekmeksiz hiç bir şey olmaz. Bugün şişmanlar ekmeği yemiyorlar ki şişmanlamamak için. Cenâb-ı Hak ekmekte muazzam bir gıda halketmiş. Zaten nimet ekmektir.

Ekmeksiz kalan var mı? Varsa neden bu kadar çok çöp-lere ekmekler dökülüyor. Bir parça ekmek ile bir tas çorba açlığımızı giderir. Bunu elde etmek pek kolay. Diğer yiyecekler olsa da olur. Olmasa da olur.

Şimdi hastalık çoğalmış. Hangi hastaneye gitseniz, hastadan geçilmiyor.

Zillet? Oda çok. Her nereye gitsek şikayetçiler geliyor. Ağlayanlar geliyorlar, yalvaranlar geliyor. Sanki biz onları kurtaracakmışız gibi. Haşa Estağfurullah.

Hanımı beyinden şikayetçi. Beyi de hanımından görüyor. Babası oğlundan, oğlu da babasından şikayetçi. İş sahibi iş yerinden huzursuz. Bu da zillettir. Akrabasından huzursuz. Çevresinden huzursuz.

“Ey insan! Doğuştan ölünceye kadar ilim öğren.”

Gelen geçer kalınmaz burada

İki kapılı bir handır

Elbetteki dünya iki kapılı bir handır. Eskiden insanların yolculuklardaki ihtiyaçlarını gidermek için. İthalat, ihracat, yeme, giyinme, kullanma eşyaları ticareti hayvanlarla yapılırdı. Deve, at, beygir, katır ile yapılırdı. Bunlar uzun müddet gittikten sonra dinlenmek ihtiyaçları oluyordu. Dinlen-meleri, yem yemeleri, için insanların dinlenmeleri için kurulan yerlere HAN deniliyordu. Orada hayvanını dinlendiriyor. Kendisi dinleniyor. Sonra gidiyor. Fakat bu handa en az kalan bir saat kalırmış. Çok kalanlar da bir gün kalırmış. İşte bu dünyada çok yaşayan bir gün kalmış gibidir. Az yaşayan da bir saat kalmış gibidir.

Kimi yapar kimi yıkar kimi hayran olup bakar

Bu bir handır giren çıkar bu esrârı nemî-dânem

Ahret gurbetçisiyiz. Ahreti kazanmak için bu dünyaya geldik. Yemeye, içmeye, gezmeye, tozmaya değil. Onu hayvanlar da yapıyorlar.

Ölümü uzak görmeyelim. Ölümü uzak görürsek, ameli-mizde ihmalliğimiz, tembelliğimiz olur. Ölümü çok yakın görelim. Zaten ölüme hakke'l-yakın inanmak ta bu imiş. Yani her nefesini son nefesi gibi bileceksin. Bakarsın ki ver-diğin nefestir. Alamazsın. Veya alırsın veremezsin.

Al elmanın, dördünü

Sev yiğidin merdini

Seveceksen güzel sev

Çekme çirkin derdini

Tarikata girdikse, hakiki güzeli bulduksa onu seveceğiz. Hakiki güzel bizim meşayihimiz.

Dört elmadan mana edil-le-i şeriyye.

Kitap, sünnet, icma, kıyas. Bunları yaşarsa kendisi güzel olur. Çirkin sıfattan kurtulur. Güzel olur. O zaman güzelleri tanır. Sever.

Evvelâ sevilecek güzel ALLAH'tır. Ondan sonra da ALLAH'ı seven güzellerdir. Güzel olanlar.

Seveceksen güzel sev

Çekme çirkin derdini

Çirkinden manâ: Kötü ahlaklı insanlar. Güzelden manâ güzel ahlaklı insanlar. Çünkü ahlakı güzel olanlar güzel olur.

Tarikat: Ruhun yükselmesi, terakki etmesi demektir. Bir insanın cesedi yükselemez.

Bir kuş iki kanadı ile yükselebilir. Hakikate geçmek için çift kanat lâzım. Bu kanatlardan birisi şeriattır. Birisi de ta-rikattır.

Tarikatı iyi bilmek, iyi anlamak, iyi yaşamak lâzım. Şe-riatımızda da bildiklerimizle kalmayalım. Bilmediklerimizi de öğrenmeye çalışalım.

Neyi bilmiyoruz? Meselâ: Günahların bir çoğunu bilmi-yoruz. Veya küçük günahları hiç bilmiyoruz. Bildiklerimizle kalmayalım. Bilmediklerimizi öğrenelim. Eğer öğrenemiyorsanız, öğrenme çağınız geçmişse, bir bilenle beraber olun.

Cenâb-ı Hak buyuruyor ki:

“Ey insan! Doğuştan ölünceye kadar ilim öğren.”

“Beşikten mezara kadar ilim öğren.” Halbuki ilim farz-ı kifayedir. Farz-ı ayın değil.

FARZ-I AYIN: Herkesin üzerine olan farz.

FARZ-I KİFAYE: Kendi üzerine değil. Meselâ: Bir ailede sekiz-on nüfus var. Bir tanesi bilirse diğerleri kurtuluyor. Ai-lede yoksa, bir köyde bir tane alim varsa, köy kurtuluyor. Ama ilim öğrenme konusunda kurtuluyor. Diğer taraftan farz-ı ayın var. Herkes dinî ilmihâlini öğrenecek.

Ama adam mahrumiyet bölgesinde doğmuş. Yetim kal-mış. Veyahutta annesi babası cahilmiş. Onu okutmayı dü-şünmemişler. Öğretmemişler, okula da gitmemiş. Öyle insanlar var ki, günahı sevabı bilmediği gibi kültür ilmini de bilmiyor. Kültür ilmini bilse, kültür ilmi din ilmine, din ilmi de kültür ilmine yardımcıdırlar. Ne kadar kültür ilmi olursa olsun, din ilmini bilmezse kültür ilmi kurtarmaz. Kültür ilmi din ilmini tez öğrenmeye yardımcı olur. Bir insanda ne kadar din ilmi olursa olsun, kültür ilmi de olması icabedi yor. Kültür ilmi olmazsa halka hitabedemiyor.

Şimdi bir adam var. Kur'ân kursuna gitmemiş. Kur'ân'ı okumayı bilmiyor. Fatihayı bile bilmiyor. Kültür ilmi de yok. İlkokulu bitirmiş olsa orada duaların Türkçe yazılmışı öğre-tiliyor. Namaz kılmayı bilmiyorsa orada öğretiliyor. Bu adam gelmiş kırk yaşına. Nasıl öğrenecek?

“40 yaşına geldim. Altmış yaşına geldim” demekle kurtuluş yok. Öğrenecek. Erkek olsun hanım olsun. Neyi öğre-necek?

Namaz kılmayı öğrenecek, oruç tutmayı öğrenecek, ab-dest almayı öğrenecek, namaz da okunacak sûreleri öğre-necek. Bunlardan kurtuluş yok.

“Utlubu’l-ilme minel-mehdi ilel-lahd” durma sen

Birkaç esmâ bilmek ile Hak’ı bildim sanma sen

Şimdi bu cemaat içerisinde kültürlü olanlar var. Öğretmen vardır. Kur'ân'ı okuyan vardır. Belki hafız da vardır. Fı-kıh kitaplarını okumuş, biliyor. Fakülte mezunları, lise me-zunları vardır. Hiç okumamış olanlarda vardır. Elli-altmış yaşındaki insan fakülteyi okuyabilir mi? Peki neyi öğre-necek? Namaz kılmayı öğrenecek. Kur'ân'ı öğrenecek. Bu kelâm bunlar için.

Burada kültür ilmi olanlar varsa onlara da “Sen bu bil-diklerinle ALLAH'ı bildim sanma” diyor.

Birkaç esmâ bilmek ile Hak'kı bildim sanma sen

Bu sözde bunu belirtiyor.

Sohbeti Pire devam et rûz u şeb usanma sen**Zat-ı Hakk'ı anlamaktır binbir esmâdan garâz**

ALLAH'ı anlamak için, ALLAH'ı bilmek için, bir ALLAH'ı bilenin sohbetinde bulun.

Ehl-i dil: Gönül sahibi, huzur sahibi. Onun sözleri kalpten gelir. Akıldan, baştan değil.

İlmi okudun. Fakülteleri bitirdin. Ama bunları bilmekle ALLAH'ı bildim sanma sen.

Sohbet-i Pîre devam et ki ALLAH'ı bilesin.

Cezbe dolu bir silahtır. Rabıtabadan gelir. Hakiki cezbe kim-dedir? Biz biliriz.

“Mü'min mü'minin aynası” Hadis-i Şerif.

Bir insan başkasını iyi görüyorsa, bu iyilik onun kendisinde de vardır.

Meşayih aynadır. Mürid kendisini onda görür.

“İsraf haramdır.”

Çok çektim ise firâk

Kalmadı gönlümde merak

Aşkım bana oldu Burâk

Görün beni aşk neyledi

Âhîri derviş eyledi

Eğer şöhret kazanmışsa derviş olamıyor.

Derviş: HAK için herşeyden geçmiş.

Künfekânın sırrına ermek ne hacet bizlere

Aşka ermektir muradım nam u nişân istemem

Aşk insanı, riyada bırakmaz. Şöhrette bırakmaz.

Şöhrette ve riyada olan bir insan terakki edemez. Riya çok tehlikeli. Şöhret kazanmayın. Şöhrette afat var.

Şöhret nedir? Sevilmek, övülmek... vs.

Bizde riyazet yoktur. Fakat bizde riyazet şudur ki nefsin arzularını vermemek. Gafil yememek, yemek istediğin birşey varsa onu yeme. Ne getiriliyorsa onu ye. Lokanta da şu kı-zartmayı veya başka bir yemeği istemek veya evde hanım bana şu tatlıyı şu yemeği yap deme. Ne pişirilip önüne ne getiriliyorsa onu ye. Onu da rabıtalı ye.

Yenen yemeklerde bânının nuru vardır. Bir hayvan “Bis-millah! Allahüekber” demeden kesip yenilirse, pis oluyor. Bizde ALLAH'ı anmadan yemeyeceğiz. Bir defa besmele çekmek sünnettir. Ama sadece besmele ile değil. Her kaşığı ağ-zımıza götürdüğümüzde, her lokmayı ağzımıza aldığımızda ALLAH'ı anaraktan. Mümkünse bütün yediklerimizde tek sayıya dikkat etmek. Elma geldi, erik geldi, çay geldi. Sayıyı ikide bitirmemek bir veya üçe çıkarmak. Çünkü ALLAH tektir. Gelen çeşitli yemekler varsa, onları da üç ye, beş ye, yedi ye. Yediklerinden haberin olsun. Niye haberin olsun? Tek tek yemek için. Kaşığı ağzına rastgele götürme. ALLAH'ı unutma. Bu da olmuyorsa, Rabıtanı yemek yerken gördünse ye-diğin yemeği ona benzeterekten yemeğe dikkat et. Kaşığı böyle tuttu. Ekmeği şu şekilde böldü. Bizdeki riyazet, Hadis-i Şerifin mealine uygundur.

“Yiyiniz, içiniz, israf etmeyiniz.”

İsraf haramdır.

Peygamber Efendimiz ne buyuruyor? Midenizin boşluğu-nu üçe taksim ediniz.

Bir bölümü yemek için.

Bir bölümü su için.

Bir bölümü de hava için. Bir bölümün hakkını diğerine geçirmeyin. Fazla yiyince ne olur? Suyu da fazla içersin. O zaman da rahatsız olursun!

Helâl lokma yemeğe dikkat edeceğiz. Haram lokmadan da kaçacağız. Kaçamadığımızdan ALLAH'a sığınacağız. Kaçamadığımız da var tabii. Şimdi “tamamen helal lokma yiyelim” dersek aç kalırız. Hiçbir şey yemememiz lâzım. Rüş-vet de haram. Faiz de haram.

Faiz alanınki de haram, vereninki de haram.

Rüşvet alanın ki haram ama vereninki haram değil. Çün-kü bu zamanda hakkı olan bir şeyi alması için rüşvet vermesi gerekiyor belki.

Bir de şu var. Hayırın içinde şer var. Şerrin içinde hayır var.

Şerrin küçüğünden hayırın büyüğü aranıyor.

Adam bir şer işliyor ki; ondan bir hayır doğuyor. Hayır doğuyor. O işi işlemezse o hayırı denk getiremeyecek.

Birde vardır ki şer işliyor, hayır gelsin diye. Olmaz. Bu ya-saktır.

Cemii alemin ilmi: Mükevvenatta olan ilim.

İlim denilince: ALLAH'ın ilim sıfatı. Peki bu ilim sadece insanlardan mı tecelli etmiş? İnce, cinsde, melekte de tecelli etmiş. Fakat çoğu insanda tecelli etmiş. Çünkü insan herşeyin üstündedir. İlmin en çoğu ve en kıymetlisi insanlardadır.

Zerre kadar akli olan

Arıdan hisse kapar

Demek bizim zerre kadar ilmimiz veya aklımız yok. Peki bu zerre kadar ilim kimdedir? Avam'da.

Okumuş, okumuş ilmi ezberlemiş. Eğer ledünni ilmi okumamışsa. Her ilme âlim olamaz.

Mürşid-i Kâmil, her ilme âlimdir.

Bütün bu mükevvenatın ilmi, Peygamber Efendimizin il-minden katre, katre, katre!.. küçüktür. Peygamber Efendi-miz'in ilmi de ALLAH'ın ilmidir. Çünkü Cenâb-ı Hakk'ın sekiz sıfatı önce Peygamber Efendimiz de tecelli etmiş.

“ALLAH’ın sevdikleri kim? ÂŞIKLAR.”

Bir kez ALLAH dese aşk ile lisân

Dökülür cümle günah misli hazân

Bir insan aşk ile içinden gelerekten ALLAH!.. derse. Bütün günahlarımız sonbahardaki ağaçların yapraklarının dökül-düğü gibi dökülür.

Nakşibendi Efendimizin emridir. Sair tarikatların niha-yetteki kârını biz burada başlangıçta buluyoruz. Bu da:

AŞKTIR-CEZBEDİR

ALLAH’ın esmâ nuru, sıfat nuru, zat nuru var. Sair tari-katlar esmâ nurundan sıfat nuruna, sıfat nurundan zat nu-runu ulaşıyorlar. Bizim ki doğrudan doğruya sende tecelli eden ALLAH aşkı var ya. Esmâ nurunu, sıfat nurunu görmeden Zat nuruna ulaşırsın. Çünkü esmâ ile sıfat ile bizi uğraş-tırmazlar. Bu yakınlık, bu kolaylık bundandır işte.

Bizde. Bu kadar günahınla, bu kadar isyanınla, bu kadar eksikliğinle git Meşayihe. Sende aşk tecelli edecektir. Ama onu muhafaza etmek şart. O aşk sana verildi ise, nefis yolu ile, ibadet-amel yolu ile gidenlerin dört yılda aldığını sen kırk dakikada alırsın. Kırk saniyede alırsın.

Pîr-i Sâmi tuttu destim sâki-i sahbâ gibi

Yek nazarda aklım aldı dilber-i Rânâ gibi

...

Varlığım dağımı deldi açtı vuslat râhım

Varlık: İnsanın benliği o bir dağdır.

Vuslat: ALLAH'a ulaşacak. Ama yolunu kesmiş. Dele--miyor, aşamıyor.

Bir nefeste cûşa geldi şehri-i dil derya gibi

...

Vahdetin sırrın duyup yağmaya verdim gönlümü**Dost göründü her taraftan aynıma Leylâ gibi**

Bize vahdetin sırrını duyuracak ALLAH'tır. Biz duyama-yız. Bunun için ALLAH'ı hakke'l-yakîn bileceksin. Hakke'l-yakîn bilmek için âşık olacaksın. Âşık olmak için Âşk ehlini bulacaksın. ALLAH öyle buyuruyor.

“Beni sevin. Sevdiklerimi sevin.“

ALLAH'ın sevdikleri kim? Âşıklar. Bizde Âşık olmak için, Âşıkları bulacağız. ALLAH'ı sevmek için. ALLAH'ı sevenleri bulacağız. Vahdetin sırrını duymak budur.

Dost göründü her taraftan aynıma Leylâ gibi

Dosttan manâ ALLAH. Bütün eşyadan ALLAH'ın sıfat nu-ru görünüyor. Bütün eşya senin için ayna olur. Bizde evvelâ RABİTA var. Rabita nurunu görmedikten sonra bunlara ula-şamayız. Esmâ nurunu da meşayihimizde göreceğiz. Sıfat nurunu da meşayihimizde göreceğiz. ZAT nurunu da meşa-yihimizde göreceğiz. Üçü de mevcuttur onda. Çünkü O esmâ nurundan, sıfat nurundan geçmiş. Zat nurundan geçmiş. Seni-beni de geçirir. İnsanı amelden, ilimden geçiren âşktır. Âşk hiçbir yerde bırakmaz insanı. Amel götürür götürür bir yerde bırakır. İlmi götürür götürür bir yerde takar. Keramette yolu keser. Keramet te bir varlıktır. Evliyaullah eğer arada vasita olmuşsa seni atlatacak. Çünkü O gitmiş, gelmiş, gör-müş. Seni de götürecektir. Evliyaullahın görevi : HAK'tan alır halka verir. Ne verecek? Altın, inci mi verecek, apartman mı verecek?”

ALLAH sevgisi verecek. ALLAH Sevgisini senin kalbine dolduracak. O yetkili. ALLAH'ı sana O sevdirecek. O sevgi ile seni ALLAH'a ulaştıracak. Halkı alır, Hak'ka götürür.

Ne ile götürür?

ALLAH'ı halka sevdirecek. O sevgi ile götürür.

Bulam dersen eğer aynı imanı**Çalış ki şeyhinde olasın fani****Sana senden yakın olanı tanı**

ALLAH'a zaman yok, mekân yok. Evliyaullah ALLAH'ın sıfatları ile sıfatlaşmıştır. Evliyaullah ta mekandan münez-zehtir. Evliyaullah burada oturduğu halde, nerede anılsa orada ispatını gösterir. Bin yerde, yüzbin yerde ispatı vücut buldurur. Niçin? Tasavvuf kelâmları boşuna mı söylemiş? **“Bir yerdesin her yerdesin.”** birliğine dahil oldunsa, her yerdesin.

Zaman içinde zaman. Mekan içinde mekan. Şeyhinde fani olursan ALLAH'ın sıfat nuruna ulaşırsın. Bu ne demek?

ALLAH'ın sıfatlarını evliyaullah'ta görürsün. İşte Rabıta-i nakşi Cemâl budur. Biz daha rabıta-i hayaldeyiz.

“Gönüllerde fetihlere ihtiyacımız var.”

Derviş olan kaynar taşar

Dalgalar geldikçe coşar

Bilmem hangi dağdan aşar

O Leyla'nın yolu derviş

Derviş: Hak için herşeyini yok eden.

ALLAH'a aşık olan aşıkların gözlerine mal, makam, mev-ki, apartman hiç bir şey görünmez.

Dervişlik hocalıktan ulvîdir.

Dervişlik sofuluktan ulvîdir.

Âlimlikten, zahitlikten, âbidlikten hepsinden üstün olan dervişliktir. Derviş olmayan bir insan varlığından kurtula-mıyor. Ne zaman derviş olursa herşeyden kurtulur. Derviş olmak için aşka düşer olacak. Diyeceksiniz ki biz âşık değil miyiz. Tabii âşıksınız. Âşık olmasanız buraya gelmezsiniz.

Cihanı bi-vefa içre esir-i nefis olup kaldım

Bizim en büyük düşmanımız nefsimiz. En büyük zarar nefisten geliyor.

ESİR: Düşmandan alınan kişiler. Hürriyetin kısıtlanması.

Cihanı bi-vefa içre esir-i nefis olup kaldım

Bu fani dünyaya geldin nefsine esir oldun. Sen nefsine esir olmak için gelmedin. Sen çok kıymetlisin. Sen çok cev-hersin. Nefis her şeyden aşağıdadır. Ruh ta herşeyden üstündür. Çünkü “Kendi ruhumdan ruh üfledim” buyuruyor Cenâb-ı Hak.”

Tasavvufta; nefis Firavun'dur, Ruh Musa'dır.

Nefis Deccâl'dir. Ruh Mehdî'dir.

Deccâl nefisini zemmetti Kur'anda Allah

Zem olmuş iken sen kimi zemmedebilirsin**Sanma ki hakikat iline gidebilirsin**

Sen kendini bırakır da, başkasının nefsinin zemmedersen, hakikat iline gidemezsin.

Ne buyuruyor?

Beşer dilberlerinden bir güzel saydına gelmiştin

Sen dünyaya beşer dilberlerinden bir güzel olmaya veya bir güzel avlamaya gelmiştin.

Dilberi bulacaksın. Dilber bulunmadan dilber olamaz insan. Dilber olmak var. Bir de dilberi bulmak var.

Dilber: Güzel. İnsanlar arasından, ilmiyle, ameliyle, şeriatı ile, tarikatı ile seçilen bir velîdir. Çünkü ALLAH'ın sıfatları onda tecelli etmiş. Onun için güzel olmuş. Güzel ALLAH'tır.

Bu yüz güzelliği değil, iç güzelliği, kalp güzelliğidir. Her-kesi de güzel görür. Bir insan kendisi doğru ise herkesi güzel ve doğru görür. Kendisi temizse herkesi temiz bilir.

Sayd: Avlamak. Sen bir dilberi avlamaya gelmişken, yok oldun gittin.